

**MÜSLÜMANLARIN
HUZUR VE KURTULUŞU
MÜBAREK
GÜN VE GECELER**

Hazırlayan

Ebubekir TANRIKULU

İÇİNDEKİLER

1- Önsöz	7
2- Hak Din, Batıl Din	9
3- Kurtuluş İslamdadır	13
4- Allah'a ve Resûlüne itaat	16
5- Hz. Muhammed (s.a.s.)'in ümmetinin fazileti .	19
6- Kur'an-ı Kerim en doğru yola iletir	23
7- Kur'an ve Sünnete sarılmak	26
8- Kur'an okumanın fazileti	29
9- Kur'an nasıl dinlenilmeli	33
10- Dünya alimleri ve Ahiret alimleri	34
11- Dünya hayatı bizi aldatmasın	42
12- Başiboş değiliz	44
13- Her Müslümanın görevi	45
14- Allah'ı anmak, zikir ve dua	47
15- Kur'an okumak zikirlerin en faziletlisidir	52
16- Peygamber efendimiz (s.a.s.)'in zikri	59
17- Zikir, her zaman her yerde	61
18- Belli vakitlerde ve mekanlarda yapılan zikirler	67
19- Zikrin faydaları	74
20- İstiaze (Şeytan'dan Allah'a sığınma)	75

21- İslam’da bir işe (bir söze) başlama usulü	80
22- Besmele ve fazileti	83
23- Tевbe-i istiğfar	91
24- Seyyidül istiğfar ve sıkıntıdan kurtulup ferahlamak	94
25- Fatiha’nın, hamdetmenin fazileti, Hamdele ...	96
26- Salvele, Salatü selam ve fazileti	107
27- Salâ ve es Salat, nasıl getirilir?	113
28- Selam’ın fazileti	117
29- Tевhid nedir? Tевhidin mertebeleri	122
30- Kelime-i Tевhid’in fazileti	129
31- İhlas suresi’nin fazileti	136
32- İman ve şubeleri	139
33- Züht ve Takva	147
34- Dua ve önemi	151
35- Mübarek gün ve geceler	154
36- Hicri yılbaşı, Muharrem ayı ve Aşure	160
37- Mevlid kandili	168
38- Peygamber Efendimiz (s.a.s.)’in doğum anı	172
39- Mübarek üç aylar, Recep, Şaban, Ramazan .	174
40- Regaib Kandili	176
41- Miraç Kandili	181
42- Miraciye Geleneği, Mevlid merasimleri	196
43- Berat kandili	200
44- Namazın fazileti	212

45- Namaz kılmayanın cezası	217
46- Tespîh namazı	221
47- Ramazan ve Oruç	222
48- Teravih namazı	228
49- Ramazan ve Kur'an	230
50- Kadir Gecesi	235
51- Ramazan Bayramı	240
52- Arefe Günü ve Fazileti	246
53- Kurban ibadeti ve Kurban bayramı	249
54- Günlerin sultanı Cuma ve fazileti	265
55- Müslümanların yeniden dirilişi ve bir güç olabilmesi	271

ÖNSÖZ

Allah’a hamd, Rasulü Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) ve ona uyanlara salat ve selam olsun.

Allah’u Zülcelalin mahlukat içerisinde yarattığı en şerefli varlık insanoğludur. İnsanında en şerefli olanı Müslüman olanıdır.

Allah’u Zülcelalin ilk insan Hz. Adem (a.s.)’dan son peygamber Hz. Muhammed Mustafa’ya (s.a.s.) kadar gelip geçen bütün peygamberler insanları tevhid dinine İslama çağırmışlar, insanın dünyada ve ahirette mutlu olmasını istemişler, ilahi ahlak esaslarını öğretip örnek olmuşlardır.

Dinimiz bize bu yolu göstermiş ve sorumluluklarımızı bildirmiştir. Bu mutluluğa erişebilmemiz, görevlerimizi yerine getirmeye bağlıdır.

Müslüman’a düşen, dini ve milli görevlerini doğru olarak öğrenmek ve bunları Allah’ın rızasına uygun bir biçimde yapmaya çalışmaktır.

Günümüzde en çok ihtiyaç duyulan konulardan birisi de, dinimizin doğru, güvenilir, sağlam kaynaklardan Kur’an ve Sünnete uygun öğrenilmesi ve öğretilmesidir.

Bu konuda yazılmış çok kıymetli eserler mevcut olmasına rağmen, bu eserlerden yeteri kadar yararlanılmamaktadır.

Ailede, okulda ve cemiyette verilen din eğitimi yeterli olmadığı zaman, bu boşluk birliğimizi, dirliğimizi, inancımızı bozmak isteyenler tarafından doldurulmakta, ehl-i sünnet inancına ters, fikir ve bilgiler öğretilmektedir.

Elinizdeki bu kitap, muteber kaynaklardan da yararlanılarak hazırlanmış, büyük bir boşluğu dolduracak bilgileri ihtiva etmektedir.

Çalışmak ve gayret bizden, muvaffakiyet Allah'tandır.

Ebubekir Tanrıkulu

Diyanet İşleri Başkanlığı Uzmanı

HAK DİN, BATIL DİN

Allah (c.c.) tarafından, peygamberleri vasıtasıyla bildirilen ilahi emirlerin, yasakların ve hükümlerin hepsine birden din denir.

Hak Din: Allah tarafından, peygamberleri vasıtasıyla insanlara tebliğ edilen, hiçbir değişikliğe uğramadan günümüze kadar gelen dindir. Bu özellikleri taşıyan tek din, bizim dinimiz İslam dinidir.

Batıl Dinler: İnsanlar tarafından uydurulan dinlerdir. Budizm, Mecusilik, Hinduizm, Totemizm, Ateizm, Satanizm gibi.

Muharref Dinler: Allah tarafından peygamberleri aracılığı ile bildirildiği halde sonradan insanlar tarafından değiştirilen ve aslı bozulan dinlerdir. Hristiyanlık, Yahudilik gibi.

İSLAM DİNİ

Cenab-ı Hakk'ın ilk insan, ilk peygamber Hz. Adem (a.s.) ile tebliğe başladığı ve son peygamberi Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) ile tamamlayıp, ins ve cinne gönderdiği son ilahi din İslam'dır.

Cenab-ı Hak Kur'an'da:

“إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ” “Allah katında hak din şüphesiz İslam'dır.” (Âl-i İmrân Sûresi, ayet 19)

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

“Kim İslam’dan başka bir din ararsa, bilsin ki kendisinden böyle bir din asla kabul edilmeyecek ve ahirette de hüsrana uğrayanlardan olacaktır.” (Âl-i İmrân Sûresi, ayet 85)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de:

أَسْلِمُوا تَسْلِمُوا “İslam’a teslim olun, kurtulun.” (Müslim ve şerhi c. 8, sh. 527, No: 61)

İnsanları Hak dine, kurtuluşa, dünyevi ve uhrevi saadete, Allah Resulü çağırıyor.

Kur’an-ı Kerim, Allah ve Resulünün çağırdığı her şeyde hayat olduğunu, diriliş ve kurtuluş olduğunu haber veriyor. Bunun için dünya ve ahiret saadeti isteyen her insan, Allah katında makbul din İslama girmek, Müslüman olmak zorundadır.

İslamın getirdiği hükümler, insanların dünyevi ve uhrevi mutluluğunu amaçlar. Dört ana amacı vardır. İman, amel, ahlak ve muamelat... İslam dini bütün insanlığa gönderilmiş son dindir. Barış, huzur, akıl, ilim ve kolaylık dinidir.

İslam beş esas üzerine bina edilmiştir;

(1) Kelime-i Şehadet, Eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühu ve resulüh. (Şehadet ederim ki Allah birdir, ondan başka ilah yoktur. Yine şehadet ederim ki, Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) Allah’ın kulu ve Resulüdür.)

(2) Günde beş vakit namaz kılmak,

- (3) Ramazan ayında Oruç tutmak,
- (4) Nisap ölçüsüne sahip zengin Müslümanların her yıl malının zekatını vermesi,
- (5) Ömürde bir defa Hacca gitmek.

Cenâb-ı Hak, bizden dinde samimi, ihlaslı olmamızı istemektedir. İslamı kabul eden bir Müslüman her işini, ibadet ve taatını Allah için yapacaktır.

Hak din islamı seçmek, Müslüman olmak gönül işidir. Allah'ın hidayet nasip ettikleri Müslüman olmaktadır. *“Dinde zorlama yoktur.”* (Bakara suresi, 356) *“Biz insana hak yolu gösterdik, ister şükredici olsun, ister nankörlük etsin.”* (İnsan suresi, 3)

“Resulüm De ki; Hak, (Kur'an, İslam ve Peygamber) Rabbinizden gelendir. Dileyen iman etsin, dileyen inkar etsin.” (Kehf suresi, 29)

Sevgili peygamberimiz (s.a.s.) buyururlar ki; *“İman etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Size birbirinizi sevecek bir yol göstereyim mi?”* Evet ya Resulallah. *“Öyleyse selamı yayınız.”* (Müslim, Ebu Davut, et-Tac, c. 5, sh. 246)

Onun için Müslüman inancı, itikadı temiz, ahlakı güzel, edep ve haya sahibi, ölçülü, dengeli, ince ve nazik insandır. Karıncayı bile incitmekten sakınan insandır. Ağzından kötü söz, elinden kötü iş çıkmayan insandır. Sözünde duran, emanete riayet eden insandır. İbadet ve taatında samimi, kazancında, yemesinde, içmesinde helal ölçüsüne bağlı kalan insandır.

Dünya ve ahret saadetine kavuşmak için Allah'ı ve

Resulünü dinlemek, Kur'an ve sünnete uymak İslam'a canı gönülden teslim olmak gerekir. Elimizi, dilimizi ve servetimizi İslam'ın istediği şekilde kullanmamız, inançlı ve güzel amellerle dolu bir ömür geçirmemiz lazım.

İslam'dan başka bir din, Kur'an'dan başka bir kitap, Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)'den başka bir peygamber gönderilmeyecektir.

Bütün beşeriyetin, ins ve cinin kurtuluşu, huzuru, mutluluğu, problemlerini çözmesi buna bağlıdır.

İman eden, iteat eden, yaşayan kurtulur. Onun için her Müslüman dinini doğru, güzel öğrenip, yaşayarak, güzel örnek olarak tebliğ etmekle de yükümlüdür.

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ...

“Allah, içinizden iman edip güzel amel ve davranışlarda bulunanlara yeminle vaad etti ki, kendilerinden öncekileri yeryüzüne hakim kıldığı gibi onları da hakim kılacak ve onlar için beğenip seçtiği İslam dinini üstün kılıp koruyacaktır...” (Nur suresi, 55)

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

“Allah kimin gönlünü İslam'a açmışsa, o, Rabbinden bir nur, bir aydınlık üzerinde değildir? Allah'ı anmak hususunda kalpleri katılaştırmış olanlara yazıklar olsun. İşte bunlar apaçık bir sapıklık içindedirler.” (Zümer suresi, 22)

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾

“Onlar, ağızlarıyla Allah’ın nurunu (Kur’an-ı İslam’ı) söndürmek istiyorlar. Halbuki kafirler istemeseler de Allah nurunu tamamlayacaktır.” (Saf suresi, 8)

KURTULUŞ İSLAMDADIR

İslam, Allah’ın övdüğü, Resulullahın övdüğü, göklerin, yerin ve tarihin övdüğü dindir. İslam Allah’ın son dinidir. İslam, iyiliğin ve güzelliğin dinidir.

İslam bütün zamanların ve bütün insanlığın dinidir. İnsanlığı sevgiye, huzura, barışa şefkat ve merhamete, adalet ve güvene, birlik ve beraberliğe, kardeşliğe ulaştıracak din, İslam’dır. Huzur arayan, güven isteyen, birlik, dirlik isteyen, maddi ve manevi sıkıntılardan kurtulmak isteyen İslam’a koşmalı, ona can simidi yapışmalıdır. Aksi takdirde başka ideolojilere, inanç ve sistemlere sarılanlar ne bu dünyada ne de ahirette saadet ve mutluluğa erebilirler.

Cenab-ı Hak: ^{قَبْ} إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ “Allah katında şüphesiz hak din İslam’dır.” (Âl-i İmran suresi, 13)

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٨٥﴾

“Kim İslam’dan başka bir din ararsa, bilsin ki, kendisinden böyle bir din asla kabul edilmeyecek ve o ahirette de hüsrana uğrayanlardan olacaktır.” (Âl-i İmran suresi, 85)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de: ^{اَسْلِمُوا} تَسْلِمُوا “Müslüman olun kurtulun.” (Müslim ve Şerhi, c. 8, sh. 527, No:

61)

Ebedi kurtuluşa ermek isteyen herkes, İslam’a koşmak ve hayatını İslam’a göre düzenlemek zorundadır. Çünkü, İslam’ın bütün emir ve yasakları insan için, hayattır, diriliştir, emniyettir ve kurtuluştur.

Bugün dünyada bütün engellemelere rağmen, İslam’a doğru hızlı bir yöneliş vardır. Bunun sebebi, İslam’ın gönüllere huzur ve güven vermesidir.

Cenâb-ı Hak Kur’an’ında:

فَاقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ
ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

“Artık gerçek Müslüman olarak kendini dine İslam’a doğrult. Allah’ın dinine ki, insanları onun üzerinde yaratmıştır. Her insan İslam fitratı üzerine yaratılmıştır. Allah’ın gönderdiği bu dini değiştirmeye kimsenin gücü yetmez İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu Hak dinin İslam olduğunu bilmezler.” (er-Rum suresi, 30)

Bugün açıkça görüyoruz ki, Allah’ın gönderdiği son din olan İslam’a koşmayan insanlığın, Müslüman olduğunu söylediği halde İslam’ı hayatlarına hâkim kılma-yanların başında çok büyük tehlikeler vardır. Bu tehlikelerin kaynağı küfürdür, imansızlıktır, zulümdür, fitnedir. Diğer tehlikeler bunun neticesidir.

Bugün açlık ve yoksulluktan mahvolan, zekâsını birbirini yok etme yarışında kullanan, Bombaları, füzeleri patlatma noktasına getiren, insanlık, İslam’ın sevgi dolu, barış ve huzur dolu şefkatine muhtaçtır.

Boyunlardaki küfür zincirleri kırılmadıkça, gözler-

deki zulmet perdeleri yırtılmadıkça, kalplerdeki şirk çemberi parçalanmadıkça insanlığın huzura kavuşması mümkün değildir.

Bugün Müslümanların birçoğunu sarmış bulunan gafleti, nemelazımcılığı, sıyırıp atmağa mecburuz.

Rabbimiz: ... وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْغَافِلِينَ... “*Sakın gafillerden olma!*” (A’raf suresi, 205) buyuruyor.

Bu sebeple her Müslüman şunu iyi bilmelidir ki, İslam vicdanlara hapsedilecek bir din değil, bilhassa hayatımıza hakim kılınmak için gelmiş bir dindir. Hayat planımızı İslam’a göre çizmeden, zaman cetvelimizi Ezan-ı Muhammediye’ye göre ayarlamadan olgun bir İslami hayat, huzur dolu bir hayat yaşamamız mümkün değildir.

Onun için İslam’ın aynasında kendimize çeki düzen verip, zayıflayan imanımızı yeniden kuvvetlendirip, bozulan kalp nizamımızı yeniden kurup, kopardığımız “Allah’a kulluk” bağınyı yeniden inşa etmeliyiz.

Hırs, kin, haset, düşmanlık ve gafletle kaybettiğimiz İslam ahlakını yeniden bulmalıyız.

Eğer Müslüman tam bir teslimiyetle Allah’a ve Resulüne itaat etmez, Kur’an’a sarılmazsa, İslam’ın güzel ahlakına bürünmezse, kafır ve münafıkların, zalim ve fasıkların her türlü zulüm ve baskıları devam edecektir.

Cenab-ı Hak Kur’an’ında bizlere hitaben:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُخْرِجْ أَقْدَامَكُمْ

“*Ey İman edenler! Eğer siz Allah’a, onun emrini tutar dinini uygular yardım ederseniz, O da size yardım eder*

ve düşmanlarınıza karşı ayaklarınızı sabit kılar, sağlam bastırır.” (Muhammed suresi, 7)

O halde, Müslümanların yeniden dirilişi, yeniden cihana hâkim oluşu ve kurtuluşu için tek yol vardır. O da İslam’a dönüştür.

Allah’a ve Resulüne itaattir. Kendi öz değerlerine sahip çıkmaktır.

ALLAH’A VE RESULÜNE İTEAT

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾

“Ey iman edenler! Allah’a ve Resulüne itaat edin. (Kur’an nasihatlarını) dinlediğiniz halde, Peygamberin emirlerinden yüz çevirmeyin.” (Enfal suresi, 20)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ ﴿٣٣﴾

“Ey iman edenler! Allah’a iman edin. Peygambere itaat edin. İşlerinizi boşa çıkarmayın” (Muhammed suresi, 33)

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٢﴾

قُلْ اطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٣١﴾

“(Resulüm) De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyunuz ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir. De ki: Allah’a ve Resulüne itaat edin. Eğer yüz çevirirse bilsinler ki Allah kafirleri sevmez.” (Âl-i İmrân suresi, 31-32)

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٣١﴾

“Kim Resule itaat ederse Allah’a itaat etmiş olur. Yüz çevirene gelince seni onların başına bekçi göndermedik.” (Nisa suresi, 80)

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٨﴾

“Kim, Allah’a ve Resulüne itaat ederse işte onlar, Allah’ın kendilerine lütuflarda bulunduğu peygamberler, siddiklar, şehitler, Salih kişilerle beraberdir. Bunlar ne güzel arkadaştır.” (Nisa suresi, 69)

... وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦٩﴾

“Peygamber size ne verdiyse onu alın, size ne yasakladıysa ondan da sakının. Allah’tan korkun. Çünkü Allah’ın azabı çetindir.” (Haşr suresi, 7)

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٧٠﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٧١﴾

“Zira O, arzusuna göre konuşmaz. O’nun bildirdikleri vahyedilenden başkası değildir.” (Necm suresi, 3-4)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.); “Şu üç haslet kimde bulunursa imanın tadını tatmıştır. Allah’ı ve Onun Resulünü herkesten ve her şeyden fazla sevmek. Sevdiğini ancak Allah için sevmek. İman ettikten sonra ateşe atılmaktan nefret eder gibi küfre dönmekten nefret etmek.” (Buhari, Tecrid-i Sarih 16)

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٦﴾

“Allah’a ve Resulüne itaat edin. Birbirinizle çekişme-

yin. Sonra içinize korku düşer, kuvvetiniz gider (yıkılırsınız). Birde sabredin. Çünkü Allah sabredenlerle beraberdir.” (Enfal suresi, 46)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اطِيعُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

“Ey iman edenler! Allah’a itaat edin. Peygamber Hz. Muhammed (s.a.s.)’e ve sizden olan idarecilere itaat edin. Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz. Allah’a ve ahrete gerçekten inanıyorsanız onu Allah’a ve Resulüne götürün. Kur’an ve sünnete göre halledin. Bu hem hayırlı, hem de netice bakımından daha güzeldir.” (Nisa suresi, 59)

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

“Allah’a ve Resulinü itaat edin ki, ebedi rahmete kavuşturulasınız.” (Â-i İmrân suresi, 132)

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشِ اللَّهَ وَيَتَّقْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

“Her kim Allah’a ve Resulüne itaat eder, Allah’a saygı duyar ve O’ndan sakınırsa, işte asıl bunlar mutluluğa erenlerdir.” (Nur suresi, 52)

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا...

“Hepiniz toptan Allah’ın ipine (Kur’an’a, İslam’a, Resulüne) sınıksız sarılın. Parçalanıp ayrılmayın...” (Â-i İmrân suresi, 103)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.):

إِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَأَحْسَنُ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ

“Sözün en doğrusu Allah’ın kitabı, yolun en güzeli de Muhammed (s.a.s.)’in yoludur.” (Buhari; Müslim; Tac, c.1, sh. 44)

“Ümmetimin hepsi cennete girer. Yalnız istemeyenler hariç.” Ya Resulellah, cennete girmeyi kim istemez? denilince;

“Bana itaat eden cennete girer. Beni dinlemeyen cenneti istememiş demektir.” (Buhari, R.S.Terc. c. 1, sh. 198, No: 158) buyurur.

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَأَمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ
وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾

“Ey Muhammed (s.a.s.) de ki: Ey insanlar! Şüphesiz ben yer ve göklerin hükümlerine kendisine ait olan Allah’ın hepinize gönderdiği peygamberiyim. Ondan başka hiçbir ilah yoktur. O diriltir ve öldürür. Öyleyse, siz de, Allah’a ve O’nun bütün sözlerine îman eden ümmî nebîsi Resûlüne îman edin. O’na uyun ve doğru yolu bulun.” (A’raf suresi, 118)

Hz. Muhammed (s.a.s.)’in Ümmetinin Fazileti

Cenab-ı Hak Kur’an-ı Kerim’de:

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ...

“Siz insanlar içerisinde seçilip çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülüğe engel olursunuz. Çünkü Allah’a inanan kişilersiniz. Eğer ehli kitap

Hristiyan ve Yahudiler 'de iman edip Müslüman olsalardı onlar için de hayırlı olurdu. Onlardan iman edenler varsa da, çoğu küfre düşmüş fasıklardır.” (Âl-i İmrân suresi, 110)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٠﴾

“Kendilerine dini ve ilmi belgeler geldikten sonra, türlü hiziplere ayrılan, iman ihtilaflarına düşen Yahudi ve hristiyanlar gibi olmayasınız ki, onlara büyük azap hazırlanmıştır.” (Âl-i İmrân suresi, 105)

وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾

“Sizden hayra davette iyilikleri emreder, kötülükleri önleyen bir zümre daima bulunmalıdır. İşte onlar kurtuluşu eren hakiki bahtiyarlar ve saadete kavuşturuculardır.” (Âl-i İmrân suresi, 104)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de:

مَثَلُ أُمَّتِي مَثَلُ الْمَطَرِ لَا يَدْرِي أَوَّلُهُ خَيْرٌ أَمْ آخِرُهُ

“Benim ümmetim yağmura benzer. Evvelkiler mi daha hayırlıdır, sonrakiler mi daha hayırlıdır bilinmez.”
(Tirmizi)

Cenâb-ı Hak, Tevrat ve İncil’de Ümmeti Muhammed’in özelliğini şöyle bildirmiştir. (Fetih suresi, 29)

“Muhammed Allah’ın peygamberidir. Onunla bulunanlar da kafirlere karşı çok çetin ve sert, birbirlerine karşı çok merhametlidirler. Onları rükuya varırken, sec-

de ederken görürsün. Allah'tan lütuf ve hoşnutluk isterler. Yüzlerinde secde izinden nişanları vardır. İşte bu, onların Tevrat'ta anlatılan vasıflarıdır.”

İncil'de şöyle vasıflandırılmışlardır. Onlar filizini yarıp çıkarmış, gittikçe onu kuvvetlendirerek kalınlaşmış ve gövdesinin üzerine dikilmiş bir ekine benzerler. Ki bu ekin ekenlerin hoşuna gider.

Allah böylece onları çoğaltıp kuvvetlendirmekle kafirleri öfkelerir. Allah iman edip Salih ameller işleyenlere hem mağfiret, hem de büyük bir mükafat vaat etmiştir.”

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de: *“Hiç şüphesiz, Allah'ı Zülcelal bu ümmet için her yüz yılda kendilerine dinlerini yenileyecek alim kimseler ihsan buyuracaktır.”*

(Hakim, Beyhaki, et-Tac. 3/378)

“Allah, muhakkak ki benim ümmetimi sapıklık üzerinde toplamaz. Allah'ın inayet ve kudret eli İslam cemaatiyle beraberdir. Müslümanlık camiasından ayrılan Cehenneme ayrılmıştır.” (Tirmizi, et-Tac 3/178)

“Bana beş şey verildi. Bunlar benden önce gelen hiçbir peygambere verilmedi;

1. *Bütün mahlukata, insanlara ve cinlere peygamber olarak gönderildim.*

2. *Yeryüzü benim ve ümmetim için tertemiz ve mes-cid kılındı.*

3. *Düşmanlarımın kalbine bir aylık mesafeden korku salmak ile yardım olundum.*

4. *Ganimet malı benim için helal kılındı.*

5. *Bana şefaati hakkı tanındı. Bende ümmetim için bu şefaati ahirete sakladım.*” (Ebu Hureyre (r.a.) Tenbihül Gafiliyn, c. 1/545)

Cenâb-ı Hak bu ümmete beş özellik verdi;

1- *Bu ümmeti zayıf yarattı, tâ ki kibre kapılmasınlar.*

2- *Küçük yarattı, tâ ki yemek, içmek ve giymek dertleri az olsun.*

3- *Ömürlerini kısa kıldı, tâ ki günahları az olsun.*

4- *Onları fakir eyledi, tâ ki ahrette hesapları az olsun.*

5- *Onları son ümmet eyledi, tâ ki kabirde az kalsınlar.*” (Tenbihül Gafiliyn, c. 1/547)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de:

“*Siz kime hayırlı şehadette bulunursanız ona, Cennet muhakkaktır. Kime de kötü şehadette bulunursanız, ona Cehennem zaruridir. Çünkü siz, yeryüzünde Allah’ın şahitlerisiniz.*” (Enes (r.a.), Müslim, 3/33) buyurdu.

“*Şu üç hususta da diğer ümmetlerden daha imtiyazlısınız;*

1- *Peygamberiniz size beddua ederek toptan helak olmayacaksınız.*

2- *Aranızda batılı destekleyenler Hakkı müdafaa edenlere karşı üstünlük sağlayamayacaktır.*

3- *Ümmetim hak olmayan şeyde söz ve karar birliğine varmayacaklar. Daima Hak üzerinde ittifak edecekler.*” (Ebu Davut)

“*Yahudiler 71 fırkaya, hristiyanlar 72 fırkaya ayrıl-*

mıştır. Ümmetim de 73 fırkaya ayrılacaktır. 72 fırkası topyekün Cehennemdedir. Ancak bir fırkası Cennette bulunacaktır ki, o da benim ve ashabımın izinde bulunan büyük cemaattir. (Ehl-i sünnet vel cemaattir.)” (Ebu Hureyre (r.a.) Ebu Davut, Tirmizi, et-Tac, 1/39-40)

تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا كِتَابَ اللَّهِ وَسُنَّةَ رَسُولِ اللَّهِ

“Size iki şey bıraktım. Bunlara sarıldığınız müddetçe asla sapıtmazsınız. Bunlar; Allah’ın kitabı Kur’an-ı Kerim ve Resulünün sünnetidir.” (İ. Malik, Kütübü Sitte, c. 1, sh. 179, No: 1)

“Ümmetimden, hak üzerinde daima üstünlük arzedecek bir hakikat zümresi her zaman bulunacak, Allah’ın emri gelinceye kadar düşmanlardan zarar görmeyeceklerdir.” (Ebu Davud, Tirmizi, Müslim, et-Tac 5/313)

KUR’AN-I KERİM EN DOĞRUYA İLETİR

الرَّ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى

صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

“Bu Kur’an öyle bir kitaptır ki; Rablerinin izniyle insanlar karanlıklardan aydınlığa, yegane galip ve övülmeye layık olan Allah’ın yoluna çıkarman için onu sana indirdik.” (İbrahim suresi, 1)

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّ مَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ

“Bu Kur’an insanlara açık bir tebliğdir. Bununla hem kortutulsunlar, hem Allah’ın ancak bir tek ilah olduğunu bilsinler, hem de akliselim sahipleri iyice düşünüp öğüt alsınlar.” (İbrahim suresi, 52)

كِتَابُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾

“Ey Muhammed! Bu Kur’an, ayetlerini iyiden iyiye düşünsünler ve akılselîm sahipleri öğüt alsınlar diye sana indirdiğimiz feyz kaynağı mübarek bir kitaptır.”

(Sad suresi, 29)

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾

“Gerçekten bu Kur’an insanları en doğru yola götürür ve güzel güzel amellerde bulunan mü’minlere de kendileri için büyük bir mükafat olduğunu müjdeler.”

(İsra suresi, 9)

وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾

“İndirdiğimiz bu Kur’an, feyz kaynağı mübarek bir kitaptır. Ona uyun, emirlerine bağlanın ve Allah’tan korkun. Ta ki, merhamet olunaszınız.” (En’an suresi, 155)

قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾

“Ey Muhammed! De ki, yemin olsun eğer insanlar ve cinler bu Kur’an’ın bir benzerini meydana getirmek için bir araya gelseler, birbirine yardım da etseler, imkanı yok onun benzerini getiremezler.” (İsra suresi, 88)

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾

“Biz zikr olan Kur’an-ı biz indirdik ve onun koruyucusu da elbette biziz.” (Hicr suresi, 9)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: “Habe-riniz olsun ki, ileride karanlık gece kıtaları gibi bir takım

fitneler zuhur edecektir. Ashap: Ya Resulallah o fitnelerden çıkıp, kurtuluş çaresi nedir? diye sorduklarında;

“Allah’ın kitabı Kur’an’dır. Onda sizden öncekilerin ve sizden sonrakilerin haberleri vardır. Aranızdaki meseleleri halleden hükümlerle doludur.

O hak ile batılı birbirinden ayıran kesin bir hükümdür, şaka ve boş şey değildir.

Onu cebbarlıkla ve zorbalıkla terk eden kimsenin, Allah boynunu kırar.

Hidayeti ondan başkasında arayan kimseyi dalalet düşürür.

O, Allah’ın en sağlam ve kopmaz ipidir.

O, hikmetli bir zikir, Allah’a giden dosdoğru bir yoldur.

O, nefsin kötü arzularını uyarır. Sapık ve maksatlı kişiler onu bozamaz.

Onu okuyan diller zorluk çekmez. Âlimler ona doymaz. Fazla tekrardan dolayı okunuşundaki haz kaybolmaz. Akılları hayrette bırakan incelik ve meziyetleri bitmez tükenmez.

O öyle hikmetle dolu bir kitaptır ki, cinlerden bir zümre onu dinledikleri zaman “*Gerçekten biz, hayranlık veren çok hoş bir Kur’an dinledik. O Hakka ve doğru yola götürüyor. Bundan dolayı biz de ona inandık iman ettik.*” (Cin suresi, 62) demişlerdir.

Ona dayanarak konuşan kişi doğru söylemiştir. Onunla amel eden er-geç mükafatlandırılır.

Onunla hükmeden hükmünde adalet eder.

İnsanları ona davet eden doğruya ve doğru yola davet etmiş olur.” (Tirmizi)

KUR’AN VE SÜNNETE SARILMAK

Yüce dinimiz İslam’ın temel iki kaynağı Kur’an ve Sünnettir. Her müslüman Kur’an ve Sünnete sarılmak, onun ölçülerine göre yaşamak zorundadır. Bu ölçülere göre yaşayan insan dünya ve ahiret mutluluğunu elde eder.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyururlar ki;

تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُمَا بِهِمَا كِتَابُ اللَّهِ وَسُنَّةُ رَسُولِ اللَّهِ

“Size iki şey bıraktım. Onlara sarıldığınız müddetçe hiç sapıtmazsınız. Biri Allah’ın kitabı Kur’an-ı Kerim, diğeri Allah Resulünün sünnetidir.” (İ. Malik et-Tac, c. 1, sh. 47)

Öyle ise dünya ve ahiret mutluluğu isteyen herkes Kur’an-ı ve Peygamber Efendimizin (s.a.s.) sünnetini öğrenecek, anlayacak, sevecek ve yaşayacaktır.

Zira, Cenab-ı Hak inanı en güzel şekilde yaratmış ama onu başıboş bırakmamıştır. İnsana akıl ve irade vermiş, vahiyle yol göstermiş, seçtiği peygamberleriyle vahyini insanlara ulaştırmıştır. Son ilahi mesaj Kur’an-ı Kerim, son elçi de Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) dir. İns ve Cinnin kurtuluşu buna bağlıdır. İman eden, itaat edenler kurtulur, isyan edenler, kabul etmeyenler mahv olur.

Cenab-ı Hak Kur’an’ında;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ

“Ey iman edenler! Allah’a itaat edin, peygambere itaat edin. Allah’a ve Resulüne isyan edipte amellerinizi boşa çıkarmayın.” (Muhammed suresi, 33)

İnsanların menfaat, servet, şöret, makam elde etmeğe çalıştığı, helal haram gözetilmediği, rüşvet, vurgun, soygun, zulüm ve haksızlığın toplumu sardığı bir zamanda yaşamak, mücadele etmek zordur. İyi insanların mumla arandığı kirlenmiş bir toplumda yaşamak gerçekten zordur.

Bu zorluğu aşmanın, temiz bir toplum meydana getirmenin tek yolu, Kur’an ve sünnete sarılmaktır. Allah’a ve Resulüne giden yollar açılmadan, temiz nesilleri yetiştirecek kadrolar yetiştirilmeden, mücadele edilmeden temiz toplum oluşturulamaz.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyururlar ki;

“Karanlık geceler gibi fitneler gelmeden önce güzel amel işlemekte acele ediniz. O fitneler geldiği zaman, insan mü’min olarak sabahlar da akşama kafir oluverir. Mü’min olarak akşamlar da, sabah küfre düşüverir. İnsanlar küçük bir dünya menfaati karşılığında dinini değiştirir.” (Muslim, Tirmizi, Kütübü Sitte c. 13, sh. 230, No:1)

“İşte böyle bir zamanda dinlerinde sabit kalanlar, ellerinde kor ateşi tutanlar gibidirler.” (Ahmed b. Hanbel, Müsned, c. 2, sh. 340)

الْمُتَمَسِّكُ بِسُنَّتِي عِنْدَ فَسَادِ أُمَّتِي لَهُ أَجْرُ مَاتِهِ شَهِيدٌ

“Ümmetimin fesada düştüğü bu zor zamanda, sünne-

time sarılanlar için yüz şehit ecri vardır.” (Taberani, Muhtarul Ehadis, sh. 151)

Fitne ve fesadın çıkış gibi büyüdüğü, ahlaki değerlerin sarsıldığı, kardeşin kardeşle, insanın insanla kavgaya tutuştuğu bir zamanda, huzur arayan herkes Kur'an ve Sünnete sarılmak zorundadır.

Kur'an ve Sünnete tam sarıldığımız zaman etrafımızda ne kadar kin, öfke ve zulüm varsa, hepsi birer birer eriyecek, her davranışımız sevgiye dönüşecektir.

Zira sözlerin en güzeli Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim, Yolların en güzeli Resulullah (s.a.s.)'in sünneti seniyyesi, İnsanların en güzeli de Kur'an ve sünnete sarılanlardır.

Efendimiz (s.a.s.); *“Kim benim sünnetimi yaşayarak diriltirse, beni sevmiş olur. Beni sevende cennette benimle beraberdir.”* (Tirmizi, et-Tac, c. 1, sh. 47)

Kur'an-ı okumak, dinlemek, yüzüne bakmak bir ibadettir.

Yalnız cünüpken, kadınların özel hallerinde Kur'an-ı Kerim okunmaz, ele alınmaz, namaz kılınmaz, camiye girilmez, kabe tavaf edilmez. Abdestsiz Kur'an ele alınmaz. Ancak, bir muhafaza ile alınır. Abdestsiz secde yapılmaz. Abdestsiz camiye, kabeye girmek mekruhtur. Abdestsiz Dua yapılabilir. Dua ayetleri okunabilir. Kadınlar özel hallerinde iken tesbih, dua, tevhid söyleyebilir. Yalnız özel hallerinde oruç tutamaz, namaz kılamaz, nikahlı eşiyle cinsel ilişkide bulunamaz, haramdır.

KUR'AN OKUMANIN FAZİLETİ

Kur'an-ı Kerim Allah'ı Azimüşşanın ins ve cine iman itaat etmeleri için Cibril-i Emin vasıtasıyla, son peygamber Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)'ya vahyettiği, Ramazan ayında Kadir gecesinde nazil olmaya başlayıp 23 senede tamamlanan, 114 sure, 6666 ayetten, 30 cüz, 120 hizipten, 14 secde ayetinden, ilk suresi Fatiha, son suresi Nas'tan ibaret dünya ve ahret hayatımızı ilgilendiren emir ve nehiylerin bulunduğu, Rabbimize nasıl kulluk yapacağımızın prensiplerinin bildirildiği her türlü ilahi emirlerin vaz edildiği bütün beşeriyetin kurtuluş anayasası, huzur ve saadet reçetesidir.

23 senede Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'e vahyedi-len Kur'an ayetlerini Efendimiz (s.a.s.) her yıl Ramazan ayında Cebrail (a.s.)'la karşılıklı mukabele ederlerdi. Peygamber Efendimiz (s.a.s.) o güzel sesiyle Kur'an-ı tecvid üzerine okur, ashabının okuyuşlarını da dinler, bazen özel olarak Abdullah İbn Mes'ud (r.a.), Ebu Musa Eşari (r.a.), Salim (r.a.) gibi sahabelerin Kur'an okumasını ister, onları canı gönülden dinler, gözyaşı dökerdi.

Kur'an-ı Kerim'i okumak, okutmak, öğretmek, öğretenlere destek olmak, çok faziletli bir ibadettir.

Ashabdan Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali, Hz. Abbas, Hz. Zeyd, Hz. Abdullah b. Mes'ud, Hz. Ebu Musa el-Eşari, Hz. Bilal (r.anhüma) çok güçlü hafız ve okuyucu idiler.

Cenab-ı Hak Kur'an'ında; *“Allah'ın kitabını okuyanlar, namaz kılanlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz*

rızıktan Allah için gizli ve açık sarfedenler; asla zarara uğramayacak bir ticaret umarlar.” (Fatır suresi, 29)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de; *“Ümmetimin en faziletli ibadeti Kur’an okumaktır.”* (Münavi, Feyzül kadir 2/44)

“Sizin en hayırlınız, Kur’an-ı öğrenen ve öğretenlerinizdir.” (Buhari; R.S.Terc., c. 2, sh. 339, No: 987)

“Allah evlerinden bir evde, Allah’ın kitabını okumak ve aralarında müzakere etmek için toplanan kimselerin üzerine sekinet iner; onları rahmet kuşatır; melekler etraflarını sarar ve Allah onları kendi katında bulunanlara överek anlatır.” (Ebu Davut, Vitr 14; Tirmizi, Kur’an 10)

“Üç zümre vardır ki, onları kıyametin dehşeti korkutmaz. Onlar için hesap zorluğu yoktur. Diğerlerinin hesabı bitinceye kadar, onlar misk tepecikleri üzerindedirler. Bunlardan birisi, Allah’ın rızasını kazanmak için Kur’an okuyan kimsedir.” (Taberani, Münziri-et-Tergib, 1/311)

“Kur’an okuyan müminin hem kokusu hem de tadı güzel olan bir meyveye benzeterek, onun meleklerle beraber olacağını haber vermiştir.” (Buhari, Fedailül Kur’an 17; Müslim, Müsafirin 243)

“Kur’an-ı Kerim’den tek harf okuyana bile bir sevap vardır. Her hasene on misli kayda geçer. Elif-lam-mim bir harftir demiyorum. Aksine Elif bir harf, lam bir harf, mim bir harftir.” (Tirmizi, Sevaübül Kur’an 16, H. No: 2912)

“Allah, geceleyin Kur’an okuyan bir kula kulak verdiği kadar hiçbir şeye kulak verip dinlemez. Allah’ın rahmeti, kul namazda olduğu müddetçe kulun başı üstüne saçılır.” (Tirmizi, Sevaübül Kur’an 17, H. No: 2913)

“Kim Kur’an-ı okur ve onunla amel ederse, Kıyamet günü anne babasına bir taç giydirilir. Bu tacın ışığı, güneş dünyadaki her hangi bir evde bulunduğu takdirde onun vereceği ışıktan daha güzeldir. Öyleyse, Kur’an’la bizzat amel edenin ışığı nasıl olacak, düşünabiliyor musunuz?” (Ebu Davut, Salat 349, H. No: 1453)

“Kur’an’a sımsıkı sarılınız, onu rehber ve kumandan tuntutunuz. Zira O, alemler terbiyecisi olan Allah’ın mübarek kelimasıdır. Ondan geldi ona varacaktır.” (Hz. Ali, Camiu’s-Sağir, 2/5)

“Kim Kur’an-ı okur, ezberler, helal kıldığı şeyi helal, haram kıldığı şeyi haram kabul ederse, Allah o kimseyi Cennete koyar. Ayrıca hepsine Cehennem şart olmuş bulunan ailesinden on kişiye şefaatçi kılınır.” (Tirmizi, Sevabül Kur’an 13, H. No: 2907)

“Kur’an’da mahir olan hıfzını ve okuyuşunu güzel yapan, sefere denilen kerim ve muti meleklerle beraber olacaktır. Kur’an-ı kekeleyerek ve zorlukla okuyana iki sevap vardır.” (Buhari, Tevhid 52; Müslim, müsafirin 244)

Uhut şehitleri defnedilirken ve daha sonra imam olmaya ehil kişi tesbit edilirken, Kur’an-ı iyi bilmenin bir ölçü olarak kullanılması da Kur’an bilme ve okumanın önemini ortaya koyan başka bir misallerdir.

Kur’ın-ı Kerim’den ezberlenen kısımların unutulmasının da büyük günah sayılması da, müslümanları sürekli Kur’an okumaya sevkeden önemli ikazlardandır.

Kur’an-ı Kerim’i gerek sesli, gerekse sessiz okumak efendimizin sünnetidir.

Ebu Süleyman ed-Darani (r.a.) hazretleri der ki; “Bazıları Kur’an okurken düşünür ve ağlar, bir kısmı Kur’an okurken düşünür ve coşar, bir kısmı da Kur’an okurken düşünür ama ne nara atar ne de ağlar, sadece hayret içinde dona kılır” diyerek gece ehlini üç sınıfa ayırmış, bu üç halin oluşma sebebini soranlara “bunu açıklamaya gücüm yetmez” cevabını verir.” (Ebu Nuaym, Hilye 10/20)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyururlar ki; “Demirin paslanması gibi kalpler de paslanır.” Ashab-ı Kiram da paslanan kalbin cilasası nedir Ya Resulallah diye sorunca, Efendimiz (s.a.s.): “Kur’an-ı Kerim okumak ve ölümü hatırlamaktır.” (Mükaşefetül Kulub; İ. Gazali, Kur’an ve alimlerin fazileti)

“Kim Haşr suresinin son ayetlerini (...هُوَ اللَّهُ الَّذِي...) sabahleyin okur, o gün ölürse alnına şehid mührü vurulur. Akşamleyin okur o gece vefat ederse yine alnına şehid mührü vurulur.” (Mükaşefetül Kulub, İ. Gazali)

Ebu Musa el Eşari (r.a.) anlatıyor. Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki;

“Kur’an okuyan ve okuduğu ile amel eden müminin misali, tadı, ve kokusu güzel turunç meyvesi gibidir. Kur’an okumayan ama onunla amel eden müminin misali de tadı güzel kokusu olmayan hurma gibidir. Kur’an okuyan münafığın durumu ise, kokusu güzel tadı buruk reyhana benzer. Kur’an-ı okumayan münafığın durumu da, kokusu olmayan tadı da buruk, acı yaban keleş, Ebu Cehil karpuzuna benzer.” (Buhari, Müslim)

“Hz. Ömer (r.a.) rivayet ettiği hadiste de Efendimiz

(s.a.s.); “Cenab-ı Hak bu Kur’an’la amel olan kavimleri, milletleri yükseltir, yüceltir. Onun izinden gitmeyenleri de alçaltır ve batırır.” buyurdular. (Buhari, Müslim, R.S.Terc. c. 2/4)

“İbn Abbas (r.a.)’ın rivayetinde de: “Kalbinde hafızasında Kur’andan bir şey bulunmayan kişi harabe ev gibidir.” buyurmuştur. (Tirmizi)

“Enes (r.a.) rivayetinde Efendimiz (s.a.s.) “İnsanların mescitten çıkardıkları çöplere varıncaya kadar ümmetimin sevapları bana arz edildi. Bir de ümmetimin günahları gösterildi. Bir adamın Kur’an’dan bir sure yahut bir ayet ezberledikten sonra, onu unutmasından daha büyük bir günah görmedim.” (Ebu Davut, Tirmizi)

“Ashabdan Enes b. Malik (r.a.) hatim yaptığı zaman aile halkını toplar dua ederdi.” (Ed-Darimi, Müsned)

KUR’AN NASIL DİNLENİLMELİ

Peygamber Efendimiz (s.a.s.), Bir gün İbni Mesud (r.a.)’a buyurur ki;

“Ya Abdellah, biraz Kur’an okusan da dinlesem.”

“Ya Resulallah, Kur’an size iniyor. Sizin huzurunuzda ben nasıl okurum? Hep sizden dinlemeye alıştık...”

Bunun üzerine Efendimiz (s.a.s.): “Ben Kur’an okumayı sevdiğim gibi, başkalarından dinlemeyi de severim.”

İbni Mesud (r.a.) bunun üzerine Nisa suresinden okumaya başlar okur okur. Esteizubillah.

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ط

“Her ümmetten bir şahit getirdiğimiz ve seni de onların üzerine bir şahit yaptığımız zaman bakalım onların hali nice olacak.” (Nisa suresi, 41)

Bu ayeti celileye gelince: “Bu ayet bizzat peygamber efendimizle alakalı, acaba Resul-i Zışan, bu ayeti kerimeyi nasıl dinliyorlar, acaba nasıl bir haleti ruhiyeye bürünüyorlar?” diye merak ederek mübarek simalarına bakmış. Ne görsün ki, gözlerinden yağmur gibi yaşlar boşanıyor.

İşte Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Kur’an-ı Kerim’i böyle dinlerdi.

Resulullah (s.a.s.) Kur’an’da biz ümmeti için “En güzel örnek” olarak bildirildiğine göre, biz de onun gibi olmalıyız. Kur’an-ı ve emirlerini onun gibi sevip, sayıp yüksek tutmalı, göz yaşlarıyla telakki etmeliyiz.

DÜNYA ALİMLERİNİN VE AHİRET ALİMLERİNİN DURUMLARI

Allah dünya alimleri hakkında:

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ط

“Vaktiyle Allah, kendilerine kitap verilen alimlerden şöyle teminat almıştı: Celâlim hakkı için kitabı muhakak insanlara açıklayıp anlatacaksınız ve onu gizlemeyeceksiniz. Onlar ise, o söz ve teminatı sırtlarından at-

tilar ve karşılığında biraz para aldılar. Bu ne kötü bir alış-veriştir.” (Âl-i İmrân suresi, 187)

Allah, kötü alimleri, ilim ile dünyayı elde edenler diye vasıflandırdı. Ahiret alimlerini de, huşu ve züht ile vasıflandırmıştır.

Ahiret alimleri hakkında:

وَأَنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بَيِّنَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۖ أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ

“Şüphesiz kitap ehlinde kimi de vardır ki, hakka boyun eğerek Allaha ibadet ettikleri gibi, size indirilen Kur’an’a da, kendilerine indirilen Tevrat ve İncil’e de iman ederler. Allahın ayetlerini birkaç kuruşa satıp dünyalık sağlamazlar. İşte bunlara Rableri katında mükafatlar vardır.” (Âl-i İmrân suresi, 198-199)

يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ

“Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler, peygamberleri, öz oğulları gibi tanır ve bilirler. Böyle iken içlerinden bir topluluk gerçeği bile gizler.” (Bakara suresi, 146)

... فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ

“Peygamber onlara (Yahudilere) gelince, onu inkar ettiler. Artık Allah’ın laneti o kafirler üzerine olsun.” (Bakara suresi, 89)

Cenâb-ı Hak Belam İbni Baura kıssasında şöyle bu-yuruyor:

وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ

“Yahudilere o kimsenin haberini oku ki, ona ayetlerimizi vermiştik de, o bunları inkar ederek imandan çıkmıştı. Böylece onu şeytan arkasına takmış da azgınlarından olmuştu.” (A’raf suresi, 175)

Nihayet bu inkârcının temsilini şöyle anlatmıştır:

فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ

“Bunun hali, o köpeğin haline benzer ki, üzerine varsan da dilini sarkıtıp solur, kendi haline bıraksan da sarkıtıp solur.” (A’raf suresi, 176)

İşte facir âlim de böyledir. Zira Belam İbni Bauraya Allahın kitabı verildiği halde o devamlı nefsinin arzuları peşinde koştu. Bundan dolayı köpeğe benzetildi. Kendisine ister hikmet verilsin isterse verilmesin, yine de o dilini sarkıtarak şehvetler peşinde koşar durur.

لَا تَجْلِسُوا عِنْدَ كُلِّ عَالِمٍ إِلَّا عَالِمٌ يَدْعُوكُمْ مِنْ حِمْسٍ إِلَى حِمْسٍ مِنَ الشَّلَكِ إِلَى الْيَقِينِ وَمِنَ الرِّبَاءِ إِلَى الْإِخْلَاصِ وَمِنَ الرَّغْبَةِ إِلَى الرُّهْدِ وَمِنَ الْكِبَرِ إِلَى التَّوَاضُعِ وَمِنَ الْعَدَاوَةِ إِلَى النَّصِيحَةِ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي ذِينْتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَالِئِنَّ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حِظٍّ عَظِيمٍ . وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ آمَنَ... إِلَى آخِرِ الْآيَةِ

Hazreti Cabir (r.a.) Peygamber Efendimiz (s.a.s.)’in;

Her âlimin yanında oturmayınız! Ancak sizi beş şeyden vazgeçirip, buna makabil beş şeye davet eden âlimlerin yanında oturun. Şekten yakîna, Riyadan ihlâsa, Dünya isteğinden zühde (Dünyayı terke), Kibirden tevazua, Adavetten nasihate davet eden âlimlerin yanında oturun.

Çünkü Allah şöyle buyuruyor:

“Derken bir gün (Karun) ziynet ve ihtişamı içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını arzu edenler: “ah, keşke Karuna verilen mal gibi bizimde olsa, o gerçekten büyük bir nasib sahibidir.” dediler. Kendilerine ilim verilenler de şöyle dediler: “Ey Karun gibi dünyayı isteyenler! Yazık olsun sizlere! İman edip Salih amel işleyen için Allah’ın sevabı daha hayırlıdır. Ona ancak ibadet üzerine sabredenler kavuşturulur.” (el-Kasas 79-80; Ebu Nuaym, elhilye, İ. Gazali İhya I. cilt, sh. 154)

Ayeti celile ahiret âlimlerini, ahireti dünyaya tercih etmekle nitelemiştir.

Üsame bin Zeyd (r.a.) rivayetinde:

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) şöyle buyurdular;

يُؤْتَى بِالْعَالِمِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيُلْقَى فِي النَّارِ فَتَنْدَلِقُ أَقْتَابُهُ فَيَدُورُ بِهَا كَمَا يَدُورُ الْحِمَارُ بِالرَّحَى فَيَطِيفُ بِهِ أَهْلُ النَّارِ فَيَقُولُونَ مَالِكَ؟ فَيَقُولُ: كُنْتُ أَمْرًا بِالْخَيْرِ وَلَا آتِيهِ، وَأَنْهَى عَنِ الشَّرِّ وَآتِيهِ

“Kıyamet gününde alim getirilir, ateşe atılır. Orada bağırsakları dışarı fırlar ve bu halde, merkebin dolap etrafında döndüğü gibi dolaşır. Cehennemlik olanlar da onun etrafında dolaşarak sorarlar: “Senin halin ne?” O da cevap verir: “Ben iyiliği emrederdim, fakat onu ben yapmazdım. Kötülükten insanları alıkordum, fakat ben onu yapardım.”

Âlimin işlediği günah sebebiyle azabı iki kat olur, çünkü bilerek isyan etmiştir.

Bunun için Cenab-ı Hak Nisa suresi, ayet 145’te;

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ

“Münafıklar, cehennemin en alt tabakasındadırlar.”

Çünkü, münafıklar, gerçeği bildikten sonra inkâr etmişlerdir. Onlar, Yahudiler ve Hristiyanlar gibi Allaha çocuk isnad etmedikleri ve Allah için üçüncüsüdür, demedikleri halde Hristiyanlardan daha kötü olmuşlardır. Çünkü onlar gerçeği bilerek inkâr etmişlerdir.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.):

هَلَاكَ أُمَّتِي عَالِمٌ فَاجِرٌ وَعَابِدٌ جَاهِلٌ وَشَرُّ الشَّرَارِ شَرَارُ الْعُلَمَاءِ، وَخَيْرُ الْخِيَارِ خِيَارُ الْعُلَمَاءِ

“Ümmetimin helak olması, facir alim ile cahil âbid’in yüzündendir. Şerlilerin en korkuncu, âlimlerin kötüleridir. Hayırlıların en hayırlısı ise, âlimlerin iyileridir.”

(Darimi, Ahvas bin Hatim; İ. Gazali, İhya, c. I, sh. 156)

وَمَنْ أَحْسَنَ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

“Allah’a davet edip salih amel işleyen ve; ben gerçek Müslümanlardanım, diyen kimseden daha güzel sözlü kim var?” (Fussilet suresi, 33)

أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ

“Ey Resulüm! İnsanları, Kur’an’la ve güzel bir öğüt-le Rabbinin yoluna (İslâm’a) davet et.” (Nahl suresi, 125)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Muaz (r.a.) Yemen’e vali tayin ettiği zaman;

لَأَنَّ يَهْدِيَ اللَّهُ بِكَ رَجُلًا وَاحِدًا خَيْرٌ لَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا

“Yemin olsun ki, Allah’ın senin sebebinle bir kişiyi

hidayete erdirmesi, senin için bütün dünyadan ve içinde bulunan her şeyden daha hayırlıdır.” (İmam Ahmet, Müsnet)

مَنْ تَعَلَّمَ بَابًا مِنَ الْعِلْمِ لِيُعَلِّمَ النَّاسَ أُعْطِيَ ثَوَابَ سَبْعِينَ صَدِيقًا

“Kim, insanlara öğretmek için ilimden bir kısım öğrenirse, ona yetmiş sıdık sevabı verilir.” (Nesei)

مَنْ عَلِمَ عِلْمًا فَكَتَمَهُ أَلْجَمَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِلِجَامٍ مِنْ نَارٍ

“Kim bir ilim öğrenir de, onu saklarsa, (başkasına öğretmezse) Allah onu kıyamet gününde ateşten bir gemle gemleyecektir.” (Ebu Davut; Tirmizi; İbni Mace; İbn Hıbban, Hakim, Ebu Hureyre (r.a.))

إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ يَقُولُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ لِلْعَابِدِينَ وَالْمُجَاهِدِينَ: ادْخُلُوا الْجَنَّةَ، فَيَقُولُ الْعُلَمَاءُ: بِفَضْلِ عِلْمِنَا تَعَبَّدُوا وَجَاهَدُوا، فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: أَنْتُمْ عِنْدِي كَبَعْضِ مَلَائِكَتِي، اشْفَعُوا تُشَفَّعُونَ ثُمَّ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ

“Kıyamet günü geldiği zaman, Allah âbidlere (ibadet ehli) ve mücahitlere şöyle buyuracak: Giriniz cennete, Âlimler diyecekler ki: “Bu âbidlerle mücahidler, bizim ilmimizin bereketiyle ibadet ettiler ve cihatta bulundular? Onlar bizden önce mi cennete giriyorlar? Bunun üzerine Aziz Allah şöyle buyurur: Siz benim katımda bazı meleklerim gibisiniz. Dilediğiniz kimselere şefaât ediniz, şefaatiniz kabul olunacaktır. Alimler de şefaât edecekler, sonra cennete girecekler.” (Ebu Abbas, ez-Zehebi, İbn Abbas (r.a.)’den)

وَقَالَ النَّبِيُّ (صلم): صِنْفَانِ مِنْ أُمَّتِي إِذَا صَلَّحُوا صَلَّحَ النَّاسُ، وَإِذَا فَسَدُوا فَسَدَ النَّاسُ: الْأَمْرَاءُ وَالْفُقَهَاءُ.

“Ümmetimden iki zümre vardır ki, bunlar düzelir-

se insanlar da düzelir. Bunlar bozulursa insanlar da bozulur. Bu iki zümreden biri idareciler diğeri de din âlimleridir.” (İbni Abdilber ve Ebu Nuaym; İ. Gazali, İhya Ulum.)

أَقْرَبُ النَّاسِ مِنْ دَرَجَةِ الثُّبُوءِ أَهْلُ الْعِلْمِ وَالْجِهَادِ أَمَّا أَهْلُ الْعِلْمِ فَدَلُّوا النَّاسَ عَلَى مَا جَاءَتْ بِهِ الرُّسُلُ وَأَمَّا أَهْلُ الْجِهَادِ فَجَاهَدُوا بِأَسْيَافِهِمْ عَلَى مَا جَاءَتْ بِهِ الرُّسُلُ

“Peygamberlik derecesine insanlardan en yakın olanı, ilim ve cihad ehlidir. Çünkü ilim ehli, Peygamberlerin getirmiş olduğu hak yola insanları çağırmışlardır. Cihad ehli de, Peygamberlerin getirmiş olduğu hak yol uğruna kılıçları ile cihat etmişlerdir.” (Ebu Nuaym; İbn-i Abbas; İ. Gazali, İ. Ulumiddin)

أَفْضَلُ النَّاسِ الْمُؤْمِنُ الْعَالِمُ الَّذِي إِنْ حَاجَّجَ إِلَيْهِ نَفَعَ وَإِنْ اسْتَعْنَى عَنْهُ أَغْنَى نَفْسَهُ

“İnsanların en faziletlisi o mümin âlimdir ki, eğer ona muhtaç olunursa fayda verir ve kendisine ihtiyaç duyulmazsa, o da kendi başına kalır ve başkasına muhtaç olmaz.” (Beyhaki, şuaübül iman bahsi; İ. Gazali, İ. Ulumiddin)

الْعُلَمَاءُ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ

“Âlimler, peygamberlerin varisleridir.” (Ebu Davut; Tirmizi; İbni Mace; İbni Hibban; Ebu Derda) Yaratıklar için, peygamberlik rütbesinden daha büyük bir derece olmadığına göre, peygamberlere varis olma şerefinden daha üstünü düşünülemez.

يَسْتَغْفِرُ لِلْعَالَمِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

“Yerde ve gökte olan varlıklar, âlim için Allah’tan mağfirediler” (Ebu Derda; İ. Gazali, İhya Ulum.)

إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ

“Allah’ın kulları arasında Allah’tan gerçek manada korkanlar âlimlerdir.” (Fatır suresi, 28)

يَسْفَعُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثَلَاثَةٌ: الْأَنْبِيَاءُ ثُمَّ الْعُلَمَاءُ ثُمَّ الشُّهَدَاءُ

“Kıyamet gününde üç sınıf insan şefaate edecektir. Peygamberler, sonra âlimler, sonra şehitler.” (Hz. Osman (r.a.), İbni Mace)

هَلَاكُ أُمَّتِي عَالِمٌ فَاجِرٌ وَعَابِدٌ جَاهِلٌ وَشَرُّ الشَّرَارِ شَرَارُ الْعُلَمَاءِ، وَخَيْرُ الْخِيَارِ خِيَارُ الْعُلَمَاءِ

“Ümmetimin helak olması, fâcir âlim ile cahil âbid’in yüzündendir. Şerlilerin en korkuncu, âlimlerin kötülüridir, hayırlıların en hayırlısı ise âlimlerin iyileridir.” (Darimi, Ahvas bin Halim; İ. Gazali İhya, c. 1, sh. 156)

Malik bin Dinar der ki; *“Âlim, ilmiyle amel etmedikçe, vaaz ve nasihatı başkasının kalbinde yerleşmez. Yağmurun, kupkuru taşlara tesir edememesi gibi...”*

مَرَزْتُ لَيْلَةَ أُسْرَى بِي بِأَقْوَامٍ تُقْرِضُ شِفَاهُهُمْ بِمَقَارِصِنِي مِنْ نَارٍ. فَقُلْتُ: مَنْ أَنْتُمْ؟ فَقَالُوا: كُنَّا نَأْمُرُ بِالْخَيْرِ وَلَا نَأْتِيهِ وَنَنْهَى عَنِ الشَّرِّ وَنَأْتِيهِ.

“İsra gecesinde bazı kavimlerin yanından geçtim. Gördüm ki dudakları ateşten imal edilmiş makaslarla kesiliyor. Siz kimsiniz? Diye sordum. Onlar sualıme şöyle karşılık verdiler: Ey Allah’ın Resulü! Biz dünyada hal-ka iyiliği emreder, fakat kendimiz yapmazdık. Başkasını sakındırdığımız kötülükleri ise kendimiz yapardık.” (İbni Hibban, Hz. Enes (r.a.)’den, İ. Gazali, İhya Ulum)

DÜNYA HAYATI BİZİ ALDATMASIN

İnsan, kâinatın en mükerrer varlığı olarak yaratılmış ve yeryüzüne halife kılınmış, her türlü nimetler emrine sunulmuş en şerefli bir varlıktır. Yaratılış gayesi de Allah’u Azimüşşana kulluktur.

Peygamberler, insanlığa bu hakikatı tebliğ için gönderilmiş, kitaplar, bu hakikatı açıklamak için indirilmiş, yerdeki ve gökteki her şey insanoğlunun emrine bu hakikatı anlamak için verilmiştir.

Akıl sahibi her insan şunu kesinlikle bilir ki, dünya bir imtihan yeridir. Her insan imtihan edilmektedir.

Cenab-ı Hak Kur’an’ında: *“Biliniz ki, mallarınız ve canlarınız sizin için bir bela ve imtihandır. Allah katında ise, büyük mükafat vardır.”* (Enfâl suresi, 28)

“Biz, yeryüzünde olan şeyleri, yer halkına bir süs yaptık ki, insanların hangisinin daha güzel bir amelde bulunacağını imtihan edelim.” (Kehf suresi, 7)

Dünya, insan için bir köprü gibidir. Bu köprünün başı beşik, sonu mezardır. Ondandır ebedi bir hayat başlamaktadır. İnsanoğlu dünyaya geldiğinde beyaz bir kundağa, giderken de beyaz bir kefene sarılır. Her insan istese de istemese de ebediyete doğru yolcudur. Bu ebediyet için hazırlığımızı burada yapmak zorunda olduğumuzu, bu hazırlığın nasıl yapılacağını Cenab-ı Hak, Kur’an’ında, peygamberi Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) da sünnetinde haber vermiştir.

Cenâb-ı Hak Kur’an’ında: *“Ey insanlar; muhakkak Allah’ın vaadi hesabı haktır. Sakın dünya hayatı sizi al-*

datmasın. Şeytan da sakın sizi Allah'ın dininden aldatıp kaydırmasın?" (Fatır suresi, 5)

"Dünya hayatı bir oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir. Elbette ahiret yurdu, takva sahipleri için daha hayırlıdır. Hala aklınız başınıza gelmeyecek mi?" (En'am suresi, 32)

"Ey kavmim, bu dünya hayatı geçici bir faydalanmadan ibarettir. Ahiret ise, devamlı olarak durulacak yerdir." (Mümin suresi, 39)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de: *"Şüphesiz dünya tatlı bir yeşilliktir. Allahu Azimüşşan sizin ne yapacağınızı görmek için, sizi bu dünyaya halife olarak göndermiştir. Dünyadan sakının."* (Tirmizi, Muhtarul ahadis, sh. 31)

"Dünya ahretin tarlasıdır. Ne ekerseniz onu biçersiniz."

"İki günü birbirine eşit olan ziyandadır." (R.S. Terc. Dünya Çalışma, c. 1)

"Dünya, yeri olmayanın evi, serveti olmayanın malıdır. Akli olmayan dünyalık toplar." (İmam Ahmed, Muhtarul ehadis, sh. 77)

O halde dünya bizi aldatmasın. Allah'a karşı kuluk vazifelerimizi unutturmasın. Bizi, çoluk çocuğumuzu yüce dinimiz islamdan uzaklaştırmamasın. Allah ve Resulullah sevgisini, Kur'an nurunu gönüllerimizden çıkarmasın. Süratle yok olmaya giden bir dünyanın geçici zevkü sefası, bizi ebedi nimetlerden mahrum etmesin. Unutmayınız ki, dünya ahretin tarlasıdır. Ne ekerseniz onu biçersiniz.

BAŞIBOŞ DEĞİLİZ

Dünyaya imtihan için gönderilmiş bulunan insanoğlu, bu geçici dünyada başıboş bırakılmış değildir. Mahlûkatın en şerefliisi bulunan, Allah’u zülcelalin yeryüzündeki halifesi olan, her şey emrine sunulan, en güzel nimetlerle donatılan insanoğlu, yaptığı her işin, yaşadığı her saniyenin hesabı kendisinden mutlaka sorulacaktır. İyi iş işlemişse mükâfatı, kötü iş işlemişse cezası şüphesiz verilecektir.

Cenâb-ı Hak Kur’an-ı Kerim’de: “*İnsan kendisinin başıboş bırakılacağını mı zannediyor?*” (Kıyame suresi, 36)

“*O, kendisine, kimsenin asla güç yetiremeyeceğini mi zannediyor?*” (Beled suresi, 5)

“*O, kimsenin kendisini görmediğini mi zannediyor?*” (Beled suresi, 7)

“*Sizi ancak, boşuna yarattığımızı ve gerçekten bize döndürülemeyeceğinizi mi zannettiniz?*” (Mü’minun suresi, 115)

Görülüyor ki, insanoğlu boşuna yaratılmamış ve başıboş bırakılmamıştır. Sürekli kontrol altındadır.

İnsanoğlunun yeryüzündeki ilk vazifesi, İslam dini-ne bütünyle iman etmek, her şeyin yaratıcısı, sahibi ve hakimi Allah’u zülcelale canı gönülden inanmaktır. Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)’nın Allah’ın en sevgili kulu ve son peygamberi olduğuna, insanlığın kurtuluşunun onun şeriatına bağlı olmaya bağlı olduğuna, Kur’an-ı Mübin’in, kanunu ilahi olduğuna, kendisinin de Allah’a kulluk için yaratıldığına iman etmektir.

Hak din İslam'dan uzaklaşan, nefsinin şehvetinin, şeytanın esaretine düşen, dinin hükümlerini istediği gibi anlamaya çalışan, Kur'an'a sırt çeviren Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)'nın sünnetini terk eden, Hakkı söylemekten korkan, küfür ve batılda ısrar edenleri Allah'ı zülcelalin cezasız bırakacağını zannetmeyiniz.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *“Kıyamet günü, insanoglu şu beş şeyden sorguya çekilmedikçe yerinden ayırlamayacaktır. Ömründen, onu nerede ve ne surette harcamıştır. İlminde, onunla nasıl amel etmiştir. Malından, onu nereden kazanmış ve nerelere sarf etmiştir. Vücudundan, onu nerede ve ne şekilde yıpratmıştır?”* (Tirmizi; R.S. Terc. c. 1/441)

HER MÜSLÜMANIN GÖREVİ

İyiliği emr, kötölüğü nehy, her müslümana farzdır. Cenab-ı Hak, Kur'an-ı Kerim'de: *“Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı bir ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötölükten vazgeçirmeye çalışırsınız. Ve Allah'a imanda devam edersiniz...”* (Âl-i İmrân suresi, 110)

“Erkek ve kadın bütün mü'minler, birbirlerinin yardımcılarıdır. İyiliği emrederler, kötölüklerden vazgeçirmeye çalışırlar. Namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler. Allah'a ve Resulüne itaat ederler. İşte bunları, Allah muhakkak rahmetiyle bağışlayacaktır. Çünkü O, azizdir, hakîmdir.” (Tevbe suresi, 71)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de: *“İslamiyet, Allah'a ibadet edip ona hiçbir şeyi ortak koşmaman, Namaz*

kılman, zekât vermen, Ramazan orucunu tutman, çoluk çocuğuna, yakınlarına dostlarına selam verip esenlik dilemendir. Kim bunlardan bir tanesini terk ederse, islamın bir parçasını terk etmiş olur. Kim bunların hepsini terk ederse islamiyete sırt çevirmiş olur.” (Ebu Hureyre (r.a.), Hakim)

“İyilik etmek ve fenalıktan sakınmak hususunda birbirinizle yardımlaşın, günah işlemek ve haddi aşmak hususunda yardımlaşmayın. Allah’tan korkun. Çünkü Allah’ın azabı çok şiddetlidir.” (Maide suresi, 2)

“Başkalarını doğruluğa çağıran kimseye kendisine uyanların sevabı gibi sevap verilir. Bununla beraber onların sevabından da hiçbir şey eksilmez. Sapıklığa, günaha çağıran kimseye de ona uyanların günahı gibi günah yazılır. Bununla beraber ona uyanların günahlarından hiçbir şey eksilmez.” (Müslim; R.S. Terc. c. 1/217)

“Ya iyiliği emreder, kötülüğü nehyedersiniz, yahut Allah’u Zülcelal sizin kötülerinizi size musallat kılar. Sonra iyileriniz dua etseler de duaları kabul edilmez.” (Bezzar, Muhtarul hadis, sh. 118)

“Sizden biriniz bir kötülüğü gördüğü zaman onu eliyle düzeltsin, gücü yetmezse diliyle düzeltsin. Buna da gücü yetmezse kalbiyle buğz etsin. Fakat bu imanın en zayıfıdır.” (Müslim, muhtarul hadis, sh. 144)

Elle düzeltmek devletin, dille nasihatle düzeltmek âlimlerin, kalple buğz da halkın görevidir.

Cenab-ı Hak Kur’an’ında: *“Asra yemin olsun ki, bütün insanlar hüsrandır. Ancak iman edip, iyi amel*

işleyen, birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır.” (Asr suresi, 1-3) buyuruyor.

ALLAH’I ANMAK

ZİKİR - DUA

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا مُّشْحَانًا فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

“Onlar, ayakta iken, otururken ve yanları üzerine ya-tarken Allah’ı anarlar. Göklerin ve yerin yaratılışını dü-şünürler ve şöyle derler: “Rabbimiz! Sen bunu boşuna yaratmadın. Seni tenzih ederiz. Bizi cehennem azabın-dan koru.” (Âl-i İmrân suresi, 191)

Onlar, mü’minler her durumda Allah’ı anarlar. Göklerin ve yerin yaratılışını düşünür ondan ibret alırlar.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.): *“Yaratılanlar hakkın-da düşünün, yaratıcı hakkında düşünmeyin”* buyurmuş-tur. (Fethül Kebir, 2/35)

Allahu zülcelalin zatı hakkında düşünmek yasaklan-mış, çünkü Allah’ın gerçek mahiyeti, insan düşüncesine sığmaz. İnsan düşüncesi onu kavrayamaz. Onun zatını düşünmek insanlara bir fayda da sağlamaz. İnsan, nefis ve bedenden oluşmuştur.

İbadet de, bedene ve nefse göredir. Allahu Zülcelal anılırken bedenle yapılan ibadete işaret edilmiştir.

Ata b. Ebi Rebah (r.a.) rivayet eder: İbn Ömer ve Ubeydullah b. Ömer (r.a.) birlikte Hz. Aişe (r.a.) vali-

demizin yanına vardım ve selam verdim. Hz. Aişe (r.a.) bunlar kim? Diye sordu. “Ubeydullah b. Ömer” dedim. Bunun üzerine “Hoş geldin ey Ubeydullah b. Ömer. Neden beni ziyaret etmiyorsun?” dedi. Ubeydullah da: “Seyrek ziyaret et ki, sevgin artsın” dedi.

İbn Ömer (r.a.): “Bukadar yeter. Resulullah (s.a.s.)’den gördüğün en garip şeyi bize anlat” dedi. Hz. Aişe (r.a.) validemiz hüngür hüngür ağladı ve: “Onun her işi gariptir. Bir gece odama geldi. Yatağıma girdi. Cildi cildime değişiyordu. Sonra bana; “Ey Aişe! Rabbime ibadet etmek için bana izin verir misin?” dedi.

Ben de: “Allah’a yemin ederim ki, ben senin ibadetini de, bana yakın olmanı da seviyorum. Sana izin verdim” dedim. Bunun üzerine, bir kırba su alarak abdest aldı. Sonra namaza durdu. Ayaktayken ağlıyordu. Gözyaşları beline kadar akmıştı. Sonra secdeye vardı ve yer ıslanına caya kadar ağladı. Namazı bitirince sağ yanına dayanıp, sağ elini sağ yanına koyarak tekrar ağladı. Sabah ezanını okuduktan sonra Bilal (r.a.) gelip, onu namaza çağırdı.

Bilal (r.a.) onun ağladığını görünce: “Niçin ağlıyorsun Ey Allah’ın Resülü? Allah senin geçmiş ve gelecek bütün günahlarını affetmiştir. Bunun üzerine Resulullah (s.a.s.): “Ey Bilal, şükreden bir kul olmayayım mı? Nasıl ağlamam ki “Şüphesiz, göklerin ve yerin yaratılışını düşünürler. Rabbimiz sen bunu boşuna yaratmadın. Seni tenzih ederiz. Bizi cehennem azabından koru.” Ayetine kadar olan kısım bana bu gece indi. Onu okuyup ta düşünmeyenlere yazıklar olsun.” (İbn Merdeveyh, Tefsirul Hafiz, İbni Kesir, 1/348)

Başka bir hadisinde de: *“Bir saat düşünme tefekkür, altmış yıl ibadetten hayırlıdır.”* (Deylemi, ed Dürrül mensur 2/111) buyurulmuştur. Bunun iki sebebi var.

Birincisi; tefekkür seni, Allaha ulaştırır. İbadet ise, Allah’ın sevabına ulaştırır. Seni ulaştıran şey, Allah’tan başkasına ulaştırandan hayırlıdır.

İkincisi ise; tefekkür, kalbin. İtaat da organların işidir. Kalp organlardan daha şerefli. Kalbin işi de, organların işinden daha şerefli.

Cenab-ı Hak ayetin devamında dua öğretiyor. Çünkü dua, vesileyi sunduktan sonra insana fayda verir. O vesile de Allah’ı anma ve Allah’ı düşünme gibi kulluk görevleridir.

Onlar düşünür ve şöyle derler. Rabbimiz! Sen bunu boşuna yaratmadın. Seni, hikmetsiz ve boş şeyler yaratmak gibi sana layık olmayan şeylerden tenzih ederiz. Bizi cehennem azabından koru.”

Cehennem azabı, Allah’ı tanımayanların cezasıdır. Burada, Allah’ı anmanın büyüklüğüne ve zikrin en üç mertebesine işaret edilmiştir.

Birincisi, dil ile zikretmek, ikincisi, kalp ile düşünmek, üçüncüsü de, ruh ile tanımadır.

Çünkü dil ile zikretmek, sahibini kalple zikretmeye ulaştırır. O da Allah’ın kudretini düşünmektir. Kalp ile zikretmek de, ruhun makamına ulaştırır. Bu makam da da, eşyanın gerçeğini öğrenir. Allah’ın yarattığı şeylerdeki ilahi hikmeti görür. Bundan sonra da: “Rabbimiz! Sen bunu boşuna yaratmadın!” der.

Mü'min, her zaman, diliyle Allah'ı zikretmeli, bunu terk etmemelidir ki, böylece, kalple zikretmeye ulaşabilsin. Daha sonra da, ruhun zikrine ulaşarak yakîn ve marifeti elde etsin. Cahilliğin karanlığından kurtulsun, marifetin nuruyla aydınlansın.

Bu ayeti celile aynı zamanda Ayakta, oturarak, yatarak, adaba aykırı olmamak şartıyla zikir yapılabileceğini bildirir. Zikir sesli ve sessiz olarak yapılır.

Bir kudsi hadiste: “*Ben kulumun beni zannettiği üzereyim. Beni zikredince onunlayım. Beni tek başına zikrederse ben de onu kendim anarım. Beni bir toplulukta zikrederse, ben de onu, daha hayırlı bir toplulukta anarım.*” (Buhari; Müslim)

Bir başka hadiste de: “*Allah'ın bir takım melekleri vardır. Onlar, yollarda dolaşp, zikir yapan insanları araştırırlar. Allah'ı zikreden insanları bulunca: “Geliniz, aradığınız burada” derler ve onların etrafını kanatlarıyla kuşatırlar.*” (Buhari; Müslim; Tirmizi; R. Beyan Tefsiri, c. 2, sh. 146)

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾

“*Rabbimiz! Sen kimi cehenneme koyarsan, mutlaka onu perişan etmişsindir. Zalimlerin hiçbir yardımcısı yoktur.*” (Âl-i İmrân suresi, 192)

Cabir (r.a.): Resulullah'ın (s.a.s.) yanındaydık. O bize: “Size cennet odalarından bahsedeyim mi?” dedi. Bizler de: “Bahset ey Allahın Resülü” dedik. Bunun üzerine Resulullah: “Cennette, dışarısı içeriden, içerisi dışarıdan görünen odalar vardır. Orada hiçbir kulağın

duymadığı hiçbir gözün de görmediği nimet ve lezzetler vardır.” buyurdu.

Ben: “Bu odalar kimindir ey Allah’ın elçisi” diye sorduğumda ise; “Selamı yaygın hale getirenin, yemek yedirenin, oruca devam edenin ve insanlar uykuda iken namaz kılanındır.” buyurdu. (Tirmizi; A.b.Hanbel, Müsned)

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ

عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

“Ey Rabbimiz! Biz, “Rabbimize iman edin” diyerek imana çağıran bir davetçiyi işittik ve iman ettik. Ey Rabbimiz! Günahlarımızı bağışla, kötülüklerimizi ört, canımızı iyilerle beraber al.” (Âl-i İmrân suresi, 193)

Ya Rabbi, biz islama, imana davet eden Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)’in Hak davetini duyduk. Ona iman ettik ve itaat edeceğimize söz verdik.

Ya Rabbi, bizim büyük ve küçük günahlarımızı affetle, kötülüklerimizi ört. Bizim ruhumuzu iyilerle beraber al. Bizi cennetine koy, cennette o salih kullarınla, peygamber, âlim, veli, şehit kullarınla komşu eyle.

Bu ayetteki ifadelerde; Kim Allah’a kavuşmayı arzu ederse, Allah da ona kavuşmayı ister.

Müjdeler olsun, sözün en güzelini işiten ve ona tabi olanlara. Müjdeler olsun, güzel sözü işitip ibret alanlara.

İbn Abbas (r.a.) “Her kim, istiğfar etmeye devam ederse, Allah da onun sıkıntısını neşeye çevirir, darlığı-

na bir çıkış yolu bulur ve ummadığı bir yerden kendini rızıklandırır.” (Ebu Davut; İbn Mace; Fethül kebir 3/237)

Dua ibadetin özüdür. Dünyada fayda verip afetleri savar. Ahirette ise, Allahu Teala ona, melekler eliyle hediyeler verir ve: “Bu, senin dünyadaki duanın, karşılığıdır.” der.

رَبَّنَا وَإِنَّا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ

“Ey Rabbimiz! Bize, peygamberlerin vasıtasıyla vaad ettiklerini ver. Bizleri kıyamet gününde rezil etme. Sen vaadinden dönmezsın.” (Âl-i İmrân suresi, 194)

KUR’AN OKUMAK ZİKİRLERİN EN FAZİLETLİSİDİR

Hayırlı insanların en üstün ibadetidir.

Günümüzde Kur’an garip kalmıştır. Kimi Müslüman Kur’an okumayı bilmiyor, kimisi de şeyhlerinin tertiplediği vird’leri daha faziletli diye Kur’an okumayı terk ediyor. Halbuki şeyhlerin virdlerinin fazileti konusunda ne peygamber efendimiz (s.a.s.)’in hadislerinde ne de bu hususta icma vardır.

Kur’an okuyan onun manasını bilse de, bilmese de okuduğu için sevap ve mükafat kazanır. Çünkü Kur’an-ı Kerim’in lafzını okumak ta bir ibadettir.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) buyururlar ki: *“Allah kelamının diğer kelimalar üzerine olan üstünlüğü Allah’ın yaratıkları üzerine olan üstünlüğü gibidir.”*

(Deylemi, İbn Abbas (r.a.)’den)

“Allah ile konuşmak isteyen kimse, Kur’an okusun.”

(İbn Kesir)

“Eğer Allah’ın (Andolsun ki biz Kur’an-ı düşünmek için kolaylaştırmışızdır. O halde bir düşünen var mı?) mealindeki beyanı olmamış olsaydı, diller Kur’an-ı okumaya güç yetiremezdi. Çünkü onun azameti ve mehabeti oldukça yüksektir.” (Hakim, Müstedrek, Deylemi)

“Bütün namazların sevabı toplanacak olursa, Kur’an’dan bir harfin sevabına karşılık olamaz.” (Deylemi)

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَا حِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ فَخَذَهَا بِقُوَّةٍ وَأَمَرَ قَوْمَكَ بِأَخْذِهَا بِأَحْسَنِهَا سَأُرِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٥﴾

“Ona (Hz. Muhammed A.S.) levhalarda (Tevrat) her şeyden bir öğüt yazdık ve her şeyi uzun uzadıya açıkladık. Onlara sıkça sarıl, milletine de emret, en güzel şekilde tutsunlar (uyulasınlar). Yakında size fasıkların yurdunu göstereceğim.” (A’raf suresi, 145)

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْئَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾

“Size ansızın, farkına varmadan azab gelmeden önce Rabbinizden size indirilen en güzel söz, Kur’an’a uyun.” (Zümer suresi, 55)

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَيْهُمْ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿١٨﴾

“Dinleyip de en güzel söze uyan kullarımı müjdele... İşte Allah’ın hidayete doğru yola erıştirdiği onlardır. İşte onlar akıl sahiplerinin ta kendileridir.” (Zümer suresi, 18)

Şüphesiz ki bu ayet ve hadisler, Kur'an'ın esrarı ile ilgili beyanlardır. Tahrik ve teşviklerdir. Uyarma ve talimlerdir. Onun kıraatine devam eden herkese (gafillere) ikazdır. Onu terk edip başka şeylerle meşgul olanlara, kınamadır, azardır.

Bu konuda İmam Dinuri Keşfü'l Künüz adlı eserinde diyor ki:

“Ey akıl ve zeka sahipleri, ey düşünebilen insanlar! Zamanımızda halkın daha çok meşgul olduğu zikirlerle virdlere bakın. Bunlar şeyhlerin tertipledikleri bir takım sözlerdir. Bunlara devam edenleri Kur'an okumaya tahrik ve teşvik ettiklerinde virdlerimi zamanında yerine getirmekten fazla vaktim kalmıyor ki Kur'an okuyabilelim diye cevap verirler.

Onların vird ve zikirlerinin fazileti, Kur'an'ın fazileti karşılığında ne olabilir? Eğer şeyhlerin bu tertipleri, peygamberlik devrinde mevcut olsaydı veya hilafet çağında bulunsaydı, herhalde onları yakar ya da suya atarlardı. Çünkü belirtilen tertipler, Kur'an'ın faziletlerini bilmeyen kimselerin gönlünü süslemiştir. Onları Kur'an okumaktan alıkoymuş, bir nevi hapsedmiştir.”

أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُثْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

“Kendilerine okunan bir kitabı sana indirmiş olmamız onlara yetmiyor mu? Şüphesiz bunda inanan bir kavim (topluluk) için bir rahmet ve ibret (öğüt) vardır.”

(Ankebut suresi, 51)

Adamın biri İmam Şibli (r.aleyh) hazretlerine gele-

rek, bana tavsiyede bulun deyince ona şu tavsiyede bulundu:

“- Allah’ın kelamına (Kur’an’a) sarıl, gerekeni yap, ondan başkasını terk et! Kur’an’la beraber ol, diğerlerini bırak. Bırak da kendi sapıklıkları içerisinde bocalayıp dursunlar.”

Yahya bin Muaz (r.aleyh) diyor ki:

“- Kendisinde üç haslet bulunmayan kimse Allah dostu değildir.

1. Allah kelamını başka sözlere,
2. O’na kavuşmayı başkasına kavuşmaya,
3. O’na ibadeti başkasına hizmete, tercih eder.” (İhya Ulumiddin, İ. Gazali, Muhabbetullah bahsi)

Büyük sahabi İbni Mes’ud (r.a.) da diyor ki:

“- Bir şey okumak istediğinizde, Kur’an-ı tercih edin. Çünkü onda önce gelenlerle sonra gelenlerin ilmi mevcuttur.”

Meşayihî Kiramdan bazıları diyor ki:

“- Virdini, Kitap ve sünnette geçen virdlerden başkası yapma ki âlimlerden ve ediplerden olasın. Çünkü öyle yaptığın zaman, yani Kur’an ve Sünnete uyduğun zaman zikirle tilavet arasını birleştirmiş, ikisini bir arada yapmış olursun. Böylece sana hem tilavet edenin, hem zikredenin sevabı verilmiş olur.”

Kitap ve Sünneti terk etmek, insanın arzuladığı bir mertebe olmasa gerek, dünya ve ahiret hayrını uman kimse için ancak bu ikisine uymak gerek. Kim sünnete

vârid olmayan bir virdi fakirlerin önüne koyarsa, Allah ve Resulullah'a karşı edebini bozmuş olur.” (Ruhul beyan, Hadid Suresi Tefsiri, İ.H.Bursevi)

Allah kelimından başka bir vird arzu eden kimse kıymetli elmas ve yakut dururken boynuna boncuk takan kadına benzer.

AŞIKAR KUR'AN OKUMAKTA 7 ADAB VARDIR

1- Emredildiği şekilde tane tane ve ahenkli okumak.

2- Sesi güzelleştirmek. Böyle yapmak menduptur. Zira Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *“Kur'an-ı seslerinizle süsleyin.”* Diğer bir hadiste *“Kur'an-ı güzel sesle makam üzere okumayan bizden değildir.”* (Buhari, Ebu Hureyre (r.a.); A.b. Hanbel; Ebu Davut; İbn Hıbban)

3- Kulaklarına duyurmak ve kalbiyle öğüt almak. Bu da kelimullah üzerine derinden derine düşünmek ve manasını anlamaya çalışmakla olur. Bütün bunlar aşikar okunurken mümkündür.

4- Sesini yükseltmek suretiyle uykuyu kaçırmak.

5- Allah'ı anmasını sağlamak için uykuda olanı, uyandırmak. Böyle yapmak, o adamı ihya etmeye sebep olur.

6- Tembel oturanı, gaflet içinde bulunanı harekete geçirmek, hevesini getirmek. Böylece Rabbin hizmetine kalkmasını sağlamak. Böylece onun iyilik yapmasına ve takvaya yönelmesine yardımcı olur.

7- Aşık okumakla Kur'an-ı çok okumaya yol açmak ve bunu adet haline getirip devam etmek.

Böyle yapmakla çokça amelde bulunmak vardır.

“Ashabı Kiram bir yerde toplandıkları zaman, aralarından birine Kur'an'dan bir sure okuması için emrederlerdi.” (Ruhul Beyan tefsiri)

Akabe bin Âmir (r.a.) rivayetinde, Peygamberimiz (s.a.s.) buyurdular ki: “*Kur'an-ı aşık okuyan, aşık sadaka veren gibidir. Kur'an-ı gizli okuyan, sadakayı gizli veren gibidir.*” (Meşabih)

İmam Rabbani (k.s.) hazretleri diyor ki:

“- Kim Kur'an okumanın veya namazın veya sadakanın sevabını ölülerinden bir şahsın ruhuna bağışlamayı niyet eder ve diğer mü'minlerden de buna ortak olmayı kastederse, Allah her birinin ruhuna kâmil sevap verir, o şahsın sevabından da hiçbir şey eksilmemiş olur. Çünkü Cenâb-ı Hak buyuruyor ki; “Şüphesiz Rabbim mağfiretin çok geniştir.”

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki:

“*Kur'an-ı öğrenin ve okuyun! Çünkü Kur'an-ı öğrenip okuyan ve onun hükümleriyle amel edip yaşayanın misali, içi misk dolu bir keseye benzer; kokusu her yana yayılır. Kur'an-ı duyup onu sadece içinde tutan, ağzı düğümlü misk torbasına benzer.*” (Tirmizi; Nesai; İbn Mace, Ebu Hureyre (r.a.)'den)

Diğer Hadisler de de:

“*Sizin hayırlınız Kur'an-ı öğrenen ve öğreteninizdir.*”

*“Sizin en üstününüz, Kur’an-ı öğrenen ve öğretene-
nizdir.”* (Buhari; Ebi Davut; Tirmizi, Hz.Osman (r.a.)’den)

*“Allahın kitabını öğrenen ve sonra Kitap’ta olana
uyup amel eden kimseyi Allah sapıklıktan kurtarıp doğru
yola kavuşturur ve kıyamet günü onu kötü bir hesaptan
korur.”* (Taberani, el-itkan)

Enes bin Malik (r.a.) rivayetinde, Efendimiz (s.a.s.):
“Çocuğuna Kur’an öğreten kimsenin boynuna Allah
öyle nurdan bir gerdanlık takar ki, önce gelenlerle sonra
gelenler hayretler içinde kalırlar.”

Kur’an okuyup onunla amel eden kimsenin ana ba-
basına kıyamet günü öyle bir tac giydirilir ki, ziyası, gü-
neşin dünya evlerine vuran ziyasından daha güzeldir. Ya
bir de onunla amel eden kimse hakkında ne dersiniz.”
(Ebu Davut, Hakim)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki; *“On şey
on şeyi engeller.”*

- 1- *Fatiha, Allah’ın gazabını,*
- 2- *Yâsin suresi, Kıyamet günündeki susuzluğu,*
- 3- *Duhan suresi, Kıyamet korku ve dehşetini,*
- 4- *Vakıa suresi, fakirliği, miskinliği,*
- 5- *Mülk suresi, kabir azabını,*
- 6- *Kevser suresi, hasımların kinini,*
- 7- *Kafirun suresi, ölüm anında küfrü,*
- 8- *İhlas suresi, iki yüzlülüğü, samimiyetsizliği,*
- 9- *Felak suresi, haset edenlerin hasedini,*
- 10- *Nâs suresi, vesveseyi, önler.* (Ravzatü’l-Müttakin, Mis-

katül Meşabih; Hazinetül Esrar Celiletül ezkar Seyyid Muhammed, Çeviren Yelal Yıldırım, sh. 40)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: *“Âmin dört harftir. Kim âmin derse, Allah onu dört türlü beladan koruyup güven içinde bırakır.*

1- İmanın kalpten ayrılması,

2- Hesap gününün korkusu,

3- Sıratı geçememe endişesi,

4- Cehennem derekesinde ebediyen kalma belasından, koruyup güven içinde bırakır.”

Peygamber Efendimizin (s.a.s.) zikri

Peygamberimiz (s.a.s.) zikredince bütün azaları da zikrederdi. Aşhab-ı kiram diyor ki: “Nebiler nebisi zikrettiği zaman o kadar aşka gelirdi ki, bizim hiç birimiz O’nun gibi yapamazdık. Namaz kılınca onun kadar kılamazdık. Her ibadet te hepimizden ziyade idi.”

Efendimiz (s.a.s.): *“Allah’ı zikr eden kimse ile zikretmeyen kimselerin misali ölü ile diri misalidir.”* (Zübdetül Buhari, 1089 nolu Hadis şerhi) Zikredenin kalbi diri etmeyenin ölüdür.

“Allah’a yemin ederim ki, sabah namazından sonra güneş doğuncaya kadar, Allahı zikreden bir cemaatle oturmam, her birinin diyeti onikibin olan, İsmail (a.s.) oğullarından dört köle azad etmemden benim için daha sevimlidir. Benim için ikindi namazından sonra güneş batıncaya kadar, Allahı zikreden cemaatle oturmam, her

birinin diyeti onikibin olan İsmail (a.s.) oğullarından dört köle azad etmemden daha efaldır.” (Ramuzul Ehadis, 4275 nolu Hadis şerhi)

“Her kim sabah namazını cemaatle kıldıktan sonra güneş doğuncaya kadar zikrullah ile meşgul olarak namazgahta oturur, sonra kalkıp iki rekât namaz kılsa o kimse Hac ve umre sevabına nail olarak kalkar.” (Ebi Ümeme (r.a.) Taberani, Mecmiati’z-Zevaid, c. 10, sh. 104)

“Her kim sabah namazını kılar, sonra güneş doğuncaya kadar zikrullah yaparak oturursa ona cennet vacip olur.” (Muaz, İbn Enes (r.a.), Mecmuati’z zevaid, c. 10, sh. 105)

Ruhun gıdası, kalbin cılası, gönlün sefası zikrullah-tır.

Cehri zikir, Hafî zikir

Namazın nasıl ki cehri, aşikare kılınanı ve hafî (gizli) kılınanı olduğu gibi, zikrinde cehri ve hafisi vardır. Biri zahir, biri batın ismi şerifinin muktezasıdır. Her ikisi de haktır ve haklarında ayet ve hadisi şerif bulunmaktadır.

Zikir, anmak, hatırlamak, yad etmek, unutmamak demektir. Cenâb-ı Hak: “Beni zikrediniz ki, ben de sizi zikredeyim. Beni anın ki ben de sizi anayım” buyurur.

Bu ne demek:

Cenâb-ı Hak bizi anıyor! İnsan, bir gönüldaşı tarafından anıldığını gönlünde duydu mu, bahtiyar olur. Bir dost sizi anıp, seni andım, seni hatırladım deyince, gönlümüzde bahar çiçekleri açılır. Gönlümüz bir gül bahçesi olur. Gül açan, bülbül öten bir Gülşen olur..

Ya Allah sizi anarsa ne olur?

Cenâb-ı Hak: “Benim Peygamberime bir defa salavat getireni ben on defa salavat getiririm” diyor. Bu ne demek? Allah’ın salavat getirmesi demek, “Günahlarını affederim, tevbeni kabul ederim, ömrüne bereket veririm, ne isterse onu veririm” manasınadır.

Her zaman ve her halde zikir

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ فَيَأْمُرُ بِالْعَمَلِ الصَّالِحِ وَنُفُوسُهُمْ فِي جَنَّةٍ...
...جَنُوبِهِمْ...

Akıl sahipleri, akıl nimetinden istifade edenler, akli selimi olanlar, bakarlar, görürler, yerlerin ve göklerin yaratılışında onlar için ayrıntılı işaretler, deliller vardır. Onları görürler. Bunlar kimlerdir?

İşte onlar: “Gerek ayaktayken, gerek oturdukları yerde ve gerek yatarken Allah’ı anarlar, Allah’ı zikrederler, Allah’ı unutmazlar.”

Yaratanı unutmadıkları nisbette de Allah’la beraber olurlar. Allah’ın maiyetinde olurlar. Sırdaşları, gönüldaşları, sohbetdaşları Allah olur.

Dikkat edin, İnsan üç halden başka bir halde bulunamaz. Ayeti celilede de bu zikrediliyor: Allah’ı anarlar. Ne vakit? 1- Ayakta, 2- Otururken, 3- Yatarken. Mü’min üç halinde de yani her an Allah’la beraberdir.

Allah zikredenle beraberdir.

Bir Hadis-i Kudsi de Cenâb-ı Hak: أَنَا جَلِيسٌ مِّنْ ذَكَرْنِي
“Ben Azimüşşan, beni zikreden kulumun meclisindeyim. O kulumun sohbetdaşıyım. Onunla beraberim. O kulum, benimle beraberdir.”

Yani zikir, sizi Cenâb-ı Hakkın huzuruna yükseltiyor. Onun sayesinde, artık kullarla değil, Allah’a beraber

oluyorsunuz. Kullarla birlikte bir zikir meclisinde iseniz, demek ki hep birlikte Allah'ın huzurundasınız.

Müslümanın Zikirleri

Müslümanın zikri var, kalbin zikri var, ruhun zikri var. Allah'a kul olarak yaşayan Müslüman'ın ker işi, her yaptığı zikirdir. Çünkü her yaptığı hayırdır. Hayırla yapılan işlerin hepsi zikirdir. Zikir sözle olur, işle olur, icraatla olur. Allah'ın kullarına faydalı olmakla olur. İnsanlara vaaz, nasihat, her türlü yardım ve hizmet zikirdir.

Kalble, ruhla, tefekkürle yapılan, iyi, hayır, faydalı, ilahi düşünceler zikirdir.

Cenâb-ı Hak: وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ Ben azimüşşan, gerek insanları ve gerek cinleri, bana kul olsunlar, ibadet etsinler, yani hayatları bana kullukla geçsin, kulların kulu olmasınlar, nefislerinin, şeytanlarının, benim düşmanlarımin kulu olmasınlar. Yalnız beni ilâh tanınsınlar diye yarattım buyuruyor.

Allah'a kul olduktan sonra Müslümanın her anı zikirdir. Yaptığı işler zikirdir. Attığı adımlar zikirdir. Çoluğuyla, çocuğuyla, ehliyle, iyaliyle geçirdiği zamanlar, cemiyetle olan münasebetleri zikirdir...

Bugünün Kerameti Hizmet

Bu günün kerameti hizmettir. Bu günün velisinin, evliyasının kerametini, İslam'a yaptığı hizmetlerle ölçün. Ne yaptı, ne yapıyor. Dinimize hizmet için, Müslümanlara ne öğretiyor, ne anlatıyor, onları nereye sevk ediyor.

İslam'a hizmet edecek insanları yetiştiriyor mu? İslam'ı öğretmek, yaşatmak, yükseltmek, Müslümanları

şuurlandırmak, onları müslümanca yaşatmak için ne gibi hizmetler düşünüyor, yapıyor, etrafındakileri, nelerle teşvik ediyor? Vaktini, naktini din yoluna harcıyor mu? Zahmetlere katlanıyor mu? Her gününü, her anını Müslümanca yaşıyor insanlara haliyle güzel örnek oluyor mu?

“Müslümanları, gençleri, islama bilerek, ilimle, irfanla hizmete teşvik ediyor mu? Hizmet edecek olanları itikate, sabra, sükûnete sevk ediyor mu?

Aşırılıkları, israfları, tefritleri gideriyor mu? Her hizmete gönüllü oluyor, şandan şöhretten uzak duruyor mu? Hülasa her an hizmet için nöbete hazır bir asker mi?

İşte bu günün işi de kerameti de, dine ve Müslümanlara hizmettir.

Her zaman her yerde zikir

-“İlim beldesinin kapısı Hz. Ali (r.a.), Rasulullah (s.a.s.)’in huzurunda ahabla beraber otururlarken Ya Rasulallah, anam, babam, canım, sana feda olsun, Allah’a vuslat yolunun en yakını ve kullarına en kolay geleni Allah indinde de en faziletlisini bize bildirir misin?”

Peygamber Efendimiz (s.a.s); “Ya Ali yaklaş” dedi. “Dizlerini dizlerime daya. Gözlerini yum. Benim Cemalimi gözlerinin önüne getir. Söylediklerimi de tekrarla, “ فَأَعْلَمَ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ” üç defa tekrarladılar.

Daha sonra dediler ki: “Ya Ali, bu zikre devam et.”

- “Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Mekke’den, Medine’ye hicretlerinde saklandıkları sevr mağarasında,

diz çökmüş bir vaziyette, gözlerini yumarak Hz. Ebubekir (r.a.)’in kulağına “Tevhid kelimesini” üç defa fısıldamış. Hz. Ebubekir (r.a.) kulakların duymadığı, gözlerin görmediği birçok keşf ve sırlara mazhar olmuştur.

“Peygamber Efendimiz (s.a.s.) bir gün Hz. Ömer (r.a.) zikre devam etmesini buyururken; “لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ”ın önce ayrı ayrı “La”sını, sonra “ilahe”sini, sonra da bitişik olarak “illallah”ını üç kere söyleyerek telkinde bulunmuşlardır.”

-Yine bir gün Hz. Osman (r.a.)’ın eşleri vefat edince Resulullah (s.a.s.) Efendimiz taziye için Hz. Osman’a gelmiş, bir ara onu karşısına alarak, “zihninden dünyaya ait şeyleri çıkar” dedikten sonra, hiçbir ses çıkarmadan “لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ” telkin etmişlerdi. (İbni Hanbel, Müsned, 4/124; Ariflerin Menkıbeleri, çv. Tahsin Yazıcı, MEB. Yay. S. 708-709, c. 3, 405)

أَفْضَلُ الذِّكْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

“Zikrin en faziletlisi Lailahe illallah, Muhammedün Resulullah”dır. (Cabir (r.a.) Tirmizi; R.S.T. c. 3, sh. 39, Diyanet Yay.; İbn Mace, Sünen, c. 2, sh. 1249)

-Hakim “Müstedrek” adlı eserinde, Evs (r.a.) rivayetinde Ubadet İbn Samid (r.a.)’ında tasdik ettiği bir hadisi şerifte “Resulullah (s.a.s.) Efendimizin huzurunda bulunduğumuz sırada, buyurdular ki; “İçinizde yabancı ehl-i Kitap’tan kimse var mı? dedi.

Ashab da: “Yoktur, ya Rasulellah” dediler. Kapıyı kapatmamızı, ellerimizi kaldırmamızı emrettiler ve “لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ” deyiniz buyurdular. Bir saat kadar ellerimizi kaldırdık ve Tevhidi zikrettik. Sonra, “Elhamdülillah, Ya

Rabbi, Sen Beni bu kelime ile ba'settin ve Onu emrettin ve Onunla Cenneti vaad buyurdun. Sen vaadinden dönmezsin.”

Sonra ashabına dönerek, “Mübeşşer (mutlu) olunuz. Allah’u Zülcelal sizi bağışladı” buyurdular. (Osmanlı Tarih deyimleri ve terimleri sözlüğü, c. 3, Tarikat maddesi, MEB. Yay.)

Ashabı Kiramdan Hanzale (r.a.) Rasulullah (s.a.s.)’a gelerek: -Ya Rasulallah, Hanzale münafık oldu. Çünkü senin yanında bulunduğumuzda bize Cenneti ve Cehennemi hatırlatıyorsun. O esnada onları gözle görür gibi oluyoruz. Senin yanından ayrıldığımızda ise, hanım, çocuk, geçim işleriyle meşgul oluyor, birçok şeyi unutuyoruz” deyince, Allah’ın Resulü (s.a.s.) buyurdular ki: “Nefsim elinde olan Allah’a yemin ederim ki, eğer siz benim yanımda bulunduğunuzda elde ettiğiniz hali muhafaza edip zikre devam edebilseydiniz.

Melekler sizinle yataklarınızda ve yollarınızda musafaha ederlerdi.

Fakat, “Ya Hanzale! Bazen böyle, bazen öyle olur” buyurdu ve bunu üç defa tekrar ettiler.” (Müslim, Tövbe, 12; Tirmizi, Kıyame, 59, H.No: 2514)

Allah’ın Resulü (s.a.s.) Efendimiz buyurdular ki: *“Allah’dan başka ilah olmadığına, Muhammed’in Allah’ın Resulü olduğuna şehadet edinceye, Namazı kılip, zekatı verinceye kadar insanlarla savaşmakla emrolundum. Bunları yaptıklarında canlarını ve mallarını Benden korumuş olurlar. Ancak İslam’ın hakkı olarak*

alınan kısımları hariç.” (Müslim, iman, 24-26; Tirmizi, iman, 1; Nesei, Cihad, 1; İbn Mace, fiten, 1; Buhari, iman, 17)

Resulullah (s.a.s.) Efendimiz buyurdular ki: *“Bazen kalbimde bir bulanıklık ve örtülü olma hali hisseder, hemen Allah’a yetmiş defa, (bir başka rivayette yüz defa) tevbe ve istiğfar ederim.”* (Müslim, Zikr, 41; Ebu Davut, Vitir, 26)

Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: *“Allah’u zülcelalin yollarda gezen ve ehl-i zikri arayan melekleri vardır. Allah’ı zikreden bir cemaat buldukları zaman birbirlerine, aradığınız buradadır, geliniz derler.”* (İbn Hanbel, c. 2, sh, 359)

“Allah’ı zikretmek için toplanan bir cemaati melekler kuşatır. Onları rahmet kaplar. Üzerlerine sekinet ve vakar iner. Cenab-ı Hak da onları katında bulunan meleklerle metheder.” (Müslim, zikr, 38-39; Tirmizi, Kur’an, 10)

Hz. Ömer (r.a.) rivayet ettiği bir hadiste: Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki; *“Kim okumasını adet edindiği zikrini yahut ondan bir kısmını geceleyin yerine getirmeyip uyurda sonra onu, sabah namazı ile öğle namazı arasında okursa, geceleyin okumuş, zikretmiş gibi kendisine sevap yazılır.”* (Müslim; Tirmizi; Ebu Davut, Muvatta)

- Ashab’dan Abdullah b. Büşr (r.a.)’ın rivayetinde bir adam Resulullah (s.a.s.) Efendimize: Ya Rasulellah İslam’ın hükümleri çoğaldı. Bana çok gelmektedir, bana öyle bir şey bildir de, ben ona bağlanayım, tutunayım dedi. Bunun üzerine Efendimiz (s.a.s.) Ona: *“Dilin devamlı Allah’u Zülcelali zikrden ıslak kalsın.”* (El ezkar, Nevevi; Tirmizi)

Ebu Derda (r.a.) rivayetinde de: Peygamber Efendimiz (s.a.s.); Melikiniz (Rabbiniz) katında amellerinizin en hayırlı ve en verimlisini derecelerin en yükseğini, altın ve gümüş harcayıp yedirmenizden size daha hayırlısını, düşmanınızla karşılaşp onların boyunlarını vurmanızdan size daha hayırlısını bildireyim mi?

Ashab-ı Kiram, Evet, bildir ya Resulallah dediler. Efendimiz (s.a.s.) de: *“Allahu Zülcelali zikretmektir.”* Buyurdu. (Nevevi, Tirmizi; İbn Mace, Hakim, el Müstedrek)

Ebu Musa (r.a.)’ın rivayetinde de: Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki; *“İçerisinde Allah zikredilen evlerin misali ile içerisinde Allah zikredilmeyen evlerin misali, diri ile ölünün misali gibidir.”* (Buhari, Daavat, 66; Müslim, Salatu müsafrın, 211)

BELLİ VAKİT VE MEKANLARDA YAPILAN ZİKİRLER

Zikri Mukayyed:

Her namazın arkasından çektiğimiz 33 defa tesbih (Subhanellah), 33 tahmid (Elhamdülillah), 33 tekbir (Allahu ekber)’lerle, misafir giderken, yemek yerken, su içerken, nikah kıyılırken, şiddet ve felaket ve kuraklık zamanlarında, hastalık ve ölüm halinde, cum’a günü ve gecesi, yeni ay görülünce, iftar zamanında, Hac ve Umre zamanında bir hastalık bir felaket görüldüğünde buna benzer hallerde yapılan zikirlerle zikri mukayyed derler. Yani bu zikirler öyle zamanlara mahsustur.

Mutlak Zikir ise hiçbir zaman ve mekan ve hadiseler-

le alakası yoktur. Onu kişi Allaha yakınlık (kurbiyyet) kasdıyla her yer ve zamanda yapması gerekir. Hatta yolda yürürken, otomobilde, trende, uçakta, vapurda otururken, yatarken, hatta uyuyuncaya kadar yatakta bile zikrullah ile meşgul olmaya Zikri Mutlak denir.

Peygamber Efendimizin güzel adetlerinden birisidir. Efendimiz (s.a.s.) her yer ve zamanda her halde Zikrullahdan uzak kalmaz Allahı anardı.

Ashab'dan Abdullah Büşr (r.a.) hazretleri der ki: Bir adam Resulullah (s.a.s.)'in huzuruna gelerek dedi ki; “Ya Resulullah, islamın emirleri bana çok geliyor. İhtiyarlığımdan mı? Yoksa takatsizliğimden mi? Bunların hepsini yapmaya gücüm yetmiyor.

Mesele, çok nafile namaz kılamıyorum. Çok nafile Oruç tutmak, Kur'an okumak, Sadaka vermek gibi şeyleri fazla yapamıyorum.

Bana benim yapabileceğim bir şey bildiriniz de onu yapayım” dedi.

Bunun üzerine Resulullah (s.a.s.) Efendimiz: “Dilin Zikrullahdan kesilmesin. Yani Allahu Zülcelali devamlı zikret, an, gafil olma. O sana yeter.” buyurdular.

Hız. Aişe (r.a.) validemiz buyururlar ki: Resulullah (s.a.s.) daimi surette Allahu Zülcelali zikrederdi. (Buhari)

Bu sebepledir ki, Resuli Ekrem (s.a.s.) Efendimiz her zaman, çeşitli zikir, tesbih, tehlil ve istiğfarlara devam etmemizi tavsiye buyurmuşlardır.

İbn-ı Abbas (r.a.) der ki: Cenâb-ı Hak, farz kıldığı bü-

tün ibadetleri birer vakitle ve birer hududla tayin buyurmuşlardır.

Mesela: Namazlar, ne kadarsa o kadardır. İki rekat üç olmaz. Dört rekat da beş olmaz. 5 vakit namazda 6 vakit olmaz. Hac başka vakitte olmaz. Oruç Ramazandan başka ayda olmaz. Sonra bunların özür hali kabul edilir. Ayakta duramayan oturarak kılar. Buna gücü yetmezse yatarak kılar. Su olmazsa teyemmüm eder. Orucu tutamayacak kadar özü varsa fidye kabul olur.

Lakin zikrullahı hiçbir vakit hudut tayin etmeden her zaman zikrini ifâ etmeyi emretmiş, onu terke hiçbir surette izin vermemiştir. Meğer ki aklı olmaya.

Her halde, karada, denizde, havada, seferde, hazarda, zenginlikte, fakirlikte, sağlıkta, hastalıkta, gizlide, aşıkarda her halukarda yapılabilir.

HER NAMAZIN ARKASINDAN YAPILAN ADEDİ BELLİ OLAN ZİKİR, TESBİH, TAHMİD VE TEKBİRLER

Ebu Hureyre (r.a.) der ki; Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: *“Her kim namazların arkasında 33 tesbih, 33 tahmid, 33 tekbir getirip, sonunda yüzüncü olarak;*

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
derse, onun günahları ve hataları denizlerin köpükleri kadar dahi olsa Allah onu mağfiret eder.” (Müslim)

Yine Sa'd bin Ebi Vakkas (r.a.) rivayet ettiği hadis de: *“Biz Resulullah (s.a.s.) Efendimizin huzurlarında oturu-*

yorduk. Buyurdular ki, “Her gün bin hasene kazanmaktan aciz mi olursunuz?” Bu soru üzerine cemaatten biri “Bin hasene nasıl kazanılır?” diye sordu. O zaman buyurdular ki: “Yüz kere tesbih etmek suretiyle, yani yüz kere Sübhanellah diyen kimseye bin hasene yazılır ve bin günahı afv olunur” buyurdular.

Yine Resulullah (s.a.s.): -“*Ey İnsanlar! Allahu Teâlâ'ya tevbe ve istiğfar ediniz. Ben de günde yüz kere istiğfar ediyorum.*” buyurdular.

Resulullah günde yüz kere istiğfar ederse, bizler artık nasıl davranmamız gerekir sizlerin takdirine bırakıyorum.

Zira kim bir şeyi çok severse onun adını çok anar.

İBNİ KAYYIM'IL ÇEVZİ HAZRETLERİ ZİKRİN FAYDALARI HAKKINDA ŞÖYLE DİYOR

1- Zikir Şeytanı kovar. Onun belini kırar. İşe yaramaz hale getirir.

2- Allahu Zülcelal, zikreden kulundan razı olur.

3- Zikir kalpten gam, kaygı, pussa ve kederleri giderir.

4- Zikir kalbe ferah, sürur ve genişlik verir.

5- Kalbi ve yüzü nurlandırır.

6- Kalbi ve bedeni kuvvetlendirir.

7- Rızıkı celbeder. Cenab-ı Hak esbabını halk ile kolaylıkla merzuk olur.

8- Zikir sahibine mehabet, halavet ve güzellik parlaklık verir.

9- Ruhu İslam olan zâkire Allahu Teala sevgisini ihsen eder. Her şeyin bir sebebi vardır. Muhabbeti ilahiye-ye sebep de zikrullahın dil ve kalble devamıdır. Zikrullah muhakkak ki muhabbetullahın kapısıdır.

10- Zikir, mürakabeyi, tefekkürü, düşünmeyi getirir. Taki ihsan kapısından içeri sokar. İhsan ise en yüksek makamdır. Sanki Allahu zülcelali görüyormuş gibi ibadet eder. Zikrullahdan gafil kalanların, ihsan makamına yükselmelerine yol ve nasipleri yoktur.

11- Zikrullah sebebiyle kalbinde büyük bir Marifeti ilahiye kapısı açılır ve zikrini artırdıkça Marifetullah da o nispette artar.

12- Zikir zâkirin kalbinde Allahu Azimüşşünın heybet azamet, iclal ve ta'zimini artırır. Bu hal, zikrin kalbi ve bütün vücudu istilası sebebiyle hasıl olur.

13- Zikir, Allaha tevbeye yöneltir. Kalbe tesir eder. Sığınağı, iltica yeri ve kalbin kıblesi olur.

14- Zâkir, zikri kadar Allaha kurbiyyet hasıl eder.

15- Zikir kalbin hayatiyetini artırır. Zikir kalp için çok lazımdır ve ona muhtaçtır. Balığın suya muhtaç olduğu gibi.

16- Zikrullah kalbe cila verir. Paslarını giderir. Kalbin pası, gaflet ve hevasına uymak, cilasını da, tevbe istiğfar ve zikrullahtır.

17- Zikrullah hata ve günahları siler. Çünkü; إِنَّ الْحَسَنَاتِ

يُزْهِبَنَّ السَّيِّئَاتِ “Şüphesiz ki güzel ameller, kötülükleri giderir” buyurmaktadır.

18- Zikir, kul ile Hakk arasındaki haşyeti ve korkuyu giderir ve Hak Sübhanehu ve Teala hazretleriyle ünsiyet peyda eder.

19- Kul, Allah’ı genişlik ve rahatlık zamanında zikir ederde sonra ona bir darlık veya sıkıntı gelip, Hakk’a yalvarmağa başladığı zaman, melekler ona yardımcı olurlar.

20- Zikir, kulu ilahi azaptan kurtaracak yegane bir ibadettir.

21- Zikir, dilin gıybet, nemime, yalan, fuhuş ve boş faydasız sözlerden korunmasına sebep olur. Zikirten mahrum olanlar ise elbette bu günahlara düşerler. Bunlardan kurtuluş, ancak Zikrullah ile kabildir. Her kim dilini ve gönlünü zikrullahı alıştırırsa, kendisini her türlü felaketlerden korumuş olur.

22- Zikir meclisleri, Meleklerin de bulunduğu meclislerdir. Gaflet içinde boş ve faydasız sözlere sahne olan meclisler şeytanların meclisleridir. Sen hangisini seçersen, Ahirette de onlarla haşrolursun.

23- Cennetin ağaçları, yapılan zikir ve tesbihlerle vücuda gelir.

24- Zâkir kullara verilen büyük ihsan ve dereceleri başka amellerle elde etmek mümkün değildir.

Her kim günde yüz defa لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ derse on köle azad etmiş gibi

yüz hasene yazılır ve yüz günahı silinir. O gün akşama kadar şeytanın şerrinden muhafaza olunur. Ondan daha efdal bir amelli kimse olmaz. Ancak yüzden fazla tespih ve tevhit yapanlar müstesna.

Ve yine her kim hergün yüz kere **سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ** derse, günahı denizköpükleri kadar çok da olsa yine afv ve mağfiret olunur. Bu ne büyük bir nimet ve Allahın ihsanı.

Ey mü'min kardeşim kim ne derse desin, sakın Allahu zülcelali unutanlardan olma ki, kıyamet gününde sen de unutulanlardan olmayasın.

25- Şu bir hakikattir ki, Zikrullah her tarikatta ve tasavvuf ehlinin indinde, bütün usul ve kaidelerin ve edeblerin başıdır. Velayet alametidir. Her kime Zikrullah kapısı açılır, hiç şüphesiz ona, Allahu Zülcelalin huzuruna dahil olunacak bütün kapılar açılır.

Öyle ise sen de temizlen ve Rabbin huzuruna gir. Her istediğini orada bulursun. Rabbini bulan her şeyi bulur. Allah'ı unutan her şeyden mahrum kalır.

26- Allahu Zülcelalin müttaki kullarından en çok ikrama layık olanı, dilleri Allah'ın zikriyle meşgul olanlardır.

Zira bunlar Allahın emir ve nehiyelerine herkesten daha çok dikkatli olmakla beraber, onun zikrini de dillerinden bırakmamayı kendilerine şiar edinmişlerdir. İşte takva böyle olur. Takva ise insanın Cennete girmesine ve Cehennem den kurtulmasına sebeptir.

Zikrullah ise kulu, Allahu Zülcelale yakınlaştırır. Mertebe ve derecelere ulaştırır.

27- Muhakkak ki bir beşer olarak kalplerde kasvet, (katılık) zulmet (merhametsizlik) gibi arızalar olur. Gerek hata ve kusurlarımızdan ve gerekse başka bilmediğimiz sebeplerden dolayı arız olan bu sıkıntıları zikrullahtan başka hiçbir şey gideremez, yumuşatamaz ve nurlandırıp parlatamaz.

Onun için kararan, sıkılan kalplerimizi, ancak zikrullah ile aydınlatır, parlatır, temizleriz.

28- Zikrullahta kalplere şifa vardır. Kalbin yegane ilacıdır. Gaflet ise kalbin hastalığıdır. Hasta kalplerin devası ve şifası zikrullahtır.

ZİKRULLAHIN FAYDALARI

1- Hiçbir topluluk yoktur ki, Allahu Tealayı zikir ettikleri vakitte melekler o zikir meclisini tavaf etmesinler ve rahmeti ilahiye onları kuşatmasın ve üzerlerine rahmet sekine inip Hak Subhanehû ve Teala o cemaati kendi indindeki meleklerine övmesin, bu mümkün değildir.

2- Her kim ki Kur'an-ı Kerimi okuması veya zikrullah ile meşgul olması sebebiyle hacetlerini istemeğe vakit bulamazsa Allahu Zülcelal o kimseye, diğer dua edip yalvaranların istediklerinden daha fazlasını ve efdalini istemeden verir.

3- Kıyamet gününde toplanan halkın arasından kerem ehlinin bilinmesi, Muradı ilahi olarak emr olunur. Diyen Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'e, Ashabı Kiram

“Bu kerem ehli kimlerdir? Ya Resulallah” diye sordular. Cevaben: “Onlar camilerde Allahın zikri için toplanan müminlerdir” buyurdular.

4- Resulullah (s.a.s.) bir cemaate uğradı. Onlara niçin toplandıklarını sordu? Onlar da: Allahu Tealayı zikir ve tahmid için” dediler. Efendimiz (s.a.s.): Cebrail (a.s.) geldi ve bana haber verdi ki: “Allahu zülcelal sizlerle iftihar ediyor, meleklerine sizleri övüyor.” buyurdular.

5- Bir cemaat ki, Allahu Zülcelali zikir için toplanırlarsa, muhakkak semadan münadiler seslenip “mağfired olundunuz ve günahlarınız, hatalarınız hasenata, iyiliğe çevrildi, affedildiğiniz halde dağılınız” derler.

6- Selmanı Farisi (r.a.) bir toplulukla beraber zikir ederlerken Resullulah (s.a.s.) Efendimiz onların yanına uğrar. Onlar Resulullahı görünce zikri bırakırlar. Resulullah (s.a.s.) sorur: Ne diyordunuz? Onlar da: “Allahı zikir ediyorduk” dediler. O zaman Efendimiz: “Rahmeti ilahiyenin nazil olduğunu gördümde sizlerin aranızda girmeği istedim. Ümmetimden müttaki bir zümre ile beraber bulunmayı ve onlarla birlikte nefsimi sabretmesini emr eden Allahu Zülcelale hamd ederim ki, bana ümmetimin zâkir ve sâbirleri arasında olmamı emr buyurdular. Lütuf ve ihsan ettiler.” buyurdular.

İSTİAZE - ŞEYTANDAN ALLAH'A SIĞINMA

“Euzü çekmek, Euzübillahimineşşeytanirraciym” demektir.

İstiaze kelimesi, sığınma, bağlanma, güvenme ve ko-

runma istemek manalarına gelir. Şeytandan ve her türlü şerlerden Allah'ın korumasına ve yardımına sığınmaya istiaze denir.

Kovulmuş şeytanın şerrinden, her türlü kötülüğünden Allah'a sığınma demektir.

Bir imtihan yeri olan dünya hayatında insanın en büyük düşmanı şeytan, o insanı aldatmaya, doğru yoldan saptırmaya çalışmaktadır. Bunu gerçekleştirmek için gizli açık her yola başvurur. Bunun için Müslüman, şeytanın oyunlarına karşı daima uyanık olmalı, aklını kullanarak Kur'an'ın gösterdiği Allah'ın ve Resulünün yolundan gitmelidir. İnsana yaraşan da daima Rabbine sığınması, koruyucusunun O olduğunu bilmesidir.

Cenab-ı Hak Kur'an'ında:

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

“Kur'an okuduğun zaman, o kovulmuş şeytandan Allah'a sığın. Seni Şeytanın vesvese, hile ve tuzaklarından korumasını Allah'tan iste. “Euzü billahi mineşşeytanir raciym, Bismillahirrahmanirrahim” de. (Nahl sûresi, 98)

Kur'an Allahu zülcelalin insanlara gönderdiği talima-tıdır. Şeytan, Kur'an okuyan kişiyi, Kur'an-ı anlamaktan doğru yorumlamaktan ve onunla amel etmekten vazgeçirmek için var gücüyle uğraşır. Kalbine vesvese sokar, onu doğru düşünüp, güzel amel etmekten alıkoymaya çalışan şeytana karşı istiaze ile Allah'a sığınarak kurtuluyoruz.

Namaz için abdest ne ise, Kur'an okumak için de istiaze odur. Caferi Sadık hazretleri der ki: “Kur'an okun-

mak istendiğinde ve diğer ibadetten önce istiaze'nin emredilmesinin sebebi, dilini gıybet, yalan ve dedikodu gibi kötü işlerle kirleten insanın istiaze ile onu temizlemesi, böylece her türlü noksanlıklardan uzak olan Rabbi'nin kelamını temiz bir lisanla okumasıdır.

Kötülüğün kaynağı ister bizzat Şeytan, isterse onun oyuncağı haline gelen bir kısım insanlar olsun, bu kötülüğü defetmenin mümkün olduğu bilinmelidir. Şeytandan ve onun dostlarından kurtuluş, tüm yaratıkların yaratıcısı ve Rabbi olan Allah'a sığınmak, O'nun hayat nizamı olan İslam Dininin emir ve yasaklarına uymakla mümkündür.

İnsanoğlu, fıtratı gereği bütün güzelliklerinin yanında nefsanî ve hayvani duygulara da sahiptir. Bu kötü duygu ve düşünceleri gizli açık tahrik eden, düzenler, tagutlar, insan ve cin şeytanları her zaman var olmuşlardır. Bunlardan korunmak ve kurtulmak için Allah'a sığınmak gerekir.

Cenab-ı Hak Kur'an'ında:

﴿۱۶﴾ وَإِنَّمَا يَنْزَعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

“Eğer şeytandan gelen kötü bir düşünce seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.” (Fussilet suresi, 36)

﴿۱۷﴾ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۱۸﴾ إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿۱۹﴾

“Gerçek şu ki; şeytanın, inanan ve yalnız Rablerine tevekkül eden kimseler üzerinde bir hakimiyeti yok-

tur. Şeytanın hakimiyeti, sadece onu dost edinenler ve Allah'a ortak koşanlar üzerindedir.” (Nahl suresi, 99-100)

وَقُلْ رَبِّ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ﴿١٠٠﴾ وَاَعُوْذُ بِكَ رَبِّ اَنْ يَّخْضُرُوْنَ ﴿٩٩﴾

“De ki; Ey Rabbim! Şeytanların kışkırtmalarından, vesveselerinden sana sığınırım. Ey Rabbim! Onların benim yanımda bulunmalarından da sana sığınırım.”

(Mü'minun suresi, 97-98)

Şeytanın tahriklerinden birisi de, küçük günahları, mekruhları önemsiz göstermek, sünnetleri, vacipleri olmasa da olur dedirtmektir.

Nasıl ki sağlıklı bir bünyeye küçücük bir mikrop girer, eğer zamanında teşhis ve tedavi yapılmazsa ölümcül bir hale gelirse, küçük günahlar da kalpte siyah bir leke manevi bir leke meydana getirir. Eğer tevbe edilmez, ihmal edilirse o leke günah işlene işlene bütün kalbi kaplar, iman ışığından mahrum bırakır.

İnsanı, içten veya dıştan, tahrik ederek Allah'a isyana sevk eden her şey mümin için zir zarar unsurudur.

اِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوْهُ عَدُوًّا اِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُوْنُوْا مِنْ اَصْحَابِ

السَّعِيرِ ﴿٦٠﴾

“Şüphesiz şeytan sizin için bir düşmandır. Öyle ise sizde onu düşman tanıyın. O, kendi taraftarlarını ancak alevli ateşe girecek kimselerden olmaya çağırır.” (Fatır suresi, 6)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) bir duasında: “Allahım, ölüm anında şeytanın beni istila ederek yaptıklarımı boşa çıkarmasından, senin doğru yolundan dininden yüz çevirmiş olarak ölmekten sana sığınırım” derdi.

Mümin'in görünen ve görünmeyen düşmanları vardır, bunlardan da Allah'a sığınarak kurtulunur.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *“Allah’tan bağışlanma, nur, dünya ve ahirette afiyet, ayıplarını gizlemesini, korkulardan emin kılınmasını, şeytana karşı korumasını, fazlını, keremini, nusretini istiyor. Şeytan dan, küfürden kötü ahlak ve kötü heveslerden, cehennemden, kabir fitnesinden, her şeyin ve her canlının şerrinden, nefsinin şerrinden, acizlikten, tembellikten, korkaklıktan, cimrilikten, yoksulluk ve borca batmaktan, kederden çok yaşlılıktan, yangın ve sel felaketinden, güç yetmez bela ve musibetlerden Allah’a sığınyor ve bu şekilde dualar yapmamızı öğütüyor.”* (Buhari, Deavat, 35-46)

... فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٦٤﴾

“Allah, en iyi koruyandır ve O merhametlilerin en merhametlisidir.” (Yusuf suresi, 64)

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلِيكُمْ نِعَمَ الْمَوْلَى وَنِعَمَ النَّصِيرِ ﴿٤٠﴾

“Eğer yüz çevirirlerse bilin ki Allah sizin dostunuzdur. O, ne güzel dosttur. O ne güzel yardımcıdır.” (Enfal suresi, 40)

وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

“Allah bize yeter, o ne güzel vekildir.” (Âl-i İmrân suresi, 173)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) *أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ* *“Kovulmuş şeytandan Allah’a sığınırım”* bu lafzın Ceb-rail (a.s.) tarafından öğretildiğini bildirmiştir. (Kurdubi Tefsiri, c. 1/8; Abdullah Aydemir, Diyanet D. C. 10/42)

İSTİAZE ÇEŞİTLERİ

· اَعُوْذُ بِاللّٰهِ السَّمِيعِ الْعَلِيْمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ .
· اَعُوْذُ بِاللّٰهِ الْقَادِرِ مِنَ الشَّيْطَانِ الْعَادِرِ .
· اَعُوْذُ بِاللّٰهِ الْقَوِيّ، مِنَ الشَّيْطَانِ الْغَوِيّ .
· اَعُوْذُ بِاللّٰهِ الْعَظِيْمِ، مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ .
· اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ، اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيْمُ .
· اَعُوْذُ بِاللّٰهِ الْعَظِيْمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ، اِنَّ اللّٰهَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيْمُ .

(İbnül cezeri, en Neşr, c. 1/244; el Furkan, ibnül Hatib, sf. 95; Diyanet

Dergisi 480/43)

“Peygamber Efendimiz (s.a.s.) kim sabahları üç defa اَعُوْذُ بِاللّٰهِ السَّمِيعِ الْعَلِيْمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ dedikten sonra Haşr suresinin sonundaki üç ayeti okursa, Allah ona akşama kadar istiğfar edecek, yetmiş bin melek tevkil eder. O kimse o gün ölürse şehid olarak ölür. Akşama eriştiği zaman okursa yine böyle olur.” (H.B. Çantay, K. Kerim Meali, c. 3, sh. 1006)

İSLAM’DA BİR İŞ VE SÖZE BAŞLAMA USULÜ

- 1- Besmele: اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ
 - 2- Hamdele: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ
 - 3- Salvele: وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُوْلِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ اٰلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِيْنَ
- başlanır.

Hamdele :

- 1- Cuma hutbesinde söylemek farz.
- 2- Nikah hutbesinde söylemek mendub.
- 3- Helada söylemek mekruh.

4- Günaha sevinme anında ve haramı yedikten sonra söylemek haram.

5- Hapşırdıktan sonra söylemek sünnettir.

Müslüman meşru olan her işe ve söze başlarken mutlaka, besmele, hamdele ve salve getirmelidir.

Müfessirlerin görüşüne göre besmele dört kelimedir.

1- Bismi,

2- Allah,

3- Er-Rahman,

4- Er-Rahim.

Şeytanın insana tesiri dört yolla olur.

1- Ön,

2- Arka,

3- Sağ,

4- Sol.

Cenâb-ı Hak, Kur'an-ı Kerim'de: Şeytanın şu sözünü hatırlatır.

ثُمَّ لَا تَأْتِيهِمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ

أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ

Şeytan, Allah'a dedi ki: “Sonra insanların önlerinden, arkalarından, sağlarından, sollarından onlara sokulacağım ve onların çoklarını şükredenlerden bulmayacaksın!” dedi. (A'raf suresi, 17)

Eüzü besmeleyi işin başında çekenler, şeytanın dört nüfuz yolunu kapatmış oluyorlar.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) dualarında:

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ عَذَابِ النَّارِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ
وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيْحِ الدَّجَالِ

“Ebu Hureyre (r.a.), Efendimiz (s.a.s.)’in Allahım! Kabir azabından sana sığınırım. Ateş azabından sana sığınırım. Hayatın ve ölümün fitnelerinden sana sığınırım. Deccalin fitnelerinden sana sığınırım.” (Buhari, Ezan, 149)

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَالْجُبْنِ

Sad bin Ebi Vakkas (r.a.) Efendimiz (s.a.s.)’in “Allahım cimrilikten sana sığınırım. Korkaklıktan sana sığınırım.”

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ اَسْتَغِيْثُ اَصْلِحْ لِّىْ شَأْنِىْ كُلَّهُ وَلَا تَكِلْنِىْ اِلَى نَفْسٍ طَرَفَةَ عَيْنٍ

“Ey Hayyu Kayyum olan Rabbim! Rahmetine tevessül ediyorum ve benim her halimi İslah etmeni istiyorum. Göz açıp yumuncaya kadar da olsa beni kendime (nefsime) bırakma.” (el Camius Sagir)

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ السَّمِیْعِ الْعَلِیْمِ مِنَ الشَّیْطَانِ الرَّجِیْمِ وَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ اَنْ يَّخْضُرُوْنَ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ
السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ

“İblisin köpeğın hortumu gibi bir hortum vardır. Onu Ademoğlunun kalbine sokar ve durmadan şehvetleri, lezzetleri hatırlatır ve Rabbi hakkında şüpheye düşürmek gayretiyle vesvese verir. Kul bu duayı okuyunca, şeytan kalbinden hortumunu çeker.” (Ramuzul ehadis)

BESMELE

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مِفْتَاحُ كُلِّ كِتَابٍ

“Bilcümle semavi kitapların anahtarı “Rahman ve Rahim olan Allah” adı ile dir, yani besmeledir.” (Ramuzul ehadis, 241)

كُلُّ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لَمْ يُبْدَأْ فِيهِ بِسْمِ اللَّهِ فَهُوَ أَقْطَعُ

“Meşrû işlerin hangisi olursa olsun besmele-i şerife ile başlanmazsa hayrına va tamamına nail olunamaz, bereketsiz kalır.” (Ebu Davud, edeb, 18)

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَالِيمُ

“Her günün sabahında ve her gecenin akşamında; Allah’ın adıyla ki, O’nun adı sayesinde ne semada, ne yer yüzünde, hiçbir şey zarar vermez. O her şeyi işiten, her şeyi hakkıyla bilendir” diyen ve bunu üç defa tekrarlayan kimseye hiçbir şey zarar veremez.” (Ebu Davud, edeb, 101; İbn Mace, Dua, 2; İbn. Hanbel, Müsned, 1/62, 66, 72)

Kur’an-ı Kerim’de iki türlü besmele vardır.

1- Sure başlarındaki besmele,

2- Neml suresi ayet 30’daki besmele إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

“Mektup Süleyman’dandır. Rahman ve Rahim olan Allah’ın adıyla başlamaktadır.” Bundan dolayı Kur’an ayetidir.

BESMELE’NİN AHKAMI

Mühim ve meşru şeylere başlarken besmele çekmek, derecesine göre, farz, vacip, sünnet, mendup, mekrup veya haramdır.

1- Kur’an-ı Kerim yazarken Tevbe suresi haricindeki surelerin başında besmele yazmak farz’dır. (Elmalılı H. Yazır, C. 1, sh. 15)

2- Hayvan keserken, ava silah çekerken sadece “Bismillah” demek farzdır.

3- Namazın haricinde, kıraatin başlangıcında ve sure başlarında “euzü-besmele” çekmek Cumhura göre sünnet Atâ gibi bazı eimmeye göre vaciptir. (Elmalılı H. Yazır, c. 1, sh. 15)

4- Abdesten önce, Fatiha’dan önce, helal olan şeyleri yerken, içerken, giyerken vs. besmele çekmek Sünnet’tir.

5- Temizlenirken, yolculuk ederken, nikahlısı ile cinsi münasebette bulunurken, besmele çekmek güzel ve menduptur.

6- Helaya girerken, haram olan şeyleri yiyip içerken, işerken, Besmele çekmek mekrup ve haramdır.

7- Kat’i olarak haram olduğu bilinen bir şeye bile bile Besmele çekmek küfürdür.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: “Cebrail (a.s.) bana geldiğinde, gönlüme ilk ilga ettiği şey بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ oldu.” (Dare kutni, İbni Ömer (r.a.), Ribat Dergisi, c. 1, sh. 19, Konya-1982)

Müslümanlar her türlü meşru işine besmele ile başlar. Bunu bilinçli yaparsa şu üç güzel sonuca ulaşır.

1- Besmele kişiyi birçok kötülükten uzak tutacaktır. Çünkü Allah ismi, onu kötü bir niyet ve davranıştan alı-koyarak bu konuda düşünmesini sağlayacaktır.

2- Kişi, meşru bir işe başlarken Allah'ın adını anarak başlaması, onun her hareketinin Allah'ın rızasına uygun olmasını sağlayacaktır.

3- Besmele çeken kişi, Allah'ın yardım ve nimetle-riyle karşılaşacak, şeytanın vesvese ve tuzaklarından korunacaktır. Çünkü kim Allah'a yönelirse, Allah'ta ona yönelir. (Mevdudi, Tefhimül Kur'an Ter. Komisyon İst. 1996, 1/40)

Besmele de geçen "Allah", gerçek ilahın özel ismidir. Kur'an bize bu en yüce ve en büyük zatı, eksiksiz sıfat-ları, güzel isimleriyle tanıtmakta, bizim ve bütün kainatın O'na olan ilgi ve alakasını bildirmektedir. Kainatı ve bütün varlıkları yaratan, devamlarını sağlayan, her şeyin gerçek sahibi Allah'tır.

"Allah yüce ismi, Onun yüce zatına delalet eden, Ona ait olan özel bir isimdir. Allah, hakkıyla tapılacak olan yüce zatın ismidir." (Elmalılı H. Yazır Tef. 1/39-40)

Besmelede en önemli husus, Allah'ın ismini okumak ve onu, girişilecek işten önce zikretmektir.

Bir Müslüman besmele ile şu işime başlıyorum der-ken, ben bu işi kendim için değil, Allah adına, Onun emri ile ancak Onun rızasını kazanmak için yapıyorum demiş olur.

Besmele, Allah'ı anmanın, Ona itimat ve dayanma-

nın, Ona güvenmenin, Ondan yardım istemenin, Ona teslim olmanın, Onun rahmetine sığınmanın bir ilanı ve ifadesidir.

Mümin yemesine, içmesine, okumasına, konuşmasına, oturmasına, kalkmasına, yatmasına hep besmele ile başlar. Besmele mümine lütfedilen ilahi bir anahtardır. Dünyevi ve uhrevi bütün işlerinin kapısını bu anahtarla açar. Müslüman camisine, evine, iş yerine, arabasına, dükkanına, fabrikasına, okuluna, kışlasına girerken, açarken, binerken, sözüne başlarken, bağında, bahçesinde işinde çalışırken Besmele çeker, onunla başlar.

Besmele sayesinde iç dünyamızda sükun, huzur ve rahatlama olur.

Besmelenin verdiği hazla ordularımız cephede galip gelmekte, askerimiz şehadet merkezine ve gazilik derecesine nail olmaktadır.

Besmele, müslümanın her işini süsleyen ve ona güç veren, kuvvet veren kutsal bir cümledir. Besmele de geçen Allah'ın Rahman ismi, iyi olsun, kötü olsun, mümin olsun, kafir olsun, ayırım yapmadan dünyada herkese nimet veren Allah demektir. Rahim ise, ahrette nimetlerini sadece müminlere veren demektir. Cenab-ı Hak, dünyada herkese nimet verdiği halde, kendisine inananlara ahirette özel muamele yapacak, inkar edenler bundan yararlanamayacak, onlar için cehennem azabı vardır. (Kur'an-ı Kerim Meali, Fatıha suresi, 1992 Medine, Ali Özek ve arkadaşları)

Şeytan Allah'ın anıldığı yerde duramaz. Müslüman gaflet uykusundan ancak bismelenin bereketi ile ilhamı ile uyanır.

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. بِسْمِ اللّٰهِ يَا كَرِيمُ، بِسْمِ
اللّٰهِ يَا حَنَّانُ، بِسْمِ اللّٰهِ يَا مَنَّانُ، بِسْمِ اللّٰهِ يَا قَهَّارُ، بِسْمِ اللّٰهِ يَا سَتَّارُ، بِسْمِ اللّٰهِ يَا عَفَّارُ،
بِسْمِ اللّٰهِ يَا عَزِيزُ، بِسْمِ اللّٰهِ يَا أَوَّلُ، بِسْمِ اللّٰهِ يَا آخِرُ، بِسْمِ اللّٰهِ يَا رَحْمَنُ، بِسْمِ اللّٰهِ يَا رَحِيمُ،
بِسْمِ اللّٰهِ يَا رَبُّ، بِسْمِ اللّٰهِ يَا اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ، بِسْمِ اللّٰهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ
الْعَظِيمِ. وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

(Ediyyetü'l-Ezkar, Abdulkadir Geylani, Ramuzul Ehadis, 458)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki:

*“Besmele ve La havle vela kuvvete illa billahil aliy-
yil aziym” demeye devam et. Zira Cenab-ı Hak bunla-
rın hürmetine bela ve musibetlerin nicelerini defeder.”*

(Ramuzul ehadis, 66)

*“Sizden biriniz evine girmek istediği zaman şeytan
onu takip eder. O kimse evine girdiği zaman besmele
ile girse şeytan derki: Bu evde bana girecek yer yok.”*

(Müslim, el ezkar, 26)

*“Allah’ın adı anılmadan besmelesiz yenilen her ye-
mek ancak hastalıktır. Onda bereket yoktur. Bunun ke-
fareti eğer sofraya ortada ise Bismillah diyerek devam et-
mektir. Eğer sofrayı kaldırmış isen yine Bismillah deyip
parmaklarını yalamandır.”* (Nesei, el-ezkar, 205)

*“Besmele ile başlanmayan her önemli iş noksan ka-
lır.”* (Beyhaki)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) her hayırlı işe besme-
le ile başlar. Yabancı devlet başkanlarını islama davet

eden mektuplarına başlarken de besmele ile başlamış, Hudeybiye anlaşmasını yazdırırken bile Hz. Ali (r.a.) ya Ali Besmele ile başla demişti.

İlk yazılan Besmele'dir. Adem (a.s.)'a ilk gelen Besmeledir. Müminler, Besmele yardımı ile, sıratın geçer, cennet davetiyesinin imzası Besmeledir. Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurur ki: "Hoca çocuğa Besmele okur, çocukta söyleyince, Cenâb-ı Hak, çocuğun ve anasının ve babasının ve hocasının Cehenneme girmemesi için senet yazdırır." Abdullah b. Mesud (r.a.)'da Cehennemde azap yapan on dokuz zebaniden kurtulmak isteyen Besmele okusun, Besmele on dokuz harftir buyurdu."

"Besmele ile yazı yazanın haceti kolaylaşır. Allah'ı Teala da razı olur." (Deylami)

"Yemeğe Besmele ile başlayıp, sonunda Elhamdülillah diyenin, daha sofraya kalkmadan günahları af olunur." (Taberani)

"Besmele ile yenen yemek bereketli olur." (İbn Mace)

BESMELENİN FAZİLETİ

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki:

"Cebrail bana vahiy ile geldiğinde ilk gönlüme ilka ettiği şu Bislillahirrahmanirrahiym oldu." (Darekutni, İbn Ömer (r.a.)'den)

Hız. Osman (r.a.) Peygamber Efendimize Besmeleden sordu, Efendimiz de: "Bismillah, Allah'ın isimlerinden bir isimdir. Bununla Allah'ı en büyük ismi arasında-

ki yakınlık, gözün beyazıyla siyahı arasındaki yakınlık gibidir.” (İbn Hakim, Beyhaki, İbn Ebi Hakim, Hanevi, Hatibi Bağdadi, İbni Abbas (r.a.)’dan)

Şabiden yapılan rivayette Resullullah (s.a.s.) “Allah’ın en büyük ismi Ya Allah’tır.” (İbn Ebi Dünya; İbn Ebi Şeybe)

Bir başka hadislerinde Efendimiz (s.a.s.):

“Bismillahirrahmanirrahiym indiği zaman gökteki melekler buna çok sevindiler. Arş titredi. Bismillah ile birlikte bin melek indi. Bu meleklerin imanını artırdı. Cinler yüzükoyun yere kapandılar. Felekler bundan dolayı harekete geçti. Melekler Besmelenin azametinden dolayı baş eğip küçüldüler.

Bismillahirrahmanirrahiym, indiği zaman dağlar tesbih getirdi. O kadar ki bu tesbihi Mekke ehli ve o bölgede bulunanlar işitti. Bunun üzerine dediler ki Muhammet dağları büyüledi. Cenâb-ı Hak bir duman gönderdi de Mekke ehli üzerine gölge oldu.

Ravi devamla diyor ki: Resullah (s.a.s.) Efendimiz: “Kim Bismillahi gönülden inanarak okursa, onunla birlikte dağlarda tesbih getirir. Ancak ne var ki dağların bu tesbih sesi duyulmaz.” buyurdular. (Ebu Nuaym, İbn Sülemi, Hz. Aişe (r.a.)’den)

“Bir çıkmaza sürüklenir, sıkıntıya düşersen Bismillahirrahmanirrahiym ve La havle vela kuvvete illa billahil aliiyyil aziym söyle. Cenâb-ı Hak bu sebeple bunu söyleyenden belanın bir nice çeşitlerini geri çevirir.” (İbn Sinni, Deylemi, Hz. Ali (r.a.) merfuen)

“İnsanların Allah kitabında en çok gaflet ettikleri ayet,

Bismillahirrahmanirrahiym'dir. Bu ayet Süleyman bin Davut (a.s.) müstesna Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)'dan başka hiçbir kimseye inmemiştir." (Beyhaki, İbn Merdeveyh, İbn Abbas (r.a.)'den)

"Şeytanın insanlardan çalmak istediği Kur'an'dan en büyük ayet Bismillahirrahmanirrahiym'dir." (Beyhaki, İbn Huzeyme, Said bin Cübeyr (r.a.)'den)

İbn Abbas (r.a.) diyor ki: Resulullah (s.a.s.) Efendimiz, Bismillahirrahmanirrahiym ininceye kadar surelerin bölümlerini bilmiyordu. Bismillah inince Peygamberimiz surenin bununla bittiğini anladı. Böylece başka bir sureye başlayıp yöneldi. (Ebu Davut, Hakim, Beyhaki, Bezzar, İbn Abbas (r.a.)'den)

Ebu Hureyre (r.a.) anlatıyor;

Resulullah (s.a.s.) Efendimiz buyurdular ki: *"El hamdüyü okuduğunuzda, Bismillahirrahmanirrahiymi de okuyunuz. Doğrusu Fatiha, Ümmül Kur'an'ın anası ve Kitabın anasıdır ve o Seb'ul mesanidir. Bismillahirrahmanirrahiym ondan bir ayettir."* (Dare kutni, Ebu Hureyre (r.a.)'den)

"Öğretmen çocuğa Bismillahirrahmanirrahiym deyinince hem öğretmen için, hem çocuk için, hem de onun anası ve babası için cehennemden kurtulma beratı yazılır." (Deylemi, İbn Abbas (r.a.)den)

"Kim Bismillahirrahmanirrahiymi okursa, ona her harf başına dört bin iyilik yazılır. Her harf başına dört bin kötülüğü silinir. Dört bin derece yükselir." (Deylemi, İbn Mesud (r.a.), Dürrül mensur)

Ebu Hureyre (r.a.) anlatıyor: Resulullah (s.a.s.) buyurdular ki: *“Bismillahirrahmanirrahiym ile başlanmayan her şerefli iş noksandır. Yarar ve bereketi azdır.”* (Ebu Davut, Nesei, İbn Mace)

En'an suresi ayet 121'de: *“Üzerine Allah'ın adının anılmadığı kesilmiş hayvanları yemeyin. Bunu yapmak Allah yolundan çıkmaktır.”*

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *“Sizden biriniz yemek yerken Allah'ın ismini ansın. Bunu başlarken unutursa, hatırladığı yerde başında da sonunda da Bismillah desin.”* buyurdu. (Ebu Davut, İbn Mace, Hz. Aişe R. Anh'den)

TEVBE-İ İSTİĞFAR

Kainatın en üstün varlığı olan insan, hem iyilik ve hem kötülük yapmaya uygun olarak yaratılmıştır. Bu bakımdan her insan günah işleyebilir. Hiç günah işlememek meleklerin hiç iyilik yapmamak da şeytanın özelliğidir.

Cenâb-ı Hak, Peygamberleri vasıtası ile iyi ve kötü olan işleri bildirmiş, iyi olanların yapılmasını emretmiş, kötü olanları da yasaklamıştır.

Müslüman, istemeyerek de olsa, kötü bir iş yaptığı zaman, hemen pişmanlık duyup gûnahtan uzaklaşmalıdır. Çünkü günahlar kul ile Allah arasında bir perdedir. Ebedi saadete ulaşmak, bu perdeyi kaldırmakla mümkündür.

Günahlardan temizlenmenin yolu Allah'a tevbe etmektir. Dinimize göre, günahlardan tevbe etmek vaciptir.

Tevbe; günahları terk edip bir daha günah işlememek için söz vermektir. Tevbenin ruhu, günahtan pişmanlık duymaktır. Tevbe etmenin üç şartı vardır. 1. Günahtan vazgeçmek, 2. Yaptığına pişman olmak, 3. Bir daha günah işlememeye söz vermek.

Eğer işlenen günah kul hakkı ile ilgili ise, hak sahibinin hakkını vermek ve onunla helalleşmek de şarttır.

(R.S.Terc. c. 1, sh. 17...)

Müslüman tevbe etmekte acele etmeli, geciktirmek büyük bir tehlikedir. Zira, günah işleye işleye insanın kalbi kararır ve temizlenemez hale gelir. Yine aniden gelecek bir hastalık ve ölümle tevbe fırsatı kalmayabilir. Onun için akıllı bir insan günahına hemen tevbe etmeli ve o günahı yok edecek bir iyiliği arkasından hemen yapmalıdır.

Cenab-ı Hak:

... وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

“Ey Müminler, hep birden Allah’a tevbe ediniz ki, kurtuluşa eresiniz.” (Nur suresi, 31)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا...

“Ey iman edenler, samimi bir tevbe ile (Nasuh) Allah’a tevbe edin. Umulur ki, Rabbiniz kötülüklerinizi örter.” (Tahrim suresi, 8)

... إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾

“Şüphesiz Allah çok tevbe edenleri, çok temizlenenleri sever.” (Bakara suresi, 222)

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٠٥﴾

“O (Allah’u Azimüşşan), kullarının tevbesini kabul eden, kötülükleri bağışlayan ve yaptıklarınızı bilendir.”

(Şura suresi, 25)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de:

“Siz güneş işlemesiniz, Allah günah işleyecek bir halk yaratır, onları affederdi.” (Müslim ve Şerhi c. 11, sh. 943,

No: 9 (2748)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ وَاسْتَغْفِرُوا فَإِنِّي أَتُوبُ فِي الْيَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ

“Ey insanlar! Allah’a tevbeistiğfar edin. Ben günde yüz kere tevbe ediyorum.” (Müslim; R.S. Terc. c. 1, sh. 17, No: 14)

“İstiğfara devam eden, her türlü sıkıntı ve üzüntüden uzaklaşır; geçim darlığından kurtulur; ferahlığa çıkar; ummadığı yerden rızka kavuşur.” (Nesai)

“Kalplerin cilası istiğfardır.” (Beyhaki)

“İster hayır meclisinde, isterse lüzumsuz konuşmaların akabinde: Sübhaneke allahümme ve bihamdike ve eşhedü en la ilahe illa ente estağfiruke ve etübu ileyke. okursa işledikleri günahları bağışlanır.” (Tirmizi)

“Bir kimse, işlediği günaha tevbe edince, Allahu Teala meleklerine: “Şu kimseye bakın, günah işledi. Günahının cezasını veren ve affeden bir Rabbi olduğunu hatırlayıp tevbe etti. Şahit olun ki onu affettim.” (Buhari)

İmam-ı Gazali (r.a.) diyor ki: Tevbenin kabulünün alametleri vardır. Böyle bir kişi:

1- Tevbe ettiği günahlara meyletmez.

2- Her yerde, her zaman Cenâb-ı Hakkın kendisini gördüğünü bilip günah işlemekten utanır.

3- Fasıklardan kaçır, Salihlerle beraber olur.

4- Dünya malına tamah etmez. Ahiret için çalıştığını az görür.

5- Farz amelleri aksatmaz.

6- İşlediği günahları hatırladıkça üzölür ve istiğfar eder. Bütün azalarını günah işlemekten muhafaza etmeye çalışır.

Tevbe de samimiyet önemlidir. Yoksa, yaz boz tahtası gibi olursa Efendimiz (s.a.s.)'in şu şiddetli ikazıyla karşılaşır:

“Günaha devam edip, dili ile istiğfar eden, Rabbi ile alay etmiş sayılır.” (Beyhaki)

“Her namazdan sonra 33 kere sübhanellah, 33 kere Elhamdülillah, 33 kere Allahu ekber daha sonra La ilahe illallahu vahdelu la şeriykelele lehil mülkü ve lehil hamdü ve hüve ala külli şey'in kadiyr.” diyenin deniz köpüğü kadar çok günahı olsa da Allah affeder.” (Buhari; Müslim)

SEYYİDÜL İSTİĞFAR

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: *“Kim sabahladığı zaman seyyidül istiğfarı ihlasla okur da ölürse cennete girer. Kim onu akşamladığı zaman okur da ölürse cennete girer.”*

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبِّىْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ خَلَقْتَنىْ وَاَنَا عَبْدُكَ وَاَنَا عَهْدُكَ وَوَعْدِكَ مَا سَطَعْتُ
اَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ اَبُوْءُ لَكَ بِتَعَمُّتِكَ عَلٰى وَاَبُوْءُ بِذَنْبِىْ فَاغْفِرْ لىْ ذُنُوْبىْ فَاِنَّهٗ

لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ.

“Allahım! Sen benim Rabbimsin.

Senden başka ibadete layık hiçbir ilah yoktur.

Ancak sen varsin.

Beni sen yarattın. Şüphesiz ben senin kulunum.

Gücüm yettiği kadar Zatı Ecelli âlâna verdiğim sözde durmaya çalışıyorum.

Ya Rabbi, işlediğim günahların şerrinden sana sığı-
nıyorum.

Bana lütuf ve ihsan buyurduğun nimetleri ikrar ve iti-
raf ediyorum. Günahlarımı da itiraf ediyorum.

Ya Rabbi! Beni mağfiret buyur. Günahlarımı bağışla.
Zira günahları ancak Sen affedersin.

Ey merhamet edenlerin en merhametlisi.” (Buhari, 7/145;
Tirmizi, 5/467; Nesei, 8/279)

SIKINTIDAN KURTULUP FERAHLAMAK

Ebu Musa el Eş’ari (r.a.)’den; Resulullah (s.a.s.) şöyle
buyurdu: “Kimin başına bir sıkıntı, bir keder gelir de, şu
duayı okursa, Allah onun sıkıntısını giderir, ferahlatır.”

أَنَا عَبْدُكَ ابْنُ عَبْدِكَ فِي قَبْضَتِكَ نَاصِيَتِي بِيَدِكَ. مَاضٍ فِي حُكْمِكَ، عَدْلٌ فِي
قَضَاؤِكَ أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمِيَتْ بِهِ نَفْسُكَ أَوْ أُنْزِلَتْهُ فِي كِتَابِكَ أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا
مِنْ خَلْقِكَ أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ نُورَ صَدْرِي وَرَبِيعَ
قَلْبِي وَجَلَاءَ حُزْنِي وَذَهَابَ هَوْنِي

“Allahım! Ben senin kulunum, kölenin evladıyım, ca-

riyenin evladıyım.

Senin avucundayım. İdarem senin elindedir. Hükmün bende geçerlidir. Hakkımda verdiğin hüküm adildir.

Kendine verdiğin yahut kitabında indirdiğin, yahut yaratıklarından birine öğrettiğin, yahut gayb ilmine ait olarak kendine sakladığın her ismin hürmetine, Senden isterim ki,

Kur'an-ı gönlümün nuru, kalbimin baharı kılasın, sıkıntımı defedesin.”

Bu sırada cemaatten biri: “Ya Resulellah! Mahrum odur ki, bu kelimelerden mahrum kala” dedi.

Resulullah (s.a.s.) Efendimiz de: “Doğrusun, bu kelimeleri söyleyin, bunları öğretin” dedi.

Zira kim bunlardaki derinlikleri duyarak bunları söylerse, Allah onun sıkıntısını defeder ve neşesini artırır.” dedi. (İmam Nevevi, Ezkar, 109-110; İbni Sünni'den)

Fatiha, Hamd ve Şükür

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyururlar ki:

“Fatiha ve Ayetel kürsi okayana, o gün cin ve şeytan zarar veremez, nazar değmez.” (Deylemi)

“En faziletli sure Fatiha’dır.” (Hakim)

“Hayrı en çok olan sure fatihadır, her derde şifadır.”
(Beyhaki)

“Bir sahabi, Fatiha suresini okuduğunu söyleyince, Efendimiz (s.a.s.); Yemin ederim ki, Cenâb-ı Hak, ne Tevrat’ta, ne İncil’de, ne Zebur’da ne de Furkan’da, o

surenin benzerini indirmemiştir. O namazlarda tekrar edilen yedi ayet olup, bana verilen Kur'an-ı azimden-dir.” (Tirmizi)

“Efendimiz (s.a.s.) Cebrail (a.s.)’la birlikte bulunurken, bir melek gelip: “Senden önce hiçbir peygambere verilmeyen, sadece sana verilen iki nurla seni müjdeliyorum. Bunlar Fatiha suresiyle, Bakara suresinin son ayetleri (Amenerrasülü)’dir. Bu ikisini okursan, istediğin mutlaka verilir.” (Müslim)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) diyor ki: “Cenâb-ı Hak, buyurdu ki, Ben namaz suresi olan Fatiha’yı kendimle kulum arasında yarı yarıya paylaştırdım. Yarısı benim, yarısı da kuluma aittir. Bu vesile ile kulum bütün istediklerine kavuşacaktır. Kul, “Elhamdü lillahi rabbil alemiyn (Hamd alemlerin rabbi olan Allah’a aittir.)” dediği zaman, Allah’u Zülcelal, “Kulum bana hamdetti” buyurur. Kul “Errahmanir Rahim (O Rahmandır, Rahimdir), dediği zaman Allah’u Teala “Kulum Beni methetti” buyurur. Kul, “Maliki yevmiddin (Din gününün, kıyametin sahibi’dir) dediği zaman, Allah “Kulum beni tazim etti, işlerini Bana havale etti.” Buyurur. Kul, “İyyake na’büdü ve iyyake nestain (Yalnız sana kulluk eder, yalnız senden yardım isteriz” dediği zaman, Allah, “İşte bu kulumla, Benim aramdadır. Onun için ne isterse vardır.” Der. Kul, “İhadinassıratıl müstekim., sıratalleziyne enamte aleyhim. Gayril mağdubi aleyhim veledallin.” dediğinde, Cenâb-ı Hak: *“Bu kulum içindir. Ona istediği vardır.”* der.

(Bizi doğru yola sevk, kendilerine nimet verdiği

kimselerin yoluna (peygamberler, sıdıklar, velilerin yoluna). O gadaba uğrayanların ve dalalete düşenlerin kafir, münafık, müşrik, zalimlerin yoluna değil.) Amin. (K.sitte 8/2531)

Hamd etmek, yani Elhamdulillah demek, namazda vacip, her duadan önce yiyip içtikten sonra söylemek sünnet. Her hatırladıkça söylemek mübah, pis yerlerde söylemek mekruh, haram yeyip içtikten sonra söylemek haramdır ve küfre sebep olur. (Reddül muhtar, 1/6)

Hamd, bütün nimetleri Cenâb-ı Hakk'ın yarattığına ve gönderdiğine inanmak ve söylemek demektir. Şükür ise, bütün nimetleri islama uygun kullanmak demektir. Hamd devamlıdır. Nimet zamanında da sıkıntılı zamanda da hamd edilir. Şükür ise nimet zamanlarında olur. Nimet kalmayınca ihsan bitince şükür de kalmaz. Hamd etmek şükretmekten daha kıymetlidir. Çünkü şükretmekte nimetleri göz önündedir. (İmamı Rabbani, c. 2, m. 33)

“İnsanlara teşekkür etmeyen kimse Allah’a şükretmez. Aza şükretmeyen de, çoğa şükretmez. Allah’ın nimetini söylemek şükürdür. Hiç bahsetmemek ise nankörlüktür.” (Beyhaki)

“Şükür imanın yarısıdır.” (Süyuh, 1/107)

Peygamber Efendimiz(s.a.s.)buyururlarki: *“Cennetin bedeli Lailahe illallah, nimetin bedeli Elhamdü lillah”*tır. (Deylemi)

“Müminin her işi hayırdır. Nimete şükreder, hayra kavuşur. Belaya uğrayınca da, sabreder, yine hayra kavuşur.” (Müslim)

“Efendimiz (s.a.s.) bir kimseye nasılsın? Dedi. O da iyiyim dedi. Efendimiz (s.a.s.) üçüncü defa sorunca o kimse, “Elhamdülillah iyiyim” dedi. Efendimiz (s.a.s.) işte senden bu cevabı bekliyordum. Bunun için soruyu tekrarladım.” (Taberani)

Cenâb-ı Hak Kur’an’ında: *“Şükrederseniz, nimetlerimi artırırım. Nankörlük ederseniz, azabım çok şiddetlidir.”* (İbrahim suresi, 7)

Allahu Zülcelale Hamd ve Şükretmenin Önemi:

Hiç yokken varlık alemine geldiğimiz için şükür gerektiği gibi, şunlardan dolayı da Rabbimize ne kadar hamd etsek azdır.

1- Cenab-ı Hak bizi insan olarak yarattı, isteseydi cansız bir varlık, bir bitki, bir hayvan olarak ta yaratabilirdi. Bir böcek, bir köpek, bir domuz da olabilirdik. Bizi insan olarak yarattığı için ne kadar hamd etsek azdır.

2- Müslüman bir ülkede doğmamız, kulağımıza ezan-ı Muhammedi okunması, anamızın babamızın Müslüman olması, ecdadımızın Müslüman olması büyük bir nimet. Gayri Müslim bir ülkede de dünyaya gelebilir, Hak dine ulaşmamız, iman edip Müslüman olmamız çok zor olabilirdi. Bu bizlere Cenâb-ı Hakk’ın büyük bir ihsanıdır. Ne kadar şükretsek azdır.

3- Müslüman bir ülkede doğmamıza rağmen, bu cennet vatanda bir çok dinsiz insan var. Bizler de onlar gibi olabilirdik. Müslüman olduğumuz için ne kadar hamd etsek azdır.

4- Müslüman bir aileden dünyaya geldik. Hele şöyle bir soyunu sopunu araştır göreceksin ki, soyunda bir çok şehit, gazi, alim, veli, müminler var. Eğer ailen Müslüman olmasaydı, bizi de kendileri gibi yetiştirebilir, islamı bulmamız zorlaşır, küfür bataklığında boğulabilirdik. Bunun için de Rabbimize ne kadar hamd etsek azdır.

5- Bizleri ahir zaman peygamberi Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) ümmet eyledi. Bizlere dünyevi ve uhrevi kurtuluş reçetemiz olan Kur'an-ı gönderdi. Bu ne büyük bir nimettir. Bütün peygamberler bile Hz. Muhammed Mustafa'ya (s.a.s.) ümmet olmayı Cenâb-ı Hak'tan talep ettiler ama bu nimet bizlere verildi. Ne kadar hamd etsek azdır.

6- Cennet vatanımızın her köşesinde günün 5 vaktinde Ezan-ı Muhammedi okunuyor. Müminler Namaz kılıyor, dua ediyor. Cenab-ı Hakk'ın bizleri huzuruna kabul etmesi ne büyük bir nimet. Allah'a secde etmek Ona kulluk etmek ne güzeldir. Nefsine uyup, Şeytana uyup isyan edebilir, inkar edebilir, günaha batabilirdik. Rabbimize ne kadar hamd etsek azdır.

7- İslam ülkelerinde bile birçok fitne ve bidat gurupları var. Kafirler'le işbirliği yapan ehl-i sünnet yolundan sapan, bidat ve hurafeleri din diye yutturan. Ortaya çıkan birçok sapık mehdi, şeyh, peygamberler de var. Bizler Kur'an'ın ve Resulullahın sünnetini takip ettiğimiz için, Rabbimize ne kadar hamd etsek azdır.

8- Bizlere Allah'ı ve Resulünü sevdiren, Kur'an'ı ve

ehli sünnet yolunu gösteren gerçek ilmiyle amel, alim, veli, mürşidi kamillere, onların eserlerine kavuşturduğu için Cenab-ı Hakka ne kadar hamd etsek azdır.

Temelde ve özde kulun Rabbine yönelişini ifade etmesi bakımından şükretmek hamd etmeyi, hamd etmek-te şükretmeyi içine alır.

Şükreden bir insan, eşsiz izzet, ikram sahibi Rabbine hamdetmiş, hamdeden bir insan da, büyük ihsan, lütuf ve nimetlere sevindiren Rabbine şükretmiş olmaktadır.

Elhamdülillah kelimesinde hamd ve şükür mefhum-ları birlikte ifade edilmiştir. Esasen bizim yaptığımız ibadet ve taatlerden tutun da tesbih, tehlil, tekbir, tazim, tahmid, zikir, fikir, şükür, hayır ve hasenatımıza kadar amellerimizin tamamında hamd manası vardır.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyururlar ki: *“Elhamdülillah kelimesi mizanı doldurur. Sübhanallah velhamdülillah kelimeleri yerle gök arasını sevapla doldurur.”* (R. Salihin sh. 25; Müslim, Taharet, 1; Tirmizi, Deavat, 85/3517)

Cenab-ı Hakkın sonsuz azametinin ilahi sanat ve sıfat tecellilerinin methü senâ edilmesi “hamd”, Onun sayısız lütuf, nimet ve ikramlarına karşı lisanen, fiilen ve kalben methü senâ ve teşekkürde bulunulması da “şükür”dür. Her iki lafızda mana itibariyle birbirine çok yakındır.

Cenab-ı Hak Kur’an’ında: *“Hamd, gökleri ve yeri yaratan, karanlık ve aydınlığı var eden Allah’a mahsus-tur.”* (En’am suresi, 1)

“Allah’a hamd olsun, de..” (İsra suresi, 111)

“Beni zikredin, Ben de sizi zikredeyim. Bana şükredin, sakın küfran-ı nimette bulunmayın.” (Bakara suresi, 152)

“Eğer şükrederseniz, elbette size olan nimetlerimi artırırım. Eğer nankörlük ederseniz, hiç şüphesiz azabım çok şiddetlidir.” (İbrahim suresi, 7)

“Şükreden, ancak kendisi için şükretmiş olur. Nankörlük eden de bilsin ki, Allah hiçbir şeye muhtaç değildir, her türlü hamde layıktır.” (Lokman suresi, 12)

Elhamdülillah, arap harfleriyle 8 harfdir. Bu da Cennetteki 8 kapıya işaret eder.

Cenab-ı Hak Kur'an'ında, cennet ehlinin duası:

دَعُوهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ

(Yunus suresi, 10) الْعَالَمِينَ

*“Seni eksikliklerden uzak tutarız Allahım, سُبْحَانَ اللَّهِ
Aralarındaki esenlik dilekleri Selam, سَلَامٌ*

Dualarının sonu ise “Hamd alemlerin Rabbi Allaha mahsustur.” الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ sözleridir.

Gerçek anlamda hamd, sahip olunan nimetleri Allah yolunda ve Allahın istediği şekilde kullanmakla olur.

Dille hamd, Elhamdülillah demektir. Kalple hamd, Allah'ın büyüklüğünü, nimetlerini teşekkür etmek ve onunla beraber olabilmektir. Kalıpla yapılan hamd (Vücut, el, ayak organlar): Nimetleri Allah yolunda ve Allahın istediği şekilde kullanmakla yapılır. Nimetlerin sahibini unutmayan, kendisinin emanetçi ve veznedar olduğunu bilen insan emanete ihanet edemez. Emanetin

gerçek sahibi olan Allah'ın emrettiği doğrultuda hareket eder. Dünya ve ahret saadetini kazanır.

“Adem (a.s.), ruha kavuştuğunda aksırmış ve ardından “Elhamdülillah” demiştir. Böylece insanın ilk sözü hamd olmuştur. Cennet ehlinin de son sözü “hamd” olacaktır. O halde alemin evveli de sonu da “hamd” olacaktır.

Adem (a.s.) Cenâb-ı Hakka şöyle münacat eder: “Ya Rabbi inam ettiğin nimetlere karşılık bana öyle bir şey öğret ki, bütün hamd ve tesbihleri kendisinde toplamış olsun.” Bunun üzerine Cenâb-ı Hak da, sabah akşam üç kere

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ حَمْدًا يُؤَافِي نِعْمَهُ وَيُكَافِي مَدْيَدَهُ

“Alemlerin Rabbi olan Allah’u Tealaya, verdiği nimetlerine yetecek, fazlasını hak edecek şekilde hamd ederim.” (Duaların esrarı, Çelik Yay. Sh. 52-57)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: “Bir Müslüman aksırdığında “Elhamdülillah” der. Duyan da “Yerhamükallah” (Allah sana merhamet etsin.) der. Aksıran da tekrar “Yehdina ve yehdiykümullah” (Allah bizi ve sizi doğru yola ilet sin) demelidir. Buna Tesmid denir.” (Buhari, Edeb, 126; Duaların esrarı, Çelik Yay. Sh. 52-57)

Hamdin şükürden daha güzel ve daha zengin anlamı vardır. Hamd en geniş anlamda şükürdür. Hamd etmek yerine şükretmek diyemeyiz. Çünkü biz, ancak kendimize yapılan bir iyiliğe karşı şükreder ve teşekkür ederiz. Hamd etmek için ise iyiliğin sadece bize ulaşması gerekli değildir. Şükretmek kişiye ulaşan bir iyiliğin, bir

nimetin karşılığıdır. İyiliğin başkasına ulaşmış olması da hamd etmek için yeterlidir. Çünkü hamd, kişisel ve basit menfaatler karşılığı ifade edilen bir övme değildir. Evrensel ve külli değerlere duyulan hayranlığın bir ifadesidir. Allah’a hamd, her hal ve şartta, şükürse bize ulaşan nimetler karşılığında yapılır. Hamd, yaratıcı dışında hiçbir şahıs ve kuvvete yöneltilmeyecek bir şükür türüdür. Hamd sadece, nimetleri sınırsız ve sonsuz olan kudrete, Allah’a yapılır. Onun için Allah’a hamd etmek, şükretmekten daha faziletli ve daha üstündür.

Dünya nimetlerinden çok, ahiret nimetleri, maddi nimetlerden çok manevi nimetler için hamd etmemiz gerekir. Allah’a hamd etmek, bize her iyiliği, her nimeti ihsan eden Allah’a, yalnız sözle değil, bütün organlarla yapılır.

Hamd ederken, Allah derken başımıza bela ve musibet gelmez. Bir kuş, avcının kurşununa zikrederken hedef olmaz, zikirden gafil iken avlanır.

Hamd kelimesi Kur’an kavramıdır, başka dillerde tam karşılığı da yoktur. Bütün anlamıyla Allah’a aittir. Çünkü övülmeye lakıy her şey Allah’tandır.

Zikir, şükür, dua öğelerini içeren hamd, tıpkı besmele gibi Müslümanların hayatında önemli bir yer tutar. Günde 5 defa kılınan namazda tekrarlanan Fatiha suresi hamd ile başladığı gibi, namazın girişinde okunan Sübhaneke de, rükudan kalkarken okunan tahmidde “Semiallahulimen hamideh, Rabbenalelekel hamd” hamd kelimesi vardır. Tahiyatın ilk cümlelerinde “salli ve Barik” dualarında,

Kunut'ta, namazdan sonra çekilen tesbihlerde, ardından okunan tevhid cümlesinde, bayramlarda ve diğer bazı dini merasimlerde getirilen tekbirlerde sena ve şükür manalarıyla birlikte hamd kavramı tekrarlanmaktadır. Hac ibadetinin ifası sırasında her fırsatta tekrar edilmesi istenen telbiyede de hamd yer almaktadır.

Efendimiz (s.a.s.), “Allah’a hamd ile başlamayan her işin eksik ve bereketsiz olduğunu açıklamış.” (Ebu Davut, Edeb, 18; İbn Mace, Nikah, 19) Aksiran her müminin hamd etmesini emretmiş. Hamd etmeyi içeren duaları okumanın günahların bağışlanmasına vesile olacağını ve hamdin en faziletli zikirlerden biri olduğunu açıklamış, yine Hamdi içeren zikirlerin sadaka yerine geçeceğini haber vermiş, duanın en faziletlisinin Elhamdülillah sözü olduğunu belirtmiştir. (Buhari, Ezan, 155, İman, 19)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: “Zikrin en faziletlisi, لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ , duanın en faziletlisi de, الْحَمْدُ لِلَّهِ dır.” (İbn Mace, 2/1249)

Bir kimse hulus-i kalb ile, “لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ” der de, büyük günahlardan sakınırsa, arş’a kadar gök kapıları açılır.

Bir kimse, يَا رَبِّ لَكَ الْحَمْدُ كَمَا يَنْبَغِي لِجَلَالِ وَجْهِكَ وَلِعَظِيمِ سُلْطَانِكَ “Ya Rabbi! Zatının büyüklüğüne, saltanatının ululuğuna yaraşır şekilde sana hamd olsun” diye dua etti.

Kiramen katibin melekleri şaşırdılar. Sevabını nasıl yazacaklarını bilemediler. Göğhe çıktılar, “Ya Rabbi, nasıl yazacağımızı bilemiyoruz” dediler. Allahu Teala da, “Onun ne dediğini pek iyi bildiği halde, kulum ne dedi?” dedi, Onlar da “Aynısını söylediler.”

Cenab-ı Hak, kulumun dediği gibi yazın. Bana gelince onun mükafatını ben veririm. dedi. (Tirmizi, 5/575)

Ashabdan Vail (r.a.) anlatıyor: Resulullah (s.a.s.) ile namaz kıldım. Bir adam:

الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ “Allah’a çok, temiz ve bereketli şekilde hamd ederim.” dedi.

Resulullah (s.a.s.) namazı kılınca, bunu diyen kimdi? dedi.

Adam, bendim ya Resulallah, kötü bir niyetim yoktu” dedi.

Resulullah (s.a.s.), “*Bu söze gökkapıları açıldı, ta arşa dayandı.*” dedi. (İbni Mace, 2/1249-1250)

Buhari rivayetinde de, “*On üç melek gördüm, onu Allah’a hangisi çıkaracak diye yarışıyorlardı.*” demiştir. (Buhari, Edebül Müfred, 299-300)

Hamdin fazileti sayılmakla bitmez.

Hız. Adem (a.s.): “Ya Rabbi beni çalışmaya mecbur ettiğin için meşgulüm. Bana öyle bir şey öğret ki, içinde bütün övgüleri ve tesbihleri toplamış olsun.” dedi.

Cenâb-ı Hak da: “Sabahladığın zaman üç defa;

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ حَمْدًا يُؤَافِي نِعْمَهُ وَيُكَافِي مَزِيدَهُ “Allah’a öyle hamd ederim ki, nimetlerini fazlası ile karşılarsın” dersin.

İşte bu, bütün övgüleri ve tesbihleri içinde toplar dedi. (Nevevi, Ezkar, 102)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki:

كُلُّ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لَا يُبْدَأُ فِيهِ بِالْحَمْدِ لِلَّهِ فَهُوَ أَقْطَعُ “Meşru işlerde

Allah’a hamd ile başlanmazsa hayır ve bereketi kesilir.”

(İbni Mace, Nikah, 19; Ebu Davud, Edeb, 18)

الْحَمْدُ عَلَى النِّعْمَةِ أَمَانٌ لِرَوَالِهَا “Cenâb-ı Hakkın nimetlerine hamdü sena, insanı nimetin zevalinden emin kılar.”

(Ramuzül Hadis)

“Allah’a hamd etmek şükürün başıdır. Allah’a hamd etmeyen bir kul O’na şükür etmemiştir.” (Ramuzül Hadis)

أَشْكُرُكُمْ لِلَّهِ أَشْكُرُكُمْ لِلنَّاسِ “Cenabı Hakka en çok şükrede-niniz, insanlara teşekkürde kusur etmeyeninizdir.” (Ebu Davut, Edeb, 2; Tirmizi, Bir, 35; İbn Hanbel)

سُبْحَانَ الْقَائِمِ سُبْحَانَ الْحَيِّ الْقَيُّومِ، سُبْحَانَ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ وَبِحَمْدِهِ سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ سُبْحَانَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى

“Her gün bir defa, bu tesbihatları derse cennetteki makamını görmedikçe ölmez, yahut ona gösterilmedikçe ölmez.” (El Camius Sagir)

SALVELE

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki:

إِنَّ أَجَلَ النَّاسِ مَنْ ذُكِرَتْ عَنْدهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَى “Muhakkak ki insanların en ziyade cimri olanı yanında ismim anılıp da bana salavat ve selam göndermeyen kimsedir.” (Tirmizi)

مَنْ ذُكِرَتْ عَنْدهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَى فَهُوَ شَقِيءٌ “Bir kimse yanında ismim zikr olunur da bana salât ve selâm göndermezse o kimse şakidir.” (el ezkar, 107, Tuhfetüz zakirin, 25)

“Allahu Teala bana ümmetim için iki eman indirdi.

Bunlar:

﴿وَإِن كَانَ اللَّهُ لَيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾

“Sen onların içinde bulunduğun müddetçe Allah onlara azab edecek değildir. Onlar istiğfara devam ettiklery müddetçe de Allah onlara azab edici değildir.” (Enfal suresi, 33)

“Ben gidince onların arasında kıyamete kadar istiğfary bıraktım.” (El-Camius Sagir)

SALATU SELAM VE FAZİLETİ

Salat kelimesi, Peygamber Efendimize (s.a.s.) yapılan dua, istiğfar, rahmet, zikir, namaz gibi anlamlara, selam da, muhatabına sağlık ve esenlik dileklerini sunma, güven anlamına gelmektedir. Günlük dilde sıkça kullandığımız salavat da, salat kelimesinin çoğuludur.

Cenâb-ı Hak Kur'an'ında:

﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾

“Muhakkak ki Allah ve Melekleri Peygamberi Hz. Muhammed Mustafa'ya (s.a.s.) hep salat ederler. Ey iman edenler! Siz de ona salat edin, selam edin.” (Ahzab suresi, 56)

Peygambere Allah'ın salat etmesi Ona rahmet etmesi onu sevmesi derecesini yüceltmesi, meleklerin salaty onun şanının yüceltilmesini dilemeleri, müminlerin salat etmesi ise, ona dua etmeleri, anlamına gelir.

İns ve cinin kurtuluşu Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) in tebliğ ettiğı Allah'ın son dini islama girip Müslüman

olmaya, Allah’a ve Resulüne itaate bağlıdır. Ömürde bir defa salat ve selam getirmek farzdır.

Onun mübarek ismi anıldığında salat ve selam getirmek vacip, birden fazla anıldığında her seferinde söylemek müstehaptır. Kasten terk eden Efendimizin şefaâtından mahrum kalır. Bizim getirdiğimiz salatlar Resulullah (s.a.s.)’ın Cenab-ı Hak katındaki derecesini her an yüceltmekte olan bir duadır. Resulullah (s.a.s.)’ın aslında buna ihtiyacı yok, bizim ona olan ihtiyacımızdan dolayıdır. Çünkü Cenâb-ı Hak Kur’an’ında:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

“Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakının. Ona yaklaşılmaya vesile arayın ve Onun yolunda cihad edin ki kurtuluşa eresiniz.” (Maide suresi, 35)

Efendimiz (s.a.s.)’e getirdiğimiz salatü selamlar yaklaşılmaya bir vesiledir. Cenab-ı Hak: *“Ey iman edenler; Allaha itaat edin. Peygambere itaat edin, işlerinizi boşa çıkarmayın.”* (Muhammed suresi, 33)

Efendimiz (s.a.s.) buyuruyorlar ki:

“Kim bana bir defa salat getirirse, Allah’da ona on salat getirir ve on günahı affeder, on derece yükseltir.” (Nesai, Sehv, 55)

“Yeryüzünde Allah’ın seyyah melekleri vardır. Onlar ümmetinin selamını anında bana ulaştırır.” (Nesai, Sehv, 46)

“Kıyamet günü bana insanların en yakını, bana en

çok salavat edendir. Gerçek cimri, yanında ismim anıldığı halde bana salavat etmeyendir.” (Tirmizi, Deavat, 110)

“Cuma günü ve gecesinde bana çokça salavat getiriniz.” (Nesai, Cuma, 5; Ebu Davut, Salat, 201)

“Cebrail (a.s.) birgün bana minbere çıkmamı söyledi. Birinci basamakta dur dedi durdum. Ramazan ayı geldiği halde, bu aya gereken ehemmiyeti vermeyen, kendisini Allah’a affettirmeyen kimsenin burnu yerlerde sürünsün dedi. Bende Amin dedim. İkinci basamakta dur dedi, durdum. Annesi babası hayatta olduğu halde onların hizmetinde kusur eden, onların hayır dualarını almayan evlatlarında burunları yerde sürtünsün dedi, Amin dedim.

Üçüncü basamakta dur dedi, durdum. Ya Resulallah, senin mübarek ismin anıldığında, sana salat ve selam getirmeyenin, seni sevmeyenin, sana itaat etmeyenin burnu yerlerde sürünsün dedi, Amin dedim.” (İ.Gazali, Mükâşefetül Kulub; Tirmizi, Deavat, 100, Müsned, 11/254)

“Günlerinizin en hayırlısı, Cuma günüdür. O günde bana çok salavat getiriniz. Zira sizin salat ve selamlarınız melekler vasıtasıyla bana arz onulur. Ashab-ı Kiram: Ya Resulallah, getirdiğimiz salavat size nasıl arz olunur? Halbuki siz çürümüş bulunacaksınız? Dediğinde, Efendimiz (s.a.s.) Allah’u Zülcelal, Peygamberlerin cesetlerini yeryüzüne toprağa haram kılmıştır. Peygamberlerin çesetleri çürümez.” Cevabını verdi.” (Ebu Davut, salat, 201, Vitr, 26; Nesai, Cuma, 5; İbn Mace, İkame, 79; Darimi, salat, 306, müsned, 4/8)

İbn Ebi Leyla (r.a.) şöyle der. Ka’b b. Ucre (r.a.) ile

bir defasında karşılaştığımızda bize; Size Peygamber Efendimiz (s.a.s.)’den işittiğim bir hediye vereyim mi? Peygamber Efendimiz (s.a.s.) yanıma geldi. Biz Ona:

-Ya Resulallah, bizler sana nasıl selam okuyacağımızı zı öğrendik. Fakat sana nasıl salat okuyacağız? Dedik. Resulullah (s.a.s.) Edendimiz bize:

“Allahümme salli alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin. Kemâ salleyte alâ ibrahiyme ve alâ âli İbrahiyme inneke hamidün mecid.

Allahümme barik alâ Muhammedin ve alâ âli Muhammedin kemâ bârekte alâ ibrahiyme ve alâ âli İbrahiyme inneke hamidün mecid.”

“Allahım Muhammede ve Muhammedin aile efradına, ona tabi olanlara, İbrahim (a.s.) a aile efradına ona tabi olanlara salat ettiğin gibi, rahmetinle muamele et. Salat eyle, Şüphe yok ki, Sen Hamidsin, Mecîdsin.”

“Allahım Muhammede ve onun aile efradına ona tabi olanlara, İbrahim (a.s.)’a, onun aile feradına, ona tabi olanlara bereket ihsan ettiğin gibi, bereket ihsan eyle. Şüphesiz ki, Sen Hamidsin, Mecidsin.” (Buhari, Enbiya, 10; Deavat, 31-32; Müslim, Salat, 65-66, 69)

Duanın kabul olabilmesi için, başında ve sonunda salat getirmek vacip ve kabulü için şarttır.

Salat, Allah’a izafeden rahmet, geygamberden şefaat, meleklerden istiğfar, müminlerden dua manasıdır. Selamda, dünya ve ahiret saadeti demektir. Allahın rahmeti, salat ve selamı, mağfireti üzerine olsun, manasıdır.

Allah’a ve Resulüne itaat sevmekle başlar. Zira sevgi itaat etmeyi gerektirir. Allah’ı seven onun emir ve yasaklarına uyan kimsedir. Peygamberi seven de onun Sünnetine sarılan, onun güzel ismi anılınca salat ve selam getirendir. Cenab-ı Hak Habibini çok sevdiği için, meleklerine ve bütün inananlara peygamber efendimize salat ve selam getirmesini, ona itaat edilmesini emrediyor.

Hz. Aişe (r.a.) annemizin bildirdiğine göre Medineli ensardan bir sahabe Efendimiz (s.a.s.)’e gelerek: “Ya Resulallah, seni kendimden, çoluk çocuğumdan daha çok seviyorum. Senden ayrılıp evime döndüğümde duramıyor ve hemen gelip seni görüyorum. Düşünüyorum ki, vefat ettiğinizde sen cennette peygamberlerle birlikte yüce makamlara götürüleceksin. Ben ise cennete girssem bile, zannederim seni göremeyeceğim.” Efendimiz (s.a.s.) bu sahabenin derin üzüntüsüne cevap vermemiş ve susmuş. Bunun üzerine, Nisa suresinin 69. Ayeti nazil olmuştur. Cenabı Hak, *“Kim Allah’a ve Resulüne itaat ederse, işte onlar, Allah’ın kendilerine lütuflarda bulunduğu peygamberler, siddîklar, şehitler ve salih kimselerle beraberdir. Bunlar ne güzel arkadaşlardır.”* (İbn Kesir Tefsiri, c. 2, sh. 334; Saffetül-Tefasir, c.1, sh. 543)

Dünyada hiçbir insan, Resullullah (s.a.s.) in sevildiği kadar sevilmemiştir.

Cenâb-ı Hak cümlemizi onun şefaatine layık olanlardan eylesin. Amin.

Selam: Esselatü vesselamü aleyke Ya Resulellah, Ya Habiballah, Ya Nebiyyallah, Ya Şefiyyallah. gibi.

Salat da: Allahümme salli ala Muhammed. Sallallahu aleyhi ve sellem. Aleyhisselatü vesselam.

SALÂ VE ES SALÂT

Halkı Müslüman devletlerin bir çoğunda mübarek gecelerin yatsı ve sabah namazları ile Cum'a namazından önce Müslümanların ibadete hazırlanmalarını hatırlatmak, bir ölüm vukuunda halka duyurmak maksadıyla minarelerden Salâtu Selam okunmaktadır.

Salâ vermek usulü 700 tarihlerinde Mısır hükümdarı olan Melikü'n-Nasır Seyfeddin Kılavun'un emriyle Cum'a namazından önce verilmeye başlandı. Bundan 91 yıl sonra 791 Melik Salih bin Eşref zamanında akşam namazı hariç, bütün ezanların arkasından es-Salât okunması kararlaştırıldı. (Tahir'ül Mevlevi; M. İbadet Tarihi, sh. 63)

Memleketimizde de salâ umumiyetle mübarek gecelerin yatsı ve sabah ezanlarından önce Cuma ezanından 45 dakika önce, Müslümanların ibadete hazırlanmalarını hatırlatmak, ölüm vukuunda halka duyuru, Ramazan ayında imsak vaktinin girdiğini haber vermek maksadıyla minarelerden okunmaktadır.

Bazı ülkelerde ve Türkiyenin Güneydoğu kesiminde müezzinler ezandan sonra yüksek sesle salavatı şerife okumaktadırlar.

Ezandan sonra salavat-ı şerife okumak sünnettir. Asr-ı saadette böyle uygulama yoktu. Sonradan Mısır'da Selahaddin Eyyubi zamanında ortaya çıkmıştır. (El Fetava, el Kübra, c. 1/131; Halil Gönenç, Fetvalar, c. 1/39)

SALÂ

Cuma için vaaz edilen camilerde ezandan bir saat önce vaaz edilmeyen camilerde ezandan 45 dakika önce verilir.

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَفِيَّ اللَّهِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ الرَّحْمَةِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا شَفِيعَ الْمُزْنِبِينَ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَاتَمَ النَّبِيِّينَ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

CENAZE SALÂSI

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ - عَجَلُوا بِالصَّلَاةِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ قَبْلَ الْفَوْتِ - وَعَجَلُوا بِالتَّوْبَةِ قَبْلَ الْمَوْتِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ - لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

SALÂTÜ SELAM (SALAVAT) NASIL GETİRİLECEK?

Ashab-ı Kiram, Peygamber Efendimize (s.a.s.): Ya Resulallah! Biz sana nasıl salavat getirelim?

Bu sorunun cevabında bazı rivayet farkları azda olsa

Hiz. Ali (r.a.)'nin rivayet ettiği salavatı getirmemizi Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyuruyor.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى اِبْرٰهِيْمَ وَعَلٰى اٰلِ اِبْرٰهِيْمَ
اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ. اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرٰهِيْمَ وَعَلٰى اٰلِ
اِبْرٰهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ

“Ey Allahım! Peygamberimiz Hiz. Muhammed (s.a.s.)’e ve âline, İbrahim ve âline rahmet ettiğin gibi, rahmet et. Allahım! Peygamberimiz, Hiz. Muhammede ve âline, İbrahim peygambere ve âline bereket verdiğin gibi bereket ver...”

Bir diğerk salatı selam:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ وَعَلٰى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ. اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى
سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ الَّذِى جَاءَ بِالْحَقِّ الْمُبِيْنِ وَاَرْسَلْتَهُ رَحْمَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ.

En kısa salatü selam: اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ

ENÇOK SÖYLENEN SALATÜ SELAMLAR

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا رَسُوْلَ اللهِ ﷺ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا خَيْرَ خَلْقِ اللهِ.

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا حَبِيْبَ اللهِ ﷺ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَیْكَ يَا نُورَ عَرْشِ اللهِ.

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ ﷺ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ وَحْيِ اللَّهِ.
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا خَلِيلَ اللَّهِ ﷺ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ رَزَقَهُ اللَّهُ.
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا صَفِيَّ اللَّهِ ﷺ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ شَرَفَهُ اللَّهُ.
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ ﷺ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْأَوَّلِينَ
وَالْآخِرِينَ.

صَلَوَاتُ اللَّهِ وَمَلَائِكَتُهُ وَآبِيَائِهِ وَرُسُلِهِ وَحَمَلَةِ عَرْشِهِ وَجَمِيعِ خَلْقِهِ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ.

OKUNAN SALATÜ SELAM, NERELERDE DAHA FAZİLETLİDİR

1- Hadis okununca, Peygamber (s.a.s) Efendimiz anıldığında ve ismi duyulduğunda.

2- Namazların son oturuşunda, vitir de kunut dualarında.

3- Mescide veya eve girildiğinde.

4- Müezzin ezan okurken ve okuduktan sonra.

5- Duaya başlarken, ortasında ve sonunda.

6- Hac'da, safa ve Merve arasında.

7- Zikir ve vird'e oturulduğu zaman.

8- Hacer-i Esved'in karşısında durulduğu zaman.

9- Kur'an okuma zamanında.

10- Bir meclisten kalkıldığı zaman.

11- Kulaklar çınladığı zaman.

- 12- Söylenecek söz unutulduğu zaman.
- 13- Sabahleyin, akşamleyin.
- 14- Abdest arasında.
- 15- Aksırıldığı zaman.
- 16- Namaz için kâmet getirildiği zaman.
- 17- Çarşıya, yolculuğa çıkıldığı ve dönüldüğü zaman.
- 18- Musafaha yapıldığı zaman.
- 19- Gece uykudan kalkıldığı zaman.
- 20- Mübarek gün ve gecelerde. (Ahlaki hadisler Terc. A.F.Yavuz, c. 2, sh. 5/6)

SELAM'IN FAZİLETİ

وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيرًا

“Size selam verildiği zaman, siz de ondan daha güzeliyle karşılık verin. Veya aynısıyla karşılık verin. Şüphesiz Allah, her şeyi hesap edendir.” (Nisa suresi, 86)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *“Kim, esselamü aleyküm derse, kendisine on iyilik yazılır. Esselamu aleyküm ve rahmetullah diyene yirmi iyilik yazılır. Esselamu aleyküm ve rahmetullahi ve berekatühü diyene ise, otuz iyilik yazılır.”* (Ebu Davut, Tirmizi, Caiul Usul, 6/602)

Müminler tarafından size selam verildiği zaman, siz de ondan daha güzeliyle karşılık verin, ve aleykümüsse-lam ve rahmetullah demek suretiyle, bereketin artmasını dileyin.

Selam, sağlıklı ve uzun ömürlü olmak için bir duadır.

... فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةٌ طَيِّبَةٌ كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦﴾

“... Evlere girdiğiniz zaman, Allah tarafından mübarek ve pek güzel bir yaşama dileği olarak kendimize (birbirimize) selam verin. İşte Allah, düşünüp anlayasınız diye size ayetleri böyle açıklar.” (Nur suresi, 6)

Bir insan diğerine “essalamu aleyküm” dediği zaman, onun sağlık ve selameti için dua etmiştir. Bu selam, karşısındaki insanın kurtuluşuna ve güvenliğine bir garanti teşkil eder.

Selam verilmek suretiyle: “Sen benden emin ol, benden sana asla hiçbir kötülük gelmez” anlamı ifade edilir. Selamet (kurtuluş), uzun ömürlü olmayı da kapsar.

Es-Selam aynı zamanda Allah’u zülcelalin isimlerinden birisidir. Selamı veren kimse dilerse, “Selamun aleyküm” dilerse, “es selamü aleyküm” der. Çünkü bu iki şekil de Kur’an’da Taha suresi 47 ve Neml suresi 59. Ayetlerde zikretlmıştır.

﴿٤٧﴾ ... وَالسَّلَامُ عَلَى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدَى (Taha suresi, 47)

... (Neml suresi, 59) ... وَالسَّلَامُ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى

Selama karşılık vermek vaciptir. Muhayyerlik ise, verilen selama ilave yapmak veya yapmamaktadır.

Sünnete göre selamlaşmak şu şekilde olur:

- Binekle giden yürüyene,
- Küçük büyüğe,

- Azlık çokluğa selam verir,

- Çocuklara selam vermek, vermemekten faziletlidir.

Kurtubi: “Genç yabancı kadınlara selam verilmez. Çünkü onlarla konuşmakda, fitne korkusu vardır. Bu, ya şeytanın vesvesesi olur, yahut hain gözün bakışı ile olur.” der.

Yaşlı yabancı kadınlara selam vermek, güzeldir. Müslüman olan herkese, tanışanda, tanımasan da, selam verilir.

Tavla, kumar oynayanlara, içki içenlere, büyük günah işleyenlere, defi hacette bulunana, banyoda soyunmuş olana da selam verilmez.

Zımmi kimseye mecbur kalınmadıkça selam verilmez. Ancak bir zarureten dolayı ya da onun yanında işi varsa onun anladığı dilde selam verilir.

Kafir kimsenin dünyasının İslahı için dua edilebilir.

Nevevi der ki: “Kitap ehli kimseye selam vermek haramdır. Bir insana selam vermek, onu yüceltmektir. Bir müminin, kafiri yüceltmesi ise caiz değildir.”

Tercih edilen bir görüşe göre, bidat ehline de selam verilmez.

Müslüman olmayan bir kimse sana selam verirse, sen “Aleyke” “sanada” de. Bu konuda Peygamber Efendimiz (s.a.s.): “Size bir Yahudi selam verirse, ölüm size (Es-Samu aleyküm) der. Siz de ona, sana da (ve aleyke) deyin.” (Buhari, Müslim, Ebu Davut, Tirmizi, Camiul Usul 6/609)

-Yahudilerden bir gurup Resulullah'a gelerek “ölüm

sana ey Kasımın babası” demişler. Resulullah (s.a.s.) ve aleyke (size de) cevabını vermiştir. Bunun üzerine Hz. Aişe (r.a.): “Ölüm size olsun, hem de derhal ölesiniz” diye cevap vermiş. Bunu duyan Resulullah (s.a.s.): “Ey Aişe, Allahu Teala, kötü sözü de, kötü söze daha kötü cevap vermeyi de sevmez” buyurmuş, Hz. Aişe “Fakat dediklerini duymadın mı? sorusuna Hz. Peygamber (s.a.s.) “Onlara cevap vermedim mi? Onlar hakkındaki benim dileğim kabul edilir. Onların benim hakkımdaki dilekleri kabul edilmez.” Cevabını vermiştir. (Buhari, Müslim, Camiul Usul 6/612)

Sünnet olan selamın açıkça verilmesidir. Çünkü Peygamber Efendimiz (s.a.s.) “Selamı yayın” buyurmuştur.

Resulullah (s.a.s.) Mezarlığa vardığında, mezara uğrar ve şöyle selam verirdi: “Ey burada yatan mümin ve Müslümanlar! Allah’ın selamı sizlerin üzerine olsun. Sizden önce gelenlere de sonra gelenlere de Allah rahmet eylesin.

Siz, bizim geçmişlerimizsiniz. Bizler ise, size tabiyiz. İnşallah bizler de, sizlere ulaşacağız. Bize de, size de Allah’tan afiyet dileriz.”

Bir hadisi şerifte de: “*Sizden biri, dünyadayken tanışmış olduğu bir adamın kabrine uğrar, ona selam verirse, mutlaka o kul da onu tanır ve onun selamına cevap verir.*” (İbn Asakir, Hatib Bağdadi, Tarihi Fethül Kebir, 3/117)

İmam Suyuti der ki: “Bize ulaşan eser ve haberler, mezarlığa gelen ziyaretçiyi ölülerin tanıdığını ve sözünü işittiğini bildirmektedir. Ziyaretçiden hoşlanır ve ona

cevap verirler. Bu durum, hem şehitler ve hem de diğer ölümler için geçerlidir. Bunda bir zamanlama da yoktur. Sahih olan görüşte budur. Çünkü Resulullah (s.a.s.) ümmetine mezarlıklara selam vermeyi emretmiştir. Bu işi-ten ve anlayanlara verilen selamdır.”

Hakikat erbabı da şöyle der: “Ruhun, bedenle bir bağı vardır. Ruhların durumu, bedenlerin durumu gibi değildir.

Buradaki yanlışlık, görünmeyen şeyi, görünen şeyle kıyaslamaktır. Zannedilir ki, ruh, bir yeri işgal ettiği zaman, başka bir yerde olma imkanı olmaz.

Ruhu; bazıları gökteki güneşe benzetmişlerdir. Bunun ışınları yerededir. Muhammedi Ruh gibi. Kabri başında kendisine dua edenlere cevap verir. Hz. Peygamber: “*Bir kimse bana selam verirse, Allah ruhumu bana mutlaka verir; ben de onun selamına cevap veririm*” buyurmuştur. (Ebu Davut, Sünen; Nevevi, Kitabul Ezkar s. 95)

Cabir (r.a.): Resulullah (s.a.s.) yanındaydık. O bize “size cennet odalarından bahsedeyim mi? dedi. Bizler de: “Bahset ey Allah’ın Resülü” dedik. Bunun üzerine Resulullah (s.a.s.): “Cennette dışarısı içeriden, içerisi de dışarıdan görünen odalar vardır. Orada hiçbir kulağın duymadığı, hiçbir gözün de görmediği nimet ve lezzetler vardır.” buyurdu. Ben: “Bu odalar kimindir ey Allah’ın elçisi” diye sorduğumda ise: “Selamı yaygın hale getirenin, yemek yedirenin, oruca devam edenin ve insanlar uykudayken namaz kılanındır.” buyurdu. (Tirmizi; A.b. Hanbel)

TEVHİD

Tevhid, bir şeyin, bir olduğuna hükmetmek, onu bir bilmektir. İstilahi olarak, mutlak manada Allah'ın bir olduğunu bilmektir. O'ndan başka ilah bulunmadığına, şerik ve benzerden münezzeh olduğuna inanmaktır. İtikad açısından böyle izah edilen tevhid, ameli bakımdan ise ibadeti sadece Allah'a has kılmaktır.

Tevhid Allah'ın zatını aklen tasavvur edilen ve zihnen hayal edilen şeyden tecrid etmektir. Tevhid, bir görme bir bilme halidir. Ayrışmayı kabul etmez. Müslümanın bütün hallerine hakimdir.

İslam dininin ve bütün peygamberlerin tebliğ ettiği dinin aslı ve esası tevhiddir.

İslam ilim ve sanatları da tevhidin ana fikri etrafında örülmüştür.

Tevhidin tanımını ilk yapan Cüneyd'dir. "Kadîmi hadisten (sonradan yaratılanlardan) ayırmaktır.

Tevhid hakkında en güzel sözü Hz. Ebubekir (r.a.) söylemiştir: "Hamd olsun o Allah'a ki, mahlukatına kendisini bilmek için, kendini bilmekten aciz olduklarını bilmekten başka yol vermedi."

Cüneydi Bağdadi hazretleri tevhidin esaslarını şöyle sayar: "Kadim olanı hadis olandan ayırmak, vatandan (maddi ve manevi mekan ve hal) çıkmak, nefsin isteklerinden alakayı kesmek, bilinen ve bilinmeyen her şeyi terk etmek ve hepsinin yerini Allah'ın almasıdır.

Tevhidin iki manası vardır.

1- Zahiri Tevhid: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ Allah'tan başka ilah yok.

2- Batını Tevhid: لَا مَوْجُودَ إِلَّا اللَّهُ Ondan başka mevcut yok.

Tevhidin üç merhalesi vardır: 1. لَا مَعْبُودَ إِلَّا اللَّهُ 2. لَا مَقْصُودَ إِلَّا اللَّهُ 3. لَا مَوْجُودَ إِلَّا اللَّهُ

Tevhidin Mertebeleri

Cüneydi Bağdadiye göre dört mertebedir.

1. Avamın tevhidi,
2. Zahir ilimin hakikatine ermiş kimselerin tevhidi,
- 3.ve 4. Marifet ehli olan Havasın tevhidi.

Avamın Tevhidi: Başka Rab'ler, putlar, zıdlar, şekiller, ve Allah'a benzerler görmemek suretiyle Allah'ın birliğini ikrardır. Fakat bu tevhide Allah'dan başkasından korkma ve umma vardır.

Zahir İlminde İyi Yetişmiş Kimselerin Tevhidi: Başka Rab'ler, putlar, ortak ve benzerler görmemek suretiyle vahdaniyeti ikrar, zahiri emir ve nehye itaat vardır. Tevhidi ikrar ettikleri için bu fiilleri yapmaktadırlar.

Havasın Tevhidi:

Birincisi: Hiçbir benzer görmemek suretiyle vahdaniyeti ikrar, bunun yanında zahir ve batındaki emre uymak, Allahtan başka hiçbir şey arzu etmemek ve O'ndan başkasından korkmamak.

İkincisi: Kul Allah'ın önünde ferdiyetsiz bir varlık, bir hayaldir. Allah ile kendi arasında üçüncü bir şey

yoktur. Onun üzerinde Allah'ın tedbir ve tasarrufları, Allah'ın kudretinin hükümlerine göre olur. Yani kulun sonu evveline döner. Olmadan önceki hayatına döner. (Cüneydi Bağdadi er Risale Terc. Süleyman Ateş, İst. 1968)

GAZALİYE GÖRE DE TEVHİDİN MERTEBELERİ DÖRTTÜR

1- Gafil ve inkar eden kalble Tevhid: Yalnız dili ile muvahhiddir. Münafıkların hali budur.

2- Dil ve Kalb ile Tasdik: Genel Müslümanların hâli, “لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ” bu manayadır.

3- Keşf yolu ve Hak Nuru ile gerçeği müşahede etmektir. Mukarreblerin halidir. “لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ” bu manayadır. Hak olduğu gibi kendinde tecelli ettiği için gerçek faili yalnız bir olarak görür.

4- Mevcut olarak yalnız biri görür: Bu sıdıkların görüşüdür. Tasavvufta, “Fena fit-Tevhid” denir. Yalnız biri gördüğü için kendini ve diğer varlıkları gözünde yok olur. Bu hal devamlı değildir. Devam nadirdir. Gazali tevhidin bu son şeklinin açıklanmasının caiz olmadığını söyler. Dolayısıyla 2. Ve 3. şekil üzerinde durur.

Kelime-i Tevhid'in üç türlü manası vardır.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

1. لَا مَعْبُودَ إِلَّا اللَّهُ : Buradaki “la”dan murad, aslında Cenâb-ı Hak var başka hiçbir şey yok. İnsan bu tevhidi çekerken gerek kendisinin, gerekse diğer bütün yaradık-

ların yok olduğunu görmesi ve bilmesi lazımdır. Görmek ve bilmek, görene ve bilene mahsustur. Var’la bakıldığı zaman bu görülür. Darlıkla bakıldığı zaman bu Var görülemez.

2. لَا مَقْصُودَ إِلَّا اللَّهُ : Bütün arzu ve isteklerini, tasarılarını Cenâb-ı Hakk’ın hükmüne bırakmış, iradesini Hakk’ın iradesine teslim etmiş, denize düşen çöp misali, Allah Zülcelal onu nasıl sallarsa, onu nereye çıkarırsa o, o haldedir.

3. لَا مَوْجُودَ إِلَّا اللَّهُ : O’ndan başka mevcut bir şeyin olmadığını bildikleri ve gördükleri için Murakabe de ikiye ayrılır:

a) Murakaba-i avam: Hakkın her yerde hazır ve nazır olduğunu, kendisinin her halini gördüğünü ve bildğini düşünmektedir. Bu (Aynel yakîn) mertebesidir.

b) Murakaba-i Havas: Muhabbet cezbisi ile Cenâb-ı Hak’ın ehadiyet sırlarını devam üzere görür gibi bütün eşyada düşünmektir. Bu ise (Hakkâl yakîn) mertebesidir.

Kelime-i Tevhid ağacın aslı, şeriat bedeni, tarikat dalları ve yaprakları, marifet semeresi ve hakikat yemişi gibidir. “Lailahe illallah” diyene lazım olan bu kelime de “Muhammedün Resulullah” sırrını mütelaa etmektir.

“Muhammedün Resulullah” on iki harf ve kelime-i tevhid üzerine mebnidir. Onun sureti üzerine halifedir. Bunun için Muhammedün Resulullah Kelime-i Tevhidin içinde vardır.

Dört halife tevhid ağacının dallarıdır. Dört halife

Resulullah'ın dinde şubeleri ve semelereleridir. İsimleri itibariyle harflerin sayısında bile Resulullah'a muvafık kalmışlardır.

Tevhidin Manası:

“La mabude illallah” tevhidin manasıdır. Buna tevhid-i sıfat denir. Nefsin sıfatlarını izale etmekle bu mertebeye ulaşılır.

Tevhidin Hakikati:

“La mevcude illallah” tevhidin hakikatıdır. Buna tevhid-i zât da denir. Nefsin zâtını yok etmekle mümkündür. Bu makama “mahv” derler ki, kula izafe edilen hiçbir şey kalmaz.

Fiillerin, sıfatların ve zatın tevhidi zevk ile hasıl olan tevhidlerdir. İlmiyle değil. Çünkü tevhidin zevki ilminin üstündedir. Tevhid ilmi bazı mahcuplarda da vardır. Ancak zevk olmayınca balı tarifle bal bilinmez. Belki tatmak gerekir. Kabe'yi halktan dinlemekle varıp görmek bir değildir.

Tevhid, sadece lisan ile zikretmek değildir. Belki kalb ile marifet bile yeterli olmaz. Çünkü zevki ilminden üstündür.

“La ilahe illallah” zikirlerin efdalidir.

Bir kimse bir nesnenin kapısına vasil olursa içne de dahil olur. Zira kapıda evdendir. Her hakikat kapısı tevhid kelimesidir. On iki harften oluşmuştur. Her harf bin

kapıdır. Dolayısıyla tevhidin 12 bin kapısı vardır. Her harf bin ilahi isim karşılığıdır.

Bir kimse zâti tevhidin kapısına çıkarsa ve ona mutali olursa bütün isim ve sıfatların ilmine dahil olur. Çünkü zâti tevhid usullerin aslıdır. Bir kişinin vahdetten haberi yoksa Hakk'ın isimlerini saymakla ona bir fayda gelmez. Bunun için eve kapısından girmek gerekir. Yani usule uyup şartları yerine getirirsen zahir kapıdan, batın kapıya, oradan da gizlilerin gizlisine muttali olursun. On iki bin kapıyı vücudun hanesinde bulursun ve hane sahibi olduğun neticesine varırsın.

Özetle Mutasavvuflara göre Tevhid: Hakk'ın ma'budı, fail ve vücud olarak tevhid edilmesiyle gerçekleşir. Allah'ın yegane mabud olduğunda bütün Müslümanlar aynı imanı taşırlar. Allah'ın fail olarak tevhidinde, farklı ifadeler söylene bile kulun işlediğinden mesul olduğu belirtildikten sonra neticede hakiki failin Allah olduğu söylenir. Çünkü mahlukun irade ve kudreti hiçbir zaman Hakk'ın irade ve kudretini sınırlayamaz.

İsmail Hakkı Bursevi (r.aleyh)'e göre: Tevhid üç kısımdır.

1- Tevhidin sureti,

2- Tevhidin manası,

3- Tevhidin hakikati : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

Tevhidin Sureti: “Lailahe illallah” tevhidin suretidir. Buna aynı zamanda “Tevhidi efâl” denir. Bu keşf mertebelerinin başlangıcıdır. Nefsin fiillerini yok etmekle mümkün olur. Bu makama mahv denir.

Kelime-i tevhide nokta olmamasının sebebi sadece noktadan ibaret olduğu içindir. Çünkü tevhid vahdeti isbattır. Vahdet ise noktanın özüdür. Muhammed (s.a.s.) vahdetin tam mazharıdır. Kelime-i Tevhidin başı “La” oldu. Zira “elif-lam” iltifat (örtünme) menzildir. Sonu “ha” oldu ki iltika (kavuşma) menzildir.

Yani “La”nın iltifatı başlangıç itibariyle olup vücud ve imkanın lâ taayyün ve taayyün ile izdivacıdır. “Ha”nın iltikası sonuç açısındandır. Taayyünatın hepsinin hüviyet taayyününe, oradan da lâ- taayyüne dönüşüdür.

Çünkü bu alem felek, yani halkadır. Ve her halkanın sonu başlangıca kavuşur. İşte sırrı devir buna derler ki, muhit sırrıdır. Muhammed (s.a.s.)’in “mim”inin devride budur. Mim suretinde gelmesi imkanı ifade içindir. Dolayısıyla âlemle devreden ehadiyet elifi ile vahdaniyet mimi yani vücub ve imkandır. Bu “mim” o “Elif”in aynasıdır.

Âlemin sureti Adem’den, âdemlerin sureti de en kamil surete sahip olan Muhammed (s.a.s.)’den olmakla âlemin bütün suretleri ondan kazanılmıştır. (Buhari, Ashabın fazileti, 18; Tirmizi, Hudud, 6)

Kelime-i Tevhid On iki harftir. Her biri Hakk’a bir kapıdır. Aslı on iki burç dur ki, her biri bir menzildir. On iki adet usuli esma yüze, yüz de bine muttasıldır. Bin adetlerin sonudur. Ondan sonrası ona bağlıdır.

KELİMEİ TEVHİDİN FAZİLETİ

Hız. Adem (a.s.)'dan, Hatemül Enbiya Hız. Muhammed Mustafa (s.a.s.)'e kadar gelmiş geçmiş, bütün peygamberler, insanları tevhide çağırılmışlardır. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) de 23 senelik nübüvvetinde insan ve cinni tevhid inancına devet etmiştir.

İnsanın yeryüzündeki ilk görevi iman etmektir. İmanın ilk şartı ve İslamın giriş kapısı da Tevhid ve Şehadet kelimeleridir. Kim, bütün samimiyetiyle kalpten inanarak ve diliyle de “Lâilâhe illallah, Muhammedün Resulullah” veya “Eşhedü enla ilahe illallah ve Eşhedü enne Muhammeden abduhu ve Resuluhu” derse, o kimse mümindir, müslümandır. Allah'dan başka ilah olmadığına ve Hız. Muhammed (s.a.s.)'in Allah'ın elçisi ve kulu olduğunu ifade eden bu iki kelime, kainatın en yüce değerleridir.

Görüldüğü gibi, Tevhid ve Şehadet kelimeleri iki bölümden ibarettir. Birinci bölüm, Allah'a iman, ikinci bölüm ise Efendimiz Hız. Muhammed (s.a.s.)'in Peygamber olduğuna iman ifade etmektedir. Bu iki kelime birbirinden ayrılamaz. Yani Allah'a inanmak, Peygambere inanmayı da gerektirir. Bu iki kelimeye inanan kimse iman, diğer bütün şartlarına inanmış demektir. Buna, “İcmali iman-Toptan iman” denir.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: “*Ben ve benden önceki Peygamberlerin en üstün çağırısı, “Bir olan, eşi ve ortağı bulunmayan Allah'tan başka ilah yoktur (Yani Lailahe illallah) sözüdür.”*” (Tirmizi, K. Deavat, 122)

“Çocuklarınıza ilk söz olarak “Lailahe illallah” demeyi öğretiniz” (Musannef, 4/3) buyurması üzerine, Ashab-ı Kiram yeni konuşmaya başlayan çocuklarına ilk söz olarak kelime-i tevhidi öğretmişler ve bunu güzel bir yol olarak benimsemişlerdir.

Bu bakımdan her Müslüman hayatı boyunca Tevhid çizgisi üzerinde yaşamak ve çocuklarının gönüllerine bu çizgiyi yerleştirmek zorundadır. Dünya ve ahiret saadeti isteyen bir anne ve babanın çocuklarına yapabileceği en büyük iyilik budur. Unutulmamalıdır ki Allah’tan başka güvenilen ve dayanılan her güç, yok olmaya mahkumdur.

وَالْهَكُّمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

“Sizin ilahınız bir tek Allah’tır. Ondan başka ilah yoktur. O, Rahmandır; Rahimdir.” (Bakara suresi, 163)

O çok merhameti olan Allah’u Zülcelalin son elçisi Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) Efendimiz de:

“Ölmek üzere olanlarınıza “Lailahe illallah” demelerini telkin ediniz.” (Müslim ve Şerhi, c. 5, sh. 106; K.cenaiz)

لَقْتُوْا مَوْتَكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ “Kimin son sözü “Lailahe illallah” olursa, o kimse cennete girer.” (Ebu Davut; K. Sitte, c. 1, sh. 34, No: 6)

İslam alimleri “Lailahe illallah ile birlikte Muhammedün Resulullah demenin gerekli olduğunu söylemişlerdir.

مَا مِنْ أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ صِدْقًا مِنْ قَلْبِهِ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَى النَّارِ.

“Kim, Allah’tan başka ilah olmadığına, Hz. Muhammed (s.a.s.)’in Allah’ın elçisi olduğuna kalpten inanır ve şehadet ederse, Allah o kimseyi ateşe haram kılar.” (Buhari; Müslim, el-Tac, c. 1, sh. 31)

“Kelimei tevhidi çokça söyleyerek imanlarınızı yenileyiniz.” buyuruyor.

جَدِّدُوا إِيمَانَكُمْ (Ahmet Muhtarül Ehadis sh. 65)

Kim bu çağrıya koşarsa, kim güçlü bir imanla Allah’a yönelirse, dünya ve ahret saadetine erecektir.

İman, Allah’ı bilmekle başlar, teslimiyetle devam eder. Allah’ı tanımayan insan, tükenmiş insandır. Allah’ı yok farzeden insan çökmüş insandır. Allah’a başkaldıran insan, savrulmuş insandır.

Öyle ise, bir müminin en öncelikli görevi, imanını korumaktır. İmanı korumanın en etkili yolu da, hergün yeniden iman etmek ve imanın gereklerini yerine getirmektir.

Cenab-ı Hak Kur’an’ında:

... تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿١٠١﴾

“Allah’ım benim canımı Müslüman olarak al’ ve beni iyilere kat.” (Yunus suresi, 101)

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصَّىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَا بَنِيَّ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾

“Rabbi Ona “Teslim ol” dediğinde, “Alemlerin Rabbine teslim oldum” demişti. İbrahim, bunu kendi oğullarına da vasiyetetti, Yakup da öyle: “Oğullarım! Allah sizin için bu dini İslamı seçti. Siz de ancak Müslümanlar olarak can verin.” dedi. (Bakara suresi, 131-132)

Müslümanın en değerli varlığı imandır. En kıymetli sermayesi imandır. İmanını kaybeden iflas etmiştir. İman hayatın ışığıdır, yaşam sevincidir. Onu kaybeden her şeyini kaybetmiş demektir.

Öyle ise, dünya ve ahiret mutluluğu isteyen insan, güçlü bir imana sahip olacak, kalbini Allah'a teslim edecektir. Bu teslimiyet ancak Allah ve Resulüne itaatle mümkündür. Unutmayalım ki zaman hızla akıp gidiyor, dünya bitip tükeniyor, ömür sermayesi bir bir harcanıyor. Varacağımız yer Allah'ı zülcelalin huzurudur.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyururlar ki:

“Zikrin Allah'ı anmanın en faziletlisi Lailahe illallah Muhammedün Resulullah demektir.” (Nesai)

“Lailahe illallah demek 99 belayı önler. Bunun bunun en aşağısı sıkıntıdır.” (Deylemi)

“Benim ve diğer peygamberlerin dediği en üstün şey Lailahe illallah sözüdür.” (Tirmizi)

“Lailahe illallah Cennetin anahtarıdır.” (İmam Ahmed)

“Ölüm halindekilere “Lailahe illallah” söylemesini telkin edin, onları cennetle müjdeleyin. Şeytanın insana en yakın olduğu an bu vakittir.” (Ebu Nuaym)

“Son sözü Lailahe illallah olanın, ruhu kolay çıkar ve o söz kıyamette ona nur olur.” (Hakim)

“Lailahe illallah diyene, işlediği günahlardan dolayı kafir demeyiniz! Buna kafir diyenin kendisi kafir olur.” (Buhari)

“İhlasla Lailahe illallah diyen Cennete girer. İhlasla

söylemek, söyleyeni haramlardan alıkoymasdır.”

(Taberani)

İhlas kalpte Allah sevgisinden başka şeye yer bırakmamak, başka şeyleri temizlemek demektir.

“Cenâb-ı Hakkın birliğine iman edip, şirk koşmadan ve ihlasla namaz kılıp zekatını verenden Allah razı olur.”

(İbn Mace)

“İhlasla amel edin! Allahu Teala ancak ihlasla yapılan ameli kabul eder.” (Darekutni)

“Kelime-i tevhidi çokça söyleyerek imanınızı tazeleyin.” (Taberani)

Kelime-i Tevhid: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

“Allah birdir ondan başka tanrı yoktur. Hz. Muhammed (s.a.s.) onun Resulüdür.”

Bir kişi sadece Allah’a inandığını söyleyip, Hz. Muhammede inanmazsa mümin ve Müslüman olamaz. İsteddiği kadar Lailahe illallah desin. Çünkü Cenab-ı Hak bütün peygamberlere imanı farz kıldığı gibi, son peygamberi vasıtasıyla bütün beşeriyete tebliğ ettiği İslam esaslarında, Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)’ya iman ve itaati farz kılınmıştır.

“Allah’a ve Resulüne itaat edin.” (Enfal suresi, 20)

“Allah ve Resulüne itaat eden, en büyük kurtuluşa ermiştir.” (Ahzap suresi, 36)

“Resulullah’a itaat eden, Allah’a itaat etmiş gibi olur.” (Nisa suresi, 80)

“Allah ve Resulüne itaat eden Cennete, isyan eden Cehenneme gider.” (Nisa suresi, 13-14)

“Allah’a ve Resulüne karşı gelen, apaçık bir sapıklıktadır.” (Ahzap suresi, 36)

“Allah’a ve Resulüne karşı gelen, bilsin ki, Allah’ın azabı çok şiddetlidir.” (Enfal suresi, 13)

“Resulümün verdiğini alın, yasakladığından da sakının.” (Haşr suresi, 7)

“O, Resulüm, vahiyden başkasını söylemez.” (Necm suresi, 3-4)

“Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Cebrail (a.s.)’ın, kendisine ve Müslümanlara islâmı tekrar hatırlatmak üzere geldiğinde iman nedir dediğinde Efendimiz (s.a.s.) Allaha, Meleklerle, kitaplarına, peygamberlerine, ahiret gününe (cennet ve cehenneme, mizana, mahşere) ve kadere, hayır ve şerrin Allah olduğuna, öldükten sonra tekrar dirilmeye inanmak Allah birdir ondan başka tanrı yoktur. Muhammed Mustafa (s.a.s.)’in Allahın kulu ve Resulü olduğuna şahadet etmektir. Diyordu. (Buhari, iman)

Kelime-i tevhidi 70 bin kere okumaya hatmi tehliil denir. Bir hadisi şerifte efendimiz (s.a.s.): Kendisi için veya başka Müslüman için 70 bin kelime-i tevhid okuyanın günahları affolunur.” buyurdu. (Makamatı Mazhariyye, Menahibül-İbad)

“Gündüz yüz defa Lailahe illallah diyenin yüzü kıyamette dolunay gibi parlar.” (Taberani)

Cenab-ı Hak Kur’an’ında:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

“Ey iman edenler! Allah’ı çokça zikredin.” (Ahzab suresi, 41)

... وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

“Allah’ı zikretmek elbette en büyük ibadettir. Allah yaptıklarınızı biliyor.” (Ankebut suresi, 45)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): “Sabah, akşam Allah’ın (c.c.) adını dilden düşürmemek. Allah yolunda düşman ile vuruşurken kılıç kırmak ve malı cömertçe dağıtmaktan daha faziletlidir.” (Mukasefetül Kulub, İ. Gazali)

“Yedi kimse vardır ki, Allah’u zülcelalin arşının gölgesinden başka bir gölgenin olmadığı günde, Arşı alanın gölgesi altına alır. Bu yedi kimseden birisi de, yalnız başına iken Allah’u zülcelali zikrederek onun korkusu ile gözleri yaşarandır.” (Mukasefetül Kulub, İ. Gazali)

“Gerek benim ve gerekse benden önceki Peygamberlerin söylediği en faziletli söz “Lailahe illallahu vahdehu la şeriykeleh” Allahdan başka ilah yoktur, tektir, ortağı yoktur, sözüdür.”

“Bir kimse günde yüzkere “Lailahe illallahu vahdehu la şeriykeleh lehül mülkü velehül hamdü vehüve ala külli şeyin kadir.” Allah’dan başka ilah yoktur, tektir, ortağı yoktur, varlığın mülkü onundur. Hamd ona mahsustur, O her şeye kadirdir, gücü yeter.” Derse on köle azad etmiş gibi olur. Amel defterine yüz iyilik yazılır ve kötülüklerinin yüz tanesi silinir. O gün akşama kadar bu sözler onun şeytan dan koruyucusu olur. Ondandır daha fazla bu sözleri söyleyenlerden başka hiç kimse onun yaptığından

daha üstün bir ibadet ile Allah'ın huzuruna gelemes.”

(Mukasefetül Kulub, İ. Gazali)

“Güzel birşekilde abdest alıp, akabinde başını göğe dikerek “Eşhedü enlailahe illallahu vahdehu ha şeriyek-leh ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve resuluhu” (Allah’tan başka ilah olmadığına O’nun tek ve ortaksız olduğuna, Hz. Muhammedin (s.a.s.) onunkulu ve rasulü olduğuna şehadet ederim) diyen bir kulun önünde cen-netin bütün kapıları açılır ve dilediğinden içeri girer.”

(Mukasefetül Kulub, İ. Gazali)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ حَيَاتِهِ * لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ حَصَاتِهِ *
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ حَبَاتِهِ * لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ كَلِمَاتِهِ *
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ خَلْقِهِ * لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ زِنَةَ عَرْشِهِ *
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مَلَأَ سَمَوَاتِهِ * لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مَلَأَ أَرْضَهُ *
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ عِلْمِهِ * لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ حُلُمِهِ *
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ عَدَدَ مِثْلِ ذَلِكَ مَعَهُ *
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ مِثْلَ ذَلِكَ مَعَهُ *

(Abdulkadir Geylani (k.s.), Ed’iyyetü’l-Ezkar, Derleyen M.Hayri Malatyevi)

İHLAS SURESİ

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: “İhlas suresini okumak Kur’an-ı Kerimin üçte birine okumaya denktir.” (Buhari)

“İhlas okuyan Müslümana Cennet vacip olur.” (Nesai)

“On kere ihlas okuyana Cennette bir köşk verilir.”

(İmamı Ahmed)

“Yatarken yüz kere ihlas okuyan Cennete girer.”

(Tirmizi)

“Sabah akşam üç kere ihlas ve Muavezeteynni okuyan, bela ve sıkıntılardan korur.” (Tirmizi)

“Cuma namazından sonra, yedi kere ihlas ve muavezeteyn okuyan, bir hafta kazadan, beladan ve kötü işlerden korunur.” (İbn Sünni)

“Yatarken Fatiha ve ihlas okuyan kimse, ölümden başka her şeyin zararından emin olur.” (İbn Abdilber)

“Efendimiz (s.a.s.), bir yeri ağrıdığına Felak ve Nas suresini okur, üzerine üfler ve ağrıyan yeri mesh ederdi.”
(Buhari)

“İhlas suresinin namazda veya namaz dışında yüz kere okursa, Cenâb-ı Hak ona cehennemden kurtuluş berati yazar.”

“Ashab-ı Kiramdan birisi; Ya Resulallah! Kur'an-ı kerimin en faziletli suresi hangisidir? diye sorunca, Efendimiz (s.a.s.)'de “İhlas suresi”dir. buyurdu”

“Kim hergün elli defa ihlas suresini okursa, kıyamet gününde kabrinden şöyle çağrılır: “Kalk, ey Allah'ı öven kişi, cennete gir.” (Taberani, Mücemüs Sagır, 2/781)

“Ashab-ı Kiramdan Muaviye bin Muaviye el-Müzeni (r.a.) Medine de vefat eder. O sırada Tebük'te bulunan Resulullah (s.a.s.)'e Cebrail (a.s.) bu vefatı haber verir.

Cenaze namazını kılıp kılmayacağını sorar. Resulullah (s.a.s.) cenaze namazını kılacağını söyler. Bunun üzerine Müzeni'nin (r.a.) cenazesi Resulullah (s.a.s.)'in önüne getirildi. Peygamber Efendimiz (s.a.s.), arkasında her biri yetmiş bin melekten teşekkül eden iki safla birlikte cenaze namazını kıldı.

Sonra Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Cebrail (a.s.)'e, merhumun bu mazhariyete nasıl ulaştığını sordu. Cebrail (a.s.) da: “İhlas suresini sevmesi, otururken, yanları üzerine yatarken, yürürken, dururken, her halükarda onu okuması sayesinde” cevabını verdi.” (İbn Sad. Ruhul Beyan, c. 10. Sh. 540; Aliyyül kari, müşkatül mefatih, 2/355)

“Üç şey kendisinde bulunan, Cennette dilediği kapıdan girer. Kul hakkını ödeyen, her namazdan sonra onbir defa ihlas suresini okuyan, katilini affederek ölen.”
(Berika)

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝

“Deki; O, Allah'tır, bir tektir. Allah Samed'tir. (Herşey ona muhtaçtır. O, hiçbir şeye muhtaç değildir. O'ndan çocuk olmamıştır. Kimsenin babası değildir.) Kendisi de doğmamıştır. (Kimsenin çocuğu değildir.) Hiçbir şey O'na denk ve benzer değildir.” (İhlas suresi, 1-4)

İMAN VE ŞUBELERİ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلعم) : مَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، وَأَنَّ عِيسَى عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ وَكَلِمَتُهُ أُلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ، وَالْجَنَّةَ حَقٌّ، وَالنَّارَ حَقٌّ. ادْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ عَلَى مَا كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْعَمَلِ

Ubade İbnüs Sâmit el Ensari (r.a.) rivayetinde, Resulullah (s.a.s.): “*Kim Allah’tan başka ilah olmadığına, Allah’ın bir ve şeriksiz olduğuna ve Hz. Muhammed’in onun kulu ve Resulü (elçisi) olduğuna, keza Hz. İsa’nın da Allah’ın kulu ve elçisi olup, Hz. Meryem’e attığı bir kelimesi ve kendinden bir ruh olduğuna, keza Cennet ve Cehennem’in hak olduğuna şehadet ederse, her ne amel üzere olursa olsun Allah onu Cennetine koyacaktır.*” (Buhari, Enbiya, 47; Müslim, İman, 46; Tirmizi, İman, 17)

مَنْ قَالَ: رَضِيتُ بِاللَّهِ تَعَالَى رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ.

Resulullah (s.a.s.) Efendimiz buyurdular ki: “*Kim, Rab olan Allah’ı, din olarak İslam’ı, Resul olarak Hz. Muhammed’i seçtim. (ve onlardan memnun kaldım) derse cennet ona vacip olur.*” (Ebu Davut, Salat, 361)

مَنْ كَانَ أَحِرَ كَلَامُهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: (Muaz İbnu Cebel (r.a.) anlatıyor; “*Kimin (hayatta söylediği) son sözü La ilahe illallah Muhammedün Resulullah olursa cennete girer.*” (Ebu Davut, Cenaiz, 20)

Ebu Zerr (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.s.) buyurdular ki:

“Bana Cebrail (a.s.) gelerek “Ümmetinden kim Allah’a herhangi bir şeyi ortak kılmadan (şirk koşmadan) ölürse cennete girer müjdesini verdi.” dedi.

Ben (hayretle) zina ve hırsızlık yapsada mı? diye sordum. “Hırsızlık da etse, zina da yapsa” cevabını verdi.

Ben tekrar: Yani hırsızlık ve zina yapsa da ha! Dedim. “Evet, dedi, hırsızlık da etse, zina da yapsa!” Eba Zer patlasa da cennete girecektir.” (Buhari, Tevhid, 33; Müslim, İman, 153; Tirmizi, İman, 18; K. Sitte, Prof. İ. Canan, 8/206)

وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَا يَسْمَعُ بِي أَحَدٌ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ يَهُودِيٌّ وَلَا نَصْرَانِيٌّ. ثُمَّ يَمُوتُ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَّا كَانَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ.

Ebu Hureyre (r.a.) rivayetinde Resulullah (s.a.s.) buyurdular ki: “Muhammed’in nefsinin kudret elinde tutan zâta yemin ederim ki, bu ümmetten her kim -Yahudi olsun, hristiyan olsun-beni işitir, sonra da bana gönderilenlere inanmadan ölecek olursa mutlaka cehennem ehlinde olacaktır.” (Müslim, İman, 240; K. Sitte, 2/209)

Hız. Ali (r.a.) rivayetinde Resulullah (s.a.s.) buyurdular ki; “Kişi dört şeye inanmadıkça mümin olmuş olmaz: Allah’dan başka ilah olmadığına ve benim Allah’ın kulu ve elçisi Muhammed olduğuma, beni (bütün insanlara) halka göndermiş bulunduğuna şehadet etmek, ölüme inanmak, tekrar dirilmeye inanmak, kadere inanmak.” (Tirmizi, Kader, 10; K. Sitte, 2/231)

مَنْ صَلَّى صَلَاتَنَا وَاسْتَقْبَلَ قِبْلَتَنَا وَآكَلَ ذَبِيحَتَنَا فَهُوَ الْمُسْلِمُ

Enes (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.s.) buyurdular ki: “Kim bizim namazımızı kılar, bizim kiblemize yönelir, bi-

zim kestiğimizi yerse işte o, müslümandır.” (Nesei, İman, 9; Buhari, salat, 28; K.Sitte, 2/236)

Buhari, Tirmizi, Ebu Davut’un kaydettiği diğer bir hadiste:

“Ben insanlar Lailahe illallah deyinceye kadar onlarla savaşmakla emrolundum. Kim bunu söyler, namazımızı kılar, kiblemize yönelir ve kestiğimiz şekilde keserse onların kanları malları bize haram olur.” Buyurdu.

Bir kimsenin Müslüman sayılması için sadece Lailahe illallah yeterli değildir. Muhammedün Resulullah demek şarttır. (İbn Hacer)

الْإِيمَانُ بِضْعٌ وَسَبْعُونَ وَمِنْ رِوَايَةٍ بِضْعٌ وَثَلَاثُونَ شُعْبَةً، وَالْحَيَاءُ شُعْبَةٌ مِنَ الْإِيمَانِ.

Ebu Hureyre (r.a.) anlatıyor. Resulullah (s.a.s.) buyurdular ki: *“İman, yetmiş küsur –bir rivayette altmış küsur- şubedir. Haya İmandan bir şubedir.”* (Buhari, İman, 3; Müslim, İman, 57; Ebu Davut, Sünnet, 15; K. Sitte, 2/239)

Diğer bir rivayette şu ziyade vardır:

“Bu şubelerden en üstünü “Lailahe illallah Muhammedün Resulullah” sözüdür, en aşağı mertebeye de olanı da yolda bulunan rahatsız edici bir şeyi kenara çıkarmaktır.”

Aynî Der ki: “Allah’ın avn ve yardımıyla diyoruz ki; imanın aslı kalb ile tesdik, dil ile ikrardır. Fakat, kamil ve tam bir iman tesdik-ikrar-amel’dir. Yani üç kısımdır.

BİRİNCİ KISIM

Tastikle İlgili İtikattır. 30 Şubedir.

1- Allah’a iman; Allah’ın zatına, sıfatlarına, birliğine ve benzeri olmadığına inanmak.

2- Allah’tan başka her şeyin sonradan yaratıldığına inanmak.

3- Meleklerle inanmak.

4- Kitaplara inanmak.

5- Peygamberlere inanmak.

6- Kadere, Hayır ve şerrin Allah’tan olduğuna inanmak.

7- Ahirete inanmak, Kabir sualine, kabir azabına, tekrar dirilmeye, mahşer de toplanmaya, hesaba, mizana, sırat köprüsüne, Kevsere, şefaate inanmak.

8- Cennete ve Oradaki ebedi hayata inanmak.

9- Cehenneme, cehennem azabına, kafirlerin ebediyen orada kalacağına inanmak.

10- Allah’ı sevmek.

11- Allah için sevmek, Allah için buğz etmek. Muhacir ve Ensar sahabeyi, Ehli beyti sevmek.

12- Peygamber Efendimizi (s.a.s.) sevmek. Ona salat ve selam okumak, sünnetine uymak.

13- İhlaslı olmak riya ve nifakı terk etmek.

14- Tevbe nedamet etmek.

15- Allah’tan korkmak.

16- Allah’ın rahmetinden ümid etmek.

- 17- Ümitsizlik ve ye'si terk etmek.
- 18- Şükretmek.
- 19- Ahde vefa göstermek.
- 20- Sabırlı olmak.
- 21- Tevazu göstermek, büyüklere saygılı olmak.
- 22- Şefkatli ve merhametli olmak. Küçüklere şefkat göstermek.
- 23- Allah'ın kıyasına râzı olmak.
- 24- Allah'a tevekkül etmek.
- 25- Amele güvenmemek, kendini övmeyi ve kusursuz görmeyi terk etmek.
- 26- Hasedi, çekememezliği terk etmek.
- 27- Kin ve intikamı terk etmek.
- 28- Gadabı Terketmek.
- 29- Aldatmamak, suizan sahibi olmamak, hilekar olmamak.
- 30- Dünya sevgisini terk etmek. Mal ve makam sevgisini terk etmek.

İKİNCİ KISIM

Dille alakalı ameller: Bunlar 7 şubedir.

- 1- Kelime Tevhidi diliyle söylemek.
- 2- Kur'an-ı tilavet etmek.
- 3- İlim öğrenmek.
- 4- İlim öğretmek.

5- Allah’a dua etmek.

6- Allah’ı zikretmek, Tevbe-i istiğfar etmek.

7- Boş laflardan kaçınmak.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Bedeni Ameller: Bu da kırk şubedir. Kendi arasında 3 ayrılır.

A. Bölüm. Muayyen Şeylere ait olanlar. 16 şubedir.

1- Temizlik: Beden, elbise, mekan temizliği. Bedeni hadesten temizlemek için abdest almak. Cenabet, hayız ve nifastan temizlenmek için Gusül abdesti alıp yıkanmak.

2- Namaz kılmak: Farz, nafile, kaza namazları kılmak.

3- Zekat vermek, Sadaka vermek. Sadakai fitır ödemek. Cömertlik, fakirlere ve misafirlere yedirip ikram etmek.

4- Farz ve Nafile oruçlar.

5- Haccetmek ve Umre yapmak.

6- İ’tikafa girmek, Kadir gecesini aramak.

7- Dinin yaşanabileceği yere gitmek, şirk diyarından hicret etmek.

8- Nezirlerini ödemek.

9- Yeminleri yerine getirmek.

10- Keffaretlerini ödemek.

11- Namaz içinde ve dışında setrül avrete, tesettüre

riayet etmek.

12- Kurbanları kesmek, nezir kurbanı varsa onu da kesmek.

13- Cenaze işlerine bakmak.

14- Muamelelerde doğru olmak, faizden kaçınmak.

15- Doğrulukla şahitlik etmek, hakkı gizlememek.

B. Bölüm. Kendisine Tabi olanlarla ilgili olanlar. 6 şubedir.

1- Meşru nikahla evlenip iffeti korumak.

2- Aileye karşı vazifelerini yerine getirmek, hizmetçilere iyi muamele etmek.

3- Anne, babaya iyi muamele etmek. Onlara haksızlık etmemek.

4- Çocukların terbiyesi.

5- Sıla-ı Rahm

6- Büyüklere itaat.

C. Bölüm. Ammeye müteallik olanlar. 18 şubedir.

1- İdareciliği adaletle yürütmek.

2- Cemaate uymak.

3- Ulu'l-emre itaat etmek.

4- İnsanları barıştırmak.

5- İyilikle yardımlaşma.

6- Emr-i bil ma'ruf, nehy-i anil münkerde bulunmak.

- 7- Hududu (ağır cezaları) tatbik etmek.
- 8- Cihad etmek. Kışlalarda asker bulundurmak.
- 9- Emaneti eda etmek. Ganimetten beşte biri (hums) ödemek.
- 10- Ödemek şartıyla borç vermek.
- 11- Komşuya iyi muamele etmek.
- 12- Geçimli olmak. Helalinden mal edinmek.
- 13- Malı yerinde harcamak, israftan kaçınmak.
- 14- Selam-ı almak.
- 15- Hapşırana “yerhamukellah” demek.
- 16- İnsanlara zarar vermeden kaçınmak.
- 17- Eğlenceden kaçınmak.
- 18- Yoldan rahatsızlık veren bir cismi kaldırmak.

Toplam 77 şube

Hizmeti Enes (r.a.) rivayet ettiği bir hadis de, Resulullah (s.a.s.): *“Üç haslet vardır. Bunlar kimde varsa imanın tadını duyar: Allah ve Resulünü bu ikisi dışında kalan her şeyden ve herkesten daha çok sevmek. Bir kulu sırf Allah rızası için sevmek, Allah imansızlıktan kurtarıp islam’ı nasip ettikten sonra tekrar küfre, inançsızlığa düşmekten, ateşe atılmaktan korktuğu gibi korkmak.”* (Buhari, iman, 91; Müslim, iman, 67; Tirmizi, iman, 10; İbni Mace, fiten, 23; K. Sitte, 2/247)

ZÜHT VE TAKVA

Züht: Dünyaya fazla rağbet etmemek, hırs göstermemektir. Yoksa tamamen dünyadan el etek çekmek değildir.

وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا
أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

*“Allah’ın sana verdiğiinden (O’nun yolunda harca-
yarak) ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini
unutma. Allah’ın sana ihsan ettiği gibi, sen de (insan-
lara) iyilik et. Yeryüzünde bozgunculuğu isteme. Çünkü
Allah, bozguncuları sevmez.”* (Kasas suresi, 77)

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

*“Ey Adem oğulları! Her mescitte ziynetinizi takının
güzel ve temiz giyinin, yiyin için, fakat israf etmeyin.
Çünkü Allah israf edenleri sevmez.”* (A’raf suresi, 21)

Zühd bir denge unsuru, aşırılığa kaçmama olgusu,
dünya ve ahret dengesini kurma anlayışıdır.

Takva: korkma, sakınma, Allah korkusuyla günah-
lardan korunmak demektir. Müttaki de, takva üzere ya-
şayan mümin demektir. Takva da ilk akla gelen, haram-
ları günahları terktir. Bunu, mekruhlardan sakınma takip
eder. Mekruh, çirkin bulunan, hoş karşılanmayan fiil, söz
ve hareketlere denir. Daha sonra mübah ve helal olanlar
gelir. Bunlardan yeteri kadar istifade edip israftan sakın-
makta takvadandır.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *“Haram belli, helal de bellidir. Fakat bu ikisi arasında şüpheli şeyler vardır.”*

“Nasıl ki bir çoban, yasak bir bölge koruluğun kenarında koyunlarını otlattığında, koyunların her an koruluğa girme ihtimali varsa, şüpheli şeylerden kaçınmanın da harama düşme ihtimali öylece vardır.”

Takva ve salih amel, ruh ve kalbin terakkisinde iki esastır. Salih amel ile manevi kazanç elde edilir. Takva ile bu kâr korunur ve zararlarından uzak kalınır. Zarar yollarını kapamayan bir insan, kazandığından daha fazlasını kaybedebilir, iflas edebilir.

Efendimiz (s.a.s.) buyururlar ki: *“Ümmetimden müflis o kişidir ki; Kıyamet günü, namaz, oruç ve zekat gibi amellerle gelir. Buna karşılık, ona buna sövüp iftira etmiş, kiminin kanını dökmüş ve kimini de dövmüştür. Ahirette bu iyilikleri hak sahiplerine dağıtılır. İyilikleri yetmeyip bittiği zaman da hak sahiplerinin günahlarından bir kısmı alınıp kendisine yüklenir ve cehenneme atılır.”*

Takva'nın üç mertebesi vardır.

1- Şirkten takva: İman ederek şirkten korunmak; kişi böylece ebedi cehennemde kalmaktan korunmuş olur.

2- Masiyetten takva: Büyük günahları işlemekten, küçüklerde de isrardan sakınmak. Takvanın en yaygın manası budur.

3- Masivadan takva: Kalbini, Hak'dan alıkoyan her şeyden uzak tutmak.

Ameli Salih de: İyi, güzel ve faydalı iş, Allah'ın rızasına uygun amel demektir.

وَالْعَصْرِ ۝ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ۝ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۝

“Asra yemin ederim ki insan gerçekten ziyan içindedir. Bundan ancak iman edip iyi ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye denler ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır.” (Asr suresi, 1-3)

وَيَبْشِرُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ...

“İman edip salih amel işleyenlere, kendileri için, içinden ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele...” (Bakara suresi, 125)

Ahmed bin Hanbel (r.a.) Zühtü üç dereceli olarak tarif etmiştir.

1- Avamın Zühtü: Haramdan sakınmaktır.

2- Havassın Zühtü: Helalin fazlasından sakınmaktır.

3- Ariflerin Zühtü: Allah'tan, meşful eden şeyi terk etmektir.

Bir insanın, zühte sahip olabilmek için dünya hususunda kendinden üstün kimseye bakmamalıdır.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de: *“Dünya malı hususunda sizden daha aşağıda olana bakınız. Sizden üstün olana bakmayınız.”*

Peygamber efendimiz (s.a.s.) de: *“Dindeki en hayırlı ameliniz takvadır.” “Amellerin en üstün derecelisi takvadır.” “Takva sahibi ol ki, insanların en ibadetlisi*

olasın. Kanaatkar ol ki, insanların en şükredeni olasın.”

(Mükaşefetül kulub, İ. Gazali)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) veda hutbesinde:

“Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız birdir. Hepiniz Ademin çocuklarısınız. Adem’de topraktan yaratıldı. Allah’ın yanında en üstün olanınız takvası en fazla olanınızdır. Arapla arap olmayanların birbirine karşı üstünlüğü ancak takva iledir.” (Ahmet Zeki Soy, Cemheretül Hutebül Arab, Mısır 1962, 1/157)

Diğer bir hadiste de: *“Arabın arap olmayana hiçbir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takva iledir.”* (A. Bin Hanbel 4/411)

“İnsanın Cennete girmesine en çok sebep olan şey, onun Allah’a karşı duyduğu takvasıdır.” (A. Bin Hanbel, 2/392-442)

“Birbirinize hased etmeyin, Birbirinize buğz etmeyin. Birbirinize yüz çevirip arka dönmeyin. Kendiniz almak istemediğiniz halde diğerini zarara sokmak için bir malı meth edip fiyatına artırma yarışına kalkmayınız. Sizden biriniz diğer bazınızın alış verişini üzerine alış verişe girişmesin. Ey Allahın kulları kardeşler olunuz. Müslüman müslümanın kardeşidir. Müslüman müslümana zulmetmez. Yardıma muhtaç olduğu zaman da onu yalnız ve yarımsız bırakmaz. Onu hor ve hakir görmez. Takva işte budur. Takva işte budur sözünü üç defa tekrarlar ve her seferinde eli ile göğsünü işaret eder.” (Müslim, Birr, 32; Tirmizi, Birr, 18; A.b.Hanbel, Müsned, 2/325)

DUA VE ÖNEMİ

Sözlükte, çağırmak, seslenmek, davet etmek, istemek ve yardım talep etmek anlamlarına gelen dua, din istilasında ise: Allah'ın yüceliği karşısında insanın acziyetini itiraf etmesi, sevgi ve saygı ile O'nun lütuf, nimet ve yardımını, dünya ve ahirette iyilikler ve ihsan etmesini, üzerindeki sıkıntı, dert ve belayı gidermesini, günah, hata ve kusurlarını bağışlamasını dilemesi, yalvarıp yakarması, Ona halini arz edip niyazde bulunması demektir. Dua kulun Allah ile arasındaki köprüdür.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *“Allah’a dua’dan daha değerli bir şey yoktur.”* (Tirmizi, Deavat, 1; A.b.Hanbel 2/362; İbni Mace 1)

Dua, insanda doğuştan var olan bir duygudur. Bütün dinlerde dua mevcuttur. Dua yaptıktan sonra insan, gönlünde bir ferahlık ve rahatlık hisseder, isteğinin yerine getirileceği hususunda ümitvar olur. Onun için dua, ruhi bunalımlara karşı koruyucu sağlık tedbiridir. Dua konusunda Kur'an-ı Kerim’de ve hadisi şeriflerde, dua edenler övülmüş ve teşvik edilmiştir.

Cenâb-ı Hak Furkan suresi 77. ayetinde:

قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ...

“Ey Peygamberim! Deki, duanız, ibadetiniz, imanınız olmazsa Rabbin size ne diye değer versin.”

Efendimiz (s.a.s.) de: *“Dua etmekte aciz olmayın, çünkü dua eden hiçbir insan helak olmaz.”* (İbn Hıbban, Ed’iye, No. 871; Hakim, dua 1/494)

Yine bir çok ayeti kerimede cenabı Hak:

“Rabbimize yalvararak ve gizlice dua edin.” (A’raf suresi, 58)

“Korkarak ve umarak O’na dua edin.” (A’raf suresi, 56) buyuruyor.

Dua eden, Allah ve Resulünün emrine uymuş, ibadet etmiş ve Allah sevgisini kazanmış olur.

Efendimiz (s.a.s.): *“Dua ibadetin özüdür.”* (Tirmizi, Deavat, 2)

“Allah’a dua etmeyen kimseye Allah gazap eder.” buyurur. (İbn Hıbban, Zikir ve Dua, No: 890)

Duanın Usul ve Adabı

1- Duaya, Euzü besmele, Allah’a hamd ve Peygambere salat ile başlamalıdır.

2- Duadan önce tevbe ve istiğfar edilmelidir.

3- Esmâ-i Hüsnâ, Allah’ın güzel isimleriyle dua etmelidir.

4- Mübarek ay, gün ve geceler tercih edilmelidir.

5- Dua, ihlas ile ve bilinçli olarak yapılmalıdır.

6- Eller semaya açılmalı ve dua sonunda eller yüze sürülmelidir.

7- Kabul olunacağına inanılarak dua yapılmalıdır.

8- Kısık bir sesle ve yalvararakak dua edilmelidir.

9- Dua tekrar edilmeli, vaz geçmemelidir.

10- Ümit ve korku içinde dua edilmelidir.

11- Meşru şeyler istenmeli, ölçülü olunmalı, aşırı gidilmemelidir.

12- Sadece sıkıntılı zamanlarda değil, her zaman dua edilmelidir.

13- Sadece Allah’a dua edilmeli, başka aracı koymamalıdır.

14- Haddi aşmadan Allah’tan istemek. Haram olan günah olan şeylerde Allah’tan yardım istemek haddi aşmaktır. Allah haddi aşanları sevmez.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) dualarında:

اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا اِنَّا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِى الْاٰخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

“Allahım! Rabbimiz! Bize dünyada iyilik güzellik ve nimet ver. Ahirette de iyilik güzellik ve nimet ver ve bizi ateş azabından cehennemden koru.” (Buhari, Deavat, 55)

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الشَّقَاقِ وَالتَّفَاقِ وَشَوْءِ الْاَخْلَاقِ

“Allahım, ayrılıktan, iki yüzlülükten ve kötü ahlaktan sana sığınırım.” (Ebu Davut, Salat, 367)

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ وَالْقِلَّةِ وَالذِّلَّةِ وَاَعُوْذُ بِكَ مِنْ اَنْ اَظْلِمَ اَوْ اُظْلَمَ.

“Allahım, fakirlikten, yokluktan, zilletten sana sığınırım. Zulmetmekten ve zulme uğramaktan sana sığınırım.” (Ebu Davut, Salat 367)

رَبَّنَا اغْنِزْ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ الْحِسَابُ

“Rabbimiz! Hesabın görüleceği gün, beni, anamı, babamı ve müminleri bağışla.” (İbrahim suresi, 41; İsra suresi, 24)

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ...

“Rabbimiz! Bizi sana teslim olanlardan eyle. Neslimizden de sana teslim olan bir ümmet çıkar.” (Bakara suresi, 128)

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُحَافَاَتِكَ مِنْ عُقُوْبَتِكَ وَاَعُوْذُ بِكَ مِنْكَ
لَا اُخِصُّ ثَنَاءَ عَلَيْنِكَ اَنْتَ كَمَا اَثْنَيْتَ عَلٰى نَفْسِكَ.

“Allahım, gazabından rızana, ukubetinden affına, senden yine sana sığınırım. Sana gerektiği gibi hamd ve senadan acizim. Şüphesiz sen, kendini sena ettiğin gibisin.”

اَللّٰهُمَّ طَهِّرْ قَلْبِىْ مِنَ التَّفَاقِقِ وَعَمَلِىْ مِنَ الرِّيَاءِ وَلِسَانِىْ مِنَ الْكَذِبِ وَبَصْرِىْ مِنَ
الْحِيَاثَةِ فَاِنَّكَ تَعْلَمُ حَائِثَةَ الْاَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى الصُّدُوْرُ.

“Allahım! Kalbimi nifaktan, amelimi ve ibadetlerimi gösteriş ve riyadan, dilimi yalandan, gözümü hıyanetten temizle. Şüphesiz sen gözlerin hainliğini ve gönüllerin gizlediğini bilirsin.”

MÜBAREK GÜN VE GECELER

Mübarek Gün ve Geceler

Kur'an-ı Kerim'de bizzat Kur'an'ın, bazı nesnelerin ve zamanların mübarek kılındığı belirtilir. Bazı yerler içinde mübarek (ilahi, bereket, hayır ve feyze sahip) ve mukaddes (manevi kirlerden arınmış mübarek) sıfatları kullanılmaktadır. Bu çerçevede Allah'ın Hz. Musa (a.s.) ile konuştuğu mübarek yerdeki, mukaddes vadi Tuvâ'ya, Hz. Musa (a.s.)'ın kavmine vatan olarak seçtiği ve bereketli kıldığı mukaddes toprağa atıfta bulunmaktadır. Ayrıca, Kur'an- Kerim'de, Kudüs'teki Mescidi Aksa'nın çevresinin mübarek kılındığı, insanlar için yeryüzünde kurulan ilk mabedin Mekke'deki mübarek ev Kabe olduğu ifade edilmiştir. Yine Kur'an'da Allah'ın evi kabul

edilen Kabenin bulunduğu Mekke şehri ve çevresinin her türlü tecavüzden korunmuş ve güvenli bir yer olduğuna işaret edilmiştir. Benzer şekilde sahih hadisi şeriflerde adı geçen zaman mekan ve nesnelerin mukaddes ve mübarek oluşu dile getirilmiştir. (Enam suresi, 92; Enbiya suresi, 50; Nur suresi, 35; Duhan suresi, 3; Kasas suresi, 30; Taha suresi, 12; Naziat suresi, 16; Araf suresi, 137; İsrâ suresi, 1; Âl-i İmrân suresi, 39)

1- Mevlid Kandili: Rebi’ul evvel ayının 12. gecesi. Alemlere rahmet olarak gönderilen Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)’nın doğum günü. Miladi, 571 yılı. Türkiyemizde her yıl Kutlu doğum haftası olarak kutlanmaktadır.

2- Regaib Kandili: Recep ayının ilk Cuma gecesi.

3- Miraç Kandili: Recep ayının 27. gecesi Peygamber Efendimizin en büyük mucizelerinden birisi olan Miraca çıktığı gece.

4- Berat Kandili: Şaban ayının 15. gecesi. Kur’an-ı Kerim dünya semasına indiğı, her türlü işin karara bağlandığı, af ve mağfiretin bol olduğu gece.

5- Kadir Gecesi: Ramazanın 27. gecesi. Peygamber Efendimize Kur’an-ı Kerimin Cenâbı Hak tarafından Cibril (a.s.) vasıtasıyla nazil olmağa başladığı ve kendisinin bütün yaratılmışlara peygamber olarak görevlendirildiğı gece.

6- Cuma Günü ve Gecesi: Cuma namazının farz olduğu, yapılan tevbe ve duanın red olunmadığı, Müslümanların haftalık bayram günü.

7- Ramazan Bayramı Geceleri: Allah için Oruç tutan, sadaka, zekat veren, hayır ve hasenatta bulunan, 5 vakit namaz ve teravih namazı kılan, Mukabele ve vaazu nasihat dinleyen müminlerin sevinç neşe günü.

8- Kurban Bayramı Geceleri: Nisab ölçüsüne malik müslamanların Allah için kurban keserek, Hac da bulunan din kardeşleriyle birlikte, Teşrik tekbirleriyle beraber Allah’a dua ve niyazda bulunduğu, fakir ve yoksulları sevindirdiği, birlik ve beraberliği pekiştirdiği sevinç ve neşe günü.

9- Aşure Günü: Hicri yılın onuncu günü. Peygamber Efendimizin (s.a.s.) Kafir ve müşriklerin zulmünden ashabıyla beraber ayrı ayrı hicret ederek kurtuluşu, islamın zafere ulaşması, Devlet olması, insanlık tarihinde çok önemli olayların cereyan etmesi, yapılan dua ve niyazların reddedilmesi.

Mevlid kandiline kudsiyet kazandıran Peygamber Efendimiz (s.a.s.)’in doğum yıldönümü olmasıdır.

Regaib kandiline kudsiyet kazandıran, annesi Amine hatunun Resulullah’a hamile olmasıdır.

Mirackandiline kudsiyet kazandıran sır ise, Peygamber Efendimizin hiçbir melek ve peygambere nasip olmayan çok kısa bir zamanda göğe yükseltilerek isra ve miraç mucizesinin meydana gelmesi Cenab-ı Hakkın huzuruna kabul edilip konuşmasıdır. Cenneti, cehennemi, melekleri görmesidir.

Kadir gecesine kudsiyet kazandıran şey de, Kur’an’ın bu gecede inmeye başlaması, Efendimize Peygamberlik görevi verilmesidir.

Berat gecesinin kutsiyetine gelince, Duhan suresinde de belirtildiği gibi: *“O mübarek gecede her hikmetli iş katımızdan bir emirle ayırd edilir.”* (Duhan suresi, 4)

Her türlü hikmetli iş Berat gecesinde başlar, kadir gecesinde tamamlanır. Bu gecede Allahın mümin kullarının cehennemden kurtuluş beratı da yazılır.

Bir yıl içinde meydana gelecek hadiselerin hepsi ayrı melekler tarafından Levhi mahfuzdaki ana defterden alınır ve yazılır. Rızıklar, eceller, zengin olacak, fakir düşecek kullar, doğacak çocuklar, hastalıklar, depremler, o yıl hacca gidecekler, herkesin ve her şeyin mukadderatı bu gece takdir olunur. Rızıkla ilgili dosya Mikail (a.s.)’a, savaşlar, depremler, felaketlerle ilgili dosya Cebrail (a.s.)’a, ölüm ve musibetlerle ilgili dosya da Azrail (a.s.)’a teslim edilir. (Hülasatül Beyan, 13/5251)

İbni Mesud (r.a.) rivayetinde: “Cenab-ı Hak günlerden dördünü, aylardan dördünü, kadınlardan dördünü seçkin kıldı. Dört kimse Cennete ilk önce girer ve dört kimseyi de cennet hasreti ile bekler. Mümtaz dört günün ilki Cuma günüdür. Onun öyle bir anı var ki, ona rastlayıp da dünya ve ahiret ile ilgili bir şey isteyen müslümanın dileği kesinlikle kabul edilir. İkincisi arefe günüdür. Arefe günü gelince Cenab-ı Hak meleklerine karşı övünerek: “Ey Melekler kullarımı görün, mallarını harcayarak ve bedenlerini yorarak toz toprak içinde huzuruma geldiler. Şahid olun ki onların günahlarını affettim.” Üçüncüsü, Kurban bayramı günüdür. Kurban bayramı kul, kurbanını kesince yere akan ilk damla kan işlemiş olduğu bütün günahlara kefarete olur. Dördüncüsü, Ramazan bayramı-

dır. Müminler Ramazanda oruçlarını tutup bayram gününe ulaşınca, Cenab-ı Hak meleklerine: “Her çalışan ücretini ister, kullarım da Ramazanda oruçlarını tutmuşlar ve bayrama çıkmışlar, şimdi mükafatlarını istiyorlar. Şahit olunuz ki, onların günahlarını affettim. Bu ara şöyle seslenir: “Ey Muhammed ümmeti şimdi evlerinize dönünüz. Kötülükleriniz iyiliklere döndürülmüştür.”

“Seçkin aylar Recep, Zilkade, Zilhicce ve Muharrem aylarıdır. Seçkin kadınlara gelince bunlarda İmran kızı Hz. Meryem (r.anha), ilk Müslüman olan Resulullah (s.a.s.)’in eşi Hüveylid kızı Hz. Hatice (r.anha), Firavunun eşi Müzahim kızı Hz. Asiye (r.anha) ve Cennetlik kadınların efendisi Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)’in kızı Hz. Fatıma (r.anha)’dır.”

Cennete ilk önce girecek olan dört kişi ise her kavmin ilk Müslümanlarıdır.

Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) Arapların ilk müslümanı, Selman (r.a.) Acemlerin ilk müslümanı, Süheyb (r.a.) Rumların ilk müslümanı ve Bilal (r.a.) de Habeşilerin ilk müslümanıdır.

Cennetin hasretle beklediği dört kişi ise, Ali bin Ebi Talip (r.a.), Selmanı Farisi (r.a.), Ammar bin Yasir (r.a.) ve Mikdad bin Esved (r.a.)’dir. (Mukasefetül Kulüb, İ. Gazali)

Efendimiz (s.a.s.) başka bir hadislerinde de:

“*Kim, haram aylardan (Zilkade, Zilhicce, Muharrem, Recep) üç gün oruç tutarsa onun için dokuzyüz senelik oruç sevabı yazılır.*” Bu hadisi şerifi rivayet eden Hz.

Enes (r.a.) ben bu hadisi Efendimiz (s.a.s.)’den işitmedimse kulaklarım sağır olsun buyurur. (Mükasefetil Kulub, İ. Gazali)

Allah’ın veli kulları der ki: “Recep cennette, suyu süten beyaz, baldan tatlı ve kardan soğuk bir nehrin ismidir. Ondan ancak Recep ayında oruç tutup kötü huy ve duygulardan temizlenenler içebilir.”

Recep üç harften ibaret bir kelimedir. Re harfi, Allah’ın rahmetini, Cim harfi, kulun cürmünü, hatasını, be harfi de, Allah’u zülcelalin birri ihsanı, iyiliğidir. Sanki Cenab-ı Hak: “Kulumun cürmünü, rahmetimle Birrim arasına alırım.” buyuruyor.

Aynı zamanda Recep ve Şaban ayları mübarek Ramazan ayının da habercisi ve müjdecisidir. Bu mübarek aylar Cenâb-ı Hakk’ın rahmet ve mağfiretinin de sağnak sağnak yağdığı, tevbelerin kabul edildiği, günahların bağışlandığı, dua ve dileklerin kabul edildiği, Allah rızası için yapılan her türlü ibadet ve taatin, hayır ve hasenatın ecrinin kat kat verildiği mübarek kandil geceleriyle bezenmiş günlerdir. İçinde bulunduğumuz bu aylara ibadet mevsimi de denir.

Efendimiz (s.a.s.) yine bir hadislerinde: “Recep ayının sair aylar üzerine fazileti, Kur’an’ın öteki kitaplar üzerine fazileti gibidir. Şaban’ın öteki aylar üzerindeki fazileti benim diğer peygamberler üzerine faziletim gibidir. Ramazanın diğer aylar üzerine fazileti, Allah’u zülcelalin yarattıkları üzerine fazileti gibidir.” buyurur.

Abdulkadir Geylani (k.s.) hazretleri de: “Recep, cefayı terk içindir. Şaban amel ve vefa içindir. Ramazan

sıdk ve sefa içindir. Recep tevbe ve inayet ayı. Şaban muhabbet, Ramazan ise karabet, yakınlık ayıdır. Recep, hürmet, Şaban hizmet, Ramazan, nimet ayıdır. Recep ibadet, Şaban zahitlik, Ramazan ise, artırma ayıdır. Recep öyle bir aydır ki, Allah’u Teala onda kat kat sevap verir. Şaban öyle bir aydırki, onda günahlar mağfired olunur. Ramazan da öyle bir aydır ki, onda keramet beklenir.”

MUHARREM AYI VE AŞURE

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

“İman edip te Allah yolunda hicret ve cihad edenler, (muhacirleri) barındıran ve yardım edenler var ya, işte gerçek müminler onlardır. Onlar için mağfired ve bol rızık vardır.” (Enfal suresi, 74)

Muharrem ayının ilk günü hicri takvim yılının ilk günüdür. Başka bir ifade ile, Müslümanların yalbaşısı olan, içinde Aşure günü bulunan Muharrem ayının başlangıcıdır.

Hz. Ömer (r.a.) hilafetinde, Müslümanların ve Allah Resulünün (s.a.s.) Mekke’den Medine’ye hicretleri esas alınarak Hz. Ali (r.a.)’ın teklifi üzerine kabul edilmiş Hicri takvim, Müslümanların yalbaşısı olarak da 1 Muharrem esas alınmıştır.

Osmanlı Devletinde, necip milletimiz de 1925 lere kadar resmi olarak 600 yılı aşkın Hicri takvimi kullanmıştır. Dini ve milli günleri ona göre ayarlamıştır.

Miladi takvim kabul edildikten sonra Resmi ve dini tatiller ona göre ayarlanmış, Hicri yılbaşı kutlanmaz olmuş, Müslümanların Peygamberinin Hicretini kutlamada daha şuurlu hareket etmeleri gerekirken, planlı ve sistemli bir şekilde bu değerlerden uzaklaştırma yapılmaktadır.

Kendi öz değerlerimize sahip çıkmak hepimizin boyunun borcudur.

Vatikanı bile sollayarak, putperest Roma'nın ve Hristiyanların, örf, adet ve inançlarının karıştığı noeli, miladi yılbaşısını kutlamak Müslümanlara yakışmaz. Çam ağaçlarını keserek, hindileri pişirerek, kafaları çekerek, kumar oynayarak, sazla, cazla, barla kendinden geçerek yılbaşı kutlamak haramdır, vebaldir. Çocuklarımıza Noel baba isminde, homoseksüel hırsızların yardımcısı, hediyeye getiren bir papazı sevdireceğimize, Allahı ve Resulü Hz. Muhammed Mustafa'yı (s.a.s.) sevdirmek, dinimizi sevdirmek, kutsal değerlerimizi sevdirmek, helali, haramı öğretmek zorundayız. Hristiyanlar kafirler hiçbir zaman Müslümanların dini ve milli bayramlarını kutlamamışlardır. Haçlı savaşlarını, bugün bile mülümanlara ve masum milletlere yaptıkları zulüm ve katliamları unutmayınız. Kendi öz değerlerinizi terk etmeyiniz.

Hicret, büyük bir hadisedir. Onun için takvim başlangıcı kabul edilmiştir.

Müslüman, hicretle kendi dünyasını kurmuş ve devlet olmuştur.

İslam'ın hukuki, içtimai, ticari, askeri ve eğitim düzeyini hicretle kurulmuştur.

Bu bakımdan, hicret, bir kaçış değil, yeryüzünde Allah'ın dinini hakim kılmak için Allah'a yöneliştir.

Mekke-i Mükerreremenin fethedilmesiyle tarihi hicret sona ermiştir.

Ancak, islamın yaşanabileceği bir çevreyi aramak ve oluşturmak, küfür diyarından İslam diyarına koşmak anlamındaki hicret devam etmektedir.

Öyleyse, bugün de hicret vardır. Bugünün hicreti İslam'a koşmaktır. İslam'dan başka her şeyi terk etmek ve Allah'ın haram kıldıklarından uzaklaşmaktır.

Bunun içindir ki, Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.):

وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَى اللَّهُ عَنْهُ

“Hakiki muhacir, Allah'ın yasakladığı şeylerden kaçan, onları terk edendir.” (Buhari, Müslim, Ebu Davut, Tirmizi, Nesei, et-Tac c. 1, sh. 37)

“Fitne zamanında ibadet, bana hicret etmek gibidir.” buyurmaktadır. (Müslim, fiten, 130)

İlk Müslümanlar, Allah için, Allah'ın dini için her iki hicreti gerçekleştirebildikleri, mallarını ve canlarını ortaya koyabildikleri için, o günün şartlarında süper güç olmuşlardır.

Bugünün Müslümanları ise, İslamı bütünüyle yaşamadıkları, haramlardan uzaklaşmadıkları, çocuklarına dinlerini doğru öğretmediklerinden, islamın karşısındaki tagutları reddetmediklerinden, hicreti anlayıp kendilerini yönetir hale gelmediklerinden, dünyanın her tarafında perişan ve mazlum duruma düşmüşlerdir.

Öyleyse, Müslümanlar yeni yıla girerken, hicret ışı-

ğında yeniden bir durum değerlendirmesi yapmaya mecburdular.

İslamın sesini yeniden yükseltmek, islamla yeniden dirilişe ermek, Müslümanları yeniden güçlü hale getirmek isteyen her Müslüman, hicretin bir nizam, bir mektep, bir kardeşlik, bir mesuliyet, bir samimiyet ve bir devlet olduğunu kavrayacak ve kendisiyle bir antlaşma yapacak ve antlaşmaya zaman ve mekan ne olursa olsun uyacağına söz verecektir.

Şöyleki:

1- Allah'ın emir ve yasaklarına kayıtsız, şartsız itaat edeceğim.

2- Allah'ın Resulunu tek örnek tanıyacağım ve ona itaat edeceğim.

3- Bir delil, bir şifa, bir rahmet ve açık bir nur olan Kur'an-ı Kerim'i öğreneceğim ve içindekilerle amel edeceğim.

4- Müslümanlar arasında İslam kardeşliğini yıkacak söz ve davranışlardan uzak duracağım.

5- Çocuklarıma İslamı öğretmeyi su gibi, hava gibi ihtiyaç kabul edeceğim.

6- Dünyevi hiçbir menfaati, malı, mülkü, makamı, düşünceyi ve grubu İslam'ın önüne geçirmeyeceğim.

7- Her işimi dürüst ve en iyi şekilde yapacağım, kimseye haksızlık etmeyeceğim.

8- İslam insanı yetiştirmek için ailenin, mahallenin, toplumun ve yayın organlarının önemini kavrayarak onlara el atacağım.

9- Müslümanın camide başka, dışarıda başka hayatının olmayacağını kesinlikle unutmayacağım.

10- Nebiler nebisi (s.a.s.)'in: *“Veren el, alan elden hayırlıdır.”* (İbn Ömer, Muhtarul Ehadis, sh. 160) hadisi şerifi gereği ilimde, teknolojiye, servette güçlü olmak için çok çalışacağım.

İşte, her Müslüman, her biri imani bir görev olan, -en az- bu esasları samimiyetle benimsediği ve yaşadığı zaman, İslamı anlamış, hicreti anlamış olacaktır.

İşte o zaman, insanca yaşamının yolu olan İslam'la buluşmuş olacaktır.

Yeni yılda bütün müminlerin İslami çizgide kaynaşmasını Cenâb-ı Hak'tan niyaz ediyor, hayırlara rahmete vesile olmasını diliyor, 10 Muharrem Aşure gününüzü de kutluyorum.

Cenâb-ı Hakkın Enfal suresi ayet 74'te:

“İman edip de Allah yolunda hicret ve cihat edenler, (muhacirleri) barındıran ve yardım edenler var ya, işte gerçek müminler onlardır. Onlar için mağfiret ve bol rızık vardır.”

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿١٧﴾

“Onlar sadece Rablerine tevekkül ederek sabredendir.”

Kameri aylardan Muharrem ayının 10. günü Aşure günüdür. Şehrullahil Muharrem, Allah'ın ayı Muharrem olarak meşhur olan bu ayda ilahi feyz ve bereketin, Rabbani ihsan ve keremin coştığı ve bolladığı bir aydır.

Hicri yılın ilk ayı olan Muharrem'in diğer aylar arasında da özel bir yeri vardır. Cenabı Hak'ın Kur'an'ında haram aylar olarak belirttiği ve özel bir değer verdiği bu aylara İslamdan önce de insanlar önem veriyor, o günlerde kan dökmüyor, kötülük işlemiyor, gündüzleri de oruç tutuyorlardı. Bu aylar zilkade, zilhicce, muharrem ve Recep ayları idi. Cenab-ı Hak'da bu gecelere yemin ederek onların kudsiyetini ve bereketini haber veriyor.

Muharrem ayının 10. günü çok önemli hadiseler cereyan etmiş, İslam alimlerinin tesbitine göre bu günde:

1- Hz. Adem (a.s.)'in yaratılışı, cennete konuşu, cennetten yer yüzüne indirilişı, Havva annemizle birlikte, tevbelerin de kabul edilişı,

2- Hz. Nuh (a.s.)'in inananlarla birlikte, tufandan kurtuluşı, geminin Cudi'de karaya oturması,

3- Hz. İbrahim (a.s.)'in doğumu, Nemrut'un ateşinden kurtuluşı, İsmail (a.s.)'in doğumu,

4- Yunus (a.s.)'in balığın karnından kurtuluşı,

5- Eyyup (a.s.)'in hastalığından kurtulup şifa bulması,

6- Musa (a.s.)'in ve kavminin Firavunun zulmünden kurtuluşı, kızıl denizin yol vermesi,

7- Yakup (a.s.)'in Yusuf (a.s.)'in hasretinden kör olan gözlerinin açılması,

8- Hz. Yusuf (a.s.)'in kuyudan ve zindandan kurtuluşı,

9- İdris (a.s.)'in semaya yükselişı,

10- Hz. İsa (a.s.)'ın dünyaya gelişi ve semaya çıkışı.

Ayrıca, Cebrail (a.s.), Mikail (a.s.), İsrail (a.s.)'ın, Arşı alanın, Kürsi'nin, Kalemin, Semavatın, yerin ve Cennetin yaratılışı da aşure günüdür.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): “*Ramazandan sonra Oruç tutacaksan, Muharrem ayında tut, çünkü o, Allah'ın ayıdır.*” (Tirmizi, et-Tac, c. 2, sh. 86)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Medineye hicretlerinde Yahudilerin de oruç tuttuğunu görür. Sebebinı sorduğunda, Musa (a.s.)'ın firavunun zulmünden kurtuluğu dolayısıyla Allah'a şükür için tuttıklarını belirtirler. Efendimiz (s.a.s.)'de bizler sizden daha layıkız dedi ve Oruç tutacaksanız Yahudilere muhalefet ediniz, “Muharremin 9. 10. 11. Günleri oruç tutunuz” buyurdular.

Yine Efendimiz (s.a.s.): “*Her kim aşure gününde ailesine ve ev halkına ikramda bulunursa, Cenâb-ı Hak'da senenin tamamında onun rızkına bereket ve genişlik verir.*” (et-Tergib vet-Terhib, 2/116, İbn Abbas (r.a.)'dan)

“*Ramazan ayından sonra en faziletli oruç, Muharrem ayında tutulan oruçtur.*” (İbn Mace, Siyam, 43)

“*Aşure gününde tutulan orucun Allah katında, o günden önce bir senenin günahlarına kefaret olacağını kuvvetle ümit ediyorum.*” (Tirmizi, Savm, 47)

İmam-ı Gazali hazretleri de “Muharrem ayı hicri senenin başlangıcıdır. Böyle bir yılı oruç gibi hayırlı bir temele dayamak daha güzel olur. Bereketinin devamı da daha fazla ümid edilir.” der.

Bu günde ayrıca, sadaka vermek, hayır ve hasenatta bulunmak da tavsiye edilmiştir.

İslam tarihinde ayrıca Muharrem'in 10. günü Kerbela da cereyan eden sevgili Peygamberimizin (s.a.s.) cennet reyhanlarını dediği torunlarından Hz. Hüseyin (r.a.)'ın ve aile efradının da şehid edildiği kederli bir gündür.

Hz. Hüseyin (r.a.), Emevi halifesi Yezid'in, Kufe valisi İbn Ziyad'ın siyasi çıkarları için, Kufelilerin de sözlerinde durmayışı, ashabın ileri gelenlerinin Medineden ayrılmaması konusunda uyarmalarına rağmen, kaderin tecelli ettiği ve Sinan bin Enes isimindeki katil tarafından hunharca şehit edilmiş, başı kesilerek mızrağın ucunda herkese teşhir edilmiş, Şam'da da toprağa gömülmüştür. Sadece en küçük oğlu kundaktaki Zeynel Abidin (r.a.) kurtulmuştur.

O günden bu güne fitne boş durmamış, İslam düşmanları Müslümanları bölmek, parçalamak, devletlerini, servetlerini ele geçirebilmek için çeşitli bahanelerle birbirine düşürmek için çaba sarf etmiştir. Oyunlarına da devam etmektedir.

Onun için tarihten ibret alıp, dostumuzu düşmanımızı iyi tanımalı, tedbirli ve güçlü olmalıyız. Bunun için de Allah'a ve Resulüne itaat etmek, Kur'an ve sünnete, ehli beyte bağlı hayırda yarışmalıyız.

Ayrıca bu aya, bu güne mahsus, asırlardan beri de devam ede gelen aşure yemeği, Hz. Nuh (a.s.)'ın gemide, kalan yiyecekleriyle yaptığı bir nevi tatlı yemeğidir. Cennet vatanımızda da aşure ikramları devam ede gelmektedirler.

Kerbela olayının hatırasını yad etme gerekçesi ile yas günü olarak algılanan 10 Muharremde sergilenen etkinliklerde, bazı şii-caferi Müslümanlar kendi kendine işkence denebilecek uygulamalar sergilemektedir. Halbuki bu tür uygulamalar islama aykırıdır. Yas tutmanında bir ölçüsü vardır. Bu ölçüyü Peygamberimiz belirlemiştir. İslam öncesi cahiliye döneminde, ölen kimse için aşırı derecede yas tutulur, ölünün yakınları avazı çıktığı kadar bağırır, eşi kendini eve hapseder, yıkanmazdı. Resulullah (s.a.s.) bu geleneği yasak etmiştir. *“Yüzüne vurarak, yakasını yırtarak, cahiliyet adetlerini sürdüren bizden değildir.”* (Buhari, cenaiz, 36) buyurmuştur.

MEVLİD KANDİLİ

Müslümanlar arsında müstesna bir yere sahip olan bu gece, Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)’in evrensel risaletini, yüce ve örnek ahlakını anmak amacıyla asırlardan beri “Mevlid Kandili” olarak kutlanmaktadır.

Mevlid, Türkler ve bütün Müslümanlar arasında köklü bir gelenektir. Her mevlidde okunan Kur’an-ı Kerim, sanki orada bulunan cemaat için bir kere daha nazil oluyormuş gibi gönülleri aydınlatır, ruhları serinletir, ferahlatır.

Mevlid, dini ve milli bir terbiye müessesesidir. Sessiz sedasız kendi halinde işleyip duran bir milli birlik mertebesi, zarif ve samimi Türk dindarlığının estetik bir formudur.

İnsanın dünya ve ahiret mutluluğunu sağlamayı hedefleyen, onun mantık ve vicdanını aydınlatan, manevi varlığımızı karartan her türlü kötülük ve olumsuzluktan arındırıp, ahlaki değerlere yönelterek, bizi mutedil ve huzurlu bir ruh yapısına ulaştıran; Kur'an-ı mübindir. Ve O'nu hayatına uygulayarak bu yolda bizlere örnek ve kılavuz olan da Hz. Muhammed (s.a.s.)'dir.

Her türlü manevi, ahlaki, vicdani ve medeni değerlerin ayaklar altına alındığı, bireysel menfaatlerin ön plana çıktığı, insanlığın zararına olan her davranışın adeta itibar gördüğü bir zamanda Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.), insanlığın ufkunu aydınlatan bir rahmet olarak doğmuştur.

Onun gelişi, kaybolan tevhid akidesini yeniden canlandırmış ve insanlık için aydınlık bir devir açmıştır.

Peygamberler zincirinin son halkası olarak gönderilen bu büyük ve eşsiz insan, cehaletin her türlüsüne karşı savaş açmış, getirdiği ilim ve tefekkür anlayışıyla karanlıkları aydınlatmış, hak, eşitlik, merhamet, sevgi, hoşgörü gibi kötü duyguları da ortadan kaldırmak suretiyle kardeşliği pekiştirmiş, böylece kan ve gözyaşını sona erdirmiştir.

Bizler O eşsiz insanın, önümüzü aydınlatan ışığı ile yüzyıllardır mutlu ve huzurlu bir hayat sürdürük ve bütün işlerimizde hep onu örnek aldık.

Ne zaman ki, O'ndan ve Onun getirdiği mesajdan Kur'an'dan, İslamdan uzaklaşmaya, Şahsi hırs ve ihtiraslarımızın peşinden koşmaya başladık, işte o zaman

imamesi kopmuş tesbih gibi darma dağın olduk, çeşitli sıkıntı ve musibetlerle karşı karşıya kaldık.

Problemler karşısında bunalan insanlarımız, dini konularda yeterli birikimi olmayan, ehliyetsiz ve liyakatsiz kişilerin değişik mekanlarda, mutluluk reçetesi olarak sundukları çözüm yollarına yönelmeye başladılar.

Bu reçeteler çözümünden daha ziyade daha büyük problemler doğurdu.

Bugün bütün insanlık, huzur ve güven dolu bir hayat yaşamamanın özlemini çekmektedir.

İlahi irade, bu mukaddes hakkı bütün insanlara bahşetmiş, insanları bu kudsi haktan bırakma yetisini hiçbir kimseye vermemiştir.

Temiz ve güven dolu bir hayata erişmenin usul ve esaslarına dair bilgilerde Cenab-ı Hak tarafından, sevgili habibi Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) vasıtasıyla insanlığa bildirilmiştir.

Bunun adı da İslamdır. İslam; kavganın değil barışın, ayrılığın değil birliğin ifadesidir. Toplumu rahatsız eden, insanların huzurunu kaçıran hiçbir hareketi dinimiz hoş görmez ve onaylamaz.

Bugün düştüğümüz veya düşürüldüğümüz bu problemlerden çıkış, kurtuluş vardır. O da Allah Resulünün bildirdiği gibi; Kur'an ve Sünnete yapışarak bu bataklıktan çıkmak, asrın idrakine İslamı anlatmak ve yaşamaktır.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Pazartesi günü doğdu, Kur'an o günde nazil oldu, Peygamberliği, hicreti, me-

dineye varışı, vefatı, Hacerül Esvedi yerine koyması hep pazartesiye dek gelmiştir. (El Bidaye ven Nihaye, 2/242, A. Bin Hanbel)

Kur'an-ı Kerim'de dört yerde Muhammed (s.a.s.) ismi bir yerde de Ahmet ismi İsa (a.s.) lisaniyla zikredilmiştir.

1- *“Muhammed (s.a.s.) ancak bir Peygamberdir. Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir.”* (Âl-i İmran suresi, 144)

2- *“Muhammed (s.a.s.) sizin erkeklerinizden hiçbirinizin babası değildir. Fakat O, Allah'ın Resulü ve Peygamberlerin sonuncusudur.”* (Ahzâb suresi, 40)

3- *“Rableri tarafından hak olarak Muhammed'e indirilen gerçeğe inananların...”* (Muhammed suresi, 2)

Allah'ı ve Resulünü tanımayan bir insanlığın, Kur'an-ı Kerim'in hükümlerine sırt çeviren bir beşeriye-tin, Peygamberinin hayatını örnek almayan bir ümmetin, oğullarına, kızlarına dini ve milli varlığını tanıtmayan bir milletin istikbal kapıları huzurla açılmaz.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'in soyu en temiz soydur. Babası Hz. Abdullah (r.a.), Annesi Hz. Amine (r.a.), dedesi Hz. Abdülmuttalip (r.a.), süt annesi Hz. Halime (r.a.), Ebesi Şifa hatundur. Miladi 571 yılında, Kameri aylardan Rebiül-Evvel ayının 12. gecesı dünyayı şeref-lendirmiş, geleceğı bütün peygamberler tarafından müj-delenmiş, kutsal kitaplarda belirtilmiş, dünyaya gelişin-de, harikulade haller zuhur etmiş, Cenab-ı Hakk'ın kendi nurundan ve ruhundan en evvel yarattığı, beşer olarakta

en son gönderdiği hatemül enbiyadır O. Şairler, aşıklar ne güzel söylemiş. Alemler nura gark oldu. Muhammed doğduğu gece, mümin münafık fark oldu, Muhammed doğduğu gece.

Ona inananlar, onun yolunda yürüyenler, onun gösterdiği hedeflere koşanlar kurtuluşa ermişlerdir.

Onu görmeyenler, ona inanmayanlar, onun yolunda gitmeyenlerde ebediyen karanlıkta kalmışlar, Allah'ın rahmetinden mahrum kalmışlardır.

Peygamber Efendimizin Doğum Anı

Peygamberimiz (s.a.s.)'in muhterem annesi Hz. Amine (r.anha) diyor ki:

“Oğlumun doğumu sırasında ben evimde yalnız idim. Bir aralık evin üzerinden büyük bir şey inerek üzerime bütün kuvvetiyle yüklendi. Bir de bir Akkuş kanadını bana sürdü, derhal benden korku denilen şey zail oldu. Susamıştım, hemen bana bir şerbet verdiler. O sırada baktım ki uzun boylu, güzel yüzlü bir takım kadınlar, beni seyrediyorlar. İşte bu sırada oğlum dünyaya geldi.”

Safiyye binti Abdulmuttalib de şöyle anlatıyor:

“Peygamberimizin doğum gecesinde ben, Amineye ebelik yaptım. Muhammedin nuru odada bulunan ışığın ziyasını bastırdı. O gece altı alamet gördüm:

1- Yeryüzüne gelince secde etti.

2- Secdeden başını kaldırınca hoş ve hafif bir dil ile Lailahe illallah ene resulullah dedi.

3- Onun nurundan evin içi rûşen oldu.

4- Onu yıkamak istedim, fakat bir ses işittim ki; Ey Safiye, sen kendine zahmet verme, biz onu yıkayıp pak olarak dünyaya getirdik.

5- Erkek mi, kız mı diye baktığım zaman sünnet olmuş ve göbeği de kesilmiş olarak gördüm.

6- Onu kundağa sarmak istedim, arkasında nübüvvet mührünü iki omzunun tam ortasında Lailahe illallah Muhammedün Resulullah yazılı olduğunu gördüm.

Mevlidi Şerif: Umumun hüsnü kabulüne mazhar olmasından anlaşılıyor ki derin bir muhabbet ve hareketli bir aşk ve ihlasla yazılmıştır. Mevlide sonra ilave edilenler istisna edildiği takdirde, öyle ince nükteler, öyle arifane hikmetler ve manalar, öyle tasavvufi kıymetler vardır ki, o sırları ve incelikleri herkes fark edemez.

Onun için mevlidi şerifi dinlerken, yalnız okuyanın sesine, sedasına, makamları bilip bilmediğine dikkat etmekle kalmayıp, o meclisin ruhaniyetini aramak, zevk ve kerametine varmak gayretini göstermelidir ki, matlub hasıl olabilsin.

Matlub da şudur: İslam edeplerine uygun olarak okunan mevlidi şerif münasebetiyle cemaat, peygamber efendimizin tarihi saadetlerini dinlerler, bilmeyenler öğrenir, bilenler tazeler, fahri alem hazretlerinin peygamber olarak gönderilmesinin hikmetini kısmen olsun anlarlar. Resuli Ekremin büyüklüğünü, şeref ve faziletini takdir ederler. Mucizelerini, kerametlerini, iman ve yakinini, amel ve ahlakını öğrenirler. Merhamet ve medeniyetini öğrenirler. Sultani enbiyaya karşı imanları, itikadları,

hürmet ve muhabbetleri artar. Resuli Kibriyanın sünnetlerini ihya etmek için aşk ve şevkleri ziyadeleşir.

Eğer cemaatte aşk ve muhabbet tecelli eder ve Resuli zişana kurbiyyet hasıl olursa, Cenneti alada Resuli kibriyaya komşu olurlar. Şefaati Resul ile cehennem azabından kurtulurlar. İmanları kamil olur. Bu fırsattan istifade bol bol salatu selam getirirler.

Hiçbir zevk almamış olsalar bile, Allah'ı ve Resulullahı hatırlamak ve hatırlatmak da kâdır.

Mevlidi şerif okunan eve, mahalleye, memlekete feyzü bereket, rahat ve rahmet gelir. O yerlerden belalar, afetler, musibetler defolur. Düşman taarruzundan mahfuz kalır.

Bizim memleketimizde Mevlidi şerif en sevinçli günde de, en hüznünlü günlerde de okutulur. Doğum, düğün, sünnet, hac, askere giderken, ölüm, ferahlık ve sürurlu zamanlarda okutmak adettir.

Mevlidi Şerif'in Türkçeden başka birçok dillere tercemeleri vardır. (Kürtçe, Arnavutça, Boşnakça, Çerkezce, hatta Rumca) 100 den fazla mevlid kitabı yazılmıştır.

En muteberi Süleyman Çelebi'ninkidir. Asırlardan beri toplumumuza bir ruh vermiş, birleştirici ve kaynaştırıcı rol oynamıştır. (Kenzüddua Mecmuatüddeavat. Ebu Suud Efendi, sh. 238-240, Mustafa Varlı sadeleştiren)

MÜBAREK ÜÇ AYLAR

Müminler için sevinç ve bereket kaynağı olan üç ayların saadet gölgesi üzerimize düşmüş bulunuyor.

Müslümanlar için yeni bir iklim, yeni bir mevsim yeni bir soluk olan üç aylar, Recep, Şaban, Ramazan da Allah’u Zülcelalin affının ve lütfunun rahmet olarak sağnak sağnak yağdığı, Regaib, Miraç, Berat ve Kadir geceleriyle gönülleri aydınlattığı, müminleri dünyevi ve uhrevi kurtuluşa çağırdığı günlerdir.

Allah’ın habibi Hz. Muhammed (s.a.s.) Efendimiz de bu aylar geldiğinde:

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ وَيَلْعُنَا رَمَضَانَ

“Allahım bize Recep ve Şaban ayını mübarek kıl ve bizi Ramazan’a ulaştır” diye dua ederdi. (Ahmet, Beyhaki, İbn Mace, Keşfül Hafa, c. 1, sh. 186, No: 554)

Bu aylarda rahmet melekleri adeta elimizden tutarak bizi Regaib’e, Mirac’a, Berât’a, Kadir’e ve Bayrama götürmektedir. Gitmem diyenler aldanmıştır.

Onun için her Müslüman bu fırsatı çok iyi değerlendirek bütün hücrelerini yenileyerek, samimi bir gönülle bu şerefli gecelere ve bayrama ulaşmayı hedeflemelidir.

Bu aylarda ve gecelerde Allah’a ve Resulullah’a bağlılığımızı artırmalı, sevgi ve ümidini çoğaltmalı, kalbini imanla, zikirle doyurmalıdır.

Zira kalp, insanın kişilik merkezidir. İnsanın kalite belgesidir. Müminin son savunma hattıdır. Kalbini Allah’a adamayan insan, kişilik bunalımına düşmüş, hastalanmıştır. Kalbini karartan ve çürüten insan ölmüş demektir.

Rabbimiz Kur’an’ında birçok ayetinde; Allah’ın emir

ve yasaklarını kabul etmeyen, Ondan uzaklaşan, kötülük-
lere dalan, kalplerin hasta, ölü, kör, kirli, kilitli, mühürlü,
katı, kuru ve gafil olduğunu haber vermiştir. (Bkz. Bakara,
10; Hac, 46; Maide, 41; Tevbe, 125; A'raf, 101; Kehf, 28; Muhammed, 24;
Neml, 8-10; Zümer, 22)

Bu bakımdan, Müslüman her fırsatta kalbinin bakı-
mını yapmalı, onu kirleten, kötülüklerden temizlemeli
ve imanla doldurmalıdır. İşte bu üç aylar ve bu aylarda
bulunan kandil geceleri büyük bir fırsattır. Bu ayları ge-
cesiyle gündüzüyle iyi değerlendirelim.

Cenab-ı Hak Kur'an'ında:

رَبَّنَا لَا تُرِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

*“Ey Rabbimiz! Bizi hidayete (doğruluğa) erdirdikten
sonra, kalperimizi (Hak'tan) saptırma. Bize tarafından
bir rahmet ver. Şüphesiz bağışçı en çok olan sensin.”* di-
yenleri müjdelemektedir. (Âl-i İmrân suresi, 8)

REGAİB GECESİ

رَجَبُ شَهْرِ اللَّهِ وَشَعْبَانُ شَهْرِي وَرَمَضَانُ شَهْرِ أُمَّتِي

*“Recep Allahu zülcelalin, Şaban benim, Ramazan da
ümmetimin ayıdır.”* (Deylemi, Keşfü'l hafa c. 1, sh. 423)

Cenab-ı Hak Kur'an'ında:

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

*“Habibim, Biz seni rahmetimizin müjdecisi, azabımı-
zın habercisi ve bütün insanların Peygamberi olmaktan
başka bir sıfatla göndermedik. Fakat insanların çoğu
bilmezler.”* (Sebe suresi, 28)

Mübarek üç ayların ilki Recep ayının ilk Cuma gecesi olan, Sevgili Peygamber Efendimizin (s.a.s.) müjdelere verdiği gecelerden birisi de Regaib kandilidir.

Regaib; arzu edilen kıymetli şeyler, bol rahmet ve bereket, çok iyilik, feyiz, nimet ve ihsan anlamlarına gelmektedir. Buna göre, Regaib gecesi, Allah'ın rahmet ve mağfiretinin, fazilet ve bereketinin, nimet ve iyiliklerinin ellerini ve gönüllerini Allah'ı Azimüşşana açık olanları kuşattığı şerefli bir gecedir.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *“Beş gece vardır ki, o gecelerde yapılan dualar geri çevrilmez. Bunlar;*

1- Recep ayının ilk Cuma gecesi olan Regaib,

2- Şaban ayının 15. Gecesi olan Berat,

3- Her Cum'a gecesi,

4- Ramazan Bayramı gecesi,

5- Kurban Bayramı gecesi'dir.” (İbn Asakir, Muhtarul ehadis, sh. 73)

Asırlardan beri, bütün olgun müminler de diğer geceler gibi, Regaib gecesine büyük önem vermişlerdir. Onun bereket ve faziletinden nasib almaya çalışmışlardır. Bu geceye Regaib ismini melekler vermiştir.

Bu gecenin bu değeri nereden kazandığı hususunda değişik rivayetler vardır. Bunlardan birisi de Hz. Amine (r.a.) validemizin böyle bir gecede Peygamber Efendimize (s.a.s.) hamile olduğunu anlamasıdır.

Yine bu gece, rahmet meleklerinin müminleri hayra, iyiliğe, ibadete, şefkatlı ve merhametli olmaya çağırdık-

ları şerefli bir gecedir. Bu çağrıya koşan müminler, dünya ve ahiret saadetine ererler.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Regaib gecesinin içinde bulunduğu Recep ayında çok dua eder, namaz kılar, oruç tutar, iyiliklerin her çeşitini yapar, sadaka vermeye özen gösterirdi. Olgun müminler de Efendimiz gibi yapar.

Bu gece yalvarış ve yakarışların Yüce Mevlaya sunulduğu Onun rahmetinden af istenildiği umut, huzur ve müjde gecesidir.

Öyle ise, bu mübarek gecede, kendimize çeki düzen vererek, tevbe istiğfar ederek, Kur'an okuyalım, bol bol kaza namazı kılalım. Kaza borcumuz yoksa nafile namaz kılalım. Peygamber Efendimize (s.a.s.) bol bol salatu selam getirelim, dua edelim. Büyüklerimizin gönüllerini alalım. Kimsesizleri, yoksulları sevindirilelim. Çocuklarımıza bu gecelerin önemini anlatalım. Kalplerimizden kin, haset ve düşmanlık tohumlarını çıkarıp atalım. Aramazdaki sevgi ve kardeşlik bağlarını kuvvetlendirelim. Hastalarımızı ziyaret edelim. Ölmüşlerimize Fatihalar, Yasinler gönderelim.

İnsanlığın kurtuluşu, ümmeti Muhammedin sağlık ve selameti için dua ve niyazda bulunalım.

Peygamber Efendimizin bu gecede 12 rekat nafile namaz kıldığı ve dua ve niyazda bulunduğu bazı kitaplarda zikredilmiştir. (İslam İlmihali: Ö. Nasuhi Bilmen, sh. 205; A. Fikri Yavuz, sh. 529, S. Ateş, sh. 216)

Recep Ayında Kılınacak Nafile Namaz

Recep ayı içinde 30 rekat namaz kılınır. 10 rekatı Recebin ilk on gününde, diğeri ikinci on gününde, üçüncü 10 rekatı da son on gün içinde kılınır.

Her rekatta Fatiha'dan sonra üç defa Kafirun suresi üç defa da İhlas suresi okunarak bütün rekatlar tamamlanır. Kerahat vakitleri dışında istendiği zaman kılınır. (Günyetüt talibin, Abdulkadir Geylani)

Bazı hikmet ehli alimler Recep ayı hakkında şöyle yorum yapmışlardır.

Recep eza ve cefayı terk içindir, Şaban amel ve vefa içindir, Ramazan da sıdk ve safa içindir.

Recep tevbe ve pişmanlık ayıdır, Şaban muhabbet ayıdır. Ramazan da kurbet (Allah'a yakınlık) ayıdır.

Recep hürmet, Şaban hizmet, Ramazan da nimet ayıdır.

Recep ibadet ayı, Şaban dünyanın safasını terk etme ayı, Ramazan da ibadetlerin mükafatını artıran aydır.

Büyük mutasavvıf Zinnuri Mısri (r.a.) der ki: Recep ekme ayı, Şaban sulama ayı, Ramazan da derleyip toparlama ayıdır. Herkes ne ekerse onu biçer, ne yaparsa cezasını çeker. Bir kimse ekimi bırakırsa hasat zamanı ekmediğine pişman olur. Kıyamet gününde de büyük sıkıntıya düşer. (Günyetüt talibin, Abdulkadir Geylani)

Üç aylar birer dua ve niyaz ayıdır. En güzel duaları Peygamber Efendimiz (s.a.s.), sahabe-i kiram ve Allah dostlarından öğreniyoruz.

Recep ayında, hergün başında ve sonunda 7 fatiha

suresi yüz ihlası şerif okumak da çok sevap olup çokça Efendimiz (s.a.s.)’e salavat getirmeliyiz.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): “Recep Allah’ın ayıdır. Şaban benim ayımdır, Ramazan ise ümmetimin ayıdır. Recep’in niçin Allah’ın ayı olduğu sorulduğunda: “Çünkü bu ayda özellikle mağfiret boldur. Bu ayda halkın kan dökmesine mani vardır. Bu ayda Allah’u Zülcelal peygamberlerinin tevbelerini kabul etmiş, peygamberlerini düşmanlarından korumuştur. Bir kimse recep ayını oruçlu geçirirse, Cenâb-ı Hak üç şeyi onun için gerekli kılar. 1. Geçmiş günahlarını bağışlar, 2. Kalan ömrünün temiz geçmesini temin eder, 3. Kıyamet gününün susuzluğundan onu emin kılar. Peygamber Efendimiz (s.a.s.)’e sorarlar: Ya Resulellah. Recep ayının tamamını oruçlu geçirmeye gücümüz yetmez? Efendimiz (s.a.s.)’de: “O halde, ilkinden bir gün, ortasından bir gün, sonundan da bir gün tutarsın. Böyle yaparsan ayın tamamını oruçlu geçirmiş olursun. Zira yapılan iyilikler on misliyle sevap getirir.” (Günyetüt Talibin, Abdulkadir Geylani)

Şaban ayında Oruç, namaz, sadaka gibi ibadetlerin diğer imani ve İslami hizmetlerin fazla yapılmasının bir hikmeti de, devamında gelecek olan Ramazan ayı için zihnen, bedenlen ve ruhen bir hazırlık ve alışkanlığa sebep olmasıdır. Çünkü bazı insanlar, Nasıl olsa Ramazan gelince daha çok ibadet ederiz diye gaflet ve tembelliğe kapılabilirler. İşte Şaban ayında yapılan bu ibadetler bu perdeyi yırtmaktadır. Bu hususu Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Hz. Üsâme bin Zeyd (r.a.)’in sorusuna verdiği cevap güzel bir örnektir.

Hz. Üsame (r.a.) Efendimize: Ya Resulallah, şaban ayında tuttuğunuz kadar hiçbir ayda oruç tuttuğunuzu görmedim. Bunun üzerine Efendimiz (s.a.s.): Recep ve Ramazan ayları arasında şu Şaban ayında insanlar gafildir. Bu öyle bir aydır ki, ameller, alemlerin Rabbine bu ayda yükseltilir. Ben oruçlu iken amellerimin yükseltilmesini arzu ederim. (Nesei, Savm, 70)

Regaib Gecesi Namazı

12 rekattır. İki rekatta bir selam verilerek kılınır. Her rekatta Fatiha'dan sonra üç kadir suresi, on iki ihlas suresi okunur. En sonunda selamdan sonra yerinden kalkmadan 70 defa: Allahümme salli ala seyyidina Muhammedin nebiiyyil ümmiyyi ve ala alihi ve sahabihi ve sellim" denir. Sonra secdeye varılır. Secdede yetmiş defa: "Subbuhun kuddusün Rabbül melaiketi verruhi" denir. Secdeden kalktıktan sonra tahiyyata oturulur. Ve yetmiş defa: "Rabbiğfir verham vağfu ve tekerrem ve tecavez amma ta'lemü inneke ta'lemu mala nağlem." dedikten sonra tekrar secdeye varılır. Secdede yetmiş defa tekrar: "Subbuhun kuddusün rabbül melaiketi verruh." Dedikten sonra isteklerimizi alemlerin Rabbine arz ederiz. (İhya Ulumiddin, Bahr Yay. 1974, c. 1, sh. 555)

MİRAC KANDİLİ

Sevgili Peygamberimiz Hz. Muhmed Mustafa (s.a.s.)'in en büyük mucizelerinden birisi de İsra ve Mirac'dır.

İnsanları Hak Din İslama davet etmeye başladığı Arap yarımadasında, en yakın akrabalarının, anlayışsızlığı, Arap kabilelerinin ve Mekke ileri gelenlerinin düşmanlığının ayyuka çıktığı, belki devatime icebet ederler diye gittiği Taifte taşlanarak döndüğü, çok sevdiği kendisine kol kanat geren amcası Ebu Talibin öldüğü, ilk iman eden muhterem hayat arkadaşı Hz. Hatice (r.a.) vadilemizin vefat ettiği sıkıntılı bir zamanda, Cenâb-ı Hak Nebiler Sultanını isra ve Mirac mucizesi ile teselli etmiştir.

Bu mucize, Hicretten 1,5 sene önce Recep ayının 27. Gecesi meydana gelmiştir.

İsra; Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'in gecenin bir anında Mekkedeki Mescid-i Haramdan, Kudüsteki Mescid-i Aksaya götürülüşü, Mirac da, Yine gecenin bir anında Mescid-i Aksadan göklere çıkarılıp, hiç kimseye nasip olmayan, Allah'ın en büyük ayetlerinden bir kısmının kendisine gösterilmesi ve bir yayın iki ucu kadar Allah'u Azimüşşana yaklaşma makamına ermesi demektir.

İsra ve Mirac mucizesinin başlangıcı ve sonu Kur'an-ı Kerimle, geniş açıklaması da hadisi şeriflerle açıklanmıştır.

Kur'an-ı Kerim'de Cenâb-ı Hak:

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي

بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١٠١﴾

“Bir gece, kendisine ayetlerimizden bir kısmını gösterelim diye (Muhammet) kulunu Mescid-i Haram'dan,

çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya götüren Allah noksan sıfatlardan münezzehtir. O gerçekten işitendir, görendir.” (İsra suresi, 1)

İsra ve Mirac mucizesi kısaca şöyle gerçekleşmiştir. “Resulullah (s.a.s.) Kabe'nin “Hatim” denilen yerinde veya amcasının kızı “Ümmühan”ın evende iken, Cebrail (a.s.) tarafından göğsü yarılmış ve zemzemle yıkandıktan sonra, iman ve hikmetle doldurulup kapatılmıştır. Sonra, “Burak” adı verilen bir binekle Mescid-i Haram'dan alınmış ve Kudüs'teki Mescid-i Aksa'ya götürülmüş, oradan da “Mirac” adındaki bir vasıta ile göklere yükseltilmiş ve “Sidretül Münteha”ya ulaştırılmıştır. Bu yolculuğunda bir çok şeylere şahit olmuş, Peygamberlerle, meleklerle selamlaşmış, onlara imamlık yapmış, arşı, kürsü, cenneti, cehennemi, mukadderatı yazan meleklerin kalemlerinden çıkan sesi, gök ehlinin tesbihatlarını işitmiş. Cebrail (a.s.) Sidretül Münteha'dan öteye gidemiyeceğini bildirmesi üzerine de, Resulullah (s.a.s.) “Refref” adındaki başka bir binekle yolculuğuna devam etmiş ve Yüce Huzura kabul edilmiş, kendisine vahyedilenleri aldıktan sonra şerefli yolculuğundan dönmüştür. Cenâb-ı Hak'kın huzuruna kabul edilirken. “Ettehiyyatü lillahi vesselavatü vettayyibatü, esselamü aleyke eyyühennebiyyü ve rahmetullahi ve berekatühü, esselamü aleyna ve ala ibadillahis salihıyn. Eşhedü en la ilahe illallah ve Eşhedü enne Muhammeden abdühu ve Resuluh” Cenab-ı Hak habibini selamla, rahmetle kucaklamış, resulüde bu selamlamada ümmetini unutmamış onları da bu rahmete dahil etmiş, bu kucaklaşma, selamlaşmaya Cebrail (a.s.)

ve bütün melekler bulundukları yerden şahit olmuş, kelimeleri şehadet getirmişlerdir. Bu tahiyyat ta Müslümanlara namazlarda vacip olmuştur. Meleklerin kimisi ruku da, kimisi kıyamda, kimisi secde, kimisi tahiyyatta, kimisi Yasin, kimisi Rahman, kimisi Haşr, kimisi Vakıa, kimisi Mülk surelerini okumakta onların bu hali Resulullah (s.a.s.)’ın çok hoşuna gitmişti. Cenâb-ı Hakk’da bu yolculuğun dönüşünde Habibine, ümmeti için şu hediyeleri sunmuştu:

1- 50 Vakte denk 5 vakit namaz.

2- Bakara suresinin son ayetleri (Amenerrasulü...).

3- Allah’a ortak koşmayanların affedileceği müjdesi.

(Müslim şerhi, c. 2, sh. 126, No: 279; İbn Kesir Tefs. C. 4, sh. 264)

Bu üç hediye müminlere Allah’u zülcelalin büyük bir ikramıdır. Günde beş defa mirac etmek de her müslümanın görevidir.

Şüphesiz İsrâ ve Mirac mucizesi, sağlam imanın en büyük ölçüsüdür. Hz. Ebubekir (r.a.): “Bunu Resulullah (s.a.s.) söylüyorsa doğrudur.” Dedirten ve kendisini “Siddîk” makamına erdiren bu güçlü imandır. (İbn Kesir Tefs. C. 4/264)

İsrâ ve Mirac mucizesini akıllarını dar kalıplarına sığdıramayıp reddedenler, sadece inkarlarını artırmış olurlar. Zira, “ol deyince olduran” (Yasin suresi, 82) Allah Zülcelal her şeyi yapmaya kadirdir.

Diğer taraftan, her çeşit kir ve günahattan uzak olmasına rağmen, İsrâ ve Mirac öncesi, Resulullah (s.a.s.)’ın kalbinin zemzemle yıkanıp iman ve hikmet doldurulma-

sı, Allah'ın rızasına ermek için kalplerin her türlü günah-tan temizlenmesi gerektiğini göstermektedir.

Bu bakımdan, Allah'ın rızasına kavuşma isteği taşıyanların kalp atışlarını imana ayarlamak, ruhlarını Allah'a kulluk aşkı ile doldurmak, gönüllerini her türlü kin, haset, nefret ve düşmanlık gibi hastalıklardan temizlemek, ellerini ve dillerini kötülüklerden uzaklaştırmak zorundadır.

Yine, İsra ve Mirac'da, Resulullah (s.a.s.)'ın Cebrâil (a.s.)'ı "Sidretül Münteha'da bırakıp daha ileriye gitmesi ve Allah'ın huzuruna kabul edilmesi, teslim olmuş insanın meleklerin önüne geçebileceğini göstermesi bakımından fevkalade önemlidir. Ancak, insanın Allah'dan uzaklaştığı zaman Şeytanın seviyesine düştüğü de bir gerçektir.

Onun için bu mübarek geceler, gafletten kurtulmamıza vesile olması, gönüllerimizdeki kin, husumet ve düşmanlık tohumlarından temizlemeye, günahlarımıza bir daha dönmemesiye tevbe temeye, 5 vakit namazlarımızı vaktinde kılmaya, camiye cemaate devam etmeye, Kur'an-ı Kerim ve Vaazu nasihat dinlemeye hayırda yarışmaya, kimsesizlerin kimsesi olmaya, kafirlerin, zalimlerin, münafıkların oyunlarını bozmaya, dinimize, devlemize, vatanımıza, bayrağımıza, nesillerimize sahip çıkmaya, birbirimizi Allah için sevmeye, dargınlıkları ve küskünlükleri kaldırmaya, masum ve mazlumların hamisi olmaya kısaca Allah ve Resulullah yolunda yürümeye, çalışmaya mücadeleye vesile olmasını yüce mevladan niyaz edelim.

Bu gecenin gündüzünü oruçla gecesini de, Kur'an-ı Kerim okuyarak, Kaza ve nafile namazlar kılarak, Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'e bol bol salat ve selam getirerek, tevbe ve dua ile Allah'ı zikrederek geçirelim.

Allah'ın bize emaneti olan ailemize ve çocuklarımıza sahip çıkalım. Akrabalık bağlarını, komşuluk münasebetlerini en güzel şekilde devam ettirelim.

Bilelim ki hepimiz bu dünyada misafiriz. Dönüş alem-lerin Rabbi olan Allah'adır. Ona hesap vereceğiz.

Bu gecede Kaza namazları dışında, 12 rekat nafile namaz kılmak da çok faziletlidir.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) bu yolculuğunda ibret verici kıyamete kadar olacak, dünya ve ahiret hayatımızla ilgili olaylara da şahit olmuştu.

“Bu yolculuğunda sağ ve sol tarafından Ya Muhammed diye sesler duymuş. Cabrail (a.s.) hiç birine cevap vermemesini söyler. Önüne çok güzel bir kadın çıkmış, ona iltifat etmemiş. Sonra çok kuvvetli bir ses işitmiş biraz korkmuş. Turi sinaya geldiklerinde; Delikanlı, güzel giyinmiş bir kişi “Sana müjdeler olsun, bütün hatırlar sende ve senin ümmetindedir.” deyince, Efendimiz (s.a.s.)’de “Elhamdülillah” der. Tur-i Sina’da Cebrail (a.s.)’dan bu karşılaşmaları şeyleri açıklamasını istediğinde:

“Bu yolculukta sağ taraftan işittiğin ses Yahudi, sol tarafından işittiğin sesin Hristiyan sesi olduğunu, eğer bunlara cevap verip iltifat etseydin, ümmetin senden sonra, Yahudi ve Hristiyan olacaktı. Karşına çıkan güzel

kadın ise dünyayı temsil ediyordu. Ona iltifat etseydin, ümmetin dünyayı çok sevecekti. O işittiğin ve korktuğun ses te, cehennemden kopan bin yıldır düşmekte olan taşın cehennemin dibine ulaşmasıdır. Taşın ortasında bir delik vardı, delikten su çıkıyor yine aynı yere girmeye çalışıyor, ama giremiyordu. Bu da insanın ağzı misalidir, su da sözdür. Nasıl ki bir söz ağızdan çıkarsa tekrar geri gelmez. Yolda gördüğün güzel giyinmiş delikanlı da İslam dinini temsil ediyordu. Yine bu yolculukta Efendimiz (s.a.s) bir kişiye daha rastlamış, adam odun yükünü sırtına almaya çalışıyor, alamıyor, gidip tekrar odun getirip, yükün üzerine koyuyor. Cebrail (a.s.) bu kişinin dünyada harisce mal toplayıp yemeğe kadir olmayan, malı toplayıp kanaat etmeyen kişi olduğunu söylüyor. Daha sonra bir adamın zorla kuyudan su çekerken görür, su kovası, kuyunun ağzına geldiğinde boş olur. Cebrail (a.s.) bu kişi, riya ile amel edendir. Zahmet edip amel eder, kıyamet günü eline bir şey geçmez.

Bir aylık mesafede olan Mescidi Aksaya geldiğinde bütün peygamberlere iki rekat namaz kıldırılmış. Buraya gelirken yolda kendisine üç kadeh sunulmuş, kadehlerde süt, su ve içki vardı. Efendimiz (s.a.s.) süt dolu kadehi içer. Kulağına iyi bir iş yaptın ya Resulellah diye bir ses geldi. Cebrail (a.s.), eğer suyu içseydin ümmetin Nuh (a.s.) kavmi gibi helak olacaktı. Eğer içkiyi alıp içseydin, ümmetin senden sonra asi olup dalaletе düşerdi. Eğer sütü hepsini içseydin, ümmetinin hepsi cennete girerdi.

Cebrail (a.s.) ile birlikte yaptıkları bu yolculukta bütün sema katlarında kapılar çalındığında, görevli melekler

kimsiniz, yanınızdaki kim, mirac daveti varmı? denilince Cebrail (a.s.) kendisini ve yanındakinin Mirac daveti alan Allah'ın habibi Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) olduğunu bildirmiş ve bütün kapılar ardına kadar açılmış. **1. Kat Semada** Hz. Adem (a.s.) karşılaşmış, selamlaşıp kucaklaşmışlar Hz. Adem (a.s.), “Hoş geldin, sefa geldin salih evlad, salih peygamber” der. Adem (a.s.) sağında ve solundaki bür takım karartılar var, sağına bakıyor seviniyor gülüyor, soluna bakıp üzülüyor ağlıyor. Bunlar sağındakiler cennetlik olanlar, solundakiler de cehennemlik olan zürriyetinden ruhlardı. Bu sema ehli melekler çok kalabalık Kıyam halinde idi. Tebareke mülk suresini okuyorlardı. **2. Kat Semada** kırmızı yüzlü düz saçlı, yüzünde benleri bulunan orta boylu yüz itibariyle sahabeden Urve b. Mesud (r.a.) benzeyen teyze çocukları Hz. İsa (a.s.) ve Hz. Yahya (a.s.) ile karşılaşır, bu sema ehli de Rûku halinde, Yasin suresini okumakta. **3. Kat Semada** ise yüzü dolunay gibi parlayan güzellik timsali Hz. Yusuf (a.s.) ile karşılaşır. Bu sema ehli de hep Secde halinde, Fatır suresini okumaktadır. **4. Kat Semada** da Hz. İdris (a.s.) ile karşılaşmış. Bu semanın kapısında Kelimei Tevhid yazılı. Azrail (a.s.) bir rivayette 2. Kat semada bir rivayette de 4. Kat semada bulunmaktadır. Efendimiz (s.a.s.), Herkesin canını senmi alıyorsun dediğinde, Emrinde sayısını Allah'ın bildiği kadar pek çok melek var, onlar canlarını boğazına kadar getirirler ben buradan elimi uzatır ruhunu kabzederim. Nerede olursa olsunlar. Der. Bu gök ehli de Vettur suresini okuyordu.

Beşinci kat Semada ise, Ak saçlı sevimli yüzlü, gür

sakallı Hz. Harun (a.s.) ile karşılaşır, selamlaşır. Bu sema ehli de Vakıa suresini okuyordu.

Altınca kat Semada da, esmer, uzun boylu kuru vücutlu, saçları kıvrıkcık Hz. Musa (a.s.) ile karşılaşır. Hz. Musa (a.s.) Efendimizi kucaklar iki gözü arasından öper. Sonra, seni bana gönderen Allah’a hamdolsun. Bu gece Allah’u zülcelalle müşerref olacaksın, zaif ümmetini unutma, sana ne ihsan olursa, ondan ümmetine de ister. Efendimiz (s.a.s.) yanından ayrılırken Hz. Musa (a.s.) ağlar. Sebebini sorunca da: “Bunun ümmetinden benim ümmetime nazaran çok kişi cennete girecektir” der. Bu sema ehlide Vakıa suresini okumaktadır.

Yedinci kat Semaya geldiklerinde de, sırtını Beytül Mamura dayamış bir vaziyette Hz. İbrahim (a.s.) ile karşılaşır. Selamlaşır, kucaklaşırlar. İbrahim (a.s.): “Hoş geldin, salih kardeş, salih peygamber der, bazı tavsiyelerde bulunur. Efendimize (s.a.s.): “Ümmetine söyle cennete çokça ağaç diksinler” deyince. Nasıl ağaç dikilir? O da: “Sübhanallahi velhamdulillahi vela ilahe illallahu ekber vela havle vela kuvvete illa billahil aliyyil aziym” desinler.

Bu semanın kapısında da “Kelime-i Tevhid ile birlikte Ebubekir-i Sıddık’ın ismi yazılıdır. Bu sema ehline de ezan ve kamet getirdikten sonra, diğer semalarda olduğu gibi iki rekat namaz kıldırır. Bu sema ehli de Haşr suresini okumaktadır. (Peygamberler Tarihi sh. 492; Tecridi sarih, 3. Cilt, sh. 56)

Büyük islam alimi Ebulleys Semerkandi’nin rivaye-

tinde, Cenâb-ı Hak 7 kat gökleri yarattıktan sonra, onları meleklerle doldurdu. Onları ibadetle emreyledi. Her kattaki meleklerin ibadeti ayrı, bir kısmı kıyamda, bir kısmı rükuda, bir kısmı secde, bir kısmı kanatlarını açıp indirmek suretiyle, illiyyun ve arşı ala melekleri arşın etrafını tavaf ederek, bir kısmı da yerdekilerin affı için dua derler. Cenâb-ı Hak hepsini toplayarak Namaz ibadetini meydana getirdi ve Mirac gecesinde Efendimiz (s.a.s.)’in zatında ümmetine farz kıldı. Peygamberimiz (s.a.s.): “Namaz müminin miracıdır” buyurarak 5 vakit namazı hakkıyla adap ve erkânıyla kılanların bu sevaba erişeceğini bildirmiştir.

Peygamber Efendimiz (s.a.s) Cebrail (a.s.) ile birlikte Sidretül Müntheha Hudut Ağacına geldiklerinde, bu ağacın dibinden ikisi yüzeyden Fırat ve Nil ikisi de derinden, Cennetten rahmet ve Kevser nehirleri akıyordu. Bu ağacın meyveleri küp gibi, yaprakları da fil kulağı gibi idi. Efendimiz (s.a.s.) burada kainatın ve insanlığın mukadderatını yazan kalemlerin çıkardığı sesleri işitir.

Bundan sonra Efendimiz (s.a.s.) yolculuğuna yalnız devam eder. Cebrail (a.s.)’a izin buraya kadardır. Aksi takdirde mahvolurdu. Burdan öteye ancak Allah’ın Habibine müsaade vardı. Refref adındaki başka bir vasıta ile yolculuğuna devam eder. Arş ve Kürsüyü görür. Arşı Âlâda dört satırlık bir yazı görür. Birinci satırda “Her kim beni zikrederse bende onu zikrederim.” İkinci satırda “Her kim beni severse bende onu severim.” Üçüncü satırda “Her kim verdiğim nimetime şükrederse, nimeti-

mi artırırım.” Dördüncü satırda da, “Her kim dua ederse duasını kabul ederim.”

Efendimiz (s.a.s.) Cennet ve Cehennemi gördükten sonra, Cenâb-ı Hakkı aynel yakın baş gözüyle de görür. Görünce, onun azameti karşısında: “Ettehiyyatü lillahi vesselavatü vettayyibati, Dil, beden, mal ile olan ibadetlerin hepsi yalnız Allah’adır. Dua da O’na dır” der. Cenâb-ı Hakk’da buna mukabil: “Esselamü aleyke eyyühennebiyyü ve rahmetullahi ve berekatühü.” Ey Nebim, Allah’ın bereketi, rahmeti, selamı senin üzerine olsun.” Buyurdu. Resullullah (s.a.s.) de: “Esselamü aleyna ve ala ibadillahissalihiyin” “Selam benim üzerime olduğu gibi salih mümin kullarınında üzerine olsun” dedi. Cenâb-ı Hak ile Habibi arasındaki ilahi sohbeti gören Cebrail (a.s.) ve bütün melekler bulundukları yerden hep beraber “Eşhedü enlailahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve Resülühü” “Biz şehadet ederiz Allah’dan başka ilah yoktur. Yine biz şehadet ederiz ki Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) Allah’ın kulu ve Resulüdür.” İşte günde 5 vakit namazlarda bu duayı okuyonlar aynı hadiseyi hatırlar ve yaşarlar.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) Cenâb-ı Hakk’a: Ya Rabbi, Cebrail (a.s.) altıyüzbin kanat verdin, buna karşılık bana ne verdin? Cenâb-ı Hakk’da: “Senin bir kılın bana Cebrail (a.s.)’ın altıyüzbin kanadından kıymetlidir. Senin bir kılın sebebiyle binlerce asi kulumu bağışlarım.

- Ya Rabbi! Pederim Adem (a.s.)’ı cennete koydun. Buna mukabil bana ne verdin? Cenâb-ı Hakk: “Onu cen-

nete koydum ve çıkardım. Seni ve ümmetini cennete kor ebediyen çıkarmam.

- Ya Rabbi! İbrahim (a.s.) için Nemrut'un ateşini gülistan kıldın?

- Habibim, Cehennem ateşini sana ve ümmetine gülistan ederim.

- Ya Rabbi! İsmail (a.s.)'a zemzem verdin?

- Habibim, sana da kevseri verdim.

- Ya Rabbi! Musa (a.s.)'ı kavmiyle denizden geçirdin, ayakları bile ıslanmadı?

- Habibim. Yarın ümmetini Cehennemin üzerinden sıratın öyle geçiririm ki, kimsenin bir tüyü bile zarar görmez.

- Ya Rabb! Süleyman (a.s.)'a mülk verdin?

- Habibim, sana da Cennet mülkünü verdim.

- Ya Rabbi! İsa (a.s.)' gökten sofrayı indirdin?

- Habibim! Ümmetine de kıyamette veririm. Buyurdu. Efendimiz (s.a.s.) Cenâb-ı Hak ile bir rivayette 19 bin kelim, başka bir rivayette de doksanbin kelim konuştu.

Cenneti alayı gezdiğinde 1- Darül celal'in ak inci-den, 2- Darüs-selamın kızıl altından, 3- Darül karar'ın, misk ve kafurdan, 4- Darül Huld'un, yeşil zeberced-den, 5- Cennetül Firdevsin, kızıl yakuttan, 6- Cennetül Mevanın, sarı mercandan, 7- Cennetül Adn'ın, ak inci-den, 8- Cennetül Neimin, ak gümüşten yaratıldığını görür.

Efendimiz (s.a.s.) Cennette önünde bir ses işitir.

Bu sesi sorduğunda, Cebrail (a.s.) müezzinin Bilali Habeşinin ayak sesi dedi. Efendimiz (s.a.s.) bu durumu Bilal'e (r.a.) sorduğunda, O da: "Ya Resulallah fazladan bir amelim yok. Ancak her abdest bozduğumda yeniden abdest alır, iki rekat namaz kılarım" dedi. Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de: "İşte seni önümde yürüten bu amelindir" buyurdular.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) miraçta ayrıca şunlarla da karşılaşmıştır.

1- Bir cemaat görür, ekin ekerler, bir anda yetişip başak verir. Cebrail (a.s.)'e sorduğunda: Bunlar Allah için ibadet edenlerdir" buyurur.

2- Bir cemaate rastladım, melekler onların başlarını ezmekte fakat başları tekrar eski halini almaktadır. Bunlarda, Cuma namazını ve cemaati terk eden ruku ve secdeleri tam yapmayanlardır.

3- Başka bir cemaat daha gördüm, aç ve çıplak idiler. Zebaniler onları cehenneme sürüklüyorlardı. Bunlar da, fakirlere merhamet etmeyen ve zekatını vermeyenlerdir.

4- Bir cemaate daha rastladım. Önlerinde tertemiz nefis yemekler varken, yanlarındaki leşleri yiyorlardı. Bunlar da, helal dururken haramı yiyenlerdi.

5- Bir başka topluluk daha gördüm. Ateşten makaslarla dillerini ve dudaklarını kesiyorlar, ama yeniden çıkıyordu. Bunlar da, devlet adamlarına yaltaklık edenlerdi.

6- Yine bir kısım insanlar gördüm. Etlerini kesip yiyorlardı. Bunlar gıybet edenler ve söz taşıyanlardı.

7- Yine bir kısım insanların üst dudakları alınlarına

erişmiş, alt dudakları ayaklarına sarkmış, ağızlarından kan ve irin akıyor, onlara ateşten kadehlerle Cehennemden akan zehirli kan ve irin içiriyorlar. Eşekler gibi de anırı-yorlardı. Bunlar da, içki içenlerdi.

8- Yine bir kısım insanların, dilleri kafalarından çekilmiş, hınzır suretinde azap olunuyorlardı. Bunlar da, yalan yere şahitlik edenlerdi.

9- Yine bir kavim gördüm, karınları şişmiş, yerlerinden kalkamıyor, el ve ayakları bağlı idi. Bunlar da, faiz yiyenlerdi.

10- Yine bir kısım halkı, melekler ateşten bıçaklarla boğazlıyor, tekrar diriliyor, tekrar boğazlanıyor. Bunlar da, haksız yere cinayet işleyenlerdi.

11- Yine bir topluluk gördüm, Cehennem vadilerinde haps olunmuşlar, ateş onları yakıyor. Bunlar da, anne ve babalarına asi olanlardı.

12- Yine bir topluluk gördüm, melekler onları ellerindeki tokmaklarla dövüp azap ediyorlar. Bunlar da, çalgıcı ve şarkıcıları.

13- Yine bir grup daha gördüm, kulaklarından, burnlarından ve ağızlarında ateş çıkıyor. Melekler ellerindeki yetmiş budaklı tokmaklarla adamları dövüyor. Bunlar da Münafıklardı.

Cenâb-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de İsra suresinde de insanları fert ve cemiyetleri kurtuluşa erdirecek ilahi emir ve yasaklarını beyan etmiş bizlere en doğru yolunu göstermiş, saadet ve mutluluğun anahtarını göstermiştir. Bu ilahi emir ve yasakların bir kısmı şunlardır.

1- Allah’a hiçbir şeyi eş, ortak koşmamak. Allah’dan başkasına kulluk etmemek.

2- Anaya babaya itaat etmek, onlara güzel davranmak.

3- Kimsesizler gözetmek, onlara yardım etmek.

4- Malımızı harcamada israfa düşmemek gelişİ güzel mal harcamamak.

5- Fakirlik korkusuyla çocuklarımız, doğmadan veya doğduktan sonra çeşitli yollarda katletmemek.

6- Aileleri yıkan, cemiyeti parça parça eden Zinaye yaklaşmamak.

7- Haksız yere adam öldürmemek, cana kıymamak.

8- Yetimlerin malına göz dikmemek, onlara iyi muamele etmek.

9- Verdiğimiz sözleri yerine getirmek.

10- Ölçü ve tartılarımızı doğru yapmak, hileye başvurmamak.

11- Bilmediğimiz şeyin peşine düşmemek, bilmediğimiz hususlarda körü körüne konuşmamak.

12- Yeryüzünde kibir ve azametle, böbürlenerek yürümek.

13- Namazlarımızı dosdoğru kılmak.

14- Kur’an-ı Kerimi ağır ağır, tane tane okumak.

15- Allah’a hamd etmek, yalnız onu büyük tanımak.

İsra suresindeki bu ilahi emirler, insanlığın bütün ızdıraplarını dindirecek, onları huzur ve mutluluğā kavuşturacak Rabbani hükümlerdir.

Mirac Gecesi Namazı

12 rekattir. İki rekatta bir selam verilerek kılınır. Her rekatta Fatiha'dan sonra 10 defa İhlas suresi okunur. Namazın sonunda da 100 defa Estağfirullah, 100 defa da, Subhanallahi velhamdulillahi vela ilahe illallahu val-lahu ekber, vala havle vela kuvvete illa billahil aliyyl aziym denir. Yatsıdan imsak vaktine kadar kılınabilir.

Miraciye Geleneği

Osmanlı toplumunda, Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'in Miraca çıktığı gece, Recep ayının 27. Gecesine münhasır bir de miraciye okuma geleneği vardı. Günümüzde de kısmen devam ettirilen bu gelenek için geçmişte ecdadımız özel vakfiyeyeler düzenlemiş, kurulan bu vakıflardan üçü İstanbul'da biri de Bursa'da idi. Bu vakıflarda beste ve güftesini Nayi Osman Dede'nin (öl. 1729) yaptığı miraciye okunur. Bu merasimler İstanbul ve Bursa'da icra edilirdi. Gelen misafirlere izzet ve ikram edilirdi. (Mustafa Kara, Mirac, Miraciye, Bursalı Safiye Sultan Vakfıyesi, Uludağ Üniv. İlahiyat Fak. Dergisi, sayı 7, c. 7, Bursa 1998, sh. 38)

Mevlid Merasimleri

Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'in doğum günü olan 12 Rebiülevvel Mevlid kandilini asırlardan beri Müslümanlar kutlamaktadır. Efendimiz (s.a.s.) Mekke'deki doğduğu ev, Medinedeki kabri saadetleri hep ziyaret edilmektedir. Bu ziyaret ve kutlamalar daha sonraki asırlarda gelişerek, değişerek devam etmiş, ortak bir adla "leyletül

mevlid yada mevlüdün Nebi” olarak günümüze kadar gelmiştir. Türkiyede de kutlu doğum haftası olarak çeşitli etkinliklerle kutlanmaktadır.

Kaynaklara göre Mevlid merasimini devlet eliyle ilk defa Selçuklular döneminde Irak, Erbil atabeyi Muzafferüddin Gökböri (1190-1233) başlatmıştır. Haçlılara karşı büyük bir mücadele veren Selahaddin Eyyubi’nin eniştesidir. Peygamberimize (s.a.s.) duyduğu derin sevgi ve muhabbetten dolayı, büyük harcamalar yaparak her yıl mevlid merasimleri düzenlemiştir. Değerli devlet adamları, ilim adamları, sufi ve alimler halk davet edilir. Kur’an-ı Kerim, vaazu nasihat, ilahi ve kasideler, zikirler ve dualarla izzet ve ikram yapılırdı. Fener alayları düzenlenir, fakir fukara sevindirilir, fakih, vaiz, sufi, kura, ve şairlere Hilatlar giydirilir, hediyeler dağıtılırdı. Bu merasim için de özel bir tahsisat ayırmıştı. (İbn Hallikan, Ebul Abbas Şemsedden b. Muhammed, Vefayatül, A’yan, Beyrut 4/116-119; Corü Zeydan, Medeniyeti İslamiye Tarihi, Çeviren Zeki Megamiz İstanbul, 1330, 5/250-251)

Osmanlılar zamanında da kutlamalara büyük önem verilmiş padişah 2. Selim (1566-1574) zamanında camiler aydınlatılıp minarelerde kandiller yakılmış, kandil geceleri diye anılmaya başlamıştır.

Bugün birçok dile çevrilmiş olan ve memleketimizde de mübarek gün ve gecelerde, doğum, ölüm, sünnet, evlilik, hayırlı işlerde, askerlik, büyük musibet ve belalardan kurtulma vs. de severek ve sevilerek okunan “vesiletün necat” Mevlid-i Şerif, halkımızı daima birleştirmiş büyük bir moral kaynağı olmuştur.

Çünkü mevlidi şerifte, Allahı zikir, Resulullah’a salat ve selam, dua, Allah’ın varlığı, Efendimizin doğumu, miracı, vefatı, Cenab-ı Hakka tazarru ve niyaz o kadar güzel dile getirilmiş ki, güzel sesli hocalarımızın, değişik makam ve usullerde icrâ edişi insanlarımızı asırlardan beri mest etmiştir.

Zaten bu mevlidi şerifin yazılmasına da şu olay sebep olmuştur. Yıldırım Beyazid Han’ın Bursa ‘da Niğbolu zaferi sonrası yaptırdığı Ulu Cami’de İranlı bir vaiz konuşmasında Bakara suresinin 285. Ayetini tefsir ederken “Biz O peygamberler arasında bir fark gözetmeyiz” ayetini Hz. Muhammedi (s.a.s.) Hz. İsa (a.s.)’dan üstün görmediğini söyler. Cemaat arasında bulunan birçok alim hoca efendiler bu yoruma karşı çıkarlar. Cemaat ikiye bölünür. Arap asıllı bir hoca efendi alim, İranlı vaizin bu yorumunun yanlış olduğunu Tefsir ilminde eksikliği bulunduğunu, ayetlerin nasih ve mensuhundan, muhkem ve müteşabih ayetlerden haberiniz yokmu? Burada Peygamberler arasında fark yoktur demekten ilahi maksat, risalet emri ve nübüvvet hususundadır. Yoksa fazilet hususunda değildir. Eğer öyle olsaydı, Cenab-ı Hak: “O Peygamberlerin kimini kiminden üstün meziyetler verdik” (Bakara suresi, 253) dermiydi. Diyerek İranlı hocaya gereken cevabı vermişti. Buna rağmen cemaatin ikiye bölünmesi bir tarafın İranlı vaize destek vermesi üzerine Arap asıllı alim hoca efendi, İslam dünyasının o günkü büyük ilim merkezlerine giderek, Mısır, Bağdat, Şam, Halep, Arabisten civarındaki alimlerden fetvalar alarak, İranlının yanlış düşündüğünü tevde edip, imanını tazele-

mesini aksi takdirde küfür olduğunu ve ölümü gerektiği cevabını getirmişti.

Bütün bu gelişmelere şahit olan Ulu Camii İmamı Süleyman Çelebi büyük bir aşk ve şevkle bu mevlidi şerifi kaleme alır. İranlı vaizin sözlerine de:

“Ölmeyüp İsa göğe buldu yol,

Ümmetinden olmak içindi ol.” beytini söyler ve devam eder.

Hem dahi Musâ elindeki âsâ,

Oldu onun izzetine ejderha,

Çok temenna kıldılar Hak’dan bular,

Ki Muhammed ümmetinden olalar.

Gerçi kim onlar dahi mürsel dürür,

Lâkin Ahmed Efdalü ekmel dürür.

Zirâ efdalliye ol elyak durur,

Onu öyle bilmeyen ahmakdurur. (Gelibolulu Mustafa Âli

Künkül Ahbar, İstanbul 1277, V/115)

Osmanlı sultanları da özel merasimler tertiblemişler, Bilhassa Mevlid kandilinde İstanbul Sultan Ahmed camiiinde devlet protokolünün de hazır bulunduğu büyük merasimler icra edilir. Camiler kandillerle donatılır, fakir fukara sevindirilirdi. 1910 yılından itibaren de resmi tatil ilan edilmiş, Osmanlı topraklarında resmi törenlerle kutlanmış, Cumhuriyetin ilk yıllarına kadar devam etmiştir. (Osmanlı Türkiyesinde Gündelik hayat adet ve gelenekler, Çev. Mefkure Poroy, İst. 1973, sh. 126)

ŞABAN AYI VE BERAT GECESİ

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ...

“Rabbın dilediğini yaratır ve seçer...” (Kasas suresi, 68)

Cenâb-ı Hak, her şeyin içinden dört tanesini seçti. O dördün içinden de bir tanesini seçti.

- Melekler arasından dört tanesini seçti. Cebrail, Mikail, İsrail, Azrail (a.s.). Sonra, bunlar arasından Cebrail (a.s.)’ı seçti.

- Peygamberler arasından dört kişiyi seçti. İbrahim, Musa, İsa, Muhammed (a.s.). Sonra bunlar arasından Hz. Muhammed (s.a.s.)’i seçti.

- Resulullah (s.a.s.) ashâbı arasından dört kişiyi seçti. Ebubekir, Ömer, Osman, Ali (r.a.). Sonra bunlar arasından Hz. Ebubekir (r.a.)’i seçti.

- Mescitlerden dört yeri seçti. Mescidi Haram, Mescid-i Aksa, Mescid-i Nebi, Mescid-i Turu Sina. Sonra, bunlar arasından Mescid-i Haram’ı seçti.

- Günler arasından dört tanesini seçti. Ramazan bayramı günü, Kurban bayramı günü, Arefe günü, Aşure günü. Bunlar arasından da, Arefe gününü seçti.

- Geceler arasından dört tanesini seçti. Berat gecesi, Kadir gecesi, Cuma gecesi, Bayram gecesi. Bu geceler arasından da Kadir gecesini seçti.

- Yer yüzünden dört yeri seçti. Mekke, Medine, Kudüs, Mesacidi Aşair. Bunlar arasından da Mekke-i Mükerrreme’yi seçmiştir.

- Dağlardan dört taneyi seçmiştir. Uhud, Tur’u Sina,

Likam, Lübnan. Bu dağlar arasından da Tur'u Sinayı seçti.

- Irmaklar arasından dört tanesini seçti. Ceyhun, Seyhun, Fırat, Nil. Sonra bunlar arasından Fırat ırmağını seçti.

- Aylar arasından dört tanesini seçti. Receb, Şaban, Ramazan, Muharrem. Bunlar arasından da Şaban ayını seçmiş, Resulullah (s.a.s.)'in ayı kılmıştır.

Peygamber Efendimiz peygamberlerin en faziletlesi olduğu gibi, onun ayı da, ayların en faziletlesidir.

Ebu Hureyre (r.a.) rivayet ettiği bir hadisi şerifte:

رَجَبُ شَهْرِ اللَّهِ وَشَعْبَانُ شَهْرِي وَرَمَضَانُ شَهْرِي أُمِّي.

“Recep Allah'ın, Şaban benim, Ramazan'da ümmetimin ayıdır.” (Deylemi, Keşfü'l hafa, C. 1, Sh. 423, No: 1358)

Bir başka hadislerinde de: *“Şaban ayı, Ramazan ile Recep ayı arasındadır. Çoğu kimseler onu unutur. Halbuki, ameller Alemlerin Rabbi Allah'a o ayda arz edilir.”*

Bu arada, en sevdiğim o ki, Oruçlu amelim yüce Allah'a arz edile...

Enes b. Malik (r.a.) rivayet ettiği bir hadiste de: *“Diğer aylara göre, Receb ayının fazileti, sair kelama göre, Kur'an'ın fazileti gibidir.*

Sair aylara göre, Ramazan ayının fazileti, Yüce Allah'ın halkına üstünlüğü gibidir.” (Günyetüt Talibin, Abdulkadir Geylani)

Şaban, شَعْبَانُ harfleri beş tanedir:

Şın harfi: Şaban ayının şerefine delalet eder.

Ayn harfi: Şaban ayının üstünlüğüne delalet eder.

Ba harfi: Şaban ayındaki iyiliğe ve üstünlüğe delalet eder.

Elif harfi: Onunla olan ülfete delalet eder.

Nun harfi: Şaban ayının nuruna delalet eder.

Anlatılan bu ihsanların hepsi, bu ayda mümin kullara Allah tarafından ihsan edilirken bu ayda hayır kapıları açılır, kullara bereket ve uğurlar iner, hatalar ve günahlar silinir.

Bu ayda Rahmet Peygamberi Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.) çok çok salavat okunmalıdır.

Zira Cenâb-ı Hak:

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

“Allah ve melekleri peygamberi Muhammed (s.a.s.) salat ederler. Ey iman edenler; siz de onun üzerine salat ve selam okuyunuz.” (Ahzab suresi, 56)

Salat: Allah’dan rahmet, meleklerden şefaathat ve istiğfar, müminlerden dua ve övgüdür.

Salat, Allah’tan başarı ihsanı, korunma, meleklerden gelecek destek yardım, müminlerden ise tabi olup saygılı olmaktır. Ondandır şefaathat dilemektir.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: “Bana bir kere salavat okuyana, Allah on kere salavat okur.”

Bu ay da bol bol tevbe-i istiğfar ederek, Efendimize bol bol salavat getirerek, Ramazan-ı Şerife temiz bir halde girmelidir.

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ... الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللهِ

Hız. Ömer (r.a.) oğlu Abdullah'a bir nasihatlarında;
Efendimiz (s.a.s.):

*“Beş şeyden evvel, beş şeyin kıymetini bil;
İhtiyarlamadan evvel geçliğin, hastalıktan evvel sağlı-
ğın, fakirliğe düşmeden evvel zenginliğin, meşguliyete
düşmeden evvel, boş zamanın, ölmeden önce hayatın
kıymetini bil.”*

- Hız. Aişe (r.a.) validemizin rivayetinde de Efendimiz
(s.a.s.): Cenab-ı Hak hayrı beş geceye dağıtmıştır.

1- Ramazan bayramı gecesi,

2- Kurban bayramı gecesi,

3- Arefe gecesi, sabah namazı vaktine kadar,

*4- Şaban ayının 15. Gecesi Berat gecesi, zira bu gece
Cenab-ı Hak, ecelleri, rızıkları ve hacca gidecekleri bu
gece yazılır.*

5- Cuma gecesi” buyurmuştur.

Abdulkadir Geylani hazretleri ve bazı alimler diyor
ki:

Müslümanların yeryüzünde iki bayramı olduğu gibi,
semadaki meleklerin dahi iki bayram geceleri vardır.

Meleklerin bayram geceleri 1- Berat gecesi, 2- Kadir
gecesi.

Müslümanların bayram günleri de 1- Ramazan bayra-
mı, 2- Kurban bayramı.

Meleklerin bayramları gece olur, zira onlar geceleri

uyumaz. Müminlerin bayramları gündüz olur, zira onlar geceleri uyurlar.

Cenab-ı Hakkın Berat gecesini açıktan bildirip, Kadir gecesini gizli tutmasının bir hikmeti vardır. Kadir gecesini, Rahmet, mağfiret, cehennemden kurtulma gecesini, Cenab-ı Hak, Onu Ramazan ayında saklı tutmuş.

Berat gecesini ise, hüküm ve kaza gecesini, darınlık ve rıza gecesini, kabul veya red gecesini, kavuşmak veya kavuşmamak gecesini, saadet, şekavet, ikram ve temizlenme gecesi dır.

BERAT GECESİ

şaban ayının 15. Gecesi mübarek Berat gecesidir.

Bu gece, yalnız Allah'a kul olmanın manevi zevkini tadarak, kalpleri İslam için çarpan gönülleri Allah ve Resulü için coşan, damarları tevhid heyecanıyla kaynayan müminlerin lütuf ve inayete nail olacakları nurani bir gecedir.

Bu gece, sönmeyen bir ümitle, Allah'ın rahmet ve mağfiret kapısını alarak, ellerini açıp gözyaşları dkenlerin, sanak sanak rahmete, fevc fevc mafirete kavuşacakları ulvi bir gecedir.

Bu gece, Allah aşıklarının, Yunus dilince, Allah deyi deyi, aladıkları, bütün dünyevi ve bencil duygulardan sıyrılarak, kendilerini tam bir teslimiyetle Allah'a baladıkları ruhani bir gecedir.

Bu gece, aızların kötü sözlerden, akılların fena d-

şüncelerden, ellerin çirkin hareketlerden ebedi olarak, uzaklaşmaya söz vereceği, mühürlenmiş kalplerin, perdelenmiş vicdanları solmuş gönüllerin, ilahi lütufla açılıp, Allahın huzurunda secdelere kapanacağı hidayet gecesisidir.

Berat Kandili, Ramazanı şerifi bize müjdeleyen bizi Oruca hazırlıklı olmaya davet eden mübarek bir gece-
dir.

Regaib ve Miracın nurlu aydınlığında adım adım ilerleyerek Berat Gecesine kavuşan, Onbir ayın sultanı Ramazan ayını karşılamaya ve Oruç tutmaya hazırlanan müminlere ne mutlu.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Ramazandan sonra en-
çok Şabın ayını oruçlu geçirirdi. Bazen beş on gün oruç tutar, bütün ayı oruçlu geçireceği sanılırdı. Bazen de birkaç gün üst üste iftar ederdi. Onun bu halini görenler Şaban ayını oruçsuz geçireceğini zannederdi.

Hız. Aişe (r.a.) validemiz diyor ki: Resulullah (s.a.s.) hemen hemen, Şaban ayının tamamını oruçlu geçirirdi. Bunun üzerine dedim ki; Ya Resulellah, Şaban ayında oruç tutman sana göre ayların en sevimlisidir?

Buyurdular ki: “Şüphesiz ki Allah (c.c.) o sene içinde ölecek her nefsi Şaban ayında yazar. Ben de istiyorum ki, oruçlu bulunduğum bir halde ecelim bana gelmiş olsun.” (Buhari, Müslim)

Hız. Aişe (r.a.) validemizin rivayetinde: Resulullah (s.a.s.) Efendimiz buyurdular ki: “Cebrail (a.s.) bana geldi ve dedi ki: Bu gece, Şaban ayının yarısıdır. Bu ge-

cede Allahın cehennem ateşinden azad ettikleri, Kelb kabilesinin koyunlarının kılları sayısındadır.

Allah (c.c.) bu gecede, 1. Müşrike, 2. Koğuculuk yapın insanları birbirine düşürene, 3. Akrabalardan ilgisini kesenlere, 4. Büyüklük taslayıp gurur, kibir taslayanlara, 5. Ana babasına karşı gelenler, 6. İçkiye devam edene rahmet nazariyle bakmaz.” (Beyhaki)

H. Aişe (r.a.): Resulullah (s.a.s.) geceleyin kalkıp namaz kıldı ve secdesini o kadar uzattı ki, vefat ettiğini sandım. Kalkıp kendisine dokundum, başparmağını hareket ettirdiğimde hareket ettirdi. Bunun üzerine geri çekildim ve secdesinde şöyle dua ediyordu;

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوْبَتِكَ وَاَعُوْذُ بِكَ مِنْكَ لَا اُحْصِى ثَنَاءً عَلَیْكَ اَنْتَ كَمَا اَنْتَ نِیْتُ عَلٰی نَفْسِكَ*

“Allahım, gazabından rızana, ukubetinden affına, senden yine sana sığınırım. Sana gerektiği gibi hamd ve senadan acizim. Şüphesiz sen, kendin sana ettiğin gibisin.” (et-Tergib ve terhib, 2/119-120)

Sonra başını secdeden kaldırıp namazını tamamlayınca, bana dönüp dedi ki: Ya Aişe, Peygamberin senin hakkına kadrettiğini mi sandın?” Bende, Hayır, vallahi ya Resulellah, secdeyi çok uzattığınız için vefat ettiniz sandım? Bana: Bu gecenin, hangi gece olduğunu bilir misin? Diye sordu. Allah ve Resulu daha iyi bilir dedim. Buyurdular ki: “Bu gece Şabanın yarısıdır. Allah istiğfar edenleri bağışlar, merhamet dileyenlere merhamet eder.

*İçinde kin ve düşmanlık besleyenleri oldukları gibi geri-
de bırakır.” (Beyhaki)*

Resulullah Efendimiz (s.a.s.) bu gecede:

اَللّٰهُمَّ طَهِّرْ قَلْبِيْ مِنَ الْفِتَاقِ وَعَمَلِيْ مِنَ الرِّيَاءِ وَلِسَانِيْ مِنَ الْكَذِبِ وَبَصْرِيْ مِنَ
الْحِيَاثَةِ فَاِنَّكَ تَعْلَمُ حَائِنَةَ الْاَغْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُوْرُ

*“Allahım kalbimi nifaktan, amelimi ve ibadetlerimi
gösteriş ve riyadan, dilimi yalandan, gözümü hıyanetten
temizle. Şüphesiz sen gözlerin hainliğini ve gönüllerin
gizlediğini bilirsin.”*

اَللّٰهُمَّ سَلِّمْنَا وَسَلِّمْ دِيْنَنَا وَلَا تَسْلُبْ وَقْتَ التَّرَعِّعِ اِيْمَانَنَا وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا
يَحْفَاكَ وَلَا يَرْحَمُنَا وَاَزْرِقْنَا خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ اِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ

*“Allahım, bize dünya ve ahrette selamet ver. Dinimizi
ve imanımızı koru. Bizi dünyadan imansız olarak ayır-
ma. Senden korkmayan ve bize acımayan kimselere, üze-
rimizde hakimiyet kurdurma. Bize dünya ve ahirette ha-
yır ve saadet ver. Şüphesiz senin her şeye gücün yeter.”*

رَبَّنَا اِنْتَا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِى الْاٰخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقَتَا عَذَابِ النَّارِ. وَاعْفِرْ لَنَا وَلِوَلَدَيْنَا
وَرَزَقَيْنَا وَاِخْوَانِنَا وَاهْلِيْنَا وَالْحَاضِرِيْنَ وَالْغَائِبِيْنَ مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ اٰمِيْن.

*“Rabbimiz bize dünyada iyilik, ahrette de iyilik ver ve
bizi Cehennem azabından koru.*

*Ey merhametlilerin en merhametlisi, Rahman ve
Rahim olan Allahım!*

*Bizi, anne-babamızı, zürriyetimizi, kardeşlerimizi, ai-
lemizi, burada bulunan bulunmayan bütün Müslümanları,
hepsini rahmetinle yarlığa, günahlarımı bağışla.”*

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) bu gecenin ulviyetini bize şöyle haber veriyor.

“Şaban ayının 13. gecesi idi. Cebrail (a.s.) bana gelerek “Ya Muhammed” kalk teheccüd vaktidir, ümmetin hakkında muradının hasıl olması için Allah’a dua etmenin zamanı geldi.”

Resulullah (s.a.s.) kalktı ve o geceyi ibadetle geçirdi. Tan yeri ağarırken Cebrail (a.s.) geldi ve dedi ki; “Ya Muhammed! Cenâb-ı Hak ümmetinin üçte birini sana bağışladı. Efendimiz (s.a.s.) ağladı ve “Ya Cibril! Kalan üçte ikisinin durunu ne oldu?” diye sordu. O da “Bilmiyorum” diye cevap verdi.

Şabanın 14. gecesi yine geldi ve aynı şeyi söyledi. “Ya Muhammed! Kalk ve teheccüd namazı ile meşgul ol.” Efendimiz (s.a.s.) kalktı ve ibadetle meşgul oldu.” Tanyeri ağarırken Cebrail (a.s.) yine geldi. “Allah’u Zülcelal ümmenitin üçte ikisini dağa bağışlamıştır.” buyurdu. Resulullah (s.a.s.) ağlayarak “Kalan üçte birinin durumunu sordu, O da bilmiyorum” dedi.

Nihayet Şaban ayının 15. Berat gecesi Cebrail (a.s.) gelerek: “Müjdeler olsun Ya Muhammed! Şirk koşanların dışında, Cenâb-ı Hak bütün ümmetini sana bağışlamıştır. Başını göğe kaldır, bak ne göreceksin.” Buyurdu.

Efendimiz (s.a.s.) başını kaldırıncı Semavatın bütün kapılarının açıldığı, Dünya semasından arşa kadar sıralanan bütün melekler secdeye kapanmışlar, ümmeti Muhammedin günahlarının affedilmesi için dua ediyorlar.

Gökyüzünün her kapısında bir melek durmakta:

Birinci kapıda duran Melek: “Bu gece rükuya varanlara müjdeler olsun” diye sesleniyor.

İkinci kapıdaki: Bu gece Secde edenlere müjdeler olsun” diye sesleniyor.

Üçüncü kapıdaki: Bu gece Allah’ı zikredenlere müjdeler olsun” diye sesleniyor.

Dördüncü kapıdaki: Bu gece Allah’a dua ve niyazda bulunanlara müjdeler olsun” diye sesleniyor.

Beşinci kapıdaki: Bu gece Haşyetullahdan ağlayanlara müjdeler olsun” diye sesleniyor.

Altıncı kapıdaki: Bu gece Hayırlı amel işleyenlere müjdeler olsun” diye sesleniyor.

Yedinci kapıdaki: Bu gece Kur’an-ı Kerim okuyanlara müjdeler olsun” diye sesleniyor.

Ve devam ediyor: Bir şey isteyen yokmu dilediği verilsin? Dua eden yokmu duası kabul edilsin? Tevbe eden yokmu tevbesi kabul edilsin? Günahların affını dileyen yokmu, günahları affedilsin?

Efendimiz (s.a.s.) devamla: “*Bu gece havanın karar-masından fecrin tuluuna kadar rahmet kapıları ümmetimin üzerine açık kalır ve Cenâb-ı Hak Kelb kabilesinin koyunlarının tüyleri sayısından daha çok kimseleri Cehennemden azad eder.*” (İbn-i Mace, İkametis Salat, 191; Tirmizi, Savm, 38))

Ebu Hureyre (r.a.) rivayetinde de Peygamber Efendimiz (s.a.s.); “Şaban ayının 15. gecesinin ilk vaktin-

de Cebrail (a.s.) bana geldi, şöyle dedi: “Ya Muhammed başını semaya kaldır” Sordum. “Bu gece nasıl bir gecedir.” Şöyle anlattı. “Bu gece Allah’u Zülcelal, rahmet kapılarında üçyüz tanesini açar. Kendisine şirk koşmayanların hemen hepsini affeder. Meğer ki bağışlayacağı kimseler, anne ve babasını inciten, din kardeşlerine kin besleyen, büyücü, kahin, devamlı içki içen, faizciliğe ve zinaya devam eden kimselerden olsun. Bu kimseler tevbe edinceye kadar Allahu Zülcelal onları bağışlamaz.

Gecenin dörtte biri geçtikten sonra, Cebrail (a.s.) yine geldi ve şöyle dedi: “Ya Muhammed başını kaldır. Bir de baktım ki Cennet kapıları açılmış. Cennetin birinci kapısında bir melek şöyle sesleniyor: “Ne mutlu bu gece rüku edenlere” İkinci kapıdaki melekte şöyle sesleniyordu: “Bu gece secde edenlere ne mutlu.” Üçüncü kapıdaki melekde: “Bu gece dua edenlere ne mutlu” Dördüncü kapıda duran Melek de: “Bu gece Allah’ı zikredenlere ne mutlu.” Beşinci kapıda duran Melek De: “Bu gece Allah korkusundan ağlayan kimselere ne mutlu.” Altıncı kapıdaki Melek de: “Bu gece müslümanlana ne mutlu” Yedinci kapıdaki Melek de: “Günahlarının bağışlanmasını dileyen yokmu ki, bağışlansın.”

Bunları gördükten sonra, Cebrail (a.s.)’a sordum: “Bu kapılar ne zamana kadar açık kalacak? Cebrail (a.s.) şöyle dedi: “Ya Muhammed Allah’u Zülcelal bu gece, beni Kelp kabilesinin koyunlarının tüyleri sayısı kadar kimseyi Cehennemden azat eder.” (et-Terğib ve Terhib 2/118; İbni Mace, İkametüs Salat 191; Tirmisi Savm, 38)

Berat gecesi namazı

100 rekattır. Her rekatta Fatiha'dan sonra on defa ihlas okunarak kılınır. Bu namazda 100 fatiha 1000 ihlas okunmuş olur. Bu namaza “hayr namazı” da denmiştir. Hasan Basri (r.a.) hazretleri diyor ki: “30 sahabe'den işittim, bu namaz hakkında: Her kim bu namazı berat gecesinde kılsa Cenab-ı Hakkın 70 rahmet nazarı ulaşır, her nazarda yetmiş ihtiyacı yerine gelir. Bunların en küçüğü Allah'ı zülcelalin mağfiretidir.

Berat gecesi Duası:

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *“Allahım azabından affına, gazabından rızana sığınırım. Senden yine sana itlice ederim. Sana gereği gibi hamd etmekten acizim. Sen kendini Sena ettiğin gibisin.”* (et-Tergib ve terhib, 2/119-120)

Bazı Allah dostları da:

“Allahım, şayet ismimi saidler (iyiler) defterine yazdıysan orada sabit kıl. Şayet ismimi şakiler (kötüler) defterine yazdıysan oradan sil. Çünkü sen buyurdun ki, Allah dilediğini siler yok eder, dilediğini de sabit kılar. Levhi mahfuz onun katındadır.” (Rad suresi, 30; Mecmuatul Ahzab, 1/597)

Mabarek Kandil Gecelerini Nasıl Değerlendirmeliyiz?

1- Kur'an-ı Kerim okuyarak.

2- Peygamber Efendimize (s.a.s.) salat ve selam getirerek.

3- Aile bireyleriyle birlikte günün mana ve önemi hakkında sohbet ederek.

4- Allah rızası için kaza namazı veya nafile namaz kılarak.

5- Hayatımızın geçmiş gün ve yılları hakkında muhasebe yaparak.

6- Günahlarımızın affı için Allah’a yalvararak.

7- Dünya ve ahrete ait dileklerimiz için dua ederek.

8- Hasta, yaşlı kimseleri ziyaret ederek, yoksul, öksüz ve yetimleri sevindiren.

9- Eş, dost ve yakınlarımızı tebrik ederek.

10- Dargın ve küskünleri barıştırarak değerlendirebiliriz.

NAMAZIN FAZİLETİ

إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ط

Cenab-ı Hak buyurur: “*Namaz insanı dinin yasak ettiklerinden ve çirkin işlerden muhakkak alıkor.*” (Ankebut suresi, 45)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de: “*Ne dersiniz? Birinizin kapısı önünde bir nehir bulunup da o kimse o nehirden günde beş defa yıkanır, bedeninde kirden hiçbir şey kalır mı? dedi. Ashâb: “-Hiçbir kiri kalmaz” diye cevap verdiler. Resulullah (s.a.s.): “İşte beş vakit namaz da buna benzer. Allahu Teala, namaz sayesinde günah-*

ları siler.” buyurdu. (Ebu Hureyre, Buhari, Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 374, H.No: 1046)

Diğer bir hadisi Şerifte de:

“Her hangi bir kimse, vakti gelen namazları kılar ve abdesti ve rükuunu, huşuunu güzelce edâ ederse, büyük günahları işlemediği taktirde geçmiş günahlara kefarete olur. Bu hüküm bütün sene için böyledir.” buyurdu.” (Hz. Osman (r.a.) Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 376, H.No: 1050)

Sabah ve İkinci Namazının Fazileti

مَنْ صَلَّى الْبَرْدَيْنِ دَخَلَ الْجَنَّةَ

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki: *“Sabah ve ikinci namazlarını kılan kimse, Cennete girer.” (Ebu Musa (r.a.)’dan, Buhari, Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 376, H.No: 1051)*

Diğer bir hadiste de Efendimiz (s.a.s.); *“Gece ve gündüz melekleri, nöbetle yanınıza gelip giderler. Sabah ve ikinci namazlarında toplanıp nöbet değiştirirler. Sonra geceyi yanınızda geçiren melekler; Allah’ın huzuruna çıkarlar. Allahu Teala bildiği halde meleklerle Onlardan sual eder: “Kullarımı ne halde bıraktınız? Der: “Yanlarından namaz kılariken ayrıldık; yanlarına geldiğimizde de namaz kılariken bulduk.” Cevabını verirler.” buyurdu. (Ebu Hureyre (r.a.), Buhari, Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 578, H.No: 1054)*

“Sabah ve akşam camiye giden kimseye, her gidip gelişinde Allahu Teala Cennetini hazırlar.” (Ebu Hureyre (r.a.), Buhari, Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 379, H.No: 1057)

“Bir kimse evinde güzelce temizlenir de Allah’ın farz-

larından birini ödemek maksadıyla mescitlerden birine giderse, attığı adımlardan biri günahlarını siler, diğeri de onun derecesini yükseltir.” (Ebu Hureyre (r.a.), Buhari, Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 380, H.No: 1058)

“Namazda insanların en büyük sevap alanı, camiye en uzak olanıdır. İmam ile birlikte kılmak için namazı bekleyen kimse, tek başına namaz kılıp da uyuyan kim-seden sevapça daha büyüktür.” (Ebu Musa (r.a.) Buhari, Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 382)

“Mescidlere devamı itiyad eden kimseyi görürseniz, onun tam manasıyla mü'min olduğuna şehadet edin. Allahu Teala: اِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ Allahın mescitlerini ancak Allaha ve Ahiret Gününe inananlar ma'mur ederler.” buyurdu. (Ebu Said el Hudri (r.a.), Tirmizi, R.S.Terc. c. 3, sh. 384, H.No: 1061)

“Sizden biriniz, namaz kıldığı yerde abdesti bozmadan oturduğu müddetçe, melekler ona: İlahi! O kimseyi mağfiret ve ona rahmet et, diye dua ederler” buyurdu. (Ebu Hureyre (r.a.), Buhari, R.S.Terc. c. 2, sh. 385, H.No: 1066)

Cemaatle Namaz

صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاةِ الْفَدِّ بِسَبْعٍ وَعَشْرِينَ دَرَجَةً

“Cemaatle kılınan namazın sevabı yalnız başına kılınan namazdan 27 derece efdaldir.” (İbn-i Ömer (r.a.), Buhari, Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 386)

“Birgün Peygamber Efendimize âmâ bir adam gelip, “Ya Resulallah! Beni mescide götüreceksin yardımcım yoktur.” dedi. Evinde namaz kılmak için müsaade buyurma-

sını istedi. Peygamber (s.a.s.)’de ona müsaade etti. O adam dönüp, giderken;

- Efendimiz (s.a.s.); Ezan sesini işitiyor musun? diye sordu. O adam, “Evet Ya Resulallah” deyince; “Öyleyse davete icebet et” dedi. (Ebu Hureyre (r.a.), Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 388, H.No: 1070)

“Nefsım Yed-i Kudretinde olan Allah’a yemin ederim ki içimden şöyle geçiyor: Odun yığılmasını emrederim. Odunlar yığılsın. Sonra namazı emrederim. Namaz için ezan okunsun. Daha sonra bir adamın müminlere imam olmasını emrederim ve namaza gelmeyenlerin gidip evlerini yakayım.” (Ebu Hureyre, (r.a.), Buhari, Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 389, H.No: 1072)

“Kıyamet günü, Müslüman olarak Allah’a kavuşmak isteyen kimse nerede ezan okunursa bu namazlara devan etsin. Muhakkak Allah’u Teala sizin Peygamberiniz için hidayet yollarını açtı. Şüphe yok ki, beş vakit namaz da hidayet yollarından biridir. Eğer siz cemaate gitmeyen şu adam gibi evde kılacak olursanız, Peygamberin izini, sünnetini terk ederseniz elbette yolunuzu şaşırırsınız. Şüphesiz gördük ki cemaatten ancak münafık olduğu belli olan münafıklar cemaate devam etmezler. Takatı olmayanlardan bazı kimseler, iki adam tarafından kol-tuklanarak sallana sallana camiye getirilir ve saf arasına sokulurdu.” (İbn Mesut (r.a.), Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 392, H.No: 1073)

“Karyede veya hücrede olsun, üç kimse bir arada bulunduğu halde orada cemaatle namaz kılmazsa, muhak-

kak şeytan onlara musallat olur. Binaenaleyh Cemaate devam ediniz. Muhakkak sürüden ayrılan koyunu kurt (kapar) yer.” (Ebu Derde (r.a.), Ebu Davut, R.S.Terc. c. 2, sh. 391, H.No: 1074)

“Yatsı namazını cemaatle kılan kimse gece yarısına kadar namaz kılmış gibi olur. Sabah namazını cemaatle kılan bir kimse, bütün gece namaz kılmış gibi olur.” (Hz. Osman (r.a.) Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 392, H.No: 1075)

“Müminler yatsı namazı ile sabah namazındaki sevabı bilselerdi emekliyerek de olsa bu namazları cemaatle kılmaya gelirlerdi.” (Ebu Hureyre (r.a.) Buhari, Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 392, H.No: 1076)

İbn-i Mesud (r.a.): Hangi ameller daha faziletlidir?
Diye Resulullah’dan sordum: Buyurdular ki;

- *Vaktinde kılınan namazdır.”* buyurdu.

- *“Sonra hangisi”* dedim,

- *“Anaya ve babaya iyilik etmek”* dedi.

- *“Sonra hangisi”* dedim,

- *“Allah yolunda cihaddır.”* buyurdu. (İbn Mesut (r.a.),

Buhari, Müslim, R.S.Terc. C. 2. Sh. 394, H.No: 1078)

“Namaz insan ile şirk ve küfür arasında bir perdedir. Namazı terk etmek bu perdeyi kaldırmaktır.” (Cabir (r.a.), Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh. 397, H.No: 1082)

“Bir kulun Kıyamet Gününde, hesabı ilk evvel sorulacak ameli namazdır. Eğer namazı düriüst çıkarsa, felah bulmuş ve kazanmıştır. Eğer namazı düzgün çıkmazsa kaybetmiştir. Farz namazları eksik çıktığında Aziz ve

Celil olan Allah: “Bakınız, kulumun nafile namazı var mıdır? der. Namazın eksikleri nafile namazlarla tamamlanır. Diğer amelleri de bu tarzda muhasebe edilir.” buyurdu. (Ebu Hureyre (r.a.) Tirmizi, R.S.Terc. c. 2, sh. 398, H.No: 1085)

لَكِنَّ الرَّاٰسِخُوْنَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُوْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِمَا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِيْنَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَالْمُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اُولٰٓئِكَ سَنُوْتِيْهِمْ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿١٦٦﴾

“Fakat onlardan ilimde yüksek dereceye erenlerle müminler, sana indirilen Kur’an’a ve senden evvel indirilen kitaplara iman ederler. Onlar, Namazı dosdoğru kılanlar, zekatı verenler, Allah’a ve ahiret gününe inanlanlardır. İşte onlar; Biz onlara çok büyük bir ecir vereceğiz.” (Nisa suresi, 162)

اٰتِلْ مَا اَوْحٰى اِلَيْكَ مِنَ الْكِتٰبِ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ اِنَّ الصَّلٰوةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ ۗ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُوْنَ ﴿٤٥﴾

“Sana vahyedilen kitabı oku. Namazı dosdoğru kıl. Çünkü namaz, çirkin işlerden, akıl ve dine uymayan her şeyden alıkoyar. Allahı zikretmek elbette en büyük ibadettir. Ne yaparsanız Allah bilir.” (Ankebut suresi, 45)

Namaz Kılmayanın Cezası

Cenab-ı Hak, Kur’an’ında bizlere haber verir:

مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿٤٢﴾ قَالُوْا لَمْ يَنْكُ مِنْ الْمُصَلِّيْنَ ﴿٤٣﴾ وَلَمْ نَكُ نَطْعِمِ الْمِسْكِيْنَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَآئِصِيْنَ ﴿٤٥﴾

“Günahkarlara sorulur! Sizi Cehenneme sokan nedir? Onlarda şöyle derler: “Biz namaz kılanlardan de-

ğildik, yoksula yedirmezdik. Bizde batıla dalanlarla beraber batıla daldardık.” (Müddessir suresi, 42-45)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyururlar ki: *“İslamın düsturu üçtür; dinin temeli bunlar üzerinedir. Kim bu esaslardan birinin dışına çıkarsa o, onunla küfre girer.*

1- Kanı, cana kıymayı, adam öldürmeyi helal sayarsa.

2- Allah’tan başka ilah olmadığına şahadet etmezse.

3- Farz olan namaz ve orucu inkar ederse.

Ashabdan Samit oğlu Ubabe (r.a.) diyor ki, Efendimiz (s.a.s) bana yedi şeyi öğütledi;

1- Allah’a hiçbir şeyi ortak koşmayınız. Asılsanız, ke-silseniz, yakılsanız bile.

2- Kasten namazı, terk etmeyiniz. Kim kasten namazı terk ederse İslam ümmetinden çıkar.

3- Günah olan, haram şeylere yaklaşmayınız. Günah Allah’ın öfkesine sebep olur.

4- İçki içmeyiniz. Zira içki her kötülüğün başıdır.

5- Anne ve babanıza karşı gelmeyiniz. Ailenizden, malınızdan ve mülkünüzden ayrılmanızı emretmiş olsalar bile.

6- Harp meydanından kaçmayınız. Bütün ordu kırıl-sa da, tek başınıza kalsanız bile.

7- Aile efradınıza ikram ediniz. Yediğinizden yediriniz. Onlara el kaldırmayınız. Onlara Allah korkusu veriniz.”

“Emanete riayet etmeyenin imanı yoktur. Temiz ol-

mayanın namazı kabul olmaz. Namazı olmayanın dini yoktur. Dinde namazın yeri, değeri vücutta başın yeri gibidir.” (Taberani, Mükasefetil Kulub, İ. Gazali)

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا ۖ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٥١﴾

“Sonra, bu peygamberlerle, salih kimselerin arkalarından kötü bir nesil geldi ki, Namazı terk ettiler; şehvetlerine uydular. Bunlarda Cehennemdeki Gayya vadisini boylayacaklardır. Ancak tevbe edip, iman eden ve salih amel işleyenler müstesna. Çünkü bunlar zerre kadar zulme uğratılmayacak, Cennete gireceklerdir.” (Meryem suresi, 59-60)

Cenab-ı Hak yine Kur'an'ında:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾

“Ey iman edenler! Sizi, ne mallarınız, ne de çocuklarınız Allah'ı anmaktan, 5 vakit namazdan, ibadet ve tattan alıkoymasın. Her kim bunu yapar, mal ve çocuklarının meşguliyeti altında kalırsa, işte onlar hüsrana uğrayanların ta kendileridir.” (Münafikun suresi, 9)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de: “Kim namazı tam, tadili erkânıyla kılarsa, o namaz onun için kıyamet gününde bir nur, bir senet ve bir kurtuluş olur. Kim de namazı kılmazsa, onun nuru olmaz, senedi ve kurtuluşu olmaz. Kıyamet günü Kârun, Firavun, Hâmân ve Ebi İbni

Halef ile beraber bulunur. Çünkü, malı onu meşgul eder, namazını edâ etmezse Karuna benzer ve onunla haşrolunur. Mülkü meşgul eder ve namazını edâ etmezse, Firavuna benzer ve onunla haşrolunur. Makamı meşgul eder namazını kılmazsa, Hâmâna benzer ve onunla haşrolunur. Ticareti meşgul eder ve namazını eda etmezse, Mekke kâfirlerinin tüccarı Ebu İbni Halefe benzer ve onunla haşrolunur.” (Mükasefetül Kulub, İ. Gazali)

Başka bir hadiste de Efendimiz (s.a.s.): “Kim 5 vakit namazı tam ve kusursuz olarak kılsa Allah’u Zülcelal ona beş hasletle ikram eder. 1- Ondan geçim sıkıntısını kaldırır. 2- Kabir azabını kaldırır. 3- Mahşer günü kitabını sağdan verir. 4- Sırat’tan çabuk ve korkusuz geçirir. 5- Sorgusuz sualsiz cennete koyar.”

Kim de, Namazı hor görür eda etmezse onu da 14 şeyle cezalandırır. Bunların beşi dünyada, üçü ölüm anında, üçü kabirde, üçü de kabirden kalkarken görülür.

Dünyada görülenler: 1- Ömrünün bereketi kaldırılır. 2- Yüzünden Salihler siması kaldırılır. 3- Allah, işlediği hiçbir amelin ecrini vermez. 4- Duası kabul olmaz. 5- Salihlerin duası gibi dua nasip olmaz.

Ölüm anında görülenler: 1- Zelil olarak ölür. 2- Aç olarak ölür. 3- Susuz olarak ölür. Öyleki bütün dünya denizlerinin suyunu içerseniz kanmaz.

Kabirde maruz kalacağı musibetler: 1- Kabir kendisine dar gelir. Öyleki kaburga kemikleri sıkışır, feryad eder. 2- Kabrinde ateş yakılır. Bu ateşin közleri, köztaş haline döner. 3- Kabrinde, ismi Şuca isminde korkunç

bir yılan musallat olur, ona her namaz vakti arasında azap eder. Bu işkence kıyamete kadar devam eder. Ölü ile konuşur.

Kabirden çıkarken de: 1- Hesabı zor olur. 2- Allah kendisine öfkelenir. 3- Cehenneme atılır.

Efendimiz bir gün ashabına dönerek şöyle der: “Allahım, bizi şaki ve mahrum olarak çağırma” diye dua ediniz. Biliyorsunuz, şaki ve mahrum kimdir? Ashab-ı Kiram da: Kimdir o, Ey Allah Resulü bize haber ver? Efendimiz (s.a.s.) de: Namazı tek edenlerdir” buyurdu.
(Mukasefetül Kulub, İ. Gazali)

TESBİH NAMAZI

Ömürde bir kez olsun kılınması tesviye edilen men-dup bir namazdır.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) amcası Hz. Abbas’a (r.a.): “Bak amca sana on faydası olan bir şey öğreteyim, bunu yaparsan günahlarınız ilki-sonu, eskisi-yenisı, bil-meyerek işlediğin-bilerek işlediğin, küçüğü-büyüğü ve gizli yaptığın-açık yaptığın on türlü günahını Allah’u Zülcelal bağışlar.” diyerek bu namazı tavsiye etmiş ve öğretmiş, Hz. Abbas (r.a.) bunu hergün yapamayız de-yince Peygamberimiz (s.a.s.), bu namazın haftada bir, ayda bir, yılda bir veya ömürde bir defa kılınmasının yeterli olacağını belirtmiştir. (Ebu Davut, Tatavvu 14, salat 303; Tirmizi, salat 350, vitr 59)

Tesbih Namazı 4 rekattır. 2 rekatta bir selam verilerek kılınır.

Allah rızası için Tesbih namazını kılmaya diye niyet edilir. Tekbirden sonra Subhaneke okunur. Sonra 15 defa “Subhanallahi velhamdü lillahi vela ilahe illallahu val-lahu ekber deriz, sonuncuyu söylerken vela havle vela kuvvete illabillahil aliyyil azim der. Euzü besmeleyi çeker. Fatiha ve zammı sureyi okuruz (Kafirun suresi). Sonra 10 kere aynı tesbihatı söyleriz. Rukuda da 10 kere, Rukudan doğrulunca 10 kere, birinci secdede 10 kere, secdenen düzelince 10 kere, ikinci secdede 10 kere söylenir. Böylece bir rekatta 75 tesbihat 4 rekatta 300 tesbihat söylenmiş olur.

Selamdan sonra Ala Rasulina Salavat denir tesbih ve dua yapılır.

RAMAZAN VE ORUÇ

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ...

“Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur’an’ın indirildiği aydır.” (Bakara suresi, 185)

Maddi dünyamızın mevsimleri var olduğu gibi, manevi dünyamızın da mevsimleri vardır. Ramazanın girmesiyle birlikte kainatta adeta manevi bir mevsim değişikliği olur.

Ramazan manevi dünyamızın baharıdır, yazıdır.

Kainat şenlenir, dünya Cennetten kopup gelen bir hava ile dolup taşar. Melekler müminlerin çevresini sarar, Melekler Ramazan ayında Hak huzurundan müjdelere getirir, kainatın Rabbından selamlar ve mağfiret getirir,

mümin kalplere, insanların yürekleri emniyet ve sükun duygularıyla dolup taşar.

Mukaddes kelim Kur'an-ı Kerimin nazil oluşunun yıldönümünü, müminlerle birlikte melekler, cinler, ağaçlar, böcekler, çiçekler, kurtlar, kuşlar, kara, deniz ve gökyüzü kutlar. Görünen ve görünmeyen alemlerde bir bayram havası eser.

Müminler, bu mübarek zaman dilimini fırsat bilerek değerlendirirler.

Rablerine karşı kulluklarını ve acziyetlerini apayrı bir şekilde gösterirler.

Tam bir ihlas ve şuurla ibadet ve itaate koşarlar.

Ramazan her yönüyle bir ibadet mevsimidir.

Her mümin Müslüman, namazı, orucu, iyilikleri ve duasıyla bu rahmet ve bereketten nasibini almaya çalışır.

Bilerek veya bilmeyerek yapmış olduğu günahları için Allah'dan af ve mağfiret diler. Rabine niyaz da bulunur. Cenâb-ı Hak da kulunun bu samimi dua ve niyazını karşılıksız bırakmaz, günahlarını affeder. Rahmetiyle muamele eder.

Bu gayretin neticesi elbette karşılıksız kalmayacaktır. Oruç tutup, Ramazan ayını bir kulluk şuuru içinde geçirenler pek çok nimete mazhar olurlar.

Bu ayın Cenâb-ı Hakk'ın katında müstesna yeri vardır.

Ashab-ı kiramdan Ubâde bin Samit (r.a.) anlatıyor:

“Ramazan ayının başladığı, bir günde Efendimiz (s.a.s.) şöyle buyurdu: “İşte rahmet ve bereket ayı olan Ramazan geldi. Artık Allah’ın rahmeti sizi kuşatır. O ay, yeryüzüne bol bol rahmet iner. Günahlar affedilir. Dualar kabul olunur. Allah sizin ibadet ve iyilikte yarışmanıza bakar da bununla meleklerine karşı iftihar eder. Öyle ise kulluğunuzla kendinizi Allah’a sevdiniz. Asıl bedbaht olanda, bu ayda Allah’ın rahmetinden nasibini alamayandır.” (et Tergib vet Terhib, 2/99)

Selman-ı Farisi (r.a.) naklettiği bir hadisi şerifte de: Resulü Ekrem (s.a.s.) Şaban ayının son günlerinde bize irad ettiği bir hutbede şöyle buyurdu: “Ey insanlar! Büyük ve mübarek bir ay yaklaştı, gölgesi başınızın üstüne düştü. Bu öyle bir aydır ki, içinde bin aydan daha hayırlı olan Kadir gecesi vardır. Allah o mübarek ayın gündüzlerinde orucu farz, gecelerinde nafle namazı meşru kıldı. Bu ayda küçük büyük bir hayır yapan insan, başka aylarda bir farz eda etmiş gibi sevab kazanır. Bu ayda bir farzı yerine getirmek, başka aylarda yetmiş farz yerine geçer. Bu ay, Allah için açlık ve susuzluğun, taat ve ibadetin meşakkatlerine sabır ve tahammül ayıdır. Sabrın karşılığı da Cennettir. Bu ay yardımlaşma ayıdır. Bu ay müminlerin rızkını artıracak aydır. Bu ayda her kim oruçlu bir mümine iftar edecek bir şey verirse, yaptığı bu iş günahlarının bağışlanmasına ve Cehennemden kurtulmasına vesile olur. Oruçlunun da sevabından da hiçbir şey eksilmeden onun kadar sevaba kavuşur. Ashabdan bazıları: “Ya Resulallah, hepimiz oruçluya iftar ettirecek durumde değiliz.” dediler. Bunun üzerine

Efendimiz (s.a.s.): *“Allah bu sevabı bir tek hurma ile, bir içim su ile, bir yudum süt ile, oruçlu mümine iftar ettirene de verir.”* buyurdular.

Hudbelerine devamla..

“Bu ayın başı rahmet, ortası mağfiret, sonu da Cehennemden kurtuluştur. Bu ayda kim kölesinin (işçi ve hizmetçisinin, çalıştırdığı kişilerin) işini hafifletirse, Allah’da onu affeder ve Cehennemden uzak tutar.

Bunun için bu ayda şu söyleyeceğim dört hasleti fazlasıyla bulundurmaya çalışınız. Bu dört hasletten ikisi ile Rabbinizi razı edersiniz. Diğer ikisinden ise hiçbir zaman ayrı kalamazsınız. Rabbinizin rızasına sebep olan hasletlerden birisi bu ayda çokça kelime-i şهادete, tevhide devam etmeniz, diğeri de Allah’dan esteğfirullah diyerek mağfiret dilemenizdir.

Vaz geçemeyeceğiniz iki hasletten biri Allah’tan Cenneti istemek, diğeri de Cehennemden Allah’a sığınmaktır.

Her kim oruçluya bir yudum su verirse, Allah’da onu mahşer günü benim havzımdan öyle bir su içirecektir ki, Cennete girinceye kadar bir daha susuzluk çekmeyecektir.” (Et Tergib vet Terhib, 2/94)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) buyurdular ki:

“Ramazan ayı girdiği zaman Cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kilitlenir, şeytanlar zincire vurulur.”
(Buhari, Müslim)

“Gerçek oruç, sadece yiyip içmeyi değil, boş ve hayasızca sözleri de terk ederek tutulan oruçtur. Allah yolun-

da bir gün oruç tutanın yüzünü Allah yetmiş yıl ateşten uzaklaştırır.” (Müslim)

“Cennette Reyyan adında bir kapı vardır. Kıyamet gününde oradan yalnız oruçlular girer. Onlarla birlikte başka kimse giremez. Nerede oruç tutanlar? Diye çağrılır ve onlar da o kapıdan girerler. Sonuncusu da girdimi artık kapı kapanır, kimse giremez.”

“Özürsüz, Ramazanda bir gün oruç tutmayan, bunun yerine bütün yıl boyu oruç tutsa, Ramazandaki o bir günkü sevaba kavuşamaz.” (Tirmizi)

“Oruçlunun iftar vaktinde yaptığı dua reddolunmaz. Kim kötü söz ve davranışları bırakmazsa, Allah’ın onun yemesini ve içmesini terk etmesine ihtiyacı yoktur. Oruçlunun ağzının kokusu, Allah katında misk kokusundan daha hoştur. Ramazan orucunu tutup ölen kimse, Cennete girer.” (Deylemi)

Ramazan ayı gelince, “Ey hayır ehli, hayra koş. Şer ehli, sen de kötülüklerden el çek.” denir. (Nesei)

“Oruç tutan müminin susması tesbih, uykusu ibadet, duası müstecap ve amelinin sevabı da çoktur.” (Deylemi)

“Bilhassa oruçlu iken çirkin söz söylemeyin. Birisi size sataşırsa, ona “ben oruçluyum” deyin.” (Buhari)

“Sahurun tamamı berekettir. Bir yudum su içinde olsa sahura kalkın. Allahu Teala ve melekleri sahura kalkanlara salat ve selam ederler.” (İmamı Ahmed)

“İftarı acele ediniz, sahuru geçe bırakınız.”

“Oruçla Kur’an kuyamet gününde kula şefaate edecektir.”

“Sahur yemeği yiyin. Çünkü sahurda bereket vardır.”

“Bizim orucumuzla ehli kitabın orucu arasındaki fark sahur yemeğidir.” (Müslim, Sıyam, 45-46)

“Faziletine inanarak ve mükafatını umarak Allah rızası için Ramazan gecelerini ibadetle geçiren kimsenin geçmiş günahları bağışlanır.” (Müslim, salatu misafirin, 173-174; R.Salihin, 2/463)

“Bir kimse Ramazanı şerifin gecelerinde, ibadetin sevabına inanarak ve mükafatını sadece Allah’tan umarak Onun rızası için teravih namazını kılarsa, geçmiş günahları bağışlanır.” (R.Salihin, 2/40)

“Ashab-ı Kiram diyor ki: “Allah Resulü insanların en cömerdi idi. Bilhassa Ramazan da Cebrail (a.s.) ile karşılaştığı zaman cömertliği son dereceyi bulurdu. Cebrail (a.s.) Ramazanın her gecesinde Efendimizle (s.a.s.) buluşup karşılıklı olarak birbirlerine Kur’an okurlardı. İşte böylece Resulullah (s.a.s.) Cebrail (a.s.) ile buluştuklarında insanlara rahmet getiren rüzgarlardan daha cömert ve daha faydalı olurdu.” (Müslim, Fedail, 50; R. Salihin, 2/ 491)

Onun için asrı saadette olduğu gibi bu günde yanında Müslümanlar olarak, Oruca, iftara, sahura, teravihe, geceleri ihya etmeye, mukabeleye, yoksulları gözetmeye devam etmeliyiz.

Bu güzelliklerimizi gelecek nesillere de aktarmalıyız.

TERAVİH NAMAZI

Ramazan ayına mahsus olmak üzere yatsı namazından sonra kılınan, sünneti müekkede bir namazdır. Kadın ve erkek, mukim veya yolcu bütün Müslümanların kılabilceği 20 rekatlık bir namazdır. Oruc'un değil Ramazan ayının sünnetidir.

Teravih, Arapça terviha kelimesinin çoğulu olup, “rahatlamak, dinlendirmek” manalarına gelir. Her dört rekatın sonundaki oturuş, terviha olarak adlandırılmış, sonra bu kelimenin çoğulu olan teravih kelimesi Ramazan gecelerinde kılınan (nafile sünnet) namazın adı olmuştur.

Yatsı namazının son sünnetinden sonra, Vitir namazından önce kılınır.

Teravih namazının cemaatle kılınması kifai sünnettir. 2-4-8-10 rekatlarda selam verilerek kılınabilir. Efdal olanı 2 ve 4 rekat da birselam verecek kılmaktır.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.), Teravih namazını birkaç gece dışında sürekli tek başına kılmıştır.

“Kim Ramazan namazını (Teravih) inanarak ve sava-bını Allah'tan bekleyerek kıalarsa onun geçmiş günahları bağışlanır.” buyurmuştur. (Buhari, Salatu Teravih, 1; Müslim, salatu müsafirin, 174)

Bir hadisi şerifte de, Peygamber Efendimiz (s.a.s.) Ramazanda Mescid-i Nebide itikaf içinde hasırdan yapılmış bir hücrede, Ramazanın son on gününde birkaç defa (iki veya üç gece) buradan çıkıp cemaate yatsı ve teravih namazı kıldırır. İnsanların yoğun ilgisi olunca, bir başka gece yatsı namazını kıldırır hücrelerine çeki-

lir. Ashab-ı kiram teravih kılmak için beklerler. Hatta Resulullah (s.a.s.)’ın çıkacağını sandıkları için uyuyorsa uyansın diye öksürmeye başlarlar.

Resulullah (s.a.s.) Sabah namazı vaktinde hücrelerinden dışarı çıkıp orada bulunan Müslümanlara; *“Sizin teravih kılmak hususundaki arzunuzun farkındayım, bu namazı size kıldırıam için bir engel de yoktur. Fakat teravihin size farz kılınmasından endişe ettiğim için çıkıp kıldırıamadım. Şayet farz kılınacak olsa, bunu hakkıyla yerine getiremezsiniz. Haydi evlerinize gidiniz. Farz namazlar dışında, kişinin kıldığı en faziletli namaz evinde kıldığı namazdır.”* (Buhari, salatu Teravih, 2; Müslim, salatu misafirin, 178)

Peygamber Efendimiz (s.a.s)in vefatından sonra, Hz. Ebubekir ve Hz. Ömer (r.a.) döneminde teravih namazları münferiden, cemaat olmaksızın kılınıyordu.

Bir Ramazan gecesinde Hz. Ömer (r.a.) mescide geldiğinde halkın dağınık vaziyette teravih namazı kıldığını görünce, halkın derli toplu disiplinli bir şekilde bir imamın arkasında cemaatle namaz kılmalarının uygun olacağını düşünmüş ve ertesi gün Übey b. Kâ’b-ı (r.a.) teravih imamı tayin etmiştir.

Ashab-ı Kiram zamanında teravih namazının 20 rekat kılındığı konusunda icma vardır.

Hz. Ömer (r.a.)’ın başlattığı bu uygulama Hz. Osman (r.a.), Hz. Ali (r.a.) zamanında ve daha sonraki zamanlarda ve günümüzde bütün İslam aleminde aynen devam etmektedir.

Ramazan ve Kur'an

Semavi kitaplar da Ramazan ayında indirilmiştir. İbrahim (a.s.)'ın sahifeleri Ramazan üç gece geçtikten sonra. Tevrat, Musa (a.s.)'a Ramazandan altı gece geçtikten sonra, İncil, İsa (a.s.)'a Ramazandan onüç gece geçince, Zebur, Davut (a.s.)'a Ramazandan Onsekiz gece geçince, Kur'an-ı Kerim, Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)'e Ramazan ayında Kadir gecesinde 27. gece nazil olmaya başlamıştır.

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِنْ رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مَنْ ذَكَرَ
اللَّهُ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿١١﴾

“Allah kimin gönlünü İslama açmışsa o, Rabbinden bir nur üzerinde olmaz mı? Kalbleri Allah'ı anmak, hususunda katılaşmış olanlara yazıklar olsun! İşte bunlar apaçık bir sapıklık içindedirler.” (Zümer suresi, 22)

إِنَّ اللَّهَ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانٍ تَقْشَعُرُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ
رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿١٢﴾

“Allah, ayetleri birbirine benzeyen ve mükerrem gelen kitabı, sözlerin en güzeli olarak indirmiştir. Rablerinden korkanların bu kitaptan derileri ürperir, sonra hem derileri ve hem de kalpleri, Allah'ın zikrine ısınıp yumuşar. İşte bu kitap, Allah'ın dilediğini onunla doğru yola ilettiği hidayet rehberidir. Allah kimi de saptırırsa artık ona yol gösteren olmaz.” (Zümer suresi, 23)

Kabe'de ilk Kur'an okuyan sahabe Abdullah bin Mesud (r.a.) bir kuşluk vakti Rahman suresini okurken;

الرَّحْمَنُ ۝ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۝ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۝ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۝

“Rahman ve Rahim Allah’ın adıyla Rahman Kur’an-ı öğretti. İnsanı yarattı. Beyanı belletti. Güneş ve Ay hesaba göredir. Otlar ve ağaçlar O’na secde ederler.” (Er Rahman suresi, 1-4)

Kureyşliler Kur’an ayetlerini işitince, İbni Mesudun üzerine çullandılar, dövmeye başladılar, onlar vurdukça o okuyordu.

- Kur’an ruhlara tesir ediyor, müşrikleri çıldırtıyordu.

- Bugün de Kur’an ruhlara tesir etmektedir. Hz. Ömer’e Kur’an’ın tesir edip Müslüman oluşu bunun en güzel örneğidir.

İlk ve son nazil olan ayetler:

- İlk nazil olan ayet İkra suresinin ilk beş ayeti, sonra Meddesir suresinin başı, sonra Nun vel Kalem.

- İlk nazil olan sure Fatiha suresi.

- Son nazil olan ayet **الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ** “Bugün sizin için dininizi ikmal ettim.” Veda haccında nazil oldu. Bu ayetten sonra Resulullah 81 gün daha yaşadı. Hz. Ebubekir ilk anlayan oldu. Kemalden sonra zeval var dedi ağladı.

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ “Allaha döneceğiniz o günden sakının.” Son inen ayet budur. Bundan sonra Resulullah (s.a.s.) 9 veya 7 gün yaşadı. Ashab-ı Kiram bundan acı haberin yaklaştığını anladı.

Son inen sure Nasr suresi.

Kur'an-ı Kerim'in İsimleri:

En meşhur 4 isim Kur'an, Kitab, Zikir, Fûrkan. Diğer isimleri de: Nûr, Hûda, Hakîm, Beyan, Mev'ıza, Belağ, Şıfa, Rahmet, Rûh, Hak, Adl, Mecid, Aziz, Kerim, Mübarek v.s.

Mevzuatul Ulum, bu isimleri 55 kadar sayar.

Ayet: Alamet, nişan, ibret, emri acib, mucize, bürhan, delil manalarına gelir.

Sûre: Yüksek makam, yüce derece, şeref ve şan, alamet ve nişan, bir yer etrafında çevrilmiş sur, hisar manalarına gelmektedir.

Kur'ın-ı Kerim'de 114 sure, 6666 ayet, 14 secde, 1000 ayet emir, 1000 tanesi Nehiy, 1000 tanesi Müjde, 1000 tanesi Azab, 1000 tanesi Haber, 1000 tanesi Misal, 500 tanesi Ahkam, 100 tanesi Dua tesbih, 66 tanesi Nasih ve Mensuh. Kelime sayısı 77.389, Harf sayısı 321.585 tir.

ا = 48.822

ب = 10.426

ت = 10.476

ث = 1.404

ج = 1.322

ح = 4.138

خ = 1.532

د = 1.778

ذ = 4.978

ر = 12.070

ز = 1.608
س = 11.599
ش = 1.125
ص = 7.708
ض = 5.382
ط = 1.264
ظ = 842
ع = 9.414
غ = 1.319
ف = 1.479
ق = 6.820
ك = 10.512
ل = 31.522
م = 26.422
ن = 26.555
و = 25.080
هـ = 19.070
لا = 4.709
ى = 15.719

Zamahşeriye göre.

Üstün sayısı	: 370.143
Ötre sayısı	: 40.804
Esre sayısı	: 309.586
Hemze sayısı	: 3.273
Med sayısı	: 1.771
Şedde sayısı	: 19.253
Nokta sayısı	: 156.631
Hurufu mukatta	: 29 surenin başında.

Kıraat İlmî ve Kurra:

Kurra kelimesi kıráttandır. Kıraat okumak ve tilâvet manasınadır.

فَاقْرَأُوا مَا تيسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ - وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ

Tilâvet, Kur'an-ı Kerim okumaktır. Tane tane, kolay geleni okumaktır.

وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ ترتيلًا Tertil ise, güzel, uygun ve hoş bir seda ile tane tane okumaktır.

Sahabe de Meşhur Kurralar: Hz. Osman, Hz. Ali, Übey ibni Kâ'b, Zeyd bin Sabit, Abdullah Ubni Mesud, Ebûd Derde, Ebu Musa el-Eşari (r.anhüma).

Tabiinden: Medine de, Said İbni Müseyyeb; Mekke de, Âta, Mücahit, Tavus, İkrime; Basrada, Amir, Nasr bin Alim, Yahya b. Yaser; Kufe de, Alkame, Esved, Mecruh, Said İbni Cübeyr, Şa'bi, Nehai; Şam da, Mugire bin Ebi Şihab (r.aleyh).

Mütevatir Kıraatler (7 kıraat Meşhur imamlar)

1- İbni Kesir – Mekke

2- Nafi – Medine

3- İbni Amir – Şam

4- Ebu Amr – Basra

5- Hamza – Kufe

6- Kisai – Kufe

7- Asım – Kufe (Bizim Kıraat imamımız)

Kur'an-ı Kerim başka bir dile tercüme edilebilir. Ama başka bir dille ibadet yani Namaz da okunamaz.

KADİR GECESİ

Allahu Zülcelalin “Bin aydan daha hayırlıdır.” buyurduğu Kadir gecesi Kur’an gecesidir. Selam gecesidir. Şükran gecesidir. İkrâm ve gufran gecesidir. Allah’a kul-luk eden müminler için seksen üç yıl dört ay değerinde olan Kadir gecesi, Yüce Rabbimizin bu ümmete bir ba-ğışdır. Ömründe on defa Kadir gecesini ibadetle geçiren bir Müslüman, sekizyüz otuz üç sene dört aydan daha çok ibadet sevabı kazanmaktadır. Bu bağış, Rahman ve Rahim olan Allah’ın, imanlı gönüllere verdiği büyük de-ğerin ifadesidir. (Elmalılı, Hak Dini Kur’an Dili, c. 9, sh. 342-343)

Görülüyor ki, insanlık ufkuna Kur’an güneşinin doğ-duğu bu gece, bin aydan daha hayırlıdır. O Kur’an ki, Allah’u Azimüşşanın son kanunu ki, insanlık semasını küfür ve şirk karanlıklarının kapladığı, imani, ameli, iç-timai ve ahlaki çöküntülerin kainatı sardığı, sevgi, şef-kat, adalet ve güven duygularının silindiği, gönüllerde Allah’a isyanın şiddetle hüküm sürdüğü bir zamanda bütün cihanı aydınlatmış ve insanlığı Tevhid sancağı al-tında toplanmaya davet etmiştir.

İşte, cihan semasını kaplayan cehalet bulutlarını “oku” emriyle dağıtan Kur’an-ı Kerim’in Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)’ya indirilmeye başlanması, bu geceye büyük bir şeref kazandırmıştır.

Zira, Kur’an-ı Kerim’in gelişi, insanlığın kurtarıcı bir inkılaba erişi demektir. Fertler, aileler, cemiyetler, milletler ve topyekün insanlar dünya ve ahiret saadeti istiyorlarsa, Hz. Kur’an’a teslim olmaya onu baş tacı et-meye mecburdurlar.

Kur'an'a yüz çeviren, Kur'an'dan kaçan bir insanlık aradığı huzur ve saadeti bulamayacaktır.

Cenâb-ı Hak, Nebiler nebisi, hatemül enbiya Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)'ya Ramazan ayının 27. Gecesi yani Kadir gecesinde bütün alemlere rahmet peygamberi olarak görevlendirildiğini Cebrail (a.s.) ile bildiriyor, ilk emrini de vahyediordu.

Rabbimize sonsuz hamdü senalar olsun ki, bizleri bu mübarek gün ve gecelere erіştirmiş. Habibi Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)'ya ümmet eylemiştir. Bu ne büyük bir nimettir.

Ramazan ayı, orucu, iftarı, sahurı, okunan, dinlenen mukabeleleriyle, dolan camileri, dinlenen vaaz ve nasihatlarıyla, yapılan hayır ve hasenatlarla bir rahmet ve bereket ayıdır.

Ramazanın her günü, gecesi, çok kıymetli olmakla birlikte Kadir gecesi, ecrin, kükafatın, feyz ve bereketin rahmetin, ilahi aşkın doruk noktasıdır.

Efendimiz (s.a.s.) kendisine Kadir gecesini nasıl bulacağız ve nasıl değerlendirmeliyiz diyen ashabına:

“Kadir gecesi gelince Cebrail (a.s.) meleklerden bir toplulukla yeryüzüne iner. Namaz kılanlar. Ayakta veya oturarak Allah'ı zikreden herkese selam verirler.” (Enes b. Malik (r.a.))

“Kim, Ramazanın 27. gecesi sabaha kadar ihya ederse o, bana Ramazanın diğer bütün gecelerini ihya edenlerden daha sevimlidir.” (Hz. Ömer (r.a.))

“Hz. Fatima (r.a.) Efendimiz (s.a.s.)'e:

Ey babacığım, erkeklerden ve kadınlardan o geceyi ihya edecek kudrette olmayan zayıflar ne yapsın? Efendimiz (s.a.s.) de:

Yastıkını koyup ona dayanarak bu gecenin saatlerinden bir saatte otururlar ve Allah’a dua ederlerse bu, bençe ümmetimin Ramazanın bütün gecelerini ihya etmelerinden daha sevimlidir.” buyurdu.

Hız. Aişe (r.a.) validemiz de Efendimize bu gece ne yapmalıyız dediğinde: Efendimiz (s.a.s.)’de: *“Kim, Kadir gecesini ihya ederek o gece iki rekât namaz kılsa ve tevbe-i istiğfar etse, Allah onu mağfiret eder. Allah’ın rahmetine erişir. Cebrail (a.s.) onu kanadıyla sıvazlar. Cebrail (a.s.) her kimi kanadıyla sıvazlarsa o cennete girer.”* buyurdu.

İslâm alimleri, Paygamber Efendimiz (s.a.s.)’in *“Kadir gecesini Ramazanın 27. gecesidir.”* Hadisine dayanarak İslâm âleminde bu gece kutlanmaktadır.

Kadir Suresi otuz kelimedir. Yirmiyedinci kelimesi hiyedir. Ve bu “hiye” o gecedir. Bu Ramazanın otuz gün olacağına, her bir kelimesinin Ramazanın bir gününe işaret eder. “Leyletül Kadr” surede üç yerde geçmesi ve dokuz harf olup $3 \times 9 = 27$ üçle, dokuzun çarpımı neticesi yirmiyedi olması, Ramazanın yirmiyedinci gecesini Kadir gecesini olduğu kuvvetle muhtemeldir.

Onun için bu geceyi ve gündüzünü iyi ihya etmeli, fakir ve yoksulları, çocukları sevindirmeli, Kabirleri ziyaret ederek, eş, dost ziyaret ederek, geçmişlerimize Kur’an okuyup dua ederek Anna babamız hayatta ise el-

lerini öpüp, hayır dualarını almak yoksa Fatihalar göndermek, gecesinde evde camide, Kur'an okuyarak vaazu nasihat dinleyerek, Allah'ı zikrederek, tevbe ve dua ile kaza ve nafilé namaz kılarak, Efendimize (s.a.s.) bol bol salat ve selam getirerek ihya etmeliyiz. Eğer iki rekât nafilé Kadir namazı kılarırsak, her rekatta fatihadan sonra ikiyüz ayeti celile okunur. Eğer yüz rekât kılınırsa her rekatta Fatiha'dan sonra Kadir suresi ile üç ihlas suresi okunup iki rekatta bir selam verilir. Sonunda da dua edilir.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾

“Şüphesiz biz Onu (Kur'an-ı kadir gecesinde indirdik. Kadir gecesinin (şeref ve faziletini) sana bildiren nedir? kadir gecesini bin aydan hayırlıdır. O gecede melekler ve ruh (Cebrail) Rab'lerinin izni ile (o sene takdir edilen) her bir iş için (yeryüzüne) iner de iner. O gece, tan yeri ağarınca kadar bir selam ve kurtuluş gecesidir.” (Kadir suresi, 1-5)

Surede işaret buyurulan 5 husus şunlardır.

1- İnsanlığı dünya ve ahiret saadetine ulaştıracak olan Allah'ın son kitabı Kur'an-ı Kerim, Kadir gecesinde indirilmiştir. O Kur'an ki, kalplere nur, ruhlara gıda, dertlere şifa ve insanlık için tek saadet kaynağıdır.

2- Kadir gecesini, ibadet ve taatle Allah'a koşan, dua ve niyazla Rabbimize yönelen gönüller için, içinde Kadir gecesini bulunmayan bir aydan hayırlıdır.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) şöyle buyurmuşlardır;

مَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

“Kim imanlı bir gönülle ve sevabını Allah’tan umarak Kadir gecesini ihya ederse, geçmiş günahları af ve mağfiret olunur.” (Buhari, Müslim, Ebu Davut, Tirmizi, Et Tac c. 2, sh. 80)

Hiz. Aişe (r.a.) validemizin; “-Ya Resulellah, Kadir gecesine rastladığım zaman ne söyleyeyim?” sorusuna; Resulullah (s.a.s.) şöyle buyurdular:

اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي

“Allahım, sen affedicisin, affetmeyi seversin, beni de affet.” (Tirmizi, Nesei, İbn Mace, İbn Kesir Tefsiri, c. 7, sh. 399)

3- Kadir gecesı meleklerin ve Cebrail (a.s.)’ın yer-yüzüne indirilip Allah’a kulluk eden müminleri selamlamaları, onlarla kaynaştıkları, onları tebrik ettikleri ve ibadetlerine katıldıkları şeref ve azamet gecesidir.

4- Kadir gecesı yüce Rabbimizin geleceksene için olup bitecek bütün işleri takdir ettiğı ve hükme bağladığı karar gecesidir.

5- Kadir gecesı, ta sabaha kadar tevbelerin kabul edildiğı, ilahi rahmet ve mağfiretin müminleri kuşattığı bir kurtuluş gecesidir.

Bir hadis-i şerifte:

عَنِ النَّبِيِّ (صَلَم): إِنَّهُ أَرَى أَعْمَارَ النَّاسِ قَبْلَهُ أَوْ مَا شَاءَ اللَّهُ مِنْ ذَلِكَ فَكَأَنَّهُ تَعَامَرَ أَعْمَارُ أُمَّتِهِ إِلَّا يَنْبُلُغُوا مِنَ الْعَمَلِ مَا بَلَغَ غَيْرُهُمْ فِي طُولِ الْعُمُرِ فَأَعْطَالَ اللَّهُ لَيْلَةَ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ.

“Allah Resulu (s.a.s.)’e kendisinden önceki insanların ömürlerinin ne kadar olduğı (yahut Allah’ın dilediğı kadar) gösterildi. O bunları görünce, kendi ümmetinin

ömürlerini kısa buldu. Uzun ömürlü olan diğerlerinin işledikleri salih amelleri işleyemezler diye düşündü. Bunun üzerine Allah'ı Teala ona bin aydan hayırlı olan Kadir gecesini ihsan etti.” (İ. Malik, et Tac, c. 2, sh. 80)

Cenabı Hak, kullarının bu ayı ihya etmeleri için Kadir gecesini Ramazan ayında gizlemiştir.

تَحَرَّوْا لَيْلَةَ الْقَدْرِ فِي الْعَشْرِ الْوَاخِرِ مِنْ رَمَضَانَ

“Kadir gecesini Ramazanın son on gecesinde arayınız.” (Buhari, Müslim, et Tac, c. 2, sh. 81)

لَيْلَةُ الْقَدْرِ لَيْلَةُ سَبْعٍ وَعَشْرِينَ

“Kadir gecesini Ramazanın 27. gecesidir.” (Ebu Davut, Tirmizi, Ahmed, Et Tac., c. 2, sh. 84)

RAMAZAN BAYRAMI

Bugün, Allahu Azimüşşanın ilahi rahmetinin bol bol tecelli ettiği mübarek bir gündür. Bu gün bir ay boyunca oruçlarını tutan, mukabele ve vaazu nasihat dinleyen namazlarını kılan, kimsesizleri, yoksulları gözeten imanlı gönüllerin hasad günüdür.

Bugün evveli Rahmet, ortası Mağfiret, sonu da Cehennemden azad müjdesi verilen müminlerin Bayram günüdür.

Diz dize, omuz omuza geldiğimiz, saf saf Allahın huzuruna yöneldiğimiz şu mübarek Ramazan bayramından nasıl istifa etmeli Bayram bize hangi ruh ve şuuru vermelidir?

Akıllı ve şuurlu Müslüman, bugünden yarını düşü-

nebilen, kabirle açılacak ebedi hayatın azığını şimdiden hazırlayabilendir.

Bu bakımdan hazırlığımızı sadece belli bir güne tahsis etmek, Bayram geldi geçti diye namazlarımızı, niyazlarımızı da bitirmek, hatalı ve tehlikelidir.

Çünkü Müslümanlık, geçici bir zaman için giyilen mevsimlik bir elbise değildir.

Eğer ebedi bayramlara kavuşmak istiyorsanız onu hayatınız boyunca sırtınızda taşımak zorundasınız. Korkmayın, o eskimez, haşa, kirlenmez, ona herhangi bir leke sürülemez.

Zira O, Allah’u Azimüşşanın insanlara sunduğu en son ve en sağlam Hak elbisesidir.

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً
فَالَفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاصْبِرْهُمْ يَنْعِمَتَهُ إِخْوَانًا....

“Hepiniz toptan, sımsıkı Allah’ın ipine (Kur’ana, İslama, Allahın emirlerine) sarılın. Parçalanıp ayrılmayın. Allah’ın üzerinizdeki nimetlerini düşünün. Heni siz birbirinize düşmanlar idiniz de O, kalplerinizi (İslamla) birleştirmişti. İşte O’nun, bu nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz.” (Âl-i İmrân suresi, 103)

Ramazan, bir takva mektebi, bayram onun nurani şehadetnamesidir. Dünya hayatının kısa bir Ramazan mevsimi bulunduğunu ve hakiki bayramın rıza ve saadet tecellileriyle açılacak ahiret günü olduğunu unutmayınız. Bayramınızı tekbirü tehlille zikrû tesbihle süsleyiniz. Varlıkta darlıkta Allaha itaat ediniz.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ

الصَّابِرِينَ ﴿١٦﴾

“Allah’a ve Onun Resulüne (Hz. Muhammed’e (s.a.s.)) itaat edin. Birbirinizle çekişmeyin. Yoksa gevşersiniz. Kuvvetiniz (Devletiniz-İstiklaliniz) sarsılıp gider. Bir de sabredin. Allah sabredenlerle beraberdir.”

(Enfal suresi, 46)

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾

“Müminler ancak kardeşirler. Bu bakımdan, iki kardeşinizin arasını bulup barıştırsın. Allah’dan korkun. Taki merhamet olunasınız.” (Hucurat suresi, 10)

Aziz Müminler!

Allah’a ve Onun elçisi Hz. Muhammet (s.a.s.)’e hürmet ve itaat, müminlerce sevgi ve saygı, şefkat ve merhamet olarak özetleyebileceğimiz yüce dinimiz, birleştirmeyi, dostça, sardeşçe yaşamayı imanın bir icabı, ahlak ve faziletin bir gereği olarak emretmiştir.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): “Nefsim yet-i kudretinde olan Allah’a yemin olsun ki, iman etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız.” (Müslim, Ebu Davut, Tirmizi, Tac c. 5, sh. 244)

Bugün, Bir neşe ve sevinç, bir huzur ve saadet günüdür. Bu günde, Müslümanların vazifesi, kalplerindeki iman ışııyla maddede ve manada birliğe, kardeşliğe erebilmek için her türlü, perişanlıktan, çekişmeden, ayrılıktan kurtulmaya çalışmak olmalıdır.

Şunu kesinlikle bilmek gerekir ki; Yalnız Allah’ın

huzurunda boyun eğmedikçe, kendimizi hak ve adalete teslim etmedikçe, doğruluk, şefkat, merhamet, sevgi ve saygı ile birbirimize kucak açmadıkça, yalan, iftira, karaborsa, rüşvet, çekişme, bölücülük, boşvermişlik, kin ve ihtiras furyası cemiyetimizi kasıp kavurmaya devam edecektir.

Komşu ile komşunun, anne ile kızın, baba ile oğlun, kardeşle kardeşin, akraba ile akrabanın, büyükle küçüğün, arasındaki uçurum hergün biraz daha derinleşecektir.

İslam düşmanları, devlet, millet düşmanları, genç yavrularımızı iffetsizliğe, edepsizliğe ahlaki çöküntüye, anarşiye teşvik edecek, satanizmin ve hristiyanlık tuzağına düşürmeye, milli birlik ve bütünlüğümüzü yıkmaya çalışacaklardır.

Buna hangi Müslüman razı olur?

Büyüklerimiz derler ki,

Kız anadan öğrenir sofra düzmeyi

Oğlan babadan öğrenir kurban kesmeyi

O halde Aziz Müslümanlar!

Diz dize, omuz omuza geldiğimiz, saf saf, Allah'ın huzuruna yöneldiğimiz şu mübarek Bayramdan nasıl nasip almalıyız? Bayram bize hangi ruhu ve şuuru vermelidir?

Bayram; Kinimizi, hırsımızı, şeytanımızı kül olurcasına yakmalı, bizi birliğe, kardeşliğe erdirmelidir.

Bayram; Dargınlarımızı, bir daha darılmamasıya ba-
rıştırmalı, kırınlık ve kızgınlıkları silmelidir.

Bayram; yalan, iftira, çekiştirme, itham, şüphe, küfür,
düşmanlık, sahtekarlık duygularını atmalı, bizi karşılıklı
sevgi, hürmet, şefkat, merhamet, yardımlaşma, ahlak ve
faziletle birbirimize bağlamalıdır.

Bayram; Topyekün Müslüman milletimizi, madde de
ve mana da, sevinç ve kederde, imanda ve ibadette sami-
mi bir birliğe, beraberliğe ulaştırmalıdır.

Öz olarak Bayram; Müslümanın ruhunu güldürmeli,
gönlünde bir seher neşesiyle bahar havası estirmelidir.

Bize bu havayı tattıracak duygu nuru imandır. Bu şu-
ura erdirecek ruh, Şemsi Kur'an'dır. Bayramın bu yo-
lunda yürütecek güç, Feyzi İslam'dır. Sizlere Ne mutluluk
ki, Müslümansınız, Mü'minsiniz, Allaha ve Resulüne
inanmış şerefli bir milletin, şehit ve gazilerin evladısın,
Evliyanın, ulemanın torunlarısınız.

Onun için Aziz Müslümanlar!

Sizi, yeniden İslama imana, ilahi aşka, İslamın güzel
ahlakına davet ediyorum.

Sizi, İslama aykırı olan her şeyi terk etmeye tevbe-i
istiğfara, Allah'a ve Resulüne itaata, Camiye, cemaate,
birlik ve beraberliğe 5 vakit namazlarınızı kılmağa davet
ediyorum.

Sizi, fakirlere, yoksullara el uzatmaya, yetimlerin,
kimsesizlerin, muhtaçların yüzünü güldürmeye davet
ediyorum.

Sizi, başıboş bıraktığınız için, Din, Devlet ve Millet

düşmanlarının tuzağına düşen evlatlarınıza sahip çıkmaya davet ediyorum.

Sizi, Hristiyan misyonerlerinin, satanistlerin fuhuş tarcirlerinin, uyuşturucu çetelerinin, katil teröristlerin, mafya özentilerinin tuzağına düşürülmeye çalışılan gençlerimize sahip çıkmaya davet ediyorum.

Sizi, Cennet vatanımıza, şanlı bayrağımıza, devletimize, Mukaddes dinimize, milli birlik ve beraberliğe sahip çıkmaya davet ediyorum.

Sizi, güzel olan, hayır olan yolda yürümeğe, Dinimiz İslamı öğrenip yaşamaya, İslamın güzelliklerini hayatımıza hakim kılmaya davet ediyorum.

Sizi, Dini hayatımızı, ahlakı yaşayışımızı, aile iffetimizi parçalamak isteyenlere karşı uyanık olmaya davet ediyorum.

Sizi, yalnız ben değil, kainattaki bütün varlıklar zeresinden küresine kadar her şey yeniden İslama davet ediyor.

Dünyada ve ahrette mesut olmak istiyorsanız bu davetlere icabet ediniz.

Yükselmek, ilerlemek istiyorsanız bu davetlere kulak veriniz.

Düşmanın oyununu bozmak, istiyorsanız öz değerlerinize sahip çakınız.

İslamdan başka Hak din olmadığını biliniz.

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ...

“*Hak din, Allah'ın dininde İslamdır.*” (Âl-i İmrân suresi, 19)

وَمَنْ يَتَّبِعْ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

“*Kim İslamdan başka bir din ararsa kabul olunmayacaktır. O kişi ahirette de zarara uğrayanlardandır.*”

(Âl-i İmrân suresi, 85)

أَفَعَرَّ دِينَ اللَّهِ يَتَّبِعُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَالْيَهُ

يُرْجَعُونَ

“*Şimdi onlar, Allah'ın dininden başkasını mı arıyorlar. Halbuki göklerde ve yerde ne varsa hepsi, ister istemez O'na boyun eğmiştir. Nihayet O'na döndürülüp götürüleceklerdir.*” (Âl-i İmrân suresi, 83) fermanının hatırınızdan çıkarmayınız.

Arefe Günü

Hicri takvime göre Zilhicce ayının dokuzuncu günü, yani Kurban bayramından bir gün öncesi Arefe günüdür. Arefe tanışmak, öğrenmek, itiraf etmek ve güzel koku manalarına gelir. İslam alimleri bu dört manayı izah ederken:

Hz. Adem (a.s.) ve Hz. Havva annemiz cennetten yeryüzüne indirildikten sonra, arefe günü Arafatta buluştukları için bu yere bu isim verilmiş. Diğer bir görüşte, Hz. İbrahim (a.s.) Allah'ın emri üzerine eşi Hz. Hacer ve oğlu Hz. İsmail (a.s.)'ı Mekke'de bırakıp, Şam'a gittikten yıllar sonra gelerek Arafatta buluşmuşlar, bundan dolayı bu güne arefe, buluştukları yere de Arafat ismi verilmiştir.

Cebrail (a.s.) Hz. Adem (a.s.) Haccın menasikini öğretmiş, sonra arafatta arefe günü vakfe yaptığında ona, “artık öğrendinmi?” dediğinde. Hz. Adem (a.s.) da “evet, öğrendim” demiş. Bunun üzerine buraya Arafat, o güne de arefe denmiştir.

Diğer bir ifadede: “Hacılar arefe günü vakfe yaptıkları zaman Allah’u zülcelalin rububiyetini, celâlini, büyüklüğünü, kimseye ihtiyacı olmamasını, kendilerinin de Allah’a son derece muhtaç olduklarını itiraf ederler. Zaten Hz. Adem (a.s.) ve Hz. Havva annemiz arafatta buluştukları zaman: “Ey Rabbimiz biz nefsimize zulmettik. Günahlarımızı bağışla” diye itirafta bulunmuşlardı. İşte bu sebeple de o güne arefe denilmiştir.

Bir başka ifade ile de: “Müminler arefe gününde Arafatta günahlardan tevbe ederler. Böylece günahların manevi pisliğinden temizlenen müminler, manen güzel kokulu olurlar.” (Tefsiri Kebir Terc. 4/511)

Önemli olan dinimizde arefe gününün önemli bir gün olmasıdır. Çünkü bu günün faziletine gerek ayeti kerimelerde, gerekse hadisi şeriflerde dikkat çekilmiştir.

Kur’an-ı Kerim’de Bakara suresi ayet 188’de: “Arafat vakfesinden sonra seller gibi boşanıp Müzdelifeye aktığınız zaman, Meş’ari haramın yanında Allah’ı zikredin. O size nasıl hidayet etti ise siz de onu öylece anın.”

“Sayılı günlerde Allah’ı anın (Telbiye, tekbir getirin).” (Bakara suresi, 203)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de: *“Duaların hayırlısı arefe gününde yapılandır.”* (Camius Sagir, 3/471)

Cenab-ı Hak hiçbir günde arefe günündeki kadar kullarını ateşten kurtarmaz. O gün Allah, rahmetiyle kullarına yaklaşır. Meleklerle karşı onlarla iftihar eder ve “onlar ne istiyorlar? diye sorar.” (Müslim, Hac, 436; İbn Mace, Menasik, 56)

“Kim arefe günü dilini kulağını ve gözünü haramdan korursa, iki arefe arasındaki küçük günahları bağışlanır.” (Camius Sagir, 246)

“Günlerin en faziletlisi arefe günüdür.” (Muvatta, Hac, 246)

Bu günlerde getirilen tekbirler, kainatın manevi çehresini değiştirmektedir. Bütün arz ve semalar, dağlar ve taşlar tekbirlerle çınlamaktadır.

Arefe günü sabah namazının farzından sonra başlayıp bayramın dördüncü günü ikindi namazının farzından sonra ya kadar, toplam 23 vakitte, kadın erkek her müslümanın teşrik tekbirleri getirmesi vaciptir. Resulullah (s.a.s.) böyle yapmıştır.

Dinin tamamlandığını bildiren ayet bugün nazil olmuştur. (Maide suresi, 3)

Allah’u zülcelalin son dini İslam, başka bir din gelmeyecektir. Son ilahi kitap Kur’an-ı Kerim, Son Peygamberi de Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)’dir.

İnsanlığın kurtuluşu, dünya ve ahiret saadeti buna bağlıdır.

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *“Kim Kurban bayramı arefesinden birgün önce Oruç tutarsa, Allah’u Zülcelal ona Hz. Eyyûb (a.s.)’ın karşılaştığı belalara karşı sab-*

rederek kazandığı sevap kadar sevap verir. Arefe günü Oruç tutana da Allah, Hz. İsa (a.s.)'ın ki kadar sevap yazar.” (Mükasefetül Kulub, İ. Gazali)

KURBAN

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۖ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۚ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿١٠٣﴾

(Kevser suresi, 1-3)

Aziz Müslümanlar!

İmanlı gönülleri Allah’a yaklaştıran ve O’nun sayısız nimetlerine karşı bir şükür ifadesi olan ibadetlerden biri de kurban kesmektir.

Kurban; kelime olarak, yaklaşmak, yakın olmak demektir. Dini bir terim olarak ise; Allah’u-Zülcelale yaklaşmak ve O’nun rızasını kazanmak niyetiyle Kurban bayramı günlerinde (Eyyam-ı Nahr’da – Zilhicce ayının 10-11-12. günleri) kesilen hayvanın adıdır. Buna “Udhiye” denir.

Kurban kesmek bir ibadettir. Malla yapılan bir fedakarlıktır. Bu fedakarlığı yapan Müslüman, Allah’ın rızasına ve ahiret saadetine kavuşur. Günahlardan arınır, sevaba erer.

Her hayvan kurban olmaz. Dinimiz hangi hayvanların kurban edileceğini ve hangi özellikleri taşıması gerektiğini de belirtmiş, Peygamber Efendimiz (s.a.s.) bunu aynen uygulamış, biz ümmetine örnek olmuştur.

Kurban edilecek hayvanlardan Koyun ve Keçi bir yaşını (veya besili gelişmiş 6 aylık), Sığır’ın 2 yaşını,

Deve'nin de 5 yaşını doldurmuş olması, sağlıklı ve özürsüz olması gerekir.

Kurban kesmek, Zekat ve bayram namazları gibi hicretin ikinci yılında emredilmiştir. Emredilişi, Kitap, Sünnet ve İcma ile sabittir.

Kurban ferdi bir ibadet olduğu gibi, içtimai bir özellikte taşır.

Kesilen kurban etlerinden fakirlere verilmesi akraba, eş, dostlara ikram edilmesi, Müslümanlar arasında sevgi ve kardeşlik duygularının gelişmesine sebep olur.

Zenginlerle fakirler arasında kurulan sevgi ve kardeşlik köprüleri, sosyal düzenin güçlenmesini sağlar. Böylece toplum huzur bulur, ahenge kavuşur.

Bu bakımdan Müslümanlar, ister kadın ister erkek dinen zenginlik ölçüsüne sahip olanlar, Allah'ın ve Resulullah (s.a.s.)'ın emirlerine uyarak Kurbanlarını kesmelidirler.

Birtakım inaç ve itakadı bozuk, düşünce yapısı hastalıklı, kendi şahsi görüşü veya batıl mezheplerin görüşünü söyleyip ehli sünnet inancına ters düşen kişilerin söz ve fiillerine göre değil, Kur'an-ı Mübin'in tercümanı Allah'ı Zülcelal'in son elçisi Hz. Muhammed (s.a.s.)'in uygulamasına göre Müslüman hareket edecektir. Müslüman mensubu olduğu ehli sünnet mezhebine göre ibadetini, Kurbanının kesecektir.

Cenâb-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de:

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ﴿٢﴾ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾

“(Habibim) şüphesiz biz sana Kevseri verdik. O hal-

de, Rabbin için namaz kıl ve kurban kes. Asıl sonu kesik olan (adı şanı ortadan kalkacak olan), şüphesiz sana kin besleyenlerdir.” (Kevser suresi, 1-4)

Bir hadisi şerifte: “O, cennette bir nehirdir. Rabbim onu bana va’detti. Onda pek çok hayır var. Suyu baldan tatlı, süttten beyaz, kardan soğuk, kaymaktan yumuşaktır. İki kenarı zeberceddir. Bardakları gümüştedir. Ondan içen bir daha susamaz” (Beyzavi, Medarik-Kur’an-ı Hakim ve Meali Kerim, H.Basri Çantay)

Müşriklerden Âs bin Vail Resulullah (s.a.s.) ilk çocuğu Kasım’ın ölümünden dolayı Resulullah’a (s.a.s.) Ebter-Nesli kesilmiş demişti. Bu surenin sebebi Nuzulü budur. Asıl ebter, sana diyenin kendisi zürriyetsiz, şeref-siz ve namussuzdur. Sana gelince Habibim senin tertemiz neslin, şanu şerefin kıyamete kadar bakidir. Ahirette ise daha büyük şerefler tahsis edilecektir.

H. Enes (r.a.) rivayet ettiği bir hadiste, Allah’ın Resulü (s.a.s.) birgün mescidde Kevser suresini sonuna kadar okuduktan sonra şöyle buyurdular:

أَتَذُرُونَ مَا الْكَوْثَرُ؟ قُلْنَا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ قَالَ: إِنَّهُ نَهْرٌ وَعَدْنِيهِ رَبِّي عَزَّ وَجَلَّ عَلَيْهِ كَثِيرٌ وَهُوَ حَوْضٌ تَرْدُ عَلَيْهِ أُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنِّيْهِ عَدَدَ جُجُومِ السَّمَاءِ فَيَحْتَلِجُ الْعَبْدُ مِنْهُمْ فَأَقُولُ: رَبِّ إِنَّهُ أُمَّتِي فَيَقُولُ مَا تَدْرِي مَا أَحَدْتُ بَعْدَكَ.

“Biliyor musunuz, Kevser nedir?” Biz: - “Allah ve Resulü bilir.” dedik. Buyurdular ki: “- O bir nehirdir. Rabbim onu bana vaat etmiştir. O nehir üzerinde pek çok hayırlar vardır. O bir havuzdur da. Kıyamet gününde ümmetimin onun başında (su içmek üzere) toplanacaktır.

Bu havuzdaki bardaklar gökteki yıldızlar kadar çoktur. Derken, içlerinden bir kul çıkarılıp atılacaktır. Ben müdahale edip: “Ey Rabbim, O benim ümmetimdendir.” diyeceğim. Ancak, Cenâb-ı Hak: “Bu, senden sonra ne bid’atler işledi, senin haberin yok” diyecek.” (Kütübü Sitte, Hadis Ansiklopedisi, c. 3, sh. 300)

Ayeti kerime ve hadisi şeriflere dayanarak çokluk ifade eden Kevser hakkında İslam müfessirleri çeşitli açıklamalar yapmışlardır.

1- Kevser, Resulullah (s.a.s.)’a cennette verilen bir nehirdir (Baldan tatlı, süttten beyaz, tertemiz)

2- Kevser, bir havuzdur. Havuzun mahşerde, nehrin cennette olduğu da söylenmiştir.

3- Kevser, Resulullaha (s.a.s.) verilen mübûvvet şerefidir. Bütün hayırlar onun içindir.

4- Ümmetin ülemasıdır.

5- Kevser, Resulullaha (s.a.s.) tabi olanların çokluğu ki, Cennet halkının çoğunu Onun ümmeti teşkil edecektir.

6- Resulullahın (s.a.s.) neslinin çokluğudur.

Bu surei celile, Mekke-i Mükerrermede, Resulullah (s.a.s.)’ın erkek evladının vefatı üzerine, müşriklerden bazılarının “o epterdir” yani “nesli kesiktir” diye alay etmeleri üzerine nazil olmuş, Ayette; “Asıl nesli kesik olan sana kin tutandır” buyurulmuştur. (Kütübü Sitte, c. 3, sh. 301-302)

Surei Celilenin ikinci ayetinde:

﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْزُ﴾ “O halde, Rabbin için namaz kıl, kurban kes.” Buyurulmaktadır. Meşhur görüşe göre, buradaki “Namaz”dan maksat, bayram namazı, “Kesmek”ten maksak ise, Kurban bayramı günlerinde kesilen kurbandır.

Sevgili Peygamber Efendimiz (s.a.s.):

مَنْ وَجَدَ سَعَةً وَلَمْ يُصَحَّ فَلَا يَقْرَبَنَّ مُصَلَّانَا.

“Kim ki, kurban kesmeye gücü yeter de kesmezse, bizim namazgahımıza yaklaşmasın.” (İbn Mace, Kitabul Edahi, 2; Tecrid Terc. c. 12, sh. 33)

صَحَّى النَّبِيُّ بِكَبْشَتَيْنِ أَمْلَحَيْنِ أَقْرَنَيْنِ ذَبَحَهُمَا بِيَدِهِ وَسَمَّى وَكَبَّرَ.

“Peygamber (s.a.s.) iki beyaz ve boynuzlu koç kurban etti. Onları kendi eliyle kesti, besmele çekti ve tekbir getirdi.” (Müslim ve Şerhi, c. 9. sh. 218, No: 17)

“Ey insanlar, hersene ev halkına kurban kesmek vaciptir.” (İbn Mace, Edahi, 2; Tirmizi, edahi, 18)

Hz.Aişe(r.anha)’nın rivayet ettiği hadis’te: “Ademoğlu Kurban bayramı gününde kan akıtmaktan daha sevimli bir iş ile Allah’a yaklaşabilmiş değildir. Kanını akıttığı hayvan kıyamet günü boynuzları, çatal tırnakları ve kılırları ile gelecektir. Akan kan yere düşmeden önce, Yüce Allah katında, yüksek bir makama ulaşır. Bu bakımdan kurbanlarınızı gönül hoşluğu ile kesiniz.” (İ.Malik, Muvatta, Kur’an, 24; Tirmizi, Edahi, 7; İbn Mace, Edahi, 3))

KURBAN KESMENİN FAZİLETİ

Resulullah (s.a.s.) buyurdular ki:

مَا عَمِلَ أَدَمِيُّ مِنْ عَمَلٍ يَوْمَ النَّحْرِ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ إِهْرَاقِ الدَّمِ إِنَّهَا لَتَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِقُرُونِهَا وَأَشْعَارِهَا وَأَظْلَافِهَا وَإِنَّ الدَّمَ لَيَقَعُ مِنَ اللَّهِ بِمَكَانٍ قَبْلَ أَنْ يَقَعُ مِنَ الْأَرْضِ فَطَيَّبُوا بِهَا نَفْسًا.

“Ademoğulları Allah nezdinde, kurban gününde kurban kesmekten daha sevgili bir iş işlememiştir. O kurban kıyamet gününde boynuzları, postu ve tırnakları ile gelir. Kurban kanının Allah nezdinde büyük değeri vardır. Hiç şüphe yok ki, kurbanın kanı yere düşmeden önce Allah katında kabul görür. (Öyle ise) gönüllerini kurban ile hoş edin (kurbanı temiz ve halis bir kalple Allah’a takdim edin).” (Tirmizi, Et Tac, c. 3, sh. 111)

Görülüyor ki, Cenab-ı Hak kurban kesmeyi emretmiş ve Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de bu emre uyarak bizzat kurban kesmiş ve bizim de kesmemizi istemiştir. Hadisi şerifteki: “Mescidimize yaklaşmasın” Kurban ibadetinin yerine getirilmesi hususunda fevkalade dikkat çekicidir.

Kurbanın emredilmiş olduğu hususunda İcma teşekkül etmiştir.

Öyleyse, şartlarını taşıyan her Müslüman, Cenab-ı Hakk’ın kendisine verdiği sayısız nimetlere şükür olarak ve yalnız Allah rızası için kurban kesecektir.

Asırlar boyu Müslümanlar, Arefe gününden başlayarak, Bayram günlerinde tekbirler getirerek, kurban keserek, yoksullara iyilik yaparak, ana-baba, akraba, eş, dost

ve kabir ziyaretlerinde buhunararak yüce Mevlaya yaklaşmanın ve rızasına ermenin yollarını aramaktadırlar.

Bayramlar, Dini şuur, millî birlik ve beraberliğin güçlenmesine, manevi değerlerin güçlenmesine, birlik, kardeşlik, sevgi, saygı duygularının kuvvetlenmesine, yardımlaşma ve dayanışmanın tesisine katkılar sağlarken, dargınlık, düşmanlık, çekişme tefrika ve ihtilafların giderilmesine, toplum bünyesinde açılan yaraların sarılmasına, akraba, komşu ve büyüklerin ziyaret edilmesine, fakir, yetim ve kimsesizlerin gözetilmesine, çocukların sevindirilip manevi havayı teneffüs etmelerine vesile olan müstesna günlerdir.

Kur'an-ı Mübinde, Hac suresi 37. ayette:

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومَهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَكِنَّ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنْكُمْ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِشُكْرٍ عَلَىٰ مَا هَدَيْكُمْ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ

“Onların (kurbanların) ne etleri, ne de kanları Allah’a ulaşmaz. Lakin sizin takvanız Allah’a ulaşır. İşte kurbanlıkları bu şekilde sizin emrinize boyun eğdirdi ki, size doğru yolu gösterdiği için, Allah’ı tekbir getirerek yüceltiniz. Ey Resulüm, ihlasla güzel iş yapanlara (cenneti) müjdele.”

Yüce Mevlayı hoşnut kılabilmek için girişilen her ibadetin, samimiyet ve içtenlikle yapılması, gösteriş ve riyadan uzak tutulması büyük önem taşır.

Kurban ibadeti, Müslüman toplumların belirli simge ve şiarı sayıla gelen ibadetlerden biri olarak dini sosyal hayatımızda her zaman önemli bir yer alır.

Kurban, çocukluğumuzda ayrı, gençliğimizde ayrı, olgunluğumuzda ayrı anlamlar ifade eder.

Bir hayvanın kesilmesinin ötesinde, Allah’u Zülcelale kurban sunmanın büyük bir manevi hazzı duyulmaktadır.

İslam anlayışına göre, ibadet bağlamında icra edilen her eylemin bir şekli, bir de amacı vardır.

Müminler, kurban kesmekle Allah’u Zülcelalin kendisine lütfedip bahsettiği sayısız nimetlere karşı şükran borcunu yerine getirmeye, güç yetirmenin ruh huzurunu yaşamakta fitraten insan nefsinde bulunan aşırı mal ve dünyalık sevgisini frenlemekte, bencillik ve cimrilik duygusunu yenmektedir.

KURBAN’IN HÜKMÜ

Kurban Kesmek Vaciptir. İmam-ı Azam hazretlerinin ve Hanefi mezhebinin görüşü ve uygulaması budur.

Hanefi Mezhebi, Kevser suresindeki “Rabbin için namaz kıl, kurban kes” emrini amel bakımından “vucub” ifade eder demişlerdir.

Bu sebeple, bayram ramazı kılmak ve kurban kesmek şartlarını taşıyan müminler için vacib kabul edilmiştir.

Ayrıca, hadisi şerifte ki “Namazgahımıza yaklaşmayın” ifadesinde de bir tehdit vardır.

Böyle bir ifade, ancak vacib olan bir ibadetin terki için kullanılır denilmiştir. Öyleyse Kurban kesmek Vaciptir. Diğer mezheplere göre ise müekked sünnettir.

KURBANİ KİMLER KESER

1- Müslüman olanlar

2- Hür olanlar

3- Zengin olanlar: Nisab miktarı mala sahip olan (80 gr. Altın) 560 gr gümüş veya karşılığı paraya, kişinin temel ihtiyacından oturacağı ev, eşya, binek, üç kat elbisesi, kendisinin ve ailesinin bir yıllık nafakası ve borcundan başka mala sahip olan kimseler kurban nisabına malik demektir.

Zekat nisabı ile kurban nisabı aynıdır. Ancak, Kurban için malın üreyici ve üzerinden bir yıl geçmesi şart değildir. Daha önce fakir olan kimse, kurban günlerinde zengin olursa Kurban vacip olur.

4- Mukim olanlar

5- Akil ve buluğ çağına erenler.

KURBANIN RÜKNÜ

Kurban edilmesi caiz olan hayvanlardan birini kesmektir. Hayvanı kesmeden canlı olarak veya bedelini fakirlere vermekle kurban ibadeti yerine getirilmiş olmaz.

KURBANIN SAHİH OLMASININ ŞARTLARI

Kurbanın sahih olması için:

1- Kurban niyetiyle kesilmiş olması lazımdır. Niyet şarttır. Bilhassa ortakkesilen kurbanlarda, bütün ortakların Kurban niyetini taşımaları gerekir. İçlerinden biri veya birkaçı et yemek niyetiyle keserlerse hiçbirinin kurbanı sahih olmaz.

2- Kurban edilecek hayvanlarda (sığır, manda, deve, koyun, keçi)’de Kurban olmasına mani kusurların bulunmaması lazımdır.

3- Kurban Vaktinde kesilmiş olması şarttır. Kurban kesmenin vakti, bayramın ilk üç günüdür. (Eyyam-ı Nahr). Arefe günü ve bayramın ilk üç gününden sonra kesilen hayvan kurban sayılmaz.

İmam Şafi’ye göre, bayramın dörd günüdür.

Resulullah (s.a.s.)Efendimiz:

إِنَّ أَوَّلَ مَا نَبْدَأُ بِهِ فِي يَوْمِنَا هَذَا نُصَلِّي ثُمَّ تَرْجِعُ فَتَنْحَرُ فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ فَقَدْ أَصَابَ شَيْئًا وَمَنْ ذَبَحَ فَأَتَمَّا هُوَ لَحْمٌ فَدَمَةٌ لِأَهْلِهِ لَيْسَ مِنَ الثُّلُوكِ شَيْءٌ.

“Şüphesiz ki, şu günümüzde kendisinden ilk başlayacağımız iş, evvela namaz kılar, sonra döner de kurban keseriz. Bunu kim yaparsa bizim sünnetimize isabet etmiştir. Kim, evvela kurbanı keserse, o da ailesine takdim ettiği bir ettir. Kurbandan bir şey değildir.” (Müslim ve Şerhi, c. 9, sh. 210)

O halde, Kurban, bayram namazı kılınan yerlerde namazdan sonra kesilir. Cenâb-ı Hak, Kevser suresinde önce namazı, sonra kurbanı emretmiştir.

Bayram namazı kılınmayan yerlerde ise, bayram günü tan yerinin ağarmasından sonra kesilebilir. Kurbanı gece kesmek mekruhtur.

KURBAN KESİLECEK HAYVANLAR VE ARANAN ŞARTLAR

Kurban, koyun, keçi, manda, sığır, deveden kesilir.

Bunların erkeği de dişisi de kurban edilir. Koyunun erkeğini kurban etmek daha faziletlidir.

Bunların dışındaki hayvanlardan kurban olmaz. (Tavuk, horoz, kaz, deve kuşu, hindi, ördek, vs.)

Kurban edilecek deve'nin 5, sığır ve manda'nın 2, koyun ve keçinin 1 yaşını doldurmuş olmaları, ancak koyunun 6 aylığının bir yaşındaki gibi ise kurban edilir. Koyun ve keçi ancak birer kişi için kurban edilir. Sığır, manda, deve 7 kişiye kadar ortaklaşa kurban edilebilir.

Ortaklardan her birinin niyeti kurban ibadeti olmalıdır.

KURBANLIK HAYVANLARDA KUSUR OLMAMALIDIR

- 1- Bir veya iki gözü kor olan,
- 2- Dişlerinin çoğu dökülmüş olan,
- 3- Doğuştan kulağı ve kuyruğu olmayan,
- 4- Boynuzlarının biri veya ikisi kökünden kırık olan,
- 5- Kulak, kuyruk veya tenasül uzvunun yarısından fazlası kesik olan,
- 6- Memesinin ucu kesilmiş, koyun ve keçide birer, sığırda iki memesi kurumuş olan,
- 7- Dilinin çoğu ve burnu kesilmiş olan,
- 8- Kemiklerinin içindeki ilik kalmayacak kadar zayıflamış, kesim yerine gidemeyecek kadar sakat ve ölüm derecesinde hasta olan hayvanlar kurban edilmez.

Zengin bir kimse satın aldığı kurban özürlü çıkarsa,

yenisini alması gerekir. Fakat, fakir bir kimsenin aldığı kurban özörlü çıkısa, onu kesebilir.

Satın alınan kurbanın ölməsi halinde de durum aynıdır. Zengin yeni bir kurban alır keser. Fakir almaz.

Kurban için alınan hayvan kaybolısa ve yerine başka bir kurbanlık alınsa, kurban günlerinde bulınsa, bu durumda zengin dilediğini kurban eder. Fakir ise her ikisini de keser. Çünkü bunlar onun için adak niteliğindedir.

KURBANIN KESİLMESİ

Kurban keserken şunlara dikkat etmek gerekir.

1- Kurbanı mümkünse sahibi keser. Yoksa vekaleten kestirir.

2- Kurban keskin bir bıçakla veya kesmeye elverişli bir aletle kesilmelidir.

3- Kurbanı kesimden önce yem-su verilmeli, eziyet edilmemelidir.

4- Kurban sığır ve davar cinsinden ise yere yatırılır ve Kibleye çevrilir. Sağ arka ayağı serbest bırakılarak üç ayağı bağlanır. Deve, ön ayakları diz çöktürölmüş vaziyette gerdanından bağlanır.

5- Kurban inciltilmeden kesileceğı yere götürölür.

Kur'an-ı Kerim'deki ve hadisi şeriflerdeki dua okunarak Tekbir getirilir sonra da "Bismillahi Allahu ekber" diyerek kesilir. Yemek borusu, nefes borusu, şah damarı kesilir.

Hız. Cabir (r.a.) rivayet ettiğı hadisi şerifte Resulullah (s.a.s.):

ذَبَحَ النَّبِيُّ (صَلَم): يَوْمَ الذَّبْحِ كَبَشَيْنِ أَقْرَبَيْنِ أَمْلَحَيْنِ مُؤَجَّأَيْنِ فَلَمَّا وَجَّهَهُمَا قَالَ
إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِي لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ - عَلَى مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ - حَنِيفًا وَمَا
أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ إِنَّ الصَّلَاتِي وَنُسُكِي وَحَيَاتِي وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ
وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ عَنْ مُحَمَّدٍ وَأُمَّتِهِ بِسْمِ اللَّهِ وَاللَّهُ
أَكْبَرُ ثُمَّ ذَبَحَ.

*“Nebi (s.a.s.) Kurban kesme gününde boynuzlu, se-
miz ve burulmuş iki koç kesti. Onları kesmeye yöneldiği
zaman: “Yer ve gökleri yaratan Allah’a –İbrahim (a.s.)
milleti üzerine- en temizdine (Hanif, dinine) sahip oldu-
ğum halde dönüp yöneldim. Ben Alah’a şirk koşanlardan
değilim. Şüphesiz, benim namazım, kurbanım ve diğer
ibadetlerim, diriliğim ve ölümüm alemlerin Rabbi olan
Allah içindir. O’nun ortağı yoktur. Bu suretle yapmakla
emrolundum. Ve ben Müslümanlarımdır.” Ya Rabbi, bu
kurban sendendir. Senin içindir. Muhammedin ve ümme-
tinin adına “Bismillahi Allahu Ekber” dedi ve kurban-
ları kesti.”*

6- Kurban sahibi, kurban kesildikten sonra Allah rıza-
sı için 2 rekat namaz kılar.

7- Kurban doğuracak olursa, yavrusu da kesilir.
Çünkü o, annesine tabidir.

KURBANIN ETİ VE DERİSİ

Zengin veya fakir olsun, kestiği kurbanın etinden yi-
yebilir, tasadduk ve hediye edebilir.

En uygun olanı etin 3 kısma bölünüp, bir kısmı aile

fertlerine, bırakmalıdır. Müslüman olmayan komşulara da kurban eti verilebilir. Fakir ve yoksullara vermek daha faziletlidir.

Kurban derisi, kurbanın bir parçası olduğundan bir fakire veya bir hayır kurumuna tasadduk edilebilir. Satılıp parasının yenmesi caiz değildir. Kurbanı kesene kasap ücreti olarak da verilmez. Ancak seccade olarak kullanılabilir.

Kurbanın derisi gibi eti de satılmaz. Satılırsa sadaka olarak verilir.

Kesilmeden önce yününden, sütünden ve gücünden faydalanılamaz. Kesildikten sonra yünü alınıp kullanılabilir.

Kurban vekaleten de istediği yerde kestirip dağıtılabılır.

KURBAN ÇEŞİTLERİ

Beş çeşit kurban vardır

1- Udhuyi Kurbanı: Kurban bayramında kesilen Vacip kurban.

2- Hedy Kurbanı: Allah'a yaklaşmak için hacda Temettu veya Kuran haccına niyet eden hacıların kestiği şükür kurbanı veya Hacda yasak olan bir işi işlemekten dolayı kesilen ceza kurbanı. Bu kurbanların kesim yeri Harem bölgesidir.

3- Nezir (Adak) Kurbanı: Herhangi bir nedenden do-

layı kurban kesmeyi adayan kimsenin kesmesi gereken kurbandır. Sebep gerçekleşirse kesmek vacip olur. Adak kurbanın etinden kesen kişi usul ve furuğ yiyemezler, yerlerse bedelini fakirlere vermek zorundadırlar.

4- Nesike (Akika) Kurbanı: Yeni doğan bir çocuk için Allaha karşı şükran ifadesi olarak kesilen kurbandır. Çocuğun doğumundan bülüğ çağına kadar süre içinde kesebilir. Yedinci günde kesilmesi daha efaldır. Kesen etinden yiyebilir. Hanefi mezhebine göre Mübah, dier üç mezhebe göre sünnettir.

5- Nafile Kurbanı: Sırf Allah rızası için kesilen kurbandır.

TEŞRİK TEDBİRLERİ VE BAYRAM NAMAZI

Kurban bayramı günlerinde vacip olan üç çeşit ibadet vardır.

- 1- Şartlarını taşıyan Müslümanların Kurban kesmesi.
- 2- Teşrik tedbirleri.
- 3- Bayram namazı.

TEŞRİK TEKBİRLERİ

Arefe günü Sabah namazında başlayıp, bayramın dördüncü günü ikindi namazında sona eren 23 vakit farz namazlardan sonra getirilen tekbirlere “Teşrik Tekbirleri” denir. Getirmek Vaciptir. İster cemaatle, ister yalnız başına kılınsın, farzlardan sonra bu tekbirlerin getirilmesi gerekir. Bu kadın erkek için vaciptir.

Teşrik Tekbiri: “Allahu ekber, Allahu ekber, La ilahe illallahu ekber, Allahu ekber ve lillahlil hamd” “Allah büyüktür, Allah büyüktür, Allah’tan başka kulluk edilecek hiçbir ilah yoktur. Allah büyüktür, Allah büyüktür, Hamd Ona mahsustur.”

BAYRAM NAMAZI

Hanefi mezhebine göre Ramazan ve Kurban Bayramı namazları cemaatle kılmak vaciptir. Cuma şartlarına haiz erkeklere vaciptir.

Güneş doğduktan ve kerahat vakti çıktıktan sonra öğleye kadar kılınır. Herhangi bir sebeple ilk günü kılınmazsa ertesi günde kılınabilir.

İki rekattır. Cemaatle kılınır. Bayram Namazı’ndan sonra Bayram hutbesi okunur. Sünnettir.

Kılınışı: Niyet ettim tekbirleriyle beraber Kurban Bayramı namazını kılmaya, uydum imamı azize der. Niyet eder. İmamla beraber tekbir alınır. Sübhaneke okunur. Gizlice. Sonra İmam yüksek sesle cemaatte gizlice Allahu ekber diye üç defa tekbir alır, eller yukarı kaldırılır ve yana salınır. Üçüncü tekbirden sonra eller bağlanır. Elham ve zammı sureyi hoca efendi sesli okur. Daha sonra Ruku ve secde yapılır. İkinci rekata kalkıldığında, imam gizlice besmele çektikten sonra, aşikare Fatiha ve zammı sureyi okur. Sonra üç defa tekbir alınır, eller yana salınır. Üçüncü tekbirden sonra ruku ve secdeler yapılır. Daha sonra tahiyyata oturulur. Sonra selam verilir.

Tekbirlerle Hoca efendi minbere çıkar. Bayram

hutbesini okur. Minberden indikten sonra Dua edilir. Bayramlaşılır.

Kısaca: “İki salla bi bağla, üç salla bi yat”

Günlerin Sultanı Cuma

Üzerine güneşin doğduğu günlerin en hayırlısı olan Cuma gününün, müminlerin dini ve içtimai hayatlarında çok şerefli bir yeri vardır. Kur'an-ı Kerim'de bir sureye ismi verilerek yüceltilen Cuma, müminlerin ibadet ve bayram günüdür.

Cuma günü, cami ve mescitlere koşan müminler, dinledikleri hutbeler ve kıldıkları namazlarla gönüllerindeki kir ve pasları temizlemeye çalışırlar. Bu, günlük ibadetlerinin dışında her hafta devam eden manevi bir temizlenmedir.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.): *“Kim ki, Cuma günü gusül abdesti alır, en güzel elbisesini giyer ve varsa güzel koku sürünüp, sonra insanların üzerinden atlamayarak Cuma'ya gelir, sonra da Allah'ın kendisine farz kıldığı namazı kılar, imam minbere çıktığı vakit namazından ayrılincaya kadar susarsa, kıldığı bu namaz, bundan önceki Cuma namazı arasında olan günahlara keffaret olur.”*

(Ebu Davut, et-Tac, c. 1, sh. 280)

Cuma günü öğle vaktinde kılınan Cuma namazı, hicretin ilk senesinde Medinede farz kılınmıştır. “Peygamberimiz (s.a.s.), ilk Cuma namazını, Medine-i Münevvere'ye hicreti sırasında, Ranuna vadisindeki mescitte kıldırmıştır.”

Cuma namazından önce hutbe okumak ve dinlemek farz olduğu gibi, Müslüman, hür, erkeklere iki rekat cemaatle namaz kılmakta farzdır. Cuma namazının 8 rekat sünneti vardır. 4 rekatı farzdan önce, 4 rekatı da farzdan sonradır. Her ikisi de öğle namazının ilk sünneti gibi kılınır. Sonra “zuhr-u ahir” adıyla dört, “vaktin sünneti” niyetiyle iki rekat namaz daha kılınır. Sonra tesbih çekilip, dua edilir.

Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا
الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩﴾

“Ey iman edenler! Cuma günü namaz için çağırıldığınız zaman, hemen Allah'ı anmaya koşun, alış-verişi bırakın. Eğer bilerseniz, bu sizin için daha hayırlıdır. Namaz kılınca yeryüzüne dağılın da Allah'ın fazlından rızık arayın. Allah'ı çok anın ki kurtulabilesiniz.” (Cuma suresi, 9)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *“Cuma namazını cemaatle kılmak her müslümana farzdır. Ancak, şu dört kişi, köle, kadın, çocuk, ve hasta müstesnadır.”* (Ebu Davut, Beyhaki, Hakim, et-Tac, c. 1, sh. 274)

“Mazeretsiz olarak Cuma namazını bırakan kimse, silinmeyen ve değiştirilmeyen kitapta münafık olarak yazılır.” (Şafii, et-Tac, c. 1, sh. 27....)

“Bazı kimseler, ya Cuma'yı tek etmekten vaz geçecekler, yahut Allah, onların kalplerine mutlak mühür vura-cak, sonra da onlar kesin olarak gafillerden olacaklardır.” (Müslim, R.S.Terc. c. 2, sh, 441)

“Ey insanlar, biliniz ki, Benim bulunduğum yerde ve bu yılın bu ayındaki bu günümde Allah, size kıyamet gününe kadar Cuma namazını farz kıldı. İyi, kötü bir imamları varken, sağlığında olsun, benden sonra olsun, ehemmiyetsiz görerek veya inkar ederek onu terk edenin, Allah iki yakasını bir araya getirmesin, onun işlerini üretmesin.” (M.Asım Köksal, Hz. Muhammet ve İslamiyet, c. 1, sh. 21)

“Vallahi, bir adamın cemaate namaz kıldırmasını emredip, sonra Cuma'ya gelmeyenlerin içinde bulundukları evleri yakasım geliyor.” (Müslim, Dört Mezhebin Fıkıh Kitabı, c. 1, sh. 334....)

“Her kim ki, Cuma günü gusül abdestini tam aldıktan sonra, erken erken kalkıp bir şeye binmeden yürüyerek mescide gider ve imama yaklaşıncı da bir şey konuşmadan dinlerse, attığı her adım karşılığında kendisine bir senelik oruç ve namazların sevabı verilir.” (Ebu Davut; Nesei; Tirmizi; et-Tac, c. 1, sh.)

“Cuma günü, imam hutbe okurken arkadaşına “sus” konuşma desen, muhakkak boş konuşmuş olursun.” (Buhari, Müslim, Ebu Davut, Tirmizi, Et-Tac, c. 1, sh. 288)

“En faziletli günlerinizden biri Cuma günüdür. O gün bana çokça salatü selam getiriniz. Zira sizin salatınız bana arz olunur.” (Ebu Davut, R. S. Terc. c. 2, sh. 446)

“Cennette bana en yakın olanınız, ençok salavat getireninizdir. O halde en parlak gece ile en parlak günde yani Cuma günü ve gecesinde bana çok salattu selam getiriniz.” (Şafii, Beyhaki, et-Tac, c. 1, sh. 292)

Cuma müminlerin haftalık bayram günüdür. Müslümanların diğer ümmetlerden üstün bir tarafı da onlara haftalık bayram olarak Cuma'nın verilmiş olmasıdır. Bu günde gizli bir saat vardır ki, o saatte yapılan redd olunmaz. Melekler Cuma günü yeryüzüne inip, müminlerin dua vezikirlerine iştirak ederler.

Cenab-ı Hak Cebrail (a.s.) gibi bazı melekleri kendi nev'inin reisi, Peygamberleri insanların efendisi, Resule Ekrem Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)'yı kainatın iftihar vesilesi, Mekke'yi en şerefli belde kıldığı gibi, bazı ay ve günleri de diğer vakitlerden şerefli kılmış, mesela Ramazanı en bereketli ay, kadir gecesini en saadetli gece olarak müminlere ikram etmiştir. Aynı şekilde Cuma gününü de en şerefli gün olarak Müslümanlara bahsetmiştir.

Cuma günü, bazı ilahi tecellilerin zuhur ettiği, kainatı alakadar eden bazı hadiselerin meydana geldiği ve rahmet deryasının coşup taşıdığı bir vakittir. Cenab-ı Hak bu günde müminleri Cuma namazına davet etmektedir. *“Ey iman edenler Cuma günü namaz için ezanı Muhammedi okunduğu zaman, hemen Allah'ı anmaya koşun ve alışverişi bırakın. Eğer siz hakikatı anlayan kimseler iseniz elbette bu sizin için daha hayırlıdır. Namaz bitince yeryüzüne dağılın ve Allah'ın lütfundan isteyin. Allahı çok zikredin, umulur ki kurtuluşa erersiniz.”* (Cuma Suresi, 9-10)

Müslümanların bir araya gelerek ilahi dergaha yöneldikleri bugün hakkında Efendimiz (s.a.s.): *“Üzerine güneşin doğduğu en hayırlı gün Cuma günüdür.”* (Müslim, Cuma, 18) müjdesini verir.

Her dinin mukaddes saydığı bazı günler vardır. Yahudilerin Cumartesi, Hristiyanların Pazar, Müslümanların da haftalık bayramı Cuma günüdür. Efendimiz bu hususta da: *“Biz ehli kitaba nazaran en son gelenleriz. Kıyamet gününde herkesi geçen en önde biz olacağız. Şu kadar var ki, her ümmete bizden önce kitap verildi. Bize onlardan sonra verilmiştir. Sonra Allahın bize farz kıldığı Cuma günü yok mu? Allah bize onu hidayet buyurmuştur. Diğer insanlar bu hususta bize tâbidirler. Yahudilerin bayramı yarın, Hristiyanlarınki ise öbür gündür.”* (Buhari, Cuma, 1; Müslim, Cuma, 21)

Birçok hususlarda diğer ümmetlerden faziletli ve üstün kılınan ümmeti Muhammed haftalık bayramlarının Cuma günü olmasıyla da imtiyazlı kılınmışlardır.

Efendimiz (s.a.s.) bu hususta da: *“Şüphesiz Cuma günü Allah katında günlerin efendisi ve büyüğüdür. Allah katında Kurban bayramı ve Ramazan bayramı günlerinden daha büyüktür, faziletlidir.”*

Onda beş meziyet vardır. Allah Adem (a.s.)’ı o gün yarattı. Allah Adem (a.s.)’ı Cennetten yeryüzüne o gün indirdi. Allah Adem’in ruhunu o gün aldı. O günde öyle bir saat vardır ki, kul haram bir şey istemedikçe Allah’tan ne isterse Allah verecektir. Kıyamet o gün kopacaktır.” buyurdu. (İbni Mace, İkame, 79)

Diğer bir hadislerinde de: *“Cuma günü olduğu zaman her mescidin kapılarında melekler bulunur. İlk önce gelenleri kaydederler. İmam minbere oturduğu zaman sayfalarını kapatırlar. Hutbeyi dinlerler. Melekler camiye ilk*

gelene bir deve, ondan sonra gelene bir inek, daha sonra gelene bir koç kurban etmiş gibi ondan sonra gelene bir tavuk, daha sonra gelene de bir yumurta tasadduk etmiş gibi sevap yazarlar.” (Müslim, Cuma, 10; Buhari, Cuma, 4; Nesei, Cuma, 13)

İnanan bütün Müslümanların işlerini güçlerini bırakıp Allah’ın davetine uyarak bir araya gelip ibadet ettiği, kardeşlik kapıları sonuna kadar açılmaktadır. Peygamber Efendimiz (s.a.s.): *“Büyük günahlar işlenmedikçe iki Cuma arasında işlenen küçük günahlara Cuma namazı kefarettir olur.”* (İbn Mace, İkame, 79) buyurarak müminlerin manevi temizliğe mazhar olacağını haber vermiştir.

Cuma gününün en büyük hususiyetlerinden birisi ve en büyüğü de içinde duaların kabul edildiği saatin bulunmasıdır.

Peygamberimiz (s.a.s.): *“Cuma gününün gündüzünde bir saat vardır. Mümin kul da Allah’tan ne isterse beher mahale ona dilediği verilecektir. Hangi saattir diye sorulduğunda Cuma namazına başlandığından, namazdan çıkıncaya kadar süredir”* buyurdu. (Tirmizi, Taharet, 354; İbn Mace, İkame, 9)

Cuma günü gibi, bazı gün ve gecelerin müminlere ilahi bir hediye olarak ikram edilmesinin esas hikmeti müminlerin devamlı ahirete hazırlıklı bir halde bulunmaları ve mübarek günlerin feyz ve bereketinden mahrum kalmamaları içindir.

Cuma namazı Müslüman erkeklere farzdır. Kadınlara farz değildir. Cuma ilk 4 rekat sünnet, sonra hutbe 2 re-

kat Cuma'nın farzı, 4 rekat Cuma'nın sün sünneti, 4 rekat zuhri ahir, 2 rekat ta vaktin son sünneti olarak kılınır. Hiçbir mazereti olmadan Cuma'nın farzını kılıp gitmek, bir ay boyunca çalışıp, maaşını almadan gidene benzer. Doğru değildir. Duayı beklemek namazdan sonra bayramlaşmak, kucaklaşmak güzel bir şeydir.

Efendimiz (s.a.s.): *“Kim Cuma günü veya gecesi ölecek olsa kabir azabından korunur, Kıyamet günü de, üzerinde şehit mührü olduğu halde gelir.”* (İmam Suyuti, K. Sitte, c. 15, sh. 141)

“Beş vakit namaz, bir Cuma namazı, diğer Cuma namazına, bir ramazan diğer ramazana hep kefarettirler. Büyük günah işlemedikçe aralarındaki günahları affettirirler. (Müslim, Taharet, 14; Tirmizi, Salat, 160)

BİR GÜÇ OLABİLMEK İÇİN MÜSLÜMANLARIN YENİDEN DİRİLİŞİ

- 1- İslami ölçüler içinde birbirlerini sevecekler.
- 2- Birbirlerinin haklarına hürmet edecekler.
- 3- Aralarında Selamı yayacaklar.
- 4- Birbirleri aleyhinde kesinlikle konuşmayacaklar.
- 5- Meşru olan her konuda birbirlerine yardımcı olacaklar.
- 6- Birbirlerine karşı Kur'an ifadesiyle, “Bünyan-ı Marsus Kenetlenmiş bir duvar” gibi olacaklardır.

İşte o zaman, kendilerini bölmeye çalışan düşmanla-

rına karşı parçalanmaz bir güç haline gelecekler ve baskı altına alınamayacaklardır.

Bugün 1.5 milyarlık İslam dünyasının, İslami heyecanı kaybetmesi, Allah'dan uzaklaşması, Kur'an-a sırt çevirmiş olması, Resulullah'a (s.a.s.) sırt çevirmiş olması, fikir ve kültür kimliğini kaybetmiş olması, kardeşlik binasını yıkmış olmasının bedelini ödemektedir.

Bu bedel, Filistin'de, Bosna'da, Karabağ'da, Çeçenistan'da, Afganistan, Keşmir, Doğu Türkistan, Filipinler, Tayland'da daha birçok İslam ülkesinde kan ve gözyaşıdır.

Bu manzara karşısında, bize Kur'an ve Sünnet emanetini bırakarak ebedi aleme geçeden ve şu anda ruhunun haberdar edildiğine inandığımız Nebiler Nebisi Resulullah (s.a.s.) Rabbimizin izniyle mübarek kabrinden kalksa, Mescidi Nebi minberine çıksa ve bize dese ki:

“- Ey ümmetim ne haldesiniz? Size emanet olarak bıraktığım Kur'an-ı Kerim'i, Sünneti seniyemi ne yaptınız?

Ne yaptınız ki, 1.5 milyarlık ümmet olarak küfrün, zulmün kırbaçları altında eziliyorsunuz. Nani İslami heyecanınız? Hani kardeşliğiniz, birlik ve bütünlüğünüz? Hani hukukunuz? Ekonominiz? Teknolojiniz?

Bedir'de kılıçlar niçin parçalanmıştı? Uhut'ta kefen-siz gömülenler niçin gömülmüştü? Tebük ruhu, Mute hesaplaşması hangi davanın eseriymiş?

Hız. Ebubekir (r.a.)'a, bütün servetini ortaya koyduran neydi?

Hız. Ömer (r.a.)'e, "adalet" gücünü veren neydi?

Hız. Osman (r.a.)'ı, "haya" timsali yapan neydi?

Hız. Ali (r.a.)'ye, "Kahramanlık" tacı giydiren neydi?

Hız. Eba Eyyüb el-Ensari (r.a.)'ı, yaşlı haliyle İstanbul surları önüne taşıyan neydi?

Ve bütün Sahabe-i Kiramı "yıldızlaştıran" neydi?

Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim değilmiydi?

Evet, Resulü Ekrem (s.a.s.), kabrinden kalksa ve bize bu soruları sorsa, vereceğimiz cevap nedir?

Öyleyse, Müslümanların bu sorulara onurlu bir cevap verebilmeleri için, yeniden Kur'ana dönmeleri, Sünnete dönmeleri, şarttır.

İslami heyecanlarına hız vermeleri, gönlü iman, kafası ilimle dolu bir gençlik yetiştirmeleri ve İslam'ın kardeşlik sancağı altında bütünleşmeleri şarttır.

Aksi halde, ezilme ve üzülmeye devam edecektir.

Burada sevinçle ifade ediyorum ki, bütün kötü göstergelere rağmen, Müslümanlar yeniden diriliş gayreti içine girmişlerdir.

Çünkü, özellikle genç Müslüman, kalbini "Vahye, Kur'an'a" açarak ayağını yere basmaya başlamıştır.

Tohum çatlamış, çekirdek kabuğunu yırtmıştır. Yıllardır hasretle yolu gözlenen müslümanın müjdesi alınmıştır, gelecektir.

Hıra ufuklarından doğan güneşin, veda tepesinden

görünen ayın nurunu saça saça gelecektir. Allah’a kulluk sarayının kapılarını açmak için gelecektir.

Evimizi kendi evimiz, cemiyetimizi kendi cemiyetimiz yapmak için gelecektir. Kur’an sesiyle, sünnet ışı-
ğıyla gelecektir.

Yıllar yılı beklediğimiz bu Müslüman geldiği gün, eziliş bitecek, çöken dünya yeniden kurulacak, insanlığı zehirleyen akrepler deliklere kaçacaktır.

İnkarla diline kilit vurulan ilim konuşmaya başlayacaktır.

Kur’an konuşacak, Sünnet konuşacak ve insanlık kurtulacaktır.

Bakınız, beşyüz milyonluk Afrika’nın yarıdan fazlası Müslüman olmuştur.

Asya’da, Avrupa’da, Amerika’da, Avusturalya’da Müslümanlar hızla çoğalmaktadır.

Arjantin’de yarım milyon müfusla Müslümanlar ikinci sıraya yükselmişlerdir.

Fransa’da 3.5 milyonla üçüncü sıradadırlar.

İngiltere’de beşyüzden fazla cami çalışır durumda, özel İslam kolejleri, açılmakta. Belçika devleti, Avusturya devleti İslamı devletin ikinci resmi dini olarak kabul etmiş, yüzlerce camiye ve İslam eğitime müsaade etmiştir.

Almanya’da ikibinden fazla cami hizmet vermektedir. Hollanda da, Almanya, Belçika, Danimarka, İsveç, Norveç gibi ülkelerde camiler dolup taşmakta, islami

araştıran Müslüman olanların sayısında büyük artış olmaktadır. Kiliseler kapanıyor, camiler açılıyor. Huzur arayan, kurtuluş arayanlar islama koşuyor.

Bağımsızlığını kazanan Türk devletlerinde de İslami hareket, heyecan başlamıştır.

Bütün bunlar bir dirilişin, bir gelişin müjdesidir.

Bu bakımdan kalplerinizi açın sevinin. Saflarınız sıklaştırın sevinin. Birlik ve kardeşlik sancağı altında toplanın sevinin. Kur'an'la bütünleşin, sevinin. Resulullah (s.a.s.)'in izinde yürüyün sevinin. Secdelere kapanın, sevinin. Rabbimize dua edin, sevinin.

Yüce Rabbimiz Müjde veriyor;

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

“Ey Müminler! Gevşemeyin, mahzun da olmayın. Eğer gerçek müminseniz, mutlaka en üstün sizsiniz.”

(Âl-i İmrân suresi, 134)

ARKA KAPAK YAZISI

“Allah katında hak din şüphesiz İslam’dır.” (Âl-i İmrân Sûresi, ayet 19)

“Kim İslam’dan başka bir din ararsa, bilsin ki kendisinden böyle bir din asla kabul edilmeyecek ve o ahrette de hüsrana uğrayanlardan olacaktır.” (Âl-i İmrân Sûresi, ayet 85)

“Ey iman edenler! Sizi dünyada ve ahrette acı bir azaptan kurtaracak kazanç yolunu göstereyim mi? Allah’a ve Resulü Hz. Muhammed Mustafa’ya (s.a.s.) inanıp, mallarınız ve canlarınızla Allah yolunda cihad ederseniz eğer bilerseniz bu sizin için daha hayırlıdır.” (Saf Sûresi, ayet 10-11)

“Siz insanlar içerisinde seçilip çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz, iyiliği emreder, kötülüğe engel olursunuz. Çünkü Allah’a inanan kimselersiniz. Eğer ehl-i kitap Hristiyan ve Yahudiler’de iman edip Müslüman olsalardı onlar içinde hayırlı olurdu Onlardan iman edenler varsa da, çoğu küfre düşmüş fasıklardır....” (Âl-i İmrân Sûresi, ayet 110)

“Sizden, hayra davette iyilikleri emreder, kötülükleri önler bir zümre daima bulunmalıdır. İşte onlar hakiki bahtiyarlar ve saadete kavuşturuculardır.” (Âl-i İmrân Sûresi, ayet 104)

Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de: *“Beş gece vardır ki, o gecelerde yapılan dualar geri çevrilmez. Bunlar, Recep ayının ilk Cuma gecesi olan Regaib, Şaban ayının onbeşinci gecesi olan Berat, Her Cuma gecesi, Ramazan Bayramı gecesi, Kurban Bayramı gecesidir”* buyurur. (İbn Asakir, Muhtarül ehadis, sh. 73)